

Vlaams Landbouw- investeringsfonds 2007

Vlaamse overheid

Inhoud

- 1 Inleiding** 5
- 2 Wettelijke basis** 7
  - 2.1 Organisatie 7
    - 2.1.1 Bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur (B.S. 20/07/1993) 7
    - 2.1.2 Decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 (B.S. 29/12/1993) 7
    - 2.1.3 Besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (B.S. 13/09/1996) 8
    - 2.1.4 Ministerieel besluit van 30 september 2005 tot erkenning van kredietinstellingen voor het toekennen van kredieten die in aanmerking komen voor steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (B.S. 20/10/2005) 9
  - 2.2 Producenten en hun coöperaties 9
    - 2.2.1 Besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw (B.S. 14/02/2001) 9
    - 2.2.2 Ministerieel besluit van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw (B.S. 12/05/2001) 10
  - 2.3 Agrovoeding 11
    - 2.3.1 Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende steun aan de investeringen in de agrovoedingsector (B.S. 14/09/2007) 11
    - 2.3.2 Ministerieel besluit van 26 november 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende steun aan investeringen in de agrovoedingssector (B.S. 11/01/2008) 11
  - 2.4 Omkadering 11
    - 2.4.1 Besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw (B.S. 19/06/2007) 11
    - 2.4.2 Ministerieel besluit van 15 oktober 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector (B.S. 08/11/2007) 12
- 3 Regelgeving** 13
  - 3.1 VLIF-steun aan land- en tuinbouwers 13
    - 3.1.1 Algemene voorwaarden 13
    - 3.1.2 Steunmaatregelen 14
      - 3.1.2.1 Steun aan de vestiging in land- en tuinbouw 14
      - 3.1.2.2 Steun aan de investeringen 15
      - 3.1.2.3 Steun als compensatie van geleden schade 18
      - 3.1.2.4 Steun ten gunste van bedrijven in financiële moeilijkheden 19
      - 3.1.2.5 Steun voor sociale instellingen en consumentencoöperaties 19
      - 3.1.2.6 VLIF-waarborg 20
  - 3.2 VLIF-steun aan land- en tuinbouwcoöperaties 21
  - 3.3 VLIF-steun aan de agrovoedingssector 21
  - 3.4 VLIF-steun aan de omkaderingssector 22

3.5	Aanpassingen regelgeving in 2007 en specifieke acties	22
3.5.1	Aanpassingen regelgeving producenten	22
3.5.2	Aanpassingen regelgeving land- en tuinbouwcoöperaties	23
3.5.3	Aanpassingen regelgeving agrovoeding	23
3.5.4	Aanpassingen regelgeving omkadering	23
4	Het VLIF financieel in 2007	24
4.1	Begroting	24
4.2	Organisatie	24
4.3	Toegekende steun (= budgettaire vastlegging)	27
4.3.1	Toegekende steun aan land- en tuinbouwers en hun coöperaties	28
4.3.2	Toegekende steun aan de agrovoedingssector	29
4.3.3	Toegekende steun aan de omkaderingssector	29
4.4	Financiële middelen	30
4.4.1	Overdracht saldo 2006	30
4.4.2	Dotatie van de Vlaamse Gemeenschap	30
4.4.3	Geïnde waarborgbijdragen	30
4.4.4	Terugbetalingen van teveel uitbetaalde rentesubsidie en premies	30
4.4.5	Terugvorderingen van uitbetaalde VLIF-waarborg	30
4.5	Uitbetaalde VLIF-steun	31
4.5.1	Uitbetaalde VLIF-steun aan land- en tuinbouwers en hun coöperaties	31
4.5.2	Uitbetaalde VLIF-steun aan de agrovoedingssector	32
4.5.3	Uitbetaalde VLIF-steun aan de omkaderingssector	32
5	Ingediende VLIF-dossiers	33
5.1	Dossiers land- en tuinbouwers	33
5.1.1	Overzicht: vestigingssteun versus investeringssteun en steun voor verbreding	34
5.1.2	Indeling volgens aantal verrichtingen	38
5.1.2.1	Bespreking van specifieke verrichtingen per categorie	44
5.1.2.2	Aantal en omvang van de kosten voor investeringen met betrekking tot een aantal actuele thema's	46
5.1.2.3	Meest voorkomende verrichtingen per provincie	48
5.2	Dossiers land- en tuinbouwcoöperaties	49
5.3	Dossiers agrovoedingssector	50
5.4	Dossiers omkaderingssector	50
6	Toegekende steun	51
6.1	Steun aan land- en tuinbouwers	51
6.1.1	Vestigingssteun	53
6.1.1.1	Algemeen	53
6.1.1.2	Verrichtingen met vestigingssteun	55
6.1.2	Investeringssteun	55
6.1.2.1	Algemeen	55
6.1.2.2	Steuncategorieën (percentages) voor investeringssteun	57
6.1.2.3	Belangrijkste verrichtingen met investeringssteun	58
6.1.3	Doorlichting van de toegekende VLIF-steun per onderscheiden categorie en specifiek doel	59
6.1.3.1	Algemeen	59
6.1.3.2	Specifieke verrichtingen in de kijker	59
6.1.4	Waarborg	64
6.1.5	Andere steunmaatregelen	65

- 6.2 Steun aan land- en tuinbouwcoöperaties 65
- 6.3 Steun aan de agrovoedingssector 67
- 6.4 Steun aan de omkaderingssector 67

7 Evolutie VLIF 1993-2007 68

- 7.1 Begroting 68
- 7.2 Indieningen 69
  - 7.2.1 Aantal indieningen van land- en tuinbouwproducenten 69
    - 7.2.1.1 Evolutie van de indieningen voor vestigingssteun 71
    - 7.2.1.2 Evolutie van de indieningen voor investeringssteun 73
    - 7.2.1.3 Evolutie van de indieningen voor specifieke thema's 74
  - 7.2.2 Aantal indieningen van land- en tuinbouwcoöperaties 75
  - 7.2.3 Aantal indieningen uit de agrovoedingssector 76
  - 7.2.4 Aantal indieningen uit de omkaderingssector 77
- 7.3 Toegekende steun 77
  - 7.3.1 Totale toegekende steun aan land- en tuinbouwproducenten 77
  - 7.3.2 Totale toegekende steun aan land- en tuinbouwcoöperaties 79
  - 7.3.3 Waarborg (enkel voor producenten en hun coöperaties) 80
  - 7.3.4 Totale toegekende steun aan de agrovoedingssector 80
  - 7.3.5 Totale toegekende steun aan de omkaderingssector 81
- 7.4 Uitbetaalde steun 81
  - 7.4.1 Uitbetaalde steun aan de producenten en hun coöperaties 81
    - 7.4.1.1 Rentesubsidie 81
    - 7.4.1.2 Kapitaalpremies 82
    - 7.4.1.3 Waarborg 83
  - 7.4.2 Uitbetaalde steun aan de agrovoedingssector 84
  - 7.4.3 Uitbetaalde steun aan de omkaderingssector 84

8 Bijlagen 85

- 8.1 Wetten, decreten en besluiten inzake het VLIF: producenten en hun coöperaties 85
- 8.2 Besluiten inzake het VLIF: agrovoeding 146
- 8.3 Besluiten en omzendbrief inzake het VLIF: omkadering 152
- 8.4 Lijst van de gesubsidieerde verrichtingen ingedeeld naar aard (categorie) en eventueel specifiek doel 166

1

Inleiding

Het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF), opgericht in 1993 als opvolger van het federale Landbouwinvesteringsfonds (LIF), bestaat inmiddels 15 jaar. Het heeft zijn voorbestemde plaats als belangrijk beleidsinstrument binnen het Vlaams land- en tuinbouwbeleid zonder noemenswaardige problemen ingenomen.

In het decreet tot oprichting van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds wordt aan de Vlaamse Regering opgelegd jaarlijks een verslag over de werking en het beheer van het VLIF op te stellen en aan het Vlaams Parlement over te maken. De afdeling Structuur en Investerings van het Agentschap voor Landbouw en Visserij, die instaat voor de dagelijkse werking en het beheer van de het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, stelt dan ook voorliggend 15e activiteitenverslag over de werking van het VLIF in het jaar 2007 voor.

Er werd bij het activiteitenverslag steeds getracht alle noodzakelijke en relevante informatie over de werking van het VLIF op te nemen. Uiteraard veel cijfermateriaal, maar sedert 2004 ook inzicht en duiding bij deze cijfers en de resultaten van de regelgeving. In het laatste hoofdstuk wordt bovendien de evolutie over een periode van meer dan 10 jaar activiteiten weergegeven. Het verslag wordt ten slotte aangevuld met alle van toepassing zijnde juridische teksten die de VLIF-regelgeving schragen. Er werden inspanningen gedaan om de door de jaren heen aangevulde teksten uit te zuiveren van achterhaalde beschouwingen. De indeling van de hoofdstukken werd bovendien afgestemd op de organisatie van het huidige VLIF met zijn 3 pijlers: producenten en coöperaties, agrovoedingssector en omkaderingssector.

De werking van het VLIF werd in 2007 gekenmerkt door de toekenning van 98,269 miljoen euro steun, waarvan 72,138 miljoen euro Vlaamse middelen. Er werden 4.050 nieuwe dossiers behandeld en vastgelegd van de producenten (89,8 miljoen euro Vlaamse en Europese steun) en 25 dossiers van de coöperaties inzake afzet en verwerking plus machinerings (3,567 miljoen euro Vlaamse middelen).

Belangrijk om te vermelden is het voltooiën van het informaticaproject voor het elektronisch verkeer met de banken voor het overmaken van de VLIF-beslissingen, de kredietgegevens en het opvragen van de rentesubsidie.

In de nog relatief korte historiek van het VLIF is de deelname aan het programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO I: 2000 - 2006; PDPO II: 2007 - 2013) van groot belang, o.m. voor de cofinanciering door Europa, van de door het VLIF ondersteunde investeringen.

In financieel opzicht vormen de maatregelen die het VLIF beheert (vestigingssteun, investeringssteun producenten, diversificatiesteun landbouwbedrijven en investeringssteun agrovoedingssector) het belangrijkste onderdeel van PDPO II (2007 - 2013).

Maar ook de overname van de agrovoedingssector van de administratie Economie in 2005 om, naar analogie met de opstelling binnen Europa, alle tot de sector landbouw behorende onderdelen te bundelen in een coherent beleid van dezelfde verantwoordelijke minister, is een belangrijke mijlpaal.

In deze actie werd ook de omkaderingssector van land- en tuinbouw betrokken, met name de proefcentra van zowel de plantaardige als de dierlijke sector die in het verleden al te zeer moesten shoppen bij diverse administraties en instellingen voor de subsidiëring van hun investeringen. De verruiming van het VLIF naar de agrovoedingssector en de omkaderingssector van land- en tuinbouw is intussen ook in de regelgevende teksten een feit. De organieke VLIF-regelgevingen voor beide sectoren werden in 2007 goedgekeurd zodat nu een gestructureerde steunverlening kan plaats hebben bij middel van oproepen op basis van ministeriële omzendbrieven.

Dit neemt niet weg dat het VLIF nog voor zware uitdagingen staat.

Budgettaire beloven het moeilijke jaren te worden aangezien Europa geen periode-overschrijdende lasten van het verleden meer wil betoelagen. Met een voor de landbouw, met zijn beperkte

rentabiliteit, goed werkend systeem van rentesubsidies wordt tegen het einde van de periode 2007 - 2013 afgestevend op belangrijke zich cumulerende verbintenissen die niet meer door Europa in continuo zullen gefinancierd worden. Deze problematiek moet dringend aangepakt worden om de werking van het VLIF, maar ook van het PDPO II, overeind te houden.

Een andere belangrijke uitdaging betreft de toekenning van overheidswaarborg. Overeenkomstig de evolutie van land- en tuinbouw, waarvan het peloton in hoofdte van de grootte van de bedrijven rekt, ligt de omvang van de investeringsdossiers sterk uit elkaar. In de mate dat deze dossiers overheidswaarborg vergen, kunnen de risico's voor het VLIF grote proporties aannemen en bij uitbetalingen een grote hap uit het VLIF-budget nemen. Hiervoor zal men binnen het intern VLIF-waarborgcomité, sedert ongeveer een jaar actief, bij de les moeten blijven. Afschaffen van de overheidswaarborg – zoals sommigen wel eens zouden durven opperen bij het beperkt aantal waarborgaanvragen – zou een aberratie zijn bij de financiering van landbouwbedrijven.

Bij de belangrijke inkomende stroom van VLIF-dossiers de laatste jaren zal de werking van het VLIF bij de beperktheid van de middelen, budgettaire en inzake personeel, van nabij moeten

blijven worden opgevolgd. Hierbij dringt de vraag zich op of de dossierbehandeling niet moet worden opengetrokken naar de dienstverlenende sector in land- en tuinbouw. De bedrijfsadviesdiensten zouden een rol kunnen krijgen bij de indiening van de dossiers opdat de bedrijfsgegevens relevant en volledig zouden zijn.

Dit moet toelaten de VLIF-dossiers sneller af te werken.

Maar uitdagingen maken het leven boeiend.

Ook al zal ik de oplossingen niet geheel zelf meer helpen uittekenen aangezien mijn pensioering wenkt, wens ik al de betrokken collega's, maar ook alle adviserende, controlerende en begeleidende instanties van het VLIF hierbij een schrandere aanpak en enthousiasme toe om dit prachtig instrument voor land- en tuinbouw verder zijn rol te laten vervullen in de uitbouw van aangepaste land- en tuinbouwstructuren. In dit opzicht moet 2011 (50 jaar Landbouwinvesteringsfonds) een baken zijn om het steeds hernieuwende werk inzake actueel houden van de regelgeving en goede werking van het VLIF op koers te houden.

ir. Gilbert Van den Bremt
afdelingshoofd
Structuur en Investerings (VLIF)

2

Wettelijke basis

De werking van het VLIF steunt op een aantal basisteksten (decreet, besluiten van de Vlaamse Regering en ministeriële besluiten), die hier kort besproken worden. De teksten zelf worden in extenso opgenomen in de bijlagen bij dit activiteitenverslag.

De voorstelling gebeurt, voorafgegaan door de algemene basis en organisatie, overeenkomstig de drie pijlers (doelgroepen) van het VLIF: producenten en hun coöperaties, agrovoedingssector en omkaderingssector.

2.1 Organisatie

2.1.1 Bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur (B.S. 20/07/1993)

Bij artikel 2, § 2, van deze bijzondere wet werden bepaalde landbouwmateries, waaronder het Landbouwinvesteringsfonds, overgedragen naar de Gewesten met ingang van 1 januari 1993.

Omdat er toen in het kader van een rigide begrotingsbeleid jaarlijkse indieningsperiodes voor de steunaanvragen waren afgebakend, waarbij de dossiers ingediend van 1 april van het jaar tot 31 maart van het volgende jaar (begrotingsjaar) dienden afgehandeld te worden in dat volgende jaar, behoren de dossiers ingediend vanaf 1 april 1992 tot de gewestelijke bevoegdheden.

2.1.2 Decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 (B.S. 29/12/1993)

Bij artikel 12 van dit decreet werd een Vlaams Landbouwinvesteringsfonds opgericht om de geregionaliseerde bevoegdheid inzake het Landbouwinvesteringsfonds uit te oefenen.

Het VLIF heeft rechtspersoonlijkheid in de vorm van een openbare instelling van categorie A.

De doelstelling van het Fonds is financiële hulpmiddelen ter beschikking te stellen van de land- en tuinbouwers en hun verenigingen en coöperaties, teneinde alle verrichtingen te bevorderen die de productiviteit van de land- en tuinbouwbedrijven verhogen, hun rendabiliteit verzekeren en opvoeren, en de kostprijzen verminderen:

- investeringsverrichtingen: goederen van blijvende aard verwerven, uitbreiden of verbeteren zoals grond, gebouwen, constructies, bedrijfsuitrusting, installaties, machines, werktuigen en materieel;
- omschakeling van bedrijven ingevolge gewijzigde economische omstandigheden;
- installatie van jonge land- en tuinbouwers;
- verwerking en commercialisering van land- en tuinbouwproducten, voornamelijk bij wijze van coöperatie.

De doelstellingen zijn dezelfde als in de wet van 15 februari 1961 (oprichting van een Landbouwinvesteringsfonds), maar omdat het VLIF het statuut heeft van een pararegionale zijn er naast de dotatie van de Vlaamse Gemeenschap ook eigen inkomsten:

- terugbetalingen van ten onrechte verleende steun;
- saldo van het voorgaande begrotingsjaar;
- tegemoetkomingen van de Europese Unie op de uitgaven van het Fonds;
- bijdragen voor het verkrijgen van VLIF-waarborg.

De tegemoetkomingen van de Europese Unie op de uitgaven van het Fonds zijn inmiddels de facto weggefallen vermits het Fonds zelf enkel de Vlaamse cofinanciering doorstort naar een betaalorgaan dat de betalingen van de Europese én Vlaamse steun aan de begunstigden uitvoert, de Europese bijstand prefinanciert en naderhand terug ontvangt (zie hoofdstuk 4).

Het Fonds wordt gemachtigd om een waarborg te verlenen voor investeringen in de land- en tuinbouw onder de voorwaarden en modaliteiten die door de Vlaamse Regering bepaald zijn en tot beloop van een jaarlijks decretaal vastgelegd maximumbedrag.

De Vlaamse Regering regelt de werking en het beheer van het VLIF en stelt de nodige diensten, uitrusting, installaties en personeelsleden ter beschikking van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.

Bij decreet van 19 juli 2002 (B.S. 27/08/2002) werden coöperaties van consumenten en rechtspersonen met een maatschappelijke of sociale doelstelling die een landbouw- of tuinbouwbedrijf exploiteren, opgenomen als doelgroep van het VLIF. Verhogen van de productiviteit wordt geschrapt als na te streven doelstelling bij investeringen. In de plaats komt de verhoging van de duurzaamheid en het bevorderen van de diversificatie.

Bij artikel 55 van het decreet van 24 december 2004 (B.S. 31/12/2004) houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2005 werd de doelgroep nogmaals verruimd, nl. met de dienstverlenende, de begeleidende, de toeleverende, de afzet- en de primaire verwerkende sector van land- en tuinbouw. De Vlaamse Regering bepaalt regels en voorwaarden waaraan de nieuwe doelgroepen moeten voldoen. Zij kan de steunverlening aan de nieuwe doelgroepen beperken tot een jaarlijks maximumpercentage van het totale voorziene budget van het Fonds.

2.1.3 Besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (B.S. 13/09/1996)

Naast administratieve regels met het oog op de werking en het beheer van het VLIF worden met betrekking tot de aard van de VLIF-steun volgende zaken bepaald:

- Het Fonds verleent subsidies in de vorm van rentesubsidies en investeringspremies overeenkomstig de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw;
- Voor leningen in de land- en tuinbouw kan een waarborg verkregen worden tot maximaal 80% van het bedrag dat overblijft nadat de vastgestelde eigen zekerheden door de kredietinstellingen zijn gerealiseerd;
- het verkrijgen van de waarborg van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds is afhankelijk van

het betalen van een bijdrage uiterlijk 60 dagen na de mededeling aan de kredietinstelling van de waarborgtoekenning door het Fonds. Die bijdrage belooft 0,35% op de toegekende VLIF-waarborg, vermeerderd met 0,015% op de toegekende VLIF-waarborg per jaar duurtijd van deze waarborg;

- bij laattijdige betaling wordt de bijdrage forfaitair met 25 euro verhoogd en bij niet-betaling binnen 1 jaar nadat de toekenning van de VLIF-waarborg aan de kredietinstelling werd meegedeeld, vervalt de verleende waarborg;
- de dossiers ingediend vóór 1 januari 1994 bleven ingevolge een overgangsregeling vrijgesteld van een bijdrage;
- om leningen toe te staan die in aanmerking komen voor VLIF-steun moeten de kredietinstellingen erkend zijn. Deze erkenning heeft slechts praktische uitwerking na het ondertekenen van een overeenkomst met het VLIF en het betalen van een borgsom van 12.500 euro die zonder rente terugbetaalbaar is bij het eindigen van de erkenning;
- De door het VLIF uitbetaalde waarborgen worden teruggevorderd bij de begunstigde van de VLIF-tussenkomsten. Hiervoor staat een centrale invorderingscel in die werd opgericht bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en die handelt volgens de bepalingen van het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaams Gewest en de instellingen die eronder ressorteren (B.S. 31/05/1995) en de betreffende uitvoeringsbesluiten.

Alle inkomsten en uitgaven van het Fonds verlopen via een hiertoe door het Fonds geopende rekening. Deze rekening is opgenomen in het centraal thesauriebeheer van alle Vlaamse openbare instellingen (VOI's) in de schoot van het Centraal Financieringsorgaan (CFO).

Met een besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2001 (B.S. 18/05/2001) werd het werkingsbesluit gewijzigd voor wat de volgende aspecten betreft:

- er wordt verwezen naar de recentste VLIF-regelgeving;
- de maximaal toe te kennen VLIF-waarborg werd gebracht op 80% van de gesubsidieerde bedragen i.p.v. 90%;
- het besluit wordt aangepast aan de invoering van de euro.

Door een nieuwe wijziging van 18 maart 2005 (B.S. 19/04/2005) vervalt in artikel 13 het discretionair karakter van de erkenning van de kredietinstellingen door de minister: alle instellingen die onder de controle van de Commissie voor het Bank-, Financier- en Assurantiewezen vallen, moeten erkend worden.

2.1.4 Ministerieel besluit van 30 september 2005 tot erkenning van kredietinstellingen voor het toekennen van kredieten die in aanmerking komen voor steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (B.S. 20/10/2005)

Dit besluit geeft een opsomming van de door het VLIF erkende kredietinstellingen en in bijlage de tekst van de bilateraal te ondertekenen overeenkomst tussen elke erkende kredietinstelling en het VLIF met algemene rechten en plichten inzake het aanvragen en opvolgen van de VLIF-tussenkomsten, zoals:

- in te dienen documenten bij een aanvraag;
- mee te delen informatie als er steun is toegekend;
- kenmerken van de VLIF-waarborg (inclusief start en einde ervan);
- VLIF-bepalingen in de kredietakten;
- kenmerken van de VLIF-rentesubsidie (inclusief start en einde ervan);
- procedure bij achterstalligheden en kredietopzegging;
- mededelingen over de stand van de zekerheden tijdens de looptijd van de steun;
- penaliserende van nalatigheden van de kredietinstelling bij het beheer van de VLIF-dossiers.

2.2 Producenten en hun coöperaties

2.2.1 Besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw (B.S. 14/02/2001)

In dit besluit wordt de VLIF-regelgeving weergegeven die geldt voor aanvragen ingediend vanaf 1 januari 2000. Voor de steunstelsels met

Europese medefinanciering ("communautaire steun") betreft het de omzetting in dit besluit van door de Europese Unie goedgekeurde steunmaatregelen in het Vlaams Programmingsdocument voor Plattelandsontwikkeling 2000-2006 (PDPO I) dat zich richt naar de bepalingen van de EG-Verordening 1257/99 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het EOGFL en tot wijziging en instelling van een aantal verordeningen (Publicatieblad van de EG nr. L160 van 26/06/1999).

Inmiddels werd dit programma verder gezet in PDPO II (2007-2013) in toepassing van Verordening 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) (Publicatieblad van de EU nr. L277 van 21/10/2005).

Analoog met de vorige VLIF-regelgevingen bevat dit besluit de volgende onderdelen:

- algemene begrippen;
- steun aan investeringen op landbouwbedrijven;
- steun aan de vestiging van jonge landbouwers;
- regionale steun als compensatie van geleden schade;
- regionale steun ten gunste van de bedrijven in financiële moeilijkheden;
- regionale steun voor coöperatieve vennootschappen voor verwerking, afzet en dienstverlening;
- startpremie aan samenwerkingsverbanden;
- algemene bepalingen en slotbepalingen.

In hoofdstuk 3 van dit activiteitenverslag wordt gedetailleerd ingegaan op de bepalingen van de VLIF-regelgeving.

In 2004 werd het besluit op 3 verschillende tijdstippen gewijzigd:

- op 19 maart 2004 (B.S. 14/04/2004) werd het besluit aangepast met als doel steun mogelijk te maken bij de bouw van ammoniakemissiearme stallen, bij omschakeling naar diervriendelijke huisvestingsystemen in de zeugen- en legkippenhouderij en bij investeringen in de biologische veehouderij;
- op 14 juli 2004 (B.S. 27/09/2004) werd het besluit aangepast met als doel de regelgeving inzake startsteun aan samenwerkingsverbanden af te stemmen op de Europese richtsnoeren terzake;

- op 3 december 2004 (B.S. 21/02/2005) werd het besluit aangepast met als doel de mogelijkheden voor het verlenen van VLIF-waarborg aan te passen aan de schaalvergroting in de sector en de toenemende nood aan grotere kredieten.

Met een besluit van 16 juni 2006 (B.S. 25/08/2006) werd het besluit een laatste keer aangepast. De wijzigingen hadden als doel de steunmaatregelen beter af te stemmen op de nieuwe noden inzake investeringen en tegelijkertijd een beter evenwicht tot stand te brengen tussen de vraag naar investeringssteun en de beschikbare middelen.

De belangrijkste wijzigingen en accentverschuivingen waren:

- een aanpassing van de definitie landbouwer;
- de uitwerking van een steunregeling voor de sociale instellingen en consumentencoöperaties met een landbouwbedrijf;
- de gewijzigde steunintensiteit bij investeringen in de varkens- en legkippenhouderij;
- de afschaffing van de voorwaarde van grondgebondenheid in de varkenshouderij;
- de extra aandacht voor productie en gebruik van hernieuwbare energie;
- de extra stimulansen gericht op de vernieuwing van het fruitareaal;
- de lagere steunintensiteit voor een aantal specifieke investeringen;
- de verruimde mogelijkheden op steun voor kapitaalintensieve bedrijven geëxploiteerd door een samenwerkingsverband van bedrijfsleiders;
- de afschaffing van de maximumnorm inzake aantal arbeidseenheden op het bedrijf.

De wijzigingen werden toegepast op aanvragen vanaf 10 maart 2006 met uitzondering van de twee laatste die toegepast worden vanaf 1 januari 2007.

Een aantal noodzakelijke aanpassingen aan de VLIF-regelgeving in 2007 werden geregeld bij ministeriële omzendbrieven 43 en 43 bis in afwachting van een aanpassing van dit besluit van de Vlaamse Regering. Ze hebben betrekking op (zie ook punt 3.4.1):

- wijzigingen als gevolg van een gewijzigd EU-beleid ten aanzien van de steun aan de investeringen en de vestiging in de landbouw;
- aanvullende verduidelijkingen met betrekking tot bepaalde investeringen en het voortzetten van steun bij de herfinanciering door dezelfde bank;
- de aanvraagprocedure.

2.2.2 Ministerieel besluit van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw (B.S. 12/05/2001)

Dit besluit ter uitvoering van de VLIF-regelgeving, bepaald bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000, bevat de modaliteiten en de specifieke voorwaarden voor de toekenning van VLIF-steun, namelijk:

- vereiste vakbekwaamheid;
- vereiste minimale beroepsbekwaamheid bij eerste installatie;
- bepalingen inzake het verplicht bijhouden van een bedrijfseconomische boekhouding;
- minimumnormen inzake leefmilieu, hygiëne en dierenwelzijn;
- vaststelling van het referentie-inkomen;
- inhoud en model van een bedrijfsplan;
- inhoud en model van een globale begroting van het bedrijf;
- inhoud en model van een startplan (bedrijfsplan bij vestiging);
- lijst van de documenten die de bedrijfszekerheid aantonen;
- bepalingen met betrekking tot mogelijke geleden schade en financiële moeilijkheden;
- bepalingen over de startpremie aan samenwerkingsverbanden;
- praktische richtlijnen inzake de nieuw ingevoerde kapitaalpremies;
- voorwaarden en duur van de rentesubsidie en van de waarborg;
- minimuminvestering of -verrichting die kan gesubsidieerd worden;
- normbedragen per type investering in aanmerking komend voor steun.

Inmiddels werd dit besluit gewijzigd:

- op 2 mei 2001 (B.S. 19/06/2001): vaststelling van het referentie-inkomen voor 2001;
- op 12 september 2001 (B.S. 13/12/2001): regeling m.b.t. de uitbetaling van kapitaalpremies kleiner dan 1.000 euro;
- vop 4 september 2003 (B.S. 25/09/2003): wijziging van de dierziekten en de aard van de aanvaardbare schade in aanmerking komend voor steun bij herbevolking na veeziekten;
- op 19 maart 2004 (B.S. 14/04/2004): subsidiëring van ammoniakemissiearme stallen;

- op 14 juli 2004 (B.S. 23/09/2004): aanpassen regelgeving startsteun aan samenwerkingsverbanden overeenkomstig de Europese richtsnoeren voor staatssteun;
- op 13 december 2004 (B.S. 28/12/2004): verhoging investeringsbedrag waarop VLIF-waarborg kan bekomen worden;
- op 16 juni 2006 (B.S. 25/08/2006): bijsturen van de lijst met subsidiabele investeringen, aanpassen van een aantal normbedragen voor de aanvaardbare investeringen en afschaffen bijzondere bepalingen inzake gewaarborgd bedrag (aanvaardbaar plafond investeringsbedrag rentesubsidie versus waarborg);
- op 6 november 2007 (B.S. 23/11/2007): vaststelling van het referentie-inkomen voor 2007.

Een aantal nieuwe aanpassingen zijn in voorbereiding, aansluitend op een bijsturing van het besluit van de Vlaamse Regering (zie punt 2.2.1. laatste alinea).

2.3 Agrovoeding

2.3.1 Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende steun aan investeringen in de agrovoedingssector (B.S. 14/09/2007)

Ingevolge een ruim opgevatte reorganisatie van de steunverlening aan de land- en tuinbouwsector werd in 2005 de agrovoedingssector toegevoegd aan de doelsectoren van het VLIF. De betoelaging van investeringsdossiers uit de agrovoedingssector (primaire verwerking en afzet) werd overgenomen van de administratie Economie.

Dit besluit bepaalt het kader voor VLIF-steunverlening aan investeringen in de agrovoedingssector met o.a. de bepaling van de praktische organisatie van de steunverlening (de steunmaatregel wordt georganiseerd middels oproepen) en van de maximale steun.

Specifieke voorwaarden en modaliteiten worden bepaald in het aansluitend ministerieel besluit en vooral ook in de ministeriële omzendbrieven die iedere oproep voorafgaan.

2.3.2 Ministerieel besluit van 26 november 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende steun aan investeringen in de agrovoedingssector (B.S. 11/01/2008)

Dit besluit geeft verdere invulling aan de VLIF-regelgeving, bepaald bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007, en bepaalt met name:

- de bedrijvigheden, op basis van de nacebel-codes, die in aanmerking kunnen komen voor VLIF-steun;
- de noodzakelijke vergunningen waaraan moet worden voldaan;
- de minimuminvesteringen;
- de investeringen die in aanmerking kunnen komen voor steun;
- de voorwaarde dat de investeringen voor minimaal 50% betrekking moeten hebben op land- en tuinbouwproducten van landen binnen de EU;
- de investeringsperiode.

De steunmaatregel wordt georganiseerd middels oproepen. Specifieke voorwaarden en modaliteiten worden bepaald in de ministeriële omzendbrieven die iedere oproep zullen voorafgaan. Een eerste oproep, voorbereid einde 2007 met alle betrokken sectororganisaties, had plaats begin 2008.

2.4 Omkadering

2.4.1 Besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw (B.S. 19/06/2007)

Parallel met de opname van de agrovoedingssector werd in 2005 eveneens de omkaderingssector (praktijkcentra en vergelijkbare instellingen) toegevoegd aan de doelsectoren van het VLIF.

In dit besluit wordt het kader bepaald voor steunverlening aan investeringen in de omkaderingssector, beperkt tot praktijkcentra en vergelijkbare

instellingen, met o.a. de praktische organisatie van de steunverlening en de bepaling van de maximale steun.

De steunmaatregel wordt georganiseerd via oproepen (investeringsrondes). Specifieke voorwaarden en modaliteiten worden bepaald in het aansluitende ministerieel besluit en vooral ook in de ministeriële omzendbrieven die iedere oproep voorafgaan.

2.4.2 Ministerieel besluit van 15 oktober 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw (B.S. 08/11/2007)

Dit besluit geeft verdere invulling aan de VLIF-regelgeving, bepaald bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector en bepaalt met name:

- de nominatief weerhouden doelgroepen;
- de investeringen die in aanmerking komen voor steun;
- de minimuminvesteringen;
- de investeringsperiode.

De steunmaatregel wordt georganiseerd middels oproepen. Specifieke voorwaarden en modaliteiten worden bepaald in de ministeriële omzendbrieven die iedere oproep zullen voorafgaan. Een eerste oproep had plaats op 4 december 2007 met VLIF-omzendbrief 44. De tekst van de omzendbrief is toegevoegd in de bijlagen.

3

Regelgeving

De VLIF-regelgeving vormt de basis om op niveau van het Vlaamse Gewest en binnen een door de EU bepaald kader, uitvoering te geven aan het structuur- en investeringsbeleid van de Vlaamse Regering ten aanzien van de land- en tuinbouwers, hun verenigingen en de agrovondingssector.

De steun aan de investeringen en de installatie wordt sterk bepaald door het EU-beleid dat vervat is in Verordening 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling, de Communautaire Richtsnoeren voor Staatssteun in de landbouw- en bosbouwsector 2007-2013 van 27 december 2006 en Verordening 1974/2006 van 15 december 2006 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen van de Plattelandsverordening.

Een aantal andere steunmaatregelen, met name de steun voor de coöperatieve vennootschappen voor verwerking, afzet en dienstverlening, de steun aan bedrijven in financiële moeilijkheden, de steun ter compensatie van geleden schade en de startpremie voor samenwerkingsverbanden zijn conform de voormelde Communautaire Richtsnoeren voor Staatssteun in de landbouw- en bosbouwsector 2007-2013 zij het dat dit voor de steun ter compensatie van geleden schade verder tijdelijk is in afwachting van een verplichte aanpassing (aanmoedigen verzekeringen).

Het onderzoek naar de mogelijkheden voor het verlenen van VLIF-steun voor aanvragen die in 2007 goedgekeurd werden, gebeurde op basis van de bepalingen in het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw en het gelijknamig ministerieel besluit van dezelfde datum. Beide besluiten worden toegepast op aanvragen voor steun ingediend vanaf 1 januari 2000. Zij werden inmiddels op een aantal vlakken gewijzigd (zie hoger).

De dossiers waarvoor in 2007 de beslissing over de toegekende steun meegedeeld werd aan de land- of tuinbouwer, werden in belangrijke mate al ingeleid in 2006 of vroeger (ongeveer 99% van alle beslissingen in 2007). De beslissingen voor de dossiers ingediend in 2007 werden uitgesteld in afwachting van de goedkeuring door de EU-Commissie van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013.

Bovendien was er een omvangrijke voorraad dossiers uit voorgaande jaren en een gebrek aan financiële middelen en personeel.

Bovenop de in 2007 volledig afgewerkte dossiers (inclusief budgettaire vastlegging van de steun en mededeling van de beslissing aan de betrokkenen) waren er eind 2007 nog ongeveer 700 dossiers beslissingsrijp.

3.1 VLIF-steun aan land- en tuinbouwers

3.1.1 Algemene voorwaarden

Land- en tuinbouwproductiebedrijven, ook indien geëxploiteerd door een vennootschap, worden verder in dit verslag ook "land- en tuinbouwproducenten" genoemd.

Het VLIF kan onder een aantal algemene voorwaarden steun verlenen aan personen die een land- of tuinbouwactiviteit uitoefenen.

Beroepsstatus

Zowel personen die hun landbouwactiviteit in hoofdberoep uitoefenen als personen die de landbouwactiviteit in bijberoep uitoefenen, kunnen steun verkrijgen. De landbouwer mag hoogstens een halftijdse betrekking buiten de landbouw hebben en de beroepsinkomsten uit de landbouwactiviteiten op het bedrijf moeten minstens 35% bedragen van de totale inkomsten uit beroepsactiviteiten.

Zowel natuurlijke personen als vennootschappen kunnen landbouwer zijn. Voor vennootschappen betekent dit dat het doel hoofdzakelijk verband houdt met de exploitatie van een land- of tuinbouwbedrijf en dat er concrete voorwaarden gesteld worden aan de bestuurders en inzake de aard en verdeling van de aandelen.

Beroepsbekwaamheid

Om steun te kunnen krijgen moeten de aanvragers beroepsbekwaam zijn. Hiertoe worden eisen gesteld qua scholing en opleiding, in het bijzonder aan personen die zich voor het eerst in de sector vestigen.

Economische levensvatbaarheid

Er kan alleen steun verkregen worden indien het land- of tuinbouwbedrijf economisch levensvatbaar is. Dit wordt vastgesteld met een berekening van het arbeidsinkomen (AI) per volle arbeidskracht (VAK) vertrekkend bij de reële bedrijfs-situatie. Het AI per VAK moet groter zijn dan het referentie-inkomen dat jaarlijks vastgesteld wordt. Voor aanvragen ingediend in 2007 bedroeg het referentie-inkomen 24.500 euro per VAK.

Het referentie-inkomen wordt bepaald als ongeveer 2/3 van het vergelijkbaar arbeidsinkomen, het gemiddelde brutoloon van werknemers buiten de landbouw.

Vergunningen, productie- en emissierechten

Er kan alleen steun verkregen worden wanneer de aanvrager in het bezit is van de noodzakelijke vergunningen (stedenbouwkundige vergunning, milieuvergunning, vergunning waterwinning e.a.) en over productie- en emissierechten (melkquotum, nutriëntenemissierechten,...) beschikt. Indien er voor de beoefende activiteiten wettelijke normen zijn op het vlak van leefmilieu, dierenwelzijn, hygiëne of voedselveiligheid moeten die gerespecteerd worden.

Bedrijfseconomische boekhouding

Er kan alleen steun verkregen worden wanneer een bedrijfseconomische boekhouding bijgehouden wordt. Uitzonderlijk kan de bedrijfseconomische boekhouding vervangen worden door een vennootschaps- of fiscale boekhouding voor zover de registratie van gegevens een adequaat bedrijfsbeheer mogelijk maakt.

3.1.2 Steunmaatregelen

Het VLIF verleent zowel steun voor verrichtingen gefinancierd met leningen aangaan bij een erkende kredietinstelling als voor verrichtingen gefinancierd met eigen middelen.

De steun is fundamenteel verschillend opgevat naargelang het een verrichting betreft voor investeringssteun (modernisering gebouwen, machines,...) of een verrichting voor vestigingssteun.

De steun wordt verleend in de vorm van rentesubsidie en/of kapitaalpremie (zie verder).

Er is geen minimumrente ten laste van de kredietnemer bepaald.

Aan de kredieten die van een rentesubsidie genieten, kan door het VLIF een gewestwaarborg worden toegekend als aanvulling op de ontoereikende zekerheden aangebracht door de land- of tuinbouwer zelf.

Het VLIF kan bij financiële problemen van de bedrijven, op verzoek van de bank, steeds vrijstelling van aflossing toestaan op kredieten met VLIF-steun. De vrijstelling dient te gebeuren binnen de beperkingen opgelegd door de Europese Unie.

3.1.2.1 STEUN AAN DE VESTIGING IN LAND- EN TUINBOUW

Doel van de steun

De Vlaamse overheid wil jongeren aanmoedigen die zich in de sector als zelfstandige ondernemer vestigen. De steunmaatregel geldt voor alle types van bedrijven ongeacht de aard van de activiteit en de productiemethode.

Vorm van de steun

De steun aan de vestiging bestaat in 2007¹ uit een vestigingspremie en een rentesubsidie en wordt als volgt verleend:

- vooreerst een vestigingspremie van maximaal 50% op de eerste 50.000 euro vestigingskosten, ongeacht de financieringswijze. De vestigingspremie wordt mee gefinancierd door de Europese Unie;
- vervolgens, en voor zover de bijkomende vestigingskosten gefinancierd worden met een lening, een rentesubsidie van maximaal 4% gedurende 10 jaar, met maximaal 1 jaar vrijstelling van kapitaalaflossing (binnen de duur van de steun), en op maximaal 100.000 euro vestigingskosten. Deze rentesubsidie wordt mee gefinancierd door de Europese Unie;
- voor de vestigingskosten hoger dan 150.000 euro die gefinancierd worden met een lening kan een rentesubsidie van maximaal 4% gedurende 10 jaar met maximaal 1 jaar vrijstelling

¹ Overgangsjaar van PDPO II. Voor aanvragen vanaf 2008 wordt de vestigingssteun in overeenstemming gebracht met de bepalingen van Verordening 1698/2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling en de Communautaire Richtsnoeren voor Staatssteun in de landbouw- en bosbouwsector 2007-2013.

van kapitaalaflossing (binnen de duur van de steun) verkregen worden op maximaal 100.000 euro. Deze rentesubsidie wordt uitsluitend gefinancierd met Vlaamse middelen.

Overheidswaarborg

De overheidswaarborg kan alleen verkregen worden op de leningen die van rentesubsidie genieten (zie 3.1.2.6).

Bijkomende voorwaarden voor vestigingssteun

Wie van de vestigingssteun wil genieten moet op het tijdstip van de aanvraag jonger zijn dan 40 jaar en zich voor het eerst vestigen als landbouwer. De steun aan de eerste vestiging wordt enkel verleend aan natuurlijke personen, hetzij in de hoedanigheid van landbouwer natuurlijke persoon voor de overname van de bedrijfsbekleding, hetzij in de hoedanigheid van bestuurder van een vennootschap met landbouw als doel voor de overname van aandelen.

Enkel de vestigingskosten die op het tijdstip van vestiging gemaakt worden, kunnen aanvaard worden voor het verlenen van de vestigingssteun. Het betreft kosten voor:

- de overname van de bedrijfsbekleding betrekking hebbend op vee, uitrusting, materieel, aanplantingen, voorraden, vruchten te velde en navetten;
- de aankoop van vee, uitrusting, materieel en voorraden gericht op het vervolledigen van de bedrijfsbekleding;
- de overname van aandelen ter gelegenheid van de vestiging als bestuurder in een vennootschap met landbouw als maatschappelijk doel.

Wanneer het huwelijksstelsel voorziet in een scheiding van goederen en het voorwerp van de vestigingssteun slaat op het eigen vermogen van elk van de partners, kunnen beiden vestigingssteun verkrijgen. Wanneer de vestiging gebeurt via een overname van aandelen (derde partij) is het huwelijksstelsel niet bepalend en kunnen beide partners vestigingssteun krijgen.

Alleen bij de eerste fase van de overname kan vestigingssteun verkregen worden. Er is geen vestigingssteun voor het verwerven van goederen die

onroerend zijn van nature. Vennootschappen op zich worden uitgesloten van de vestigingssteun.

Algemene voorwaarde: startplan

Bij het verlenen van de vestigingssteun wordt een startplan (of bedrijfsplan bij vestiging) opgesteld. Hierin worden de voornaamste structurele kenmerken van het bedrijf, de structurele tekortkomingen en een aantal bedrijfseconomische kengetallen overzichtelijk voorgesteld. Vanaf 2008 zullen hier ook de voorwaarden waaronder de steun verleend wordt expliciet opgenomen worden.

3.1.2.2 STEUN AAN DE INVESTERINGEN

Doel van de steun

Investeringssteun wordt verleend om de landbouwers aan te moedigen hun bedrijfsstructuren aan te passen aan de snel evoluerende en wisselende omstandigheden waarin de bedrijven actief zijn. Er zijn nieuwe noden inzake investeringen op het landbouwbedrijf om de levensvatbaarheid ervan te verzekeren ten gevolge van ontwikkelingen op het vlak van leefmilieu en dierenwelzijn, de technologie in de sector, de energiemarkt, de commercialisatie- en distributiestructuren van land- en tuinbouwproducten, het vrijer en ruimer worden van de markt, de heroriëntatie van het EU- landbouwbeleid e.a.

De aanmoediging van de investeringen beoogt een aanpassing van de bedrijfsstructuur m.b.t.:

- verlaging van de productiekosten;
- verbetering en omschakeling van de productie;
- verhoging van de kwaliteit;
- verbetering van het leefmilieu, de hygiënische omstandigheden en/of de normen op het gebied van welzijn van de dieren;
- bevordering van de diversificatie van de activiteiten op het landbouwbedrijf.

Investeringssteun mag niet in strijd zijn met het beleid op andere vlakken (marktpolitiek, milieubeleid, beleid ruimtelijke ordening, ...) en mag de doelstellingen hiervan niet doorkruisen.

Vorm van de steun

De steun kan verkregen worden in de vorm van rentesubsidies en/of kapitaalpremies naargelang de wijze van financiering van de investeringen.

De omvang van de steun is onafhankelijk van de wijze van financiering en wordt mee gefinancierd door de Europese Unie.

Per type van investering geldt een bepaalde steunintensiteit. De differentiatie inzake steunintensiteit (40, 30, 20 of 10%) weerspiegelt de mate waarin de overheid de ontwikkeling wenst aan te moedigen en houdt rekening met de economische levensduur van een investeringsgoed. Het overzicht in tabel 3.1 verduidelijkt dit.

Tabel 3.1 Overzicht van steunintensiteit en aard van investering

Intensiteit	Aard van de investering
40%	Investerings gericht op een landbouw met verbrede doelstellingen (diversificatie naar zelf verwerken en commercialiseren van hoeveproducten, hoevetoerisme, landschapsbeheer), duurzame landbouwmethodes (milieu-investeringen en investeringen gericht op energiebesparing) en biologische landbouw.
30%	Investerings gericht op de bereiding van krachtvoeder op basis van zelf geteelde basisproducten, de productie en het gebruik van hernieuwbare energie, de productie van medicinale en aromatische planten en de vernieuwing van het hardfruit areaal met nieuwe variëteiten.
20%	Andere investeringen voornamelijk in onroerende goederen of goederen onroerend van nature, gericht op de realisatie van een structuurverbetering.
10%	Alle overige investeringen, voornamelijk in materieel en dieren.

De steun voor investeringen gefinancierd met krediet wordt verleend in de vorm van een rentesubsidie aangevuld met een investeringspremie, zodat de vooropgestelde steunintensiteit effectief verkregen wordt. In de mate dat de landbouwer minder krediet opneemt of krediet op kortere termijn aangaat, zal een groter deel van de totale steun in de vorm van een investeringspremie verleend worden.

De steun voor investeringen gefinancierd met eigen middelen wordt uitsluitend in de vorm van een (gelijkwaardige) investeringspremie verleend. Bij het verlenen van steun heeft de rentesubsidie voorrang op de investeringspremie. De rentesubsidie bedraagt:

- maximaal 4% gedurende maximaal 15 jaar voor investeringen waarvoor de steunintensiteit 40 of 30% bedraagt;
- maximaal 3% gedurende maximaal 15 jaar voor investeringen waarvoor de steunintensiteit 20 of 10% bedraagt.

Voor aanvragen ingediend tussen 1 januari 2003 en 9 maart 2006 betrekking hebbend op investeringen in ammoniakemissiearme stallen op pluimveebedrijven en niet-grondgebonden varkensbedrijven, was een regime inzake steunverlening van kracht waarbij de steunintensiteit bepaald werd door de meerkosten van een ammoniakemissiearm staltype ten opzichte van een standaardstal (steun varieerde tussen minimaal 20% en maximaal 28,58%).

Om een rentesubsidie, die gespreid in de tijd uitbetaald wordt, te kunnen vergelijken met een investeringspremie worden alle voorziene betalingen van rentesubsidie geactualiseerd. De actualisatievoet wordt berekend door de EU op basis van de vijfjaars interbancaire zgn. "swap"-rentetarieven, vermeerderd met een opslag.

In de VLIF-regelgeving is de actualisatievoet belangrijk omdat de grootte van de investeringssteun een percentage is van het investeringsbedrag in actuele waarde.

Voor 2005, 2006 en 2007 ingediende aanvragen wordt een respectievelijke actualisatievoet van 4,08%, 3,70% en 4,62% toegepast. Deze lage actualisatievoeten brengen mee dat de rentesteunbedragen minder van hun waarde verliezen bij actualisatie en dat de aanvullende investeringspremies zich op een laag peil bevinden. Om binnen de vooropgestelde steunintensiteit te blijven moest in een beperkt aantal gevallen zelfs de rentesubsidie verminderd worden.

In de periode 2000-2006 kon de investeringssteun maximaal verkregen worden op een investeringsbedrag van 500.000 euro per VAK en 11 miljoen euro per bedrijf. Door de wijziging met het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2006 kwam hierin verandering voor aanvragen vanaf 1 januari 2007: de investeringssteun kan op dit moment maximaal verkregen worden op een investeringsbedrag van 11 miljoen euro per bedrijfsleider voor een periode van 7 jaar.

Het gesubsidieerde bedrag wordt beperkt tot een maximumnormbedrag per aanwezige standplaats voor het vee of per m² bedrijfsgebouw.

De overheidswaarborg kan alleen verkregen worden op leningen die van rentesubsidie genieten (zie verder 3.1.2.6).

Bijkomende voorwaarden per deelsector van de veehouderij

Investerings in de **melkveesector** zijn subsidiabel wanneer het bedrijf na uitvoering ervan over een voldoende groot melkquotum beschikt d.w.z. een quotum dat in een redelijke verhouding staat tot het aantal plaatsen voor melkkoeien. Investerings in de melkveesector zijn verbonden met het houden van melkkoeien en het bijhorende jongvee.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2006 werd de voorwaarde van grondgebondenheid in de **varkenssector** afgeschaft en werd het onderscheid in steunintensiteit tussen voldoende en niet voldoende grondgebonden bedrijven opgeheven. De beperkingen inzake aard van de subsidiabele investeringen en de capaciteitsvoorwaarde bleven ongewijzigd behouden. Concreet zijn alleen investeringen die niet leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit subsidiabel wanneer ze gericht zijn op:

- het bouwen van een nieuwe ammoniakemissiearme varkensstal. Wanneer het zeugenstallen betreft moet gelijktijdig omgeschakeld worden naar groepshuisvesting;
- het verbouwen en uitrusten van een bestaande zeugenstal naar een stal met groepshuisvesting;
- zelf verwerken en commercialiseren van de productie, hoevertoerisme en landschapsbeheer;
- de verbetering van het leefmilieu, de hygiëne en het welzijn van de dieren;
- biologische landbouw.

Uitbreidingsinvesteringen of investeringen die niet kunnen worden ondergebracht in een van de opgesomde rubrieken zijn niet subsidiabel.

Dit neemt niet weg dat bij de beoordeling van de productiecapaciteit bij een aanvraag voor steun voor een ammoniakemissiearme stal, rekening gehouden wordt met overgenomen bestaande capaciteit of capaciteit verkregen door omzetting.

Met hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2006 werden de mogelijkheden op investeringssteun in de **pluimveesector** eveneens uitgebreid. Bij huisvesting in verrijkte kooien is voortaan ook investeringssteun mogelijk. Alleen investeringen die niet leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit zijn subsidiabel wanneer ze gericht zijn op:

- het bouwen van een nieuwe ammoniakemissiearme pluimveestal. Voor legkippenstallen moet gelijktijdig omgeschakeld worden naar diervriendelijke huisvestingssystemen;
- het verbouwen en uitrusten van een bestaande legkippenstal naar een stal met diervriendelijke huisvestingssystemen;
- zelf verwerken en commercialiseren van de productie, hoevertoerisme en landschapsbeheer;
- de verbetering van het leefmilieu, de hygiëne en het welzijn van de dieren;
- biologische landbouw.

Uitbreidingsinvesteringen of investeringen die niet kunnen worden ondergebracht in een van de opgesomde rubrieken zijn niet subsidiabel.

Omschakelingen naar een andere deelsector binnen de pluimveesector worden niet beschouwd als uitbreiding indien de mestproductie niet toeneemt.

Bij de beoordeling van de productiecapaciteit in het kader van een aanvraag voor steun voor een ammoniakemissiearme stal, wordt ook hier rekening gehouden met overgenomen bestaande capaciteit of capaciteit verkregen door omzetting.

In de **vleesveesector** zijn productie-investeringen slechts subsidiabel wanneer het bedrijf voldoende grondgebonden is na uitvoering van de investeringen. Het bedrijf is grondgebonden wanneer de bezetting van vleesrunderen kleiner is dan 2 grootvee-eenheden (GVE) per hectare voedergewassen voor die runderen bestemd. Een stier, een koe of ander rund van meer dan 2 jaar vertegenwoordigt 1 GVE en elk rund van zes maanden tot 2 jaar 0,6 GVE.

Wanneer het vleesveebedrijf niet voldoende grondgebonden is en de investeringen niet leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit, zijn bepaalde investeringen toch subsidiabel wanneer ze gericht zijn op:

- de verbetering van het leefmilieu, de hygiëne en het welzijn van de dieren;
- zelf verwerken en commercialiseren van de productie, hoevertoerisme en landschapsbeheer;
- biologische landbouw.

In de **vleeskalversector** zijn investeringen die niet leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit subsidiabel wanneer ze gericht zijn op:

- de verbetering van het leefmilieu, de hygiëne en het welzijn van de dieren;
- zelf verwerken en commercialiseren van de productie, hoevetoerisme en landschapsbeheer.

De voorwaarde van grondgebondenheid in de vleesveehouderij is niet van toepassing. De aankoop van bestaande en de bouw van nieuwe stallen is niet subsidiabel.

Bij **omschakeling naar de biologische productiemethode** in de veehouderij gelden geen voorwaarden met betrekking tot de productiecapaciteit.

Algemene voorwaarde: bedrijfsplan

In een bedrijfsplan moet de land- of tuinbouwer aantonen dat de investeringen gerechtvaardigd zijn in het licht van de toestand en van de structuur van zijn bedrijf en dat het uitvoeren van de investeringen zal leiden tot een duurzame verbetering van die toestand. Bij het opstellen van een bedrijfsplan speelt de land- of tuinbouwer een belangrijke rol. Hij brengt alle basisgegevens aan die voor het plan noodzakelijk zijn. Een bedrijfsplan omvat de volgende onderdelen:

- beschrijving van het bedrijf: de land- of tuinbouwer verstrekt o.m. via zijn steunaanvraag alle inlichtingen over teeltplan, veebezetting, opbrengsten, kosten, gepresterde arbeid en het aanwezige kapitaal;
- opgave van de structurele tekortkomingen op het bedrijf;
- gedetailleerde beschrijving van de geplande investeringen;
- opgave van de nagestreefde doelstelling met de investeringen;
- berekening van de rendabiliteit van het bedrijf aan de hand van een begroting. Hiermee wordt ook aangetoond dat het bedrijf voldoende inkomsten genereert om de aflossing van de kredieten mogelijk te maken (financiële draagkracht);
- in het geheel van de aanvraag vermeldt de aanvrager op welke wijze hij de voorgenomen investeringen zal financieren en welke werkzaamheden eventueel zelf uitgevoerd worden.

3.1.2.3 STEUN ALS COMPENSATIE VAN GELEDEN SCHADE

Doel van de steun

Land- en tuinbouwers die belangrijke schade geleden hebben aan de landbouwproductie of

de landbouwproductiemiddelen ten gevolge van onvoorziene gebeurtenissen zoals natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of het uitbreken van dier- of plantenziekten, kunnen van steunmaatregelen genieten.

Vorm van de steun

De steun wordt verleend in de vorm van een rentesubsidie van maximaal 3% gedurende maximaal 3 jaar op een overbruggingskrediet. Het maximumbedrag van het overbruggingskrediet is gelijk aan het bedrag van de werkelijk geleden schade aan de landbouwproductie en de landbouwproductiemiddelen verminderd met ontvangen schadevergoedingen. De steun wordt uitsluitend met Vlaamse middelen gefinancierd.

Voorwaarden

De minimale omvang van de schade aan de landbouwproductie en productiemiddelen door natuurrampen en buitengewone weersomstandigheden dient 30% van een normale productie te bedragen.

De veeziekten die aanvaard worden zijn: runderbrucellose, -tuberculose en -leucose, gekkekoeienziekte, varkenspest, vogelpest en pseudovogelpest.

Er kan slechts steun zijn voor de herbevolking hetzij:

- na volledige opruiming van de veestapel of na bewezen noodzakelijke leegstand ingevolge runderbrucellose, gekkekoeienziekte, varkenspest, vogelpest en pseudovogelpest;
- na de uitzuivering ten gevolge van een aantasting van rundertuberculose en runderleucose van ten minste 30% van de veestapel.

Voor schadegevallen veroorzaakt door natuurrampen en buitengewone weersomstandigheden voorziet de regelgeving niet in een onmiddellijke praktische toepassing. Ze schetst alleen het algemene kader waarbinnen maatregelen kunnen genomen worden waarbij ondermeer bepaald wordt dat er geen overcompensatie van de geleden schade mag zijn.

Concrete steunmaatregelen worden in overleg met de Europese Commissie uitgevaardigd via een ministeriële omzendbrief. Ze zijn afhankelijk van andere vormen van vergoedingen: sanitair fonds, Rampenfonds e.a.

3.1.2.4 STEUN TEN GUNSTE VAN BEDRIJVEN IN FINANCIËLE MOEILIKHEDEN

Doel van de steun

Op het tijdstip dat een onvoorziene gebeurtenis (andere dan natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of het uitbreken van dier- of plantenziekten) plaatsgrijpt, waardoor land- of tuinbouwers in financiële moeilijkheden komen, kan de minister een algemene steunmaatregel treffen wanneer de situatie dit verantwoordt. In de maatregel worden de voorwaarden en modaliteiten voor het verkrijgen van de steun, de criteria voor het vaststellen van de financiële moeilijkheden, het gebied waarbinnen de bedrijven moeten gelegen zijn en de periode waarin de maatregel van toepassing is, vastgelegd.

De regelgeving voorziet zodoende niet in een onmiddellijke praktische toepassing. Enkel het algemene kader waarbinnen maatregelen kunnen worden genomen, is geschetst. Zowel algemene als specifieke maatregelen (per sector, streek) zijn mogelijk.

Vorm van de steun

Indien er een steunmaatregel uitgevaardigd wordt, zal de steun de vorm hebben van een rentesubsidie van maximaal 3% gedurende maximaal 3 jaar op een overbruggingskrediet. De steun wordt uitsluitend met Vlaamse middelen gefinancierd.

Voorwaarden

Voorwaarden voor het ontvangen van steun:

- de bedrijven moeten aantonen dat er reële financiële moeilijkheden zijn;
- de problemen moeten een horizontaal karakter hebben en niet het gevolg zijn van slecht beheer;
- de steun moet beperkt zijn in omvang;
- de bedrijven moeten levensvatbaar zijn na het nemen van de gepaste structurele maatregelen.

Bovendien moet een herstructureringsplan worden ingediend en dient de sector bepaalde compensaties (capaciteitsafbouw) leveren, wanneer meer dan 1,5% (bij algemene maatregelen) of 3% (bij specifieke) van de productie bij de maatregel betrokken wordt.

Concrete steunmaatregelen worden in overleg met de Europese Commissie uitgevaardigd via een ministeriële omzendbrief.

Minimissteun

In het kader van Verordening (EG) Nr. 1535/2007 van de Commissie van 20 december 2007 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op de de-minimissteun in de landbouwproductiesector, kunnen ook steunmaatregelen uitgewerkt worden voor bedrijven in moeilijkheden. De Verordening laat toe per bedrijf een steun van maximaal 7.500 euro te geven in een periode van 3 jaar. De steun mag niet vastgesteld worden op basis van de prijs of de hoeveelheid op de markt gebrachte producten en mag niet toegekend worden aan ondernemingen in moeilijkheden zoals gedefinieerd in de Richtsnoeren voor Reddings- en Herstructureringssteun.

De toegekende steun moet per begunstigde bijgehouden worden in een register.

3.1.2.5 STEUN VOOR SOCIALE INSTELLINGEN EN CONSUMENTENCOÖPERATIES

Doel van de steun

De maatregel heeft als doel de sociale instellingen (veelal vzw's) en consumentencoöperaties met een land- of tuinbouwbedrijf die zich kunnen beschouwen als landbouwer, financieel te steunen bij de noodzakelijke aanpassing van de structuur van het bedrijf.

Vorm van de steun

Sociale instellingen en consumentencoöperaties kunnen alleen Vlaamse steun verkrijgen voor investeringen. Er is geen vestigingssteun, noch steun bij financiële moeilijkheden of als compensatie van schade mogelijk. Er kan ook geen overheidswaARBorg verkregen worden.

Wanneer de financiering gebeurt met krediet bij een erkende kredietinstelling kan naar analogie van de coöperaties een rentesubsidie van 4% gedurende 10 jaar (investeringen in onroerend) of 7 jaar (overige) verkregen worden. Bij investeringen gefinancierd met eigen middelen wordt een investeringspremie met dezelfde (actuele) waarde als de rentesubsidie verleend.

Voorwaarden

De aard van de investeringen die in aanmerking komen voor steun is dezelfde als die waarvoor de land- en tuinbouwproducenten steun kunnen krijgen.

De coöperatie of de instelling moet een bestuurder-landbouwer aanwijzen die vanuit het bestuur het land- of tuinbouwbedrijf opvolgt en het beheer ervan waarneemt. Hij of zij is het aanspreekpunt voor de overheid en moet beroepsbekwaam zijn.

De andere voorwaarden zijn analoog met die voor de land- en tuinbouwproducenten d.w.z. minimale economische dimensie en rendabiliteit van het bedrijf, vergunningen in orde, wettelijke normen leefmilieu, hygiëne en dierenwelzijn respecteren en voldoen aan de sectorale voorwaarden in de veehouderij.

3.1.2.6 VLIF-WAARBORG

Doel van de steun

De regels inzake het toekennen, opvolgen en uitbetalen van waarborg zitten vervat in het decreet van 22 december 1993, het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000, het ministerieel besluit van dezelfde datum, gewijzigd voor wat waarborg betreft op 3 december 2004 en 16 juni 2006, het werkingsbesluit van 16 juli 1996, gewijzigd op 30 maart 2001 en 18 maart 2005, de overeenkomst tussen de erkende kredietinstellingen en het VLIF en een aantal ministeriële omzendbrieven.

Kenmerken en voorwaarden

De waarborg is aanvullend, wat inhoudt dat hij tot doel heeft de zekerheden aan te vullen die door de kredietaanvrager aangebracht werden. Die eigen zekerheden moeten maximaal vastgelegd worden.

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2006 werd de waarborgregeling als volgt aangepast: voor aanvragen vanaf 1 januari 2007 wordt het aanvaardbare investeringsbedrag dat in aanmerking komt voor waarborg, bepaald op 11 miljoen euro per bedrijfsleider in een periode van 7 jaar.

De waarborg ten belope van maximaal 80% is niet subsidiair, wat betekent dat, in geval van een uitwinning, de opbrengsten naar rato van

het waarborgpercentage, afgeboekt worden op het gewaarborgde kredietgedeelte. De kredietnemer moet volledig uitgewonnen worden en alle aan het krediet gehechte zekerheden moeten verwezenlijkt zijn vooraleer er waarborg kan worden uitbetaald aan de bank, behoudens een voorschotregeling om verwijlrenten te stuiten. Het kredietsaldo na uitwinning kan door de kredietinstelling tot beloop van het waarborgpercentage opgevraagd worden bij het VLIF. De uit te betalen waarborg wordt uitsluitend gefinancierd met Vlaamse middelen.

De normale duurtijd van de waarborg bedraagt 10 jaar. Voor verrichtingen ter gelegenheid van de eerste installatie kan de duur 15 jaar bedragen, inclusief 1 jaar vrijstelling van aflossing.

Voor het verkrijgen van waarborg moet een bijdrage betaald worden. De grootte van de bijdrage hangt af van het gewaarborgde bedrag en de duur van de waarborg. Bij een duurtijd van 10 jaar bedraagt de waarborgbijdrage 0,5% van het gewaarborgde bedrag (zie 4.4.5).

Naast de bovenvermelde algemene voorwaarden worden bij het toekennen van waarborg een aantal normen gehanteerd die verband houden met de aanvrager, de rendabiliteit van het bedrijf, het bijhouden van boekhouding en de risico's. Concreet houdt dit onder meer in dat:

- het AI/VAK minstens moet gelijk zijn aan het referentie-inkomen;
- wanneer waarborg verkregen wordt, steeds een bedrijfseconomische boekhouding moet worden bijgehouden;
- de waarborg kan beperkt of geweigerd worden bij overdreven risico's met betrekking tot het individuele bedrijf, de exploitant of een bepaalde sector;
- een vennootschap kan waarborg verkrijgen wanneer naast de goederen van de vennootschap ook die van de zaakvoerders, bestuurders of afgevaardigde bestuurders als zekerheid dienen voor het krediet. Alleen goederen die structureel deel uitmaken van het bedrijf worden hierbij betrokken. Een vennootschap kan slechts waarborg verkrijgen als het eigen vermogen positief is.

Bij belangrijke investeringsdossiers, meer bepaald van vennootschappen, in het bijzonder in de glastuinbouw, wordt naar een billijke verdeling gestreefd van de risico's tussen de aanvrager, de bank en het VLIF.

3.2 VLIF-steun aan land- en tuinbouwcoöperaties

Algemene voorwaarden

Land- en tuinbouwcoöperaties zijn coöperatieve vennootschappen voor de afzet en verwerking van land- en tuinbouwproducten, alsook voor dienstverlening (o.a. machinerings).

Het VLIF kan onder een aantal algemene voorwaarden steun verlenen aan landbouwcoöperaties inzake afzet en verwerking of dienstverlening.

Ondermeer dient:

- het voorwerp van de vennootschap in hoofdzaak verband te houden met de landbouw, de tuinbouw of de veeteelt;
- de meerderheid van de vennoten de activiteit van landbouwer uit te oefenen of moet minstens 50% van de stemgerechtigde aandelen in handen zijn van landbouwers en/of van één of meerdere landbouwcoöperaties die zelf in aanmerking komen voor VLIF-steun als coöperatie. De coöperatie heeft ook minimaal 3 werkende leden landbouwers en heeft betrekking op minimaal twee zelfstandige landbouwbedrijven. Het toetreden van nieuwe leden moet worden toegelaten zonder hierbij overdreven eisen te stellen.

Steunmaatregel

Het VLIF verleent zowel steun voor verrichtingen gefinancierd met leningen aangegaan bij een erkende kredietinstelling als voor verrichtingen gefinancierd met eigen middelen.

Alle materiële investeringen die bedrijfseconomisch verantwoord zijn, komen in principe in aanmerking met een beperkt aantal uitzonderingen (tweedehandsmaterieel, personenwagens, ...).

Het betreft voornamelijk investeringen in de bouw en inrichting van bedrijfsgebouwen en de aankoop van materieel, meer bepaald ook milieu-investeringen.

Als aanvulling op de zekerheden aangebracht door de coöperatie zelf, kan het VLIF gewest-waarborg toekennen voor kredieten die van een rentesubsidie genieten.

Doel van de steun

Analoog met de steunverlening bij de producenten wordt investeringssteun verleend om de

coöperatie aan te moedigen de bedrijfsstructuren aan te passen aan de snel evoluerende en wisselende omstandigheden waarin de bedrijven actief zijn, en ze te moderniseren met aandacht voor: de levensvatbaarheid van de coöperatie, de ontwikkelingen op het vlak van leefmilieu en dierenwelzijn, de technologie in de sector, de energiemarkt, de commercialisatie- en distributie, de markt, de heroriëntatie van het EU-landbouwbeleid enz.

Bijkomend wordt de gemeenschappelijke afzet (eventueel inbegrepen verwerking) en het gemeenschappelijk gebruik van (kapitaalintensieve) investeringen gestimuleerd.

Investeringssteun mag niet in strijd zijn met het beleid op andere vlakken (marktpolitiek, milieubeleid, beleid ruimtelijke ordening, ...) en mag de doelstellingen hiervan niet doorkruisen.

Vorm van de steun

Er wordt een steun verleend van 4% rentesubsidie gedurende 10 jaar voor gebouwen en milieu-investeringen en 7 jaar voor materieel, of een equivalent daarvan in een combinatie van rentesubsidie en kapitaalpremie, als geheel of gedeeltelijk met eigen middelen geïnvesteerd wordt.

Coöperatieve machinerings genieten onder de algemene voorwaarden van dezelfde steun als de producenten (4 steunintensiteiten: 10 à 40%).

De kredieten kunnen ook van VLIF-waarborg genieten, beperkt tot 80% van het kredietbedrag waarop rentesubsidie verleend wordt.

3.3 VLIF-steun aan de agrovoedingssector

Steunmaatregel

Bedrijven uit de agrovoedingssector, met activiteiten (nace-codes) beperkt tot de bedrijvigheden bepaald in het ministeriële besluit van 26 november 2007, en meer bepaald de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten tot voorwerp hebben, kunnen VLIF-steun verkrijgen voor bepaalde investeringen.

Doel van de steun

De investeringssteun beoogt:

- de continuïteit van de agrovoedingsbedrijven te verzekeren en structurele aanpassingen door te voeren als schakel in de instandhouding en ontwikkeling van de Vlaamse land- en tuinbouw;
- in het algemeen het inzetten van middelen die bijdragen tot het verbeteren van de concurrentie- en economische positie van de Vlaamse land- en tuinbouw. Dit gebeurt door het doelgericht en actiegericht betoelagen van investeringen bij de primaire verwerkingssector, gericht op activiteiten met directe of indirecte invloed op het land- en tuinbouwinkomen;
- het ontwikkelen van een meer complementair en coherent beleid voor de landbouw en de (primaire) verwerkingssector van land- en tuinbouwproducten. Vroeger gebeurde de Vlaamse en Europese betoelaging van investeringsprojecten uit de agrovoedingssector door verschillende administraties, met hun eigen regelgevingen en objectieven.

Vorm van de steun

De steun wordt verleend in de vorm van een kapitaalpremie en bedraagt maximaal 20% van de aanvaarde investeringskosten. De kapitaalpremie wordt uitbetaald in maximaal twee schijven.

Oproep

De steunmaatregel wordt georganiseerd d.m.v. oproepen. De voorwaarden en modaliteiten die gelden bij iedere oproep worden vooraf bekend gemaakt via een ministeriële omzendbrief in het Belgisch Staatsblad en in de pers.

3.4 VLIF-steun aan de omkaderingssector

Steunmaatregel

Praktijkcentra en vergelijkbare instellingen, samengevat de omkaderingssector van land- en tuinbouw, kunnen steun verkrijgen voor investeringen in het kader van de door hen uitgevoerde praktijkgerichte en vulgariserende onderzoeksactiviteiten.

Doel van de steun

De investeringssteun aan de omkaderingssector beoogt de continuïteit van de activiteiten van praktijkcentra en vergelijkbare instellingen te verzekeren, als schakel in het overbrengen van het onderzoek in land- en tuinbouw in functie van de nagestreefde ontwikkeling van de Vlaamse land- en tuinbouw.

Het betreft een selectieve steunverlening waarbij een structurele samenwerking tussen de verschillende instellingen gestimuleerd wordt, en dit zowel wat de plantaardige als de dierlijke sector betreft.

Vorm van de steun

De steun wordt verleend in de vorm van een kapitaalpremie en bedraagt maximaal 50% van de aanvaarde investeringskosten. De kapitaalpremie wordt uitbetaald in maximaal 4 schijven.

Oproep

De steunmaatregel wordt georganiseerd d.m.v. oproepen. De geldende voorwaarden en modaliteiten bij iedere oproep worden vooraf bekend gemaakt via een ministeriële omzendbrief in het Belgisch Staatsblad en in de pers.

3.5 Aanpassingen regelgeving in 2007 en specifieke acties

3.5.1 Aanpassingen regelgeving producenten

Met twee ministeriële omzendbrieven (43 en 43 bis) werd een wijziging van de regelgeving doorgevoerd voor de particuliere land- en tuinbouwers. De wijzigingen hadden een verschillende oorsprong en doelstelling. Ze kunnen als volgt gerangschikt worden:

- wijzigingen als gevolg van bepalingen in Verordening 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling, de Communautaire Richtsnoeren voor Staatssteun in de landbouw- en bosbouwsector 2007-2013 van 27 december 2006 en Verordening 1974/

2006 van 15 december 2006 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen van de Platte-landsverordening. Het betreft concreet volgende maatregelen:

- de vestigingssteun voor jonge landbouwers wordt begrensd op maximaal 55.000 euro;
- de steun voor de tweede fase in de overname van bedrijfsbekleding en aandelen wordt geschrapt;
- de steun voor de overname van een tweede bedrijf wordt geschrapt;
- de steun voor de aankoop van dieren wordt geschrapt;
- de steun voor vervangingsinvesteringen en tweedehandse bedrijfsuitrusting wordt geschrapt.
- aanvullende verduidelijkingen met betrekking tot:
  - de subsidiabiliteit van een personeelsruimte, een kantoor, klein materieel, investeringen gericht op de productie en verkoop van hoeveproducten, installaties voor waterzuivering en -behandeling, investeringen gericht op hoefveoerisme;
  - het voortzetten van steun bij de herfinanciering door dezelfde bank.
- de aanvraagprocedure meer bepaald:
  - de lay-out en de inhoud van de aanvraagformulieren en de verklaring op erewoord worden aangepast en de informatiefiche wordt afgeschaft;
  - het aantal aanvaardbare aanvragen per aanvrager wordt beperkt tot één per kalenderjaar;
  - het minimuminvesteringsbedrag wordt opgetrokken tot 15.000 euro per aanvraag.

3.5.2 Aanpassingen regelgeving land- en tuinbouwcoöperaties

Voor de land- en tuinbouwcoöperaties bleef de regelgeving in 2007 ongewijzigd, in die zin dat hier omzendbrief 43 en 43bis niet van toepassing zijn.

Een uitzondering geldt evenwel voor de aanvraagprocedure waar de coöperaties gebonden zijn aan dezelfde inhoudelijke en lay-out veranderingen van de aanvraagformulieren als de producenten.

3.5.3 Aanpassingen regelgeving agrovoeding

De regelgeving m.b.t. de steunverlening aan investeringen in de agrovoedingssector, op basis van oproepen, werd pas goedgekeurd in 2007. Er werden dan ook nog geen aanpassingen doorgevoerd, te meer omdat het om een kaderregeling gaat. Er werd wel een eerste oproep voorbereid.

3.5.4 Aanpassingen regelgeving omkadering

De regelgeving m.b.t. de steunverlening aan investeringen in de omkaderingssector, op basis van oproepen, werd goedgekeurd in 2007. Er werden nog geen aanpassingen doorgevoerd, te meer omdat het om een kaderregeling gaat. Een eerste oproep werd georganiseerd door middel van omzendbrief 44 (als bijlage). Alle praktijkcentra, vermeld in het ministerieel besluit van 15 oktober 2007, kwamen in aanmerking voor steun.

4

Het VLIF financieel in 2007

4.1 Begroting

De begroting 2007 van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds beliep initieel 56,349 miljoen euro, zowel voor de ontvangsten als voor de uitgaven. De vastleggingsmachtiging bedroeg 51,273 miljoen euro en er kon waarborg toegekend worden voor maximaal 95,984 miljoen euro (cfr. art. 128 van het decreet van 22 december 2006 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007, B.S. 04/10/2007).

De uitgaven worden gedekt door een dotatie van 55,986 miljoen euro uit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en door de eigen inkomsten (zoals waarborgbijdragen) die evenwel zeer beperkt zijn.

Bij de begrotingscontrole werd de vastleggingsmachtiging opgetrokken tot 53,638 miljoen euro. De dotatie bleef ongewijzigd op 55,986 miljoen euro. Het totaal van de VLIF-begroting werd licht aangepast tot 58 miljoen euro, zowel voor de ontvangsten als voor de uitgaven (cfr. art. 53 van het decreet van 29 juni 2007 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007, B.S. 11/03/2008).

In de loop van 2007 zijn er vervolgens nog kredietherverdelingen geweest van het provisioneel vastleggingskrediet ter compensatie van geannuleerde openstaande verplichtingen (programma 24.60 - BA 00.37) waarbij er in totaal 18,500 miljoen euro bijkomende vastleggingsmachtiging werd toegekend aan het VLIF.

Tabel 4.1 geeft dan ook de uiteindelijke machtiging en beschikbare middelen 2007 weer. Het betreft telkens de Vlaamse cofinanciering van de VLIF-steun. De EU-medefinanciering wordt geregeld via het hiertoe opgericht Vlaams Betaalorgaan binnen het Agentschap voor Landbouw en Visserij (zie verder).

4.2 Organisatie

Het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds is een Vlaamse openbare instelling (VOI) van het type A

met eigen rechtspersoonlijkheid, opgericht bij artikel 12 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 (B.S. 29/12/1993) om, ten gevolge van de regionalisering van het Landbouwinvesteringsfonds krachtens de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, deze bevoegdheden in het Vlaams Gewest verder te zetten.

Dit betekent dat er geen eigen bestuursorganen zijn, noch een eigen vermogen of personeel. Het VLIF valt onder de onmiddellijke bevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid en de middelen (materieel, gebouwen, personeel,...) worden ter beschikking gesteld door de administratieve diensten van de Vlaamse overheid. Het VLIF wordt beheerd in de afdeling Structuur en Investerings van het Agentschap voor Landbouw en Visserij.

Naast een hoofddienst in Brussel, is er ook per provincie een buitendienst met één of twee ingenieurs en een aantal deskundigen (dossierbehandelaars), waarvan het aantal evenredig is met het aantal te behandelen aanvragen.

Het VLIF krijgt als VOI-A een dotatie uit de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap en is dan ook opgenomen in het centraal thesauriebeheer, het Centraal Financieringsorgaan (CFO), waarbij het VLIF een eigen financiële rekening heeft. De zuiver boekhoudkundige operaties (budgettaire vastleggingen en betalingen) worden uitgevoerd door een rekenplichtige die ressorteert onder de Managementondersteunende Dienstverlening van het Departement Landbouw en Visserij.

Het VLIF verleent investerings- en vestigingssteun aan land- en tuinbouwers of hun coöperaties voor afzet, verwerking en dienstverlening in de vorm van rentesubsidies en kapitaalpremies en eventueel een aanvullende waarborg op gesubsidieerde kredieten. Daarnaast wordt ook investeringssteun verleend aan de agrovoedingssector en de omkaderingssector (praktijkcentra en vergelijkbare instellingen).

Naast VLIF-steun (Vlaamse middelen) is er Europese medefinanciering voor de 4 steunmaatregelen

Tabel 4.1 Begroting 2007 van het VLIF (x 1000 euro) (finale cijfers)

	Bedrag (euro)
Vastleggingsmachtiging (B.A. 54.9 / 99.31)	72.138
Land- en tuinbouwers: rentesubsidies	43.140
Land- en tuinbouwers: kapitaalpremies	27.423
Land- en tuinbouwers: waarborgen	1.500
Agrovoeding	75
Omkadering	0
Inkomsten	58.000
Dotatie van de Vlaamse Gemeenschap (B.A. 54.1/41.41)	55.986
Terugbetalingen door begunstigden (terugvorderingen)	250
Waarborgbijdragen	60
Saldo 2006	1.704
Uitgaven	58.000
Land- en tuinbouwers: rentesubsidies	30.000
Land- en tuinbouwers: kapitaalpremies	22.896
Land- en tuinbouwers: waarborgen	1.500
Agrovoeding	75
Omkadering	1.825
Over te dragen saldo	1.704

opgenomen in het Vlaams Plattelandsontwikkelingsplan 2007-2013 (PDPO II) in uitvoering van de Verordening nr. 1698/2005 (Verordening 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het ELFPO – Europees Publicatieblad L 277 van 21 oktober 2005) waarvoor er in 2007 Europese medefinanciering (30%) was vanwege het ELFPO (Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling):

- aan producenten: steun aan vestiging van jonge landbouwers, steun aan investeringen en steun aan verbredingsinvesteringen; de EU-cofinanciering is vervat in het toegekende steunvolume;
- aan agrovoedingsbedrijven: de EU-cofinanciering vormt eerder een parallelle steun naast de Vlaamse steun.

De steun voor de hiervoor genoemde maatregelen wordt uitbetaald via het Vlaams Betaalorgaan

dat ressorteert onder de afdeling Procesondersteunende Diensten van het Agentschap voor Landbouw en Visserij op volgende wijze:

- het VLIF betaalt de Vlaamse cofinanciering aan het Betaalorgaan;
- het Betaalorgaan prefinanciert de EU-medefinanciering en betaalt de volledige steun uit aan de begunstigde (kredietinstelling als het gaat om een rentesubsidie / land- of tuinbouwer of agrovoedingsbedrijf als het een kapitaalpremie betreft) zoals geïdentificeerd in de identificatiedatabank van het Agentschap voor Landbouw en Visserij (landbouwnummer en rekeningnummer);
- het Betaalorgaan recupereert de EU-medefinanciering bij het ELFPO.

Daarnaast is er nog een beperkt steunvolume zonder EU-medefinanciering, zoals rentesubsidie boven het EU-plafond voor vestiging (voor dossiers ingediend tot en met 2007), steun aan

landbouwers- en tuinderscoöperaties (rentesubsidie en kapitaalpremies), aanvullende VLIF-waarborg, steun aan de omkaderingssector, ... Daarvoor betaalt het VLIF zelf de volledige steun (= 100% Vlaams) aan de begunstigden of de erkende kredietinstellingen.

Procedure voor toekenning en uitbetaling van VLIF-steun aan producenten en hun coöperaties

De steunaanvragen worden bij het VLIF ingediend in Brussel, hetzij door de erkende kredietinstellingen als er geleend wordt om de verrichting te financieren, hetzij door de begunstigde zelf als alles gefinancierd wordt met eigen middelen. Na een kort nazicht op volledigheid van de aanvraag (onder meer bedrijfsgegevens en bijlagen), wordt de aanvraag geregistreerd met toekenning van een dossiernummer. Dit wordt meegedeeld aan de betreffende kredietinstelling en de aanvrager.

De aanvraag wordt doorgestuurd naar de provinciale VLIF-buitendienst. Een dossierbehandelaar bezoekt vervolgens het bedrijf om de aanvraag technisch en financieel-economisch te onderzoeken. Hierbij wordt het dossier vervolledigd met de nodige documenten (zoals bedrijfsbegroting, technisch verslag) om te komen tot een voorstel van tussenkomst volgens de geldende VLIF-regelgeving.

Nadat de ingenieur het volledig samengesteld dossier en het voorstel van tussenkomst conform met de regelgeving en procedures bevonden heeft, wordt dit naar de VLIF-hoofddienst in Brussel gestuurd. Hier wordt het dossier nogmaals nagekeken op een correcte en uniforme toepassing van de regelgeving over heel Vlaanderen. Eventueel wordt het dossier teruggestuurd naar de buitendiensten voor aanvulling en/of verbetering.

In Brussel wordt het voorstel van tussenkomst door de bevoegde minister of gedelegeerde ondertekend voor goedkeuring. De toegekende steun wordt voor budgettaire vastlegging naar de VLIF-rekenplichtige gestuurd. Na bevestiging hiervan wordt de VLIF-beslissing meegedeeld aan de begunstigde land- of tuinbouwer, de kredietinstelling en de VLIF-buitendienst.

Zodra de kredietinstelling de VLIF-beslissing heeft ontvangen, kan ze de rentesubsidie opvragen bij

het begin van het kwartaal waarin de jaarvervaldag van het krediet valt door middel van opvragingslijsten volgens het type van rentesubsidie.

In de VLIF-hoofddienst worden deze lijsten gecontroleerd, meer bepaald of de berekening van de steun overeenkomt met de toegekende steun (gesubsidieerd bedrag, duurtijd, ...). Afwijkingen worden aan de kredietinstelling gemeld met het verzoek om een regularisatie op te nemen in de volgende opvragingslijst.

Aan het einde van het kwartaal wordt er per type rentesubsidie een betalingsopdracht opgemaakt voor de VLIF-rekenplichtige die het Vlaamse deel van de steun gegroepeerd overschrijft naar het Betaalorgaan dat vervolgens de volledige steun betaalt aan de respectievelijke kredietinstellingen.

Voor de rentesubsidies zonder EU-medefinanciering (zie hiervoor) betaalt de VLIF-rekenplichtige zelf de steun uit aan de respectievelijke kredietinstellingen.

Eind 2007 werd de informatisering van dit proces voltooid. Vanaf het 1e kwartaal 2008 gebeuren de opvragingen door de banken elektronisch (voor banken met een klein aantal dossiers worden hun opvragingen door het VLIF geïmpu-teerd). Deze bestanden worden door de computer vergeleken met wat kan worden opgevraagd volgens de betreffende VLIF-toekenning van steun in de VLIF-databank. Correct bevonden opvragingen worden door het systeem vrijgegeven voor betaling, in tegenstelling tot de vastgestelde afwijkingen die aan de bank worden teruggestuurd.

Om de toegekende kapitaalpremies voor uitbetaling vrij te geven, stuurt de VLIF-buitendienst, zodra deze de VLIF-beslissing heeft ontvangen en na controle van de facturen en vaststelling van het definitief investeringsbedrag, een daartoe geëigend document naar de VLIF-hoofddienst. Eventueel moet dus eerst een herziening van de steun worden doorgevoerd.

Hierdoor kan de premie opgenomen worden in een betalingslijst samen met alle premies die daartoe in de goede staat staan voor de betaling van de eerste helft van de premie (of volledig als die minder dan 1.000 euro bedraagt). Deze lijst wordt aan de VLIF-rekenplichtige bezorgd voor een gegroepeerde betaling aan het Betaalorgaan van het Vlaamse deel van de

premies. Deze instantie betaalt vervolgens de volledige premies (Vlaams en Europees gedeelte samen) aan de respectievelijke land- en tuinbouwers.

Als een bedrijf gedwongen stopgezet wordt na kredietopzegging, kan de kredietinstelling de uitbetaling van de toegekende aanvullende VLIF-waarborg opvragen na de realisatie van de eigen zekerheden ingebracht door de kredietnemer.

Na juridisch advies over de uitwinningprocedure en de aanwending van de gerecupereerde sommen, legt het VLIF een betalingsnota met bijhorend besluit aan de minister voor ter goedkeuring van de uit te betalen waarborg.

Dit is de basis van de betalingsopdracht naar de VLIF-rekenplichtige voor uitbetaling van de waarborg aan de betreffende kredietinstelling.

Procedure voor toekenning en uitbetaling van steun aan de agrovoedingssector

De steunmaatregel wordt georganiseerd via oproepen. De steunaanvragen worden, als gevolg van een oproep, bij het VLIF ingediend in Brussel waar ze worden geregistreerd, met de toekenning van een dossiernummer en het versturen van een ontvangstbevestiging aan de betrokkene.

De dossiers worden vervolgens in Brussel inhoudelijk geanalyseerd tegen de achtergrond van de vereisten, voorwaarden en modaliteiten die vervat zijn in de geldende regelgeving en de omzendbrief die de bepaalde oproep voorafging. Bijkomende vragen of onderzoeksdaden kunnen worden gesteld.

De bevindingen van het onderzoek worden genoteerd op controlefiches per bedrijf. Vervolgens worden de resultaten van de dossierbehandeling samengevat in een nota met voorstellen tot steunverlening per bedrijf die voor akkoord aan de bevoegde minister wordt voorgelegd. Ze hebben betrekking op zowel de VLIF-steun als eventueel op de Europese cofinanciering.

Na goedkeuring/ondertekening door de minister wordt de toegekende VLIF-steun voor budgettaire vastlegging naar de VLIF-rekenplichtige gestuurd. Na bevestiging hiervan wordt de VLIF-beslissing, en aansluitend eventueel de Europese steun, schriftelijk meegedeeld aan de begunstigde met eventuele aanduiding en motivatie van de niet weerhouden investeringen.

De betrokkene wordt gevraagd om, na gehele of gedeeltelijke uitvoering van het project, een aanvraag tot uitbetaling van de toegekende steun in te dienen.

Deze aanvragen tot uitbetaling van de toegekende steun komen centraal toe in Brussel waar ze na verificatie op volledigheid worden doorgestuurd naar de provinciale VLIF-buitendiensten, samen met de oorspronkelijke aanvraagdOCUMENTEN en de controlefiche uit de eerste dossierbehandelingsfase.

De VLIF-buitendienst voert de nodige controles uit, in het bijzonder het nakijken van de facturen en betalingsbewijzen, gevolgd door een bezoek ter plaatse voor een visuele eindcontrole. De VLIF-buitendienst stelt een eindcontroleverslag op met de bevindingen. Het eindcontroleverslag wordt doorgestuurd naar Brussel.

De hoofddienst in Brussel geeft, op basis van het eindcontroleverslag, de VLIF-rekenplichtige, en ook het Betaalorgaan in geval van Europese cofinanciering, de opdracht over te gaan tot het uitbetalen van de overeenkomstige steun. De steun wordt uitbetaald in maximaal twee schijven.

Procedure voor toekenning en uitbetaling van steun aan de omkaderingssector

De procedures verlopen analoog aan de procedures gevolgd bij agrovoeding, met uitzondering van de controles inzake de uitbetaling van de steun. De administratieve eindcontrole gebeurt door de hoofddienst in Brussel (facturen en betalingsbewijzen) in samenwerking met de VLIF-buitendiensten. De visuele eindcontrole, inclusief de opmaak van de technische beschrijving, wordt uitgevoerd door de VLIF-buitendiensten.

4.3 Toegekende steun (= budgettaire vastlegging)

In dit hoofdstuk worden enkel bedragen gegeven voor de verschillende steunvormen zoals die budgettair werden ingeschreven. Voor de meer inhoudelijke gegevens over de toegekende VLIF-steun wordt verwezen naar hoofdstuk 6 van dit activiteitenverslag.

In totaal werd er 98.269.558,80 euro VLIF-steun (Vlaams en Europees) toegekend in 2007. Vanaf

2005 wordt enkel het Vlaams deel van de steun aan land- en tuinbouwers (vestiging en investeringen) budgettair vastgelegd aangezien het VLIF de Europese medefinanciering bij elke betaling toch niet zelf betaalt. Enkel het Vlaams deel wordt aan het Betaalorgaan betaald. Deze instantie betaalt vervolgens de totale steun (Vlaams deel + Europese medefinanciering) uit aan de begunstigde kredietinstelling (rentesubsidie) of aanvrager (kapitaalpremies).

In 2007 werd aldus 72.137.917,14 euro Vlaamse middelen budgettair vastgelegd op de vastleggingsmachtiging van 72.138.000 euro. De uitsplitsing per doelgroep is weergegeven in tabel 4.2.

Het VLIF gebruikte in 2007 dus de volledige vastleggingsmachtiging. Daarnaast waren er nog een 150-tal afgewerkte dossiers, voor een budgettaire vastlegging van ongeveer 3,250 miljoen euro, die niet meer konden worden vastgelegd in 2007 bij gebrek aan vastleggingsmachtiging.

4.3.1 Toegekende steun aan producenten en hun coöperaties

Rentesubsidies

Een rentesubsidie wordt toegekend voor een bepaalde duur (5 à 15 jaar) afhankelijk van de looptijd van het betreffende krediet en/of de aard van de investering. Het Vlaams deel van de toegekende steun wordt budgettair vastgelegd in het jaar van beslissing om gedurende verschillende jaren, degressief naarmate het kredietsaldo daalt, te worden uitbetaald.

De rentesubsidies worden opgesplitst in de volgende categorieën:

- met 30% ELFPO-medefinanciering op de werkelijke uitbetalingen¹:
CI: vestigingssteun (As 1 in het PDPO II: maatregel 112A)
C: investeringen (As 1 in het PDPO II: maatregel 121A)
CD: diversificatie (verbreding) (As 3 in het PDPO II: maatregel 311A);
- louter regionale rentesubsidie (REG) zonder ELFPO-medefinanciering: aan coöperaties en aan niet-EU-gecofinancierde schijven bij vestigingsdossiers ingediend vóór 2008.

In 2007 werden voor deze categorieën voor dossiers van land- en tuinbouwers en hun coöperaties in totaal 41.740.137,37 euro rentesubsidie (=Vlaams) vastgelegd:

- vestigingen (CI): 3.822.177,23 euro (plus 18.684,92 euro voor herzieningen);
- investeringen (C): 30.975.015,66 euro (plus 554.655,88 euro voor herzieningen);
- diversificatie (CD): 995.199,99 euro (plus 94.250,85 euro voor herzieningen);
- regionale steun (REG): 2.719.531,58 euro (plus 13.345,86 euro voor herzieningen);
- regionale steun (REG-coöp.): 2.542.381,45 euro (plus 4.893,95 euro voor herzieningen);
- totaal: 41.054.305,91 euro (plus 685.831,46 euro voor herzieningen).

¹ 25% of 50% EU-medefinanciering op betalingen t.e.m. 2006 (= PDPO I)
Op betalingen vanaf 2007 geldt een EU-medefinanciering van 30% voor de 3 VLIF-maatregelen.

Tabel 4.2 Overzicht van toegekende en vastgelegde steun (euro) per doelgroep

	Toegekende steun (euro)	Vastgelegde steun (euro)
Land- en tuinbouwersproducenten	94.622.723,19	68.491.081,53
Coöperaties voor afzet, verwerking en dienstverlening	3.571.835,61	3.571.835,61
Agrovoeding	75.000,00	75.000,00
Omkadering	–	–
Totaal	98.269.558,80	72.137.917,14

Daarnaast is er nog 1.077.775,42 euro bijkomend vastgelegd voor de betaling van rentesubsidies vestiging (CI) waarvoor in 2005 en 2006 de Vlaamse cofinanciering van 50% was vastgelegd terwijl er vanaf 2007 toch 70% Vlaamse cofinanciering moet worden uitbetaald (overgang naar PDPO II).

Kapitaalpremies

Er worden 3 types kapitaalpremies toegekend:

- vestigingspremie van 50% op de eerste schijf van 50.000 euro vestigingskosten;
- investeringspremie, hetzij bij autofinanciering 10%, 20%, 30% of 40% op de subsidieerbare investering, hetzij bij financiering met krediet aanvullend bij de rentesubsidie om te komen tot een steunvolume van 10%, 20%, 30% of 40% van de subsidieerbare investering;
- diversificatiepremie op bepaalde types investeringen (op dezelfde wijze berekend als de investeringspremies).

In 2007 werd in totaal 27.036.149,80 euro (Vlaams) vastgelegd voor kapitaalpremies:

- vestigingspremies: 5.580.492,16 euro (plus 15.048,56 euro voor herzieningen);
- investeringspremies (land- en tuinbouwers): 18.058.951,55 euro (plus 568.461,98 euro voor herzieningen);
- investeringspremies (coöperaties): 1.024.560,21 euro (plus 62.662,55 euro voor herzieningen);
- diversificatiepremies: 1.541.993,95 euro (plus 183.978,84 euro voor herzieningen);
- totaal: 26.205.997,87 euro (plus 830.151,93 euro voor herzieningen).

Daarnaast is er nog 1.082.206,58 euro bijkomend vastgelegd voor de betaling van vestigingspremies waarvoor in 2005 en 2006 een Vlaamse cofinanciering van 50% was vastgelegd terwijl er vanaf 2007 toch 70% Vlaamse cofinanciering moet worden uitbetaald (overgang naar PDPO II).

Voor investeringssteun (rentesubsidies en premies) was er daarentegen in 2005 en 2006 een Vlaamse cofinanciering van 75% vastgelegd, terwijl er vanaf 2007 maar 70% Vlaamse cofinanciering moet worden uitbetaald. Hierdoor vergroten de niet meer uit te betalen VLIF-vastleggingen

(encours) die te geleger tijd kunnen geannuleerd worden als compensatie van een verhoging van de VLIF-vastleggingsmachtiging door middel van kredietherverdelingen (zie hiervoor).

Startpremie aan samenwerkingsverbanden

In 2007 werden geen startpremies aan samenwerkingsverbanden toegekend.

Waarborgen

In 2007 werd in totaal 1.126.647,97 euro VLIF-waarsborg vastgelegd voor uitbetaling van de aanvullende waarborg voor 7 bedrijven die hun activiteit gedwongen hebben stopgezet na opzegging van de kredieten wegens oplopende achterstallen, allen tuinbouwbedrijven (zie ook Uitbetalingen onder punt 4.5.1. voor inhoudelijke gegevens).

4.3.2 Toegekende steun aan de agrovoedingssector

Door de verruiming van de VLIF-doelgroepen (cfr. art. 55 van het programmadecreet 2005) kent het VLIF ook kapitaalpremies toe aan agrovoedingsbedrijven, meestal als Vlaamse cofinanciering binnen de steunmaatregelen van het PDPO II (2007-2013).

In 2007 werd steun toegekend aan 1 project met een vastlegging aan Vlaamse steun van 75.000 euro.

4.3.3 Toegekende steun aan de omkaderingssector

Door de verruiming van de VLIF-doelgroepen (cfr. art. 55 van het programmadecreet 2005) kent het VLIF ook kapitaalpremies toe aan de omkadering van de land- en tuinbouw, in casu praktijkcentra en vergelijkbare instellingen. Feitelijk werd hiermee de steunverlening aan investeringen van deze doelgroep ingekapseld binnen het VLIF, waar ze voorheen met een specifiek begrotingsartikel werden bediend.

In 2007 werd geen steun toegekend. Wel werd einde 2007 een nieuwe oproep gelanceerd. De ingediende dossiers worden behandeld en budgetair vastgelegd in 2008.

4.4 Financiële middelen

4.4.1 Overdracht saldo 2006

De VLIF-rekening vertoonde op 31 december 2006 een creditsaldo van 1.503.355,55 euro.

4.4.2 Dotatie van de Vlaamse Gemeenschap

Het VLIF ontving in totaal 55,986 miljoen euro dotatie in 2007 die in schijven werd vrijgegeven zoals bepaald in het ministerieel besluit van 5 januari 2007.

4.4.3 Geïnde waarborgbijdragen

Als het VLIF aanvullende waarborg verleent, dan dient een bijdrage betaald te worden die als volgt wordt berekend:

- 0,35% op de toegekende waarborg;
- 0,015% op de toegekende waarborg per jaar duurtijd van deze waarborg.

Voor een duurtijd van 10 jaar betekent dit bijvoorbeeld in totaal 0,5% op de toegekende waarborg.

In 2007 ontving het VLIF 25.749,89 euro aan waarborgbijdragen voor 31 dossiers (met waarborgtoekenning in 2006 en 2007).

4.4.4 Terugbetalingen van teveel uitbetaalde rentesubsidie en premies

Bij een stopzetting van de steun of na een herziening van de initieel toegekende steun, bijvoorbeeld als gevolg van een interne of externe controle (audit), wordt het teveel uitbetaalde bedrag teruggevorderd. Rentesubsidies worden meestal onmiddellijk rechtgezet bij de betaling zelf of verrekend bij een volgende opvraging door de banken zodat er hiervoor geen echte geldstroom is. Dit neemt niet weg dat er toch nog beperkte effectieve terugstortingen worden

verricht door kredietinstellingen. Terugvorderingen van kapitaalpremies geven wel aanleiding tot effectieve terugstortingen door de land- of tuinbouwers zelf.

Net zoals de betalingen met EU-medefinanciering worden uitgevoerd door het Betaalorgaan, worden ook de terugvorderingen teruggestort via het Betaalorgaan, dat dan het Vlaams deel van de ontvangen sommen doorstort naar het VLIF.

In 2007 ontving het VLIF aldus in totaal 190.164,46 euro (Vlaams deel) na terugbetaling van ten onrechte uitbetaalde steun voor 183 dossiers: 1 dossier voor rentesubsidie vestigingssteun (2.078,68 euro) en 182 dossiers voor investeringspremie: (188.085,78 euro).

4.4.5 Terugvorderingen van uitbetaalde VLIF-waarborg

De aan de erkende kredietinstellingen uitbetaalde VLIF-waarborg na liquidatie en uitwinning van het bedrijf worden teruggevorderd bij de initiële kredietnemers. Hiertoe worden de dossiers doorgestuurd naar de centrale invorderingscel (CIC) van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap die alle mogelijke wettelijke middelen ter beschikking heeft om de betreffende som in te vorderen, uiteraard nadat er enkele aanmaningen zijn geweest. Deze instantie kan ook betalingsregelingen toestaan, met medeweten van het VLIF.

De uiteindelijk ontvangen sommen zijn zeer beperkt vermits het per definitie onvermogen schuldnaars zijn ten gevolge van de gedwongen stopzetting van hun land- of tuinbouwactiviteit en uitwinning van hun bedrijf. Deze terugvorderingen worden dan door de CIC doorgestort aan het VLIF.

Het VLIF heeft in 2007 aldus 39.496,32 euro ontvangen uit hoofde van slechts enkele zaken waarvoor al enkele jaren regelmatig iets wordt terugbetaald door de betrokkenen, terwijl het VLIF sedert zijn ontstaan in 1993 voor 89 gevallen in totaal 10.035.750,08 euro waarborg uitbetaalde.

4.5 Uitbetaalde VLIF-steun

In dit hoofdstuk worden enkel bedragen gegeven inzake de verschillende steunvormen zoals die budgettair werden ingeschreven.

De verdeling van de totale uitbetalingen aan VLIF-steun in 2007 staan weergegeven in tabel 4.3.

Het betreft dus alleen het Vlaams aandeel van de steun, dat door het VLIF zelf wordt betaald, aangezien het Europees deel (ELFPO-medefinanciering) wordt geregeld via het Betaalorgaan (zie hierboven).

De in 2007 beschikbare betalingsmiddelen (1.503.355,55 euro saldo 2006 + 55,986 miljoen euro dotatie + 255.410,67 euro eigen inkomsten) volstonden dus om alle betalingen 2007 tijdig te kunnen uitvoeren. Er bleef nog een kas-saldo eind 2007 van 2.485.012,30 euro.

4.5.1 Uitbetaalde VLIF-steun aan land- en tuinbouwers en hun coöperaties

Rentesubsidies

In 2007 werd in totaal 29.574.422,33 euro rentesubsidie uitbetaald (Vlaams gedeelte), verdeeld over de 4 steuncategorieën als volgt:

- vestigingssteun (CI): 2.658.802,42 euro;
- investeringssteun (C): 20.989.527,76 euro;
- diversificatiesteun (CD): 967.027,86 euro;
- louter regionale steun (REG): 4.959.064,29 euro.

Het betreft dus jaarlijkse betalingen ingevolge beslissingen die kunnen teruggaan tot maximaal 15 jaar geleden (dus sedert de start van het VLIF in 1993).

Kapitaalpremies

In 2007 werd er 22.657.341,07 euro uitbetaald voor rekening van het VLIF (= Vlaams deel). De verdeling is weergegeven in tabel 4.4.

Waarborg

De in 2007 vastgelegde VLIF-waarborg werd ook in 2007 uitbetaald, nl. 1.126.647,97 euro. Dit bedrag bestond uit 935.433,64 euro kapitaal en 191.214,33 euro intresten en kosten.

De waarborguitkeringen in 2007 hadden betrekking op 7 bedrijven in staat van onvermogen, allen tuinbouwbedrijven, met 9 VLIF-dossiers waarvoor het VLIF initieel 1.618.437,01 euro waarborg had toegekend.

Tabel 4.3 Overzicht van de verdeling van de totale uitbetalingen aan VLIF-steun (euro) in 2007 met de Vlaamse cofinanciering (euro)

	Totaal steunvolume (euro)	Vlaamse cofinanciering (euro)
Land- en tuinbouwers en hun coöperaties: rentesubsidies	40.123.861,49	29.574.422,33
Land- en tuinbouwers en hun coöperaties: kapitaalpremies	31.142.867,66	22.657.341,07
Land- en tuinbouwers en hun coöperaties: waarborg	1.126.647,97	1.126.647,97
Agrovoedingssector	608.203,51	177.489,04
Omkadering van land- en tuinbouw	1.723.853,67	1.723.853,67
Totaal	74.725.434,30	55.259.754,08

Tabel 4.4 Uitbetaalde bedragen (euro) en aantal dossiers volgens type premie

Vestigingspremie	Aantal dossiers	Uitbetaald (euro)
Gehele of gedeeltelijke financiering met krediet	541	4.746.239,60
Volledig gefinancierd met eigen middelen	19	146.675,65
Totaal	560	4.892.915,25
Investeringspremie	Aantal dossiers	Uitbetaald (euro)
Gehele of gedeeltelijke financiering met krediet	3541	11.336.346,19
Volledig gefinancierd met eigen middelen	2191	5.479.298,64
Totaal	5732	16.815.644,83
Diversificatiepremie	Aantal dossiers	Uitbetaald (euro)
Gehele of gedeeltelijke financiering met krediet	152	670.752,00
Volledig gefinancierd met eigen middelen	115	278.033,36
Totaal	267	948.785,36

4.5.2 Uitbetaalde VLIF-steun aan de agrovoedingssector

In 2007 betaalde het VLIF 177.489,04 euro steun aan agrovoedingsbedrijven. Het betreft 102.489,04 euro voor 8 dossiers ingevolge beslissingen (en budgettaire vastlegging) van vóór 2007 en 75.000 euro voor een dossier waarover in 2007 werd beslist.

Het bovengenoemd bedrag van 102.489,04 euro heeft betrekking op nakomende betalingen van gecofinancierde steun en betreft enkel het Vlaams aandeel dat doorgestort wordt naar het Vlaams Betaalorgaan. Dit betaalorgaan prefinanciert het Europees gedeelte in toepassing van de PDPO-maatregel "Bevordering van afzet en verwerking", in afwachting dat het ELFPO dit aan het betaalorgaan stort, en betaalt de premies volledig uit aan de begunstigden.

Het bedrag van 75.000 euro heeft betrekking op een dossier met uitsluitend Vlaamse steun.

4.5.3 Uitbetaalde VLIF-steun aan de omkaderingssector

In 2007 werd er in totaal 1.723.853,67 euro betaald aan praktijkcentra en vergelijkbare instellingen, waarvan

- 3.474,05 euro voor 1 aanvraag daterend van 2004;
- 780.655,80 euro voor 1 aanvraag uit 2005 waarvoor de steun werd toegekend in 2005;
- 778.392,21 euro voor 2 aanvragen uit 2005 waarvoor de steun werd toegekend in 2006;
- 161.331,61 euro voor 6 aanvragen uit 2006 waarvoor de steun werd toegekend in 2006.

De betaling van deze premies gebeurt na controle op de gesubsidieerde verrichting(en). De betaling wordt gespreid over maximaal 4 schijven.

5

Ingediende VLIF-dossiers

Ingevolge een verstrengde EU-opstelling kunnen vanaf de nieuwe programmeringsperiode 2007-2013, VLIF-aanvragen geen betrekking meer hebben op reeds begonnen investeringen. Om dit op te vangen werd met ingang van 1 januari 2007 teruggegrepen naar de invoering van een inlichtingsblad over het bedrijf en het investeringsprogramma, dat vanaf 1 september 2007 vervangen werd door 'aanvraag voor tussenkomst 1ste luik'. De registratiedatum van het inlichtingsblad is de aanvaarde aanvangsdatum voor de werkzaamheden. Facturen van voor deze datum worden niet aanvaard, met uitzondering van voorschotfacturen. De 'aanvraag voor tussenkomst' wordt vanaf 1 september 'aanvraag voor tussenkomst 2de luik' en moet worden ingediend binnen de 6 maand na de registratiedatum van het inlichtingsblad/aanvraag voor tussenkomst 1ste luik.

Deze wijziging heeft haar invloed op het aantal ingediende VLIF-dossiers in 2007. De aantallen in dit hoofdstuk vermeld zijn de volledig ingediende dossiers. Waar in 2007 ongeveer 5.755 eerste luiken werden ingediend, werden er 3.214 nog in hetzelfde jaar gevolgd door een tweede luik. De eerste luiken ingediend het tweede semester van 2007 kunnen immers nog het eerste semester van 2008 gevolgd worden door een aanvraag 2de luik. Dit maakt het moeilijk de ingediende dossiers te vergelijken met de voorgaande jaren.

Ter informatie kan vermeld worden dat gemiddeld ongeveer 83% van de eerste luiken uiteindelijk wordt opgevolgd door een 2de luik. Als deze tendens zich voortzet, zullen van de 5.755 eerste luiken er ongeveer 4.800 gevolgd worden door een tweede luik. Ter vergelijking in 2006 werden er 5.237 dossiers ingediend.

In de bespreking van het hoofdstuk wordt verder gewerkt met de volledig ingediende dossiers (1ste + 2de luik).

In 2007 werden dus in totaal 3.214 nieuwe dossiers ingediend, 3.177 dossiers door land- en tuinbouwproducenten, 37 dossiers door coöperatieve vennootschappen voor verwerking, afzet en dienstverlening.

De evolutie van het aantal ingediende dossiers over de jaren heen wordt uitvoerig besproken in hoofdstuk 7.

Het totale voorziene investeringsvolume voor deze 3.214 dossiers bedraagt 451 miljoen euro, waarvan 33,4 miljoen euro voor de coöperatieve vennootschappen. In 2006 was dit 594 miljoen euro (voor 5.237 dossiers), waarvan 22,6 miljoen euro voor de coöperatieve vennootschappen (voor 26 dossiers). In tegenstelling tot de producenten waar er een daling van de voorziene uitgaven is (een logisch gevolg van minder dossiers), is er een stijging van het aantal dossiers en de voorziene uitgaven bij de coöperaties.

5.1 Dossiers land- en tuinbouwers

De 3.177 ingediende dossiers van de land- en tuinbouwproducenten hebben voor 70% betrekking op de landbouwsector en voor 30% op de tuinbouwsector. De verhouding tussen land- en tuinbouw voor de voorziene investeringsuitgaven bedraagt 59% voor de landbouwsector en 41% voor de tuinbouwsector.

Tabel 5.1 en figuur 5.1 geven een overzicht van het aantal ingediende dossiers en de voorziene bedrijfsuitgaven per provincie.

West-Vlaanderen is veruit de belangrijkste provincie met in totaal 1.203 dossiers, waarvan 939 landbouwdossiers en 264 tuinbouwdossiers.

De totale voorziene investeringskosten zijn echter het hoogst in Antwerpen. In Antwerpen is de tuinbouwsector hiervoor verantwoordelijk; West-Vlaanderen scoort het hoogst voor de landbouwsector.

Zoals in de inleiding van het hoofdstuk geschetst, kunnen de globale aantallen en de investeringsvolumes moeilijk vergeleken worden met het voorgaande jaar. Wat betreft de gemiddelde voorziene bedrijfsuitgaven per ingediend dossier is er wel een belangrijke evolutie. Waar de gemiddelde voorziene bedrijfsuitgaven per dossier in 2006 schommelde rond 110.000 euro,

Tabel 5.1 Aantal ingediende dossiers en voorziene bedrijfsuitgaven (euro) per provincie

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Aantal ingediende dossiers landbouw	939	543	350	221	168	2.221
Aantal ingediende dossiers tuinbouw	264	216	238	147	91	956
Totaal aantal ingediende dossiers	1.203	759	588	368	259	3.177
Voorziene bedrijfsuitgaven landbouw (euro)	107.390.088	53.698.392	43.154.213	22.770.409	17.869.651	244.882.752
Voorziene bedrijfsuitgaven tuinbouw (euro)	25.854.290	25.005.303	91.466.288	15.762.098	14.556.184	172.644.163
Totaal voorziene bedrijfsuitgaven (euro)	133.244.378	78.703.695	134.620.500	38.532.507	32.425.835	417.526.915

zowel voor landbouw als voor tuinbouw, zien we in 2007 een explosieve toename van de investeringskosten in de tuinbouwsector tot een bedrag van ongeveer 180.000 euro per dossier. Voor de hand liggende verklaringen voor dit fenomeen zijn:

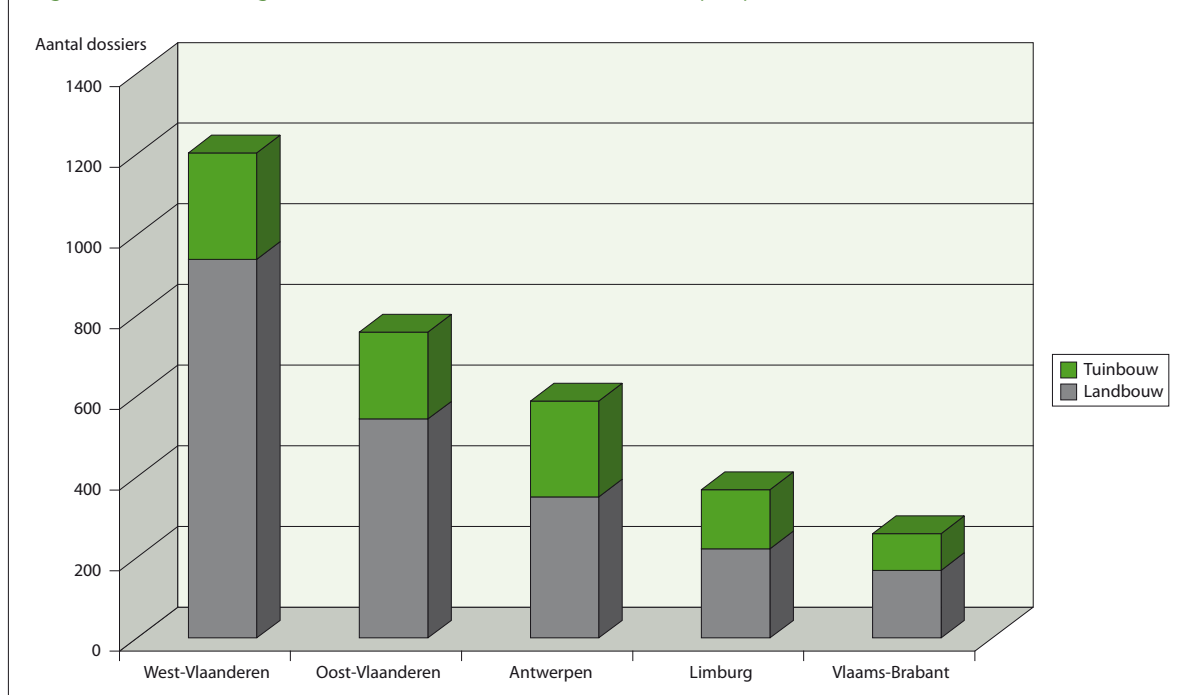
- de populariteit van de warmtekrachtkoppeling (WKK) bij de grote glastuinbouwbedrijven;
- de nieuwe programmeringsperiode, waardoor grote tuinbouwbedrijven die voorheen aan het investeringsplafond zaten opnieuw dossiers kunnen indienen;
- het optrekken van het investeringsplafond naar 1 miljoen euro per natuurlijke persoon, behorend vennoot of zaakvoerder met de kwalificatie landbouwer.

5.1.1 Overzicht: vestigingssteun versus investeringssteun en steun voor verbreding

Indeling per maatregel

In 2007 werden 135 aanvragen ingediend voor vestigingssteun, 2.961 aanvragen voor investeringssteun en 198 aanvragen voor steun aan investeringen gericht op de verbreding naar niet-landbouwactiviteiten (tabel 5.2). Voorheen (PDPO I) werden aanvragen om steun voor verbreding gecatalogeerd als aanvragen voor investeringssteun. Dossiers die worden beslist na 2006 worden, rekening houdend met een in

Figuur 5.1 Aantal ingediende dossiers in land- en tuinbouw per provincie

Tabel 5.2 Aantal ingediende dossiers en voorziene bedrijfsuitgaven (euro) per maatregel en financieringswijze

	Vestigingen	Investerings	Verbreiding
Aantal dossiers eigen middelen	7	984	42
Voorziene kosten eigen middelen (euro)	484.110	32.655.575	1.488.982
Aantal dossiers met banklening	128	1977	156
Voorziene kosten met banklening (euro)	28.003.248	338.186.127	16.708.874
Totaal aantal dossiers	135	2961	198
Totaal voorziene kosten (euro)	28.487.358	370.841.702	18.197.855

PDPO II gemaakte opdeling in assen, onderverdeeld in drie categorieën (vestiging, investeringen, verbreding).

In één dossier kunnen verschillende types van steun gecombineerd voorkomen wat verklaart waarom de som van de aanvragen per categorie groter is dan het aantal dossiers.

Opvallend is de grote daling van het aantal vestigingsdossiers in 2007, namelijk 135 ten opzichte van 429 in 2006. Ook hier is de daling voor een belangrijk deel te wijten aan de gewijzigde aanvraagprocedure. Per 1 januari 2007 nam de steun voor vestiging bovendien af van maximaal 75.000 euro tot maximaal 55.000 euro. Hierdoor werden, waar mogelijk, de vestigingsdossiers nog ingediend eind 2006 en was er een terugval in 2007.

De aanvragen om vestigingssteun werden op 7 dossiers na ingediend door de kredietinstelling die de vestigingskosten geheel of gedeeltelijk financierde. Gezien de omvang van de vestigingskosten is dit logisch.

De aanvragen voor investeringssteun werden voor 33% ingediend door de landbouwer zelf, waarbij de voorziene investeringen volledig met eigen middelen gefinancierd worden. Meestal gaat het om kleinere investeringen. De investeringsdrempel voor het indienen van VLIF-dossiers bedroeg 6.250 euro tot en met 31 augustus 2007, nadien werd dit bedrag opgetrokken tot 15.000 euro. De 984 betrokken dossiers voor investeringen die volledig gefinancierd worden met eigen middelen vertegenwoordigen dan ook slechts 9% van de totale voorziene bedrijfsuitgaven voor investeringssteun (370,8 miljoen euro).

Wat betreft de aanvragen om verbredingsteun werd 21% van de aanvragen ingediend door de landbouwer zelf. Het betrof hier ook kleinere dossiers, goed voor 9% van de voorziene kosten voor verbreding.

De gemiddelde voorziene kosten per dossier bedragen 125.242 euro voor gangbare investeringen, 91.908 euro voor een investering gericht op verbreding en lopen op tot 210.018 euro voor een vestiging. Dit betreft telkens een verhoging vergeleken met 2006:

- investeringen: 97.535 euro;
- verbreding: 67.310 euro;
- vestigingen: 205.598 euro.

Indeling per kredietinstelling

Tabel 5.3 toont het aantal ingediende dossiers, de voorziene bedrijfsuitgaven en het kredietvolume per kredietinstelling. Het totale kredietvolume bedraagt 344 miljoen euro. De top 3 van de belangrijkste kredietinstellingen voor het VLIF (KBC, Landbouwkrediet en Fortis) blijft ongewijzigd. Fortis slaagt er wel in wat meer kredietvolume te realiseren, terwijl het globaal kredietvolume afnam t.o.v. vorig jaar.

Overzicht vestigingsdossiers

In tabel 5.4 wordt een overzicht gegeven van de vestigingsdossiers per provincie. Hieruit blijkt dat in West-Vlaanderen niet alleen de meeste vestigingsdossiers ingediend (29%) werden, maar gemiddeld ook de zwaarste, wat niet alleen samenhangt met de omvang van de bedrijfsbekledingen, maar ook met een benadering van de financiering van bedrijven met overheidssteun.

Tabel 5.3 Aantal ingediende dossiers, voorziene bedrijfsuitgaven (euro) en kredietvolume (euro) per kredietinstelling

	Aantal vestigingen	Uitgaven vestigingen (euro)	Aantal investeringen	Uitgaven investeringen (euro)	Aantal verbreding	Uitgaven verbreding (euro)	Totaal aantal	Totale uitgaven (euro)	Totaal kredietvolume (euro)
Eigen middelen	7	484.110	984	32.655.575	42	1.488.982	1033	34.628.667	–
KBC bank	70	15.267.196	1111	194.063.097	84	9.920.913	1265	219.251.206	197.882.196
LANDBOUWKREDIET	40	8.946.157	439	72.163.534	39	3.408.522	518	84.518.213	80.014.204
FORTIS bank	16	3.542.796	271	49.133.977	23	2.160.181	310	54.836.954	44.938.962
ING België	–	–	71	10.207.072	8	1.109.211	79	11.316.283	9.744.856
RABOBANK Nederland	1	152.000	2	6.514.721	–	–	3	6.666.721	6.022.000
CNH Financial Services	–	–	38	2.348.398	–	–	38	2.348.398	1.962.765
AXA Bank	–	–	20	1.405.039	2	110.048	22	1.515.087	1.596.484
DEXIA Bank	1	95.100	11	1.208.102	–	–	12	1.303.202	1.191.544
CENTEA	–	–	10	936.266	–	–	10	936.266	689.600
DELTA LLOYD bank	–	–	2	111.140	–	–	2	111.140	113.500
BEROEPSKREDIET	–	–	2	94.780	–	–	2	94.780	92.000
Totaal	135	28.487.358	2961	370.841.702	198	18.197.855	3294	417.526.915	344.248.110

Tabel 5.4 Overzicht van het aantal ingediende vestigingsdossiers en van de voorziene bedrijfsuitgaven (euro) in land- en tuinbouw per provincie

	Landbouw	Tuinbouw	Totaal
Aantal ingediende vestigingsdossiers			
West-Vlaanderen	33	6	39
Oost-Vlaanderen	30	5	35
Antwerpen	26	6	32
Limburg	14	6	20
Vlaams-Brabant	7	2	9
Vlaanderen	110	25	135
Voorziene kosten (euro)			
West-Vlaanderen	7.892.213	839.535	8.731.748
Oost-Vlaanderen	6.760.911	707.377	7.468.287
Antwerpen	6.215.301	324.050	6.539.350
Limburg	2.713.556	752.504	3.466.060
Vlaams-Brabant	1.983.360	298.552	2.281.912
Vlaanderen	25.565.341	2.922.017	28.487.358

Zoals reeds aangegeven, is er een terugval in de vestigingsdossiers ingevolge het anticiperen op de wijziging van de regelgeving en de nieuwe aanvraagprocedure.

Overzicht investeringsdossiers

In tabel 5.5 wordt een overzicht gegeven van de investeringsdossiers per provincie. Aangezien de investeringsdossiers 93% vertegenwoordigen van het totale aantal dossiers, tekent zich hier dezelfde sectorale en provinciale spreiding af, zoals hoger beschreven (tabel 5.1).

Enkel in de tuinbouwsector in Antwerpen en in Vlaams-Brabant is er een absolute toename van de voorziene investeringskosten ten opzichte van 2006. Voor de andere provincies in de tuinbouwsector en voor alle provincies in de landbouwsector is er wegens het verminderde aantal aanvragen (wijziging procedure) een afname van de voorziene investeringskosten ten opzichte van 2006.

Overzicht dossiers verbreding

In tabel 5.6 wordt een overzicht gegeven van de ingediende dossiers met investeringen gericht op verbreding per provincie. Bij verbreding worden volgende activiteiten ondergebracht:

- commercialisatie van hoeveproducten;
- hoevetoerisme en het openstellen van het bedrijf voor dagrecreatie;
- productie van hernieuwbare brandstoffen;
- uitvoeren van landschapsbeheer;
- activiteiten als zorgboerderij.

In het activiteitenverslag van 2006 werd onder verbreding (toen diversificatie) ook de 'productie' van hoeveproducten opgenomen. Dit wordt echter door Europa niet langer gezien als verbreding en wordt dan ook niet meer opgenomen in bovenstaande lijst. Investerings in de productie van hoeveproducten worden verder gecatalogeerd als diversificatie binnen de maatregel investeringen. Vergelijkingen met 2006 zijn dan ook moeilijk te maken.

Tabel 5.5 Overzicht van het aantal ingediende investeringsdossiers en van de voorziene bedrijfsuitgaven (euro) in land- en tuinbouw per provincie

	Landbouw	Tuinbouw	Totaal
Aantal ingediende investeringsdossiers			
West-Vlaanderen	882	250	1132
Oost-Vlaanderen	498	203	701
Antwerpen	318	229	547
Limburg	202	140	342
Vlaams-Brabant	152	87	239
Vlaanderen	2052	909	2961
Voorziene kosten (euro)			
West-Vlaanderen	95.192.016	22.780.028	117.972.044
Oost-Vlaanderen	44.725.290	23.604.153	68.329.443
Antwerpen	33.194.215	90.519.462	123.713.676
Limburg	18.420.377	14.168.955	32.589.333
Vlaams-Brabant	14.737.612	13.499.593	28.237.206
Vlaanderen	206.269.510	164.572.191	370.841.702

Tabel 5.6 Overzicht van het aantal ingediende dossiers verbreding en van de voorziene bedrijfsuitgaven (euro) in land- en tuinbouw per provincie

	Landbouw	Tuinbouw	Totaal
Aantal ingediende verbredingsdossiers			
West-Vlaanderen	47	21	68
Oost-Vlaanderen	35	13	48
Antwerpen	28	9	37
Limburg	15	9	24
Vlaams-Brabant	17	4	21
Vlaanderen	142	56	198
Voorziene kosten (euro)			
West-Vlaanderen	4.305.859	2.234.727	6.540.586
Oost-Vlaanderen	2.212.191	693.774	2.905.964
Antwerpen	3.744.697	622.776	4.367.473
Limburg	1.636.475	840.639	2.477.114
Vlaams-Brabant	1.148.679	758.039	1.906.718
Vlaanderen	13.047.901	5.149.955	18.197.855

Dossiers inzake verbreding zijn gemiddeld kleinere dossiers dan die voor een gangbare bedrijfsinvestering of een vestiging. Op het gebied van verbreding is de provincie West-Vlaanderen het best vertegenwoordigd met 68 dossiers (o.m. hoevetoerisme) op een totaal van 198.

Wat betreft de voorziene kosten, is er wel een absolute toename t.o.v. vorig jaar (18.197.855 euro t.o.v. 15.548.570 euro).

5.1.2 Indeling volgens aantal verrichtingen

In deze rubriek worden de verschillende verrichtingen waarvoor het VLIF steun verleent nader geanalyseerd. Per dossier kan voor verschillende types van uitgaven (investeringen/verrichtingen) steun aangevraagd worden. De types investeringen/verrichtingen worden gegroepeerd in 5 categorieën naar de aard van de investering:

- eerste vestiging;
- aankoop bedrijfsgebouwen, woning, grond;
- bouw en verbetering van bedrijfsgebouwen;
- andere bedrijfsverbeteringen;
- materieel, vee en aanplantingen;
- verbreding.

Binnen elke categorie worden de investeringen nog verder ingedeeld volgens de specifieke doelstellingen die nagestreefd worden. Volgende investeringen worden onderscheiden:

- milieu-investeringen;
- investeringen ter bevordering van de diversificatie naar niet-landbouwactiviteiten;
- investeringen ter bevordering van het dierenwelzijn;
- investeringen in de biologische landbouw;
- overige investeringen.

Het overgrote deel van de uitgaven valt onder de rubriek 'overige investeringen'.

Een overzicht van alle types investeringen die tot een bepaalde categorie en/of doelgroep behoren, wordt weergegeven in de bijlagen.

De tabellen 5.7a, 5.7b, 5.7c en tabellen 5.8a, 5.8b, 5.8c geven een overzicht van het aantal verrichtingen en de voorziene uitgaven per categorie, doelgroep en provincie.

Wanneer de situatie voor heel Vlaanderen bekeken wordt, dan blijken 2.030 (64%) dossiers van de 3.177 ingediende dossiers investeringen te bevatten in de categorie 'Materieel, vee en aan-

plantingen' (zie tabel 5.7c). Ongeveer 2,02% van de investeringen die onder de rubriek 'Materieel, vee en aanplantingen' vallen, hebben op een uitgesproken wijze betrekking op diversificatie en 2,96% van de investeringen zijn specifiek gericht op de verbetering van het leefmilieu.

Bij 53% van de ingediende dossiers (3.177) zijn investeringen in de categorie 'Bouw en verbetering van bedrijfsgebouwen' voorzien. Ook hier vallen een aantal investeringen duidelijk onder de rubrieken voor het leefmilieu (14,90%), diversificatie (0,77%) of dierenwelzijn (2,73%).

De categorie 'Eerste vestiging' (vnl. vestigingssteun) komt vooral voor in de landbouwsector. Overnames van bedrijven komen in de tuinbouwsector

minder voor. De vestiging gebeurt in de tuinbouwsector vaker via creatie van een nieuw bedrijf waardoor de investeringen onder de categorie 'Bouw en verbetering van bedrijfsgebouwen' en 'Materieel, vee en aanplantingen' vallen. Naast de eigenlijke vestigingssteun bevat de categorie 'Eerste vestiging' ook de aanvragen die betrekking hebben op de tweede fase van een overname. Het jaar 2007 was het laatste jaar waarin dergelijke dossiers konden worden ingediend.

Investerings in de categorie 'Aankoop hoeve' situeren zich ook hoofdzakelijk in de landbouwsector (78%). Van het totale aantal aanvragen voor 'aankoop hoeve' komen er 38% uit West-Vlaanderen.

Tabel 5.7a Overzicht van het aantal ingediende verrichtingen in de landbouw per doelgroep per provincie(*)

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Eerste vestiging	86	55	40	25	15	221
Aankoop hoeve	53	25	18	14	24	134
Verbreiding	48	36	28	16	19	147
Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen						
Milieu	93	37	15	5	1	151
Dierenwelzijn	16	10	12	4	4	46
Diversificatie	5	1	2	0	2	10
Biologische landbouw	0	1	0	0	0	1
Overige	330	252	145	88	45	860
Totaal	444	301	174	97	52	1068
Andere bedrijfsverbeteringen						
Milieu	81	97	21	13	16	228
Overige	102	72	19	15	20	228
Totaal	183	169	40	28	36	456
Materieel, vee en aanplantingen						
Milieu	18	3	1	3	3	28
Diversificatie	7	15	8	2	2	34
Overige	526	316	182	127	113	1264
Totaal	551	334	191	132	118	1326

(*) Verschillende verrichtingen kunnen gespreid over de verschillende categorieën deel uit maken van 1 dossier

Tabel 5.7b Overzicht van het aantal ingediende verrichtingen in de tuinbouw per doelgroep per provincie(*)

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Eerste vestiging	11	10	7	7	3	38
Aankoop hoeve	12	8	12	6	0	38
Verbreiding	22	13	9	9	4	57
Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen						
Milieu	6	17	74	1	2	100
Dierenwelzijn	0	0	0	0	0	0
Diversificatie	1	0	1	0	1	3
Biologische landbouw	0	0	0	0	0	0
Overige	117	111	186	49	50	513
Totaal	124	128	261	50	53	616
Andere bedrijfsverbeteringen						
Milieu	14	32	30	7	6	89
Overige	47	68	46	13	9	183
Totaal	61	100	76	20	15	272
Materieel, vee en aanplantingen						
Milieu	6	9	11	1	5	32
Diversificatie	3	1	1	1	1	7
Overige	156	148	120	160	81	665
Totaal	165	158	132	162	87	704

(*) Verschillende verrichtingen kunnen gespreid over de verschillende categorieën deel uit maken van 1 dossier

Tabel 5.7c Overzicht van het totaal aantal ingediende verrichtingen per doelgroep per provincie(*)

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Eerste vestiging	97	65	47	32	18	259
Aankoop hoeve	65	33	30	20	24	172
Verbreding	70	49	37	25	23	204
Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen						
Milieu	99	54	89	6	3	251
Dierenwelzijn	16	10	12	4	4	46
Diversificatie	6	1	3	0	3	13
Biologische landbouw	0	1	0	0	0	1
Overige	447	363	331	137	95	1373
Totaal	568	429	435	147	105	1684
Andere bedrijfsverbeteringen						
Milieu	95	129	51	20	22	317
Overige	149	140	65	28	29	411
Totaal	244	269	116	48	51	728
Materieel, vee en aanplantingen						
Milieu	24	12	12	4	8	60
Diversificatie	10	16	9	3	3	41
Overige	682	464	302	287	194	1929
Totaal	716	492	323	294	205	2030

(*) Verschillende verrichtingen kunnen gespreid over de verschillende categorieën deel uit maken van 1 dossier

Tabel 5.8a Overzicht van de voorziene bedrijfsuitgaven (in euro) in de landbouw en per doelgroep per provincie(*)

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Eerste vestiging	14.193.098	9.124.868	7.593.705	4.143.888	3.003.974	38.059.533
Aankoop hoeve	6.406.657	3.670.694	2.937.067	1.611.518	3.168.124	17.794.059
Verbreding	4.305.859	2.212.191	3.744.697	1.636.475	1.148.679	13.047.901
Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen						
Milieu	29.187.183	7.131.256	4.286.098	1.201.500	435.086	42.241.122
Dierenwelzijn	803.043	579.902	770.322	1.089.000	97.647	3.339.914
Diversificatie	515.232	8.000	143.125	–	399.113	1.065.470
Biologische landbouw	–	2.313	–	–	–	2.313
Overige	27.941.035	16.905.710	13.891.284	7.113.948	2.845.841	68.697.819
Totaal	58.446.492	24.627.181	19.090.828	9.404.448	3.777.687	115.346.637
Andere bedrijfsverbeteringen						
Milieu	1.712.284	1.611.031	540.578	392.555	96.338	4.352.786
Overige	2.465.298	1.071.999	395.671	420.317	225.243	4.578.529
Totaal	4.177.582	2.683.030	936.250	812.872	321.581	8.931.314
Materieel, vee en aanplantingen						
Milieu	189.963	23.410	14.200	71.460	99.044	398.078
Diversificatie	133.781	370.655	180.318	65.000	35.000	784.753
Overige	19.536.655	10.986.364	8.657.148	5.024.747	6.315.562	50.520.477
Totaal	19.860.399	11.380.429	8.851.666	5.161.207	6.449.606	51.703.308

(*) Verschillende verrichtingen kunnen gespreid over de verschillende categorieën deel uit maken van 1 dossier

Tabel 5.8b Overzicht van de voorziene bedrijfsuitgaven (in euro) in de tuinbouw en per doelgroep per provincie(*)

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Eerste vestiging	1.102.060	980.177	414.050	827.504	298.552	3.622.342
Aankoop hoeve	1.887.890	863.501	3.440.871	496.067	–	6.688.329
Verbreding	2.234.727	693.774	622.776	840.639	758.039	5.149.955
Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen						
Milieu	578.785	813.681	10.247.602	33.975	651.144	12.325.187
Dierenwelzijn	–	–	–	–	–	–
Diversificatie	11.000	–	38.992	–	35.025	85.016
Biologische landbouw	–	–	–	–	–	–
Overige	12.238.739	13.959.867	68.848.595	6.323.822	8.544.038	109.915.062
Totaal	12.828.524	14.773.549	79.135.189	6.357.797	9.230.206	122.325.265
Andere bedrijfsverbeteringen						
Milieu	222.267	686.490	1.134.257	192.094	147.696	2.382.804
Overige	1.661.846	2.179.640	2.635.096	213.306	128.888	6.818.775
Totaal	1.884.112	2.866.130	3.769.353	405.400	276.584	9.201.579
Materieel, vee en aanplantingen						
Milieu	31.700	144.174	218.289	8.500	41.768	444.431
Diversificatie	73.336	9.175	19.344	5.820	23.803	131.478
Overige	5.811.941	4.674.823	3.846.416	6.820.371	3.927.233	25.080.784
Totaal	5.916.977	4.828.173	4.084.049	6.834.691	3.992.803	25.656.693

(*) Verschillende verrichtingen kunnen gespreid over de verschillende categorieën deel uit maken van 1 dossier

Tabel 5.8c Overzicht van de totale voorziene bedrijfsuitgaven (in euro) per doelgroep en per provincie(*)

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Eerste vestiging	15.295.158	10.105.045	8.007.754	4.971.391	3.302.526	41.681.875
Aankoop hoeve	8.294.547	4.534.195	6.377.938	2.107.585	3.168.124	24.482.388
Verbreiding	6.540.586	2.905.964	4.367.473	2.477.114	1.906.718	18.197.855
Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen						
Milieu	29.765.967	7.944.937	14.533.699	1.235.475	1.086.230	54.566.308
Dierenwelzijn	803.043	579.902	770.322	1.089.000	97.647	3.339.914
Diversificatie	526.232	8.000	182.117	–	434.138	1.150.486
Biologische landbouw	–	2.313	–	–	–	2.313
Overige	40.179.775	30.865.578	82.739.879	13.437.771	11.389.878	178.612.881
Totaal	71.275.016	39.400.729	98.226.017	15.762.246	13.007.894	237.671.901
Andere bedrijfsverbeteringen						
Milieu	1.934.551	2.297.521	1.674.836	584.649	244.033	6.735.590
Overige	4.127.144	3.251.638	3.030.767	633.623	354.131	11.397.303
Totaal	6.061.695	5.549.160	4.705.603	1.218.272	598.164	18.132.893
Materieel, vee en aanplantingen						
Milieu	221.663	167.584	232.489	79.960	140.812	842.509
Diversificatie	207.117	379.830	199.662	70.820	58.803	916.231
Overige	25.348.597	15.661.188	12.503.565	11.845.118	10.242.795	75.601.262
Totaal	25.777.377	16.208.602	12.935.715	11.995.898	10.442.410	77.360.001

(*) Verschillende verrichtingen kunnen gespreid over de verschillende categorieën deel uit maken van 1 dossier

5.1.2.1 BESPREKING VAN SPECIEKE VERRICHTINGEN PER CATEGORIE

In de tabellen 5.7 en 5.8 werden de verrichtingen onderverdeeld volgens categorieën en doelstellingen. Hierna worden per categorie de specifieke verrichtingen diepgaander besproken.

Eerste vestiging

De categorie 'Eerste vestiging' is uitzonderlijk omdat dit de enige categorie is waar zowel vestigingssteun wordt toegekend voor de overname van bedrijfsbekleding (eerste fase) en de aankoop van materieel (vee en planten als aanvulling op de overgenomen bedrijfsbekleding) als investeringssteun voor de tweede fase van een overname.

Volgende verrichtingen werden aangevraagd:

- overname bij vestiging: 120 aanvragen;
- overname 2e fase: 101 aanvragen;
- aankoop materieel bij 1e vestiging: 14 aanvragen;
- overname aandelen vestiging: 13 aanvragen;
- overname aandelen 2e fase: 6 aanvragen;
- aankoop vee bij 1e vestiging: 5 aanvragen.

Zoals aangekondigd in omzendbrief 43 van 26 juli 2007 werd de (investerings)steun aan de aanvullende overname (tweede fase) bij eerste vestiging afgesloten op 31 december 2007. Dit had tot gevolg dat er een hoger aantal verrichtingen gecatalogeerd als 'overname 2e fase' t.o.v. vorig jaar werden ingediend (101 in 2007 t.o.v. 71 in 2006).

Aankoop hoeve

In de categorie 'Aankoop hoeve' wordt geen onderscheid gemaakt naargelang de activiteiten van het bedrijf. Een aankoop wordt wel opgesplitst volgens de onderdelen gebouwen, woning en grond. Investerings in huisvesting en grond worden niet door het VLIF gesubsidieerd.

Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen

In de categorie 'Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen' kunnen 251 geregistreerde investeringen (op in totaal 1.684 aanvragen) gezien worden als milieu-investering:

- bouwen/verbouwen ammoniakreductiestallen vleesvarkens: 59 aanvragen;
- energiebesparing: eerste energiescherm: 58 aanvragen;
- bouwen/verbouwen ammoniakreductiestallen drachtige zeugen: 34 aanvragen;
- energiebesparing: warmtebuffer of rookgascondensator: 23 aanvragen;
- bouwen/verbouwen ammoniakreductiestallen fokvarkens: 19 aanvragen;
- bouwen/verbouwen ammoniakreductiestallen biggen: 18 aanvragen;
- verwarming op biobrandstoffen: 9 aanvragen;
- andere milieu-investeringen (o.a. ammoniakreductiestallen pluimvee): 31 aanvragen.

In 2007 werden er 140 aanvragen voor steun ingediend voor het bouwen van ammoniakemissiearme stallen t.o.v. 286 in 2006 en 389 in 2005. Gezien de relativiteit van de cijfers in acht nemend vanwege een gewijzigde procedure, ligt het hoogtepunt betreffende de bouw/verbetering van ammoniakemissiearme stallen toch achter ons, waaraan naast een vermindering van de steun ook de conjunctuur in de varkenssector niet vreemd zijn.

In 2007 werden in de categorie bedrijfsgebouwen ook in totaal 13 aanvragen voor steun ingediend met als doel activiteiten te ontwikkelen inzake diversificatie. Het betreft hier louter nog investeringen in de productie van hoeveproducten (de commercialisatie zelf wordt gecatalogeerd onder verbreding overeenkomstig de nieuwe organisatie binnen PDPOII):

- hoeveproducten andere (gebouwen): 5 aanvragen;
- hoeveproducten zuivel (gebouwen): 4 aanvragen;
- hoevevlees (gebouwen): 4 aanvragen.

Nog steeds in de categorie 'Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen' werden ook 46 aanvragen tot steun voor verbeteren van het dierenwelzijn ingediend:

- verbeteren stalklimaat: 26 aanvragen;
- verbouwen zeugenstallen met groepshuisvesting: 12 aanvragen;
- groepshuisvesting kalveren: 4 aanvragen;
- verbouwen legkippenstal naar volièresysteem: 3 aanvragen;
- verbouwen legkippenstal met verrijkte kooien: 1 aanvraag.

Verbeteren van het stalklimaat blijft de belangrijkste investering in dierenwelzijn. Het aantal aanvragen loopt terug in deze categorie; in 2006 werden er nog 137 aanvragen ingediend.

In de categorie 'Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen' werden zodoende 1.373 aanvragen ingediend die niet specifiek gericht zijn op de verbetering van het milieu, diversificatie, dierenwelzijn of biologisch landbouw. Die gangbare investeringen, die uiteraard zeer talrijk zijn en waaraan aspecten inzake leefmilieu ook niet vreemd zijn, werden samengebracht in een rubriek 'overige'. De belangrijkste investeringen zijn:

- bewaar- en machineloods: 388 aanvragen;
- bouwen/inrichten serre: 191 aanvragen;
- bouwen/inrichten mekveestal: 184 aanvragen;
- melkinstallatie: 133 aanvragen;
- bouwen/inrichten jongveestal (melkvee): 86 aanvragen;
- bouwen/inrichten melkstal/melkinstallatie/voederautomaat: 76 aanvragen;
- vaste uitrusting gebouwen: 71 aanvragen;
- bouwen frigo: 66 aanvragen;
- WKK-installatie op gas of biobrandstof: 36 aanvragen;
- bouwen/inrichten vleesveestal: 34 aanvragen;
- voorzieningen voor personeel (gebouwen): 27 aanvragen;
- bouwen/inrichten jongveestal (vleesvee): 22 aanvragen;
- plastic tunnels: 15 aanvragen;
- niet-gespecificeerd: 44 aanvragen.

Opvallend is het relatief belangrijk aantal aanvragen voor WKK-installaties dat stijgend is en betrekking heeft op zeer dure investeringen.

Andere bedrijfsverbeteringen

In de categorie 'Andere bedrijfsverbeteringen' werden 317 aanvragen voor steun voor milieu-investeringen ingediend. Een overzicht:

- sleufsilos: 121 aanvragen;
- aanleg waterreservoir: 113 aanvragen;
- waterzuiveringsinstallatie: 32 aanvragen;
- mestopslagplaats: 16 aanvragen;
- opvang/hergebruik beregeningswater: 14 aanvragen;
- energiebesparing (kasomhulling): 11 aanvragen;
- rationeel afvalbeheer: 4 aanvragen;
- kadaveropslag: 4 aanvragen;
- afbreken serres in combinatie met nieuwbouw: 2 aanvragen.

Onder overige bedrijfsverbeteringen (411 aanvragen) zitten vooral dossiers m.b.t. erfverharding (271) en terreinuitrusting (93).

Materieel, vee en aanplantingen

In de categorie 'Materieel, vee en aanplantingen' werden in totaal 60 aanvragen voor milieu-investeringen geregistreerd:

- mechanische onkruidbestrijding: 32 aanvragen;
- geavanceerde spuitmachines: 12 aanvragen;
- waterbehandeling: 11 aanvragen;
- mestinjectie: 3 aanvragen;
- machines voor direct inzaai: 2 aanvragen.

In 2007 werden 41 aanvragen voor steun ingediend die betrekking hebben op materieel met het doel activiteiten te ontwikkelen inzake diversificatie. Het betreft vooral investeringen gericht op de productie in strikte zin van hoeveproducten (verkoop van hoeveproducten wordt gecatalogeerd onder verbreding):

- hoeveproducten zuivel (materieel): 19 aanvragen;
- maal- en menginstallatie: 8 aanvragen;
- hoeveproducten andere (materieel): 8 aanvragen;
- hoeveproducten vlees (materieel): 6 aanvragen.

Onder overige zitten vooral dossiers m.b.t. machines en materieel (1.929 aanvragen), waarbij ook aspecten inzake leefmilieu betrokken kunnen zijn.

Verbreding

In de categorie 'verbreding' overeenkomstig de benadering van PDPO II (as 3) werden 204 aanvragen ingediend als volgt:

- fotovoltaïsche zonnecellen en zonneboilers: 149 aanvragen;
- detailverkoop (materieel): 21 aanvragen;
- detailverkoop (gebouwen): 14 aanvragen;
- educatief toegankelijk maken van het bedrijf (gebouwen): 12 aanvragen;
- machines landschapsbeheer: 2 aanvragen;
- energieproductie: andere grondstoffen: 2 aanvragen;
- educatief toegankelijk maken van het bedrijf (materieel): 1 aanvraag;
- inrichting van bedrijfsruimten voor zorgvragers: 1 aanvraag;
- openstellen bedrijf voor dagrecreatie (gebouwen): 1 aanvraag;
- energieproductie: materieel: 1 aanvraag.

Opvallend is het groeiend aantal aanvragen voor fotovoltaïsche zonnecellen.

5.1.2.2 AANTAL EN OMVANG VAN DE KOSTEN VOOR INVESTERINGEN MET BETREKKING TOT EEN AANTAL ACTUELE THEMA'S

De bovenstaande bespreking van de ingediende aanvragen op basis van een indeling van de investeringen volgens hun aard (vestiging, aankoop hoeve, bouwen en uitrusten bedrijfsgebouwen, andere verbeteringen, materieel en vee en verbreding), aangehouden voor de continuïteit van de activiteitenverslagen, verschaft geen relevant inzicht in de investeringsactiviteit met betrekking tot een aantal actuele thema's.

Hierna wordt voor een aantal actuele en maatschappelijk relevante investeringen een beeld gegeven van de investeringsactiviteit aan de hand van een aantal samengevoegde cijfers inzake aantal dossiers en investeringsbedragen uit de verschillende categorieën.

De cijfers moeten met enige omzichtigheid beoordeeld worden. Het betreft aangemelde investeringsprojecten met opgave van de geraamde uitgaven.

Het overzicht beperkt zich tot investeringen die sterk in de belangstelling staan omdat ze verband houden met actuele noden in de sector of interesse genieten van de maatschappij.

Ammoniakemissiearme stallen

Na de invoering van de steunmaatregel voor ammoniakemissiearme stallen nam, aansluitend bij een wijziging van het Vlareem in 2004, het aantal aanvragen om steun voor dit type van investering een hoge vlucht, ook door de zeer aantrekkelijke steunintensiteit (cfr. hoofdstuk 3). In 2005 werd een piek van 503 aanvragen gehaald. Anticiperend op een verwachte daling van de steunintensiteit, werden begin 2006 nog veel aanvragen ingeleid. Na de vermindering van de steunintensiteit vanaf 10 maart 2006 was er een terugval van het aantal aanvragen maar geleidelijk en ook door de wijziging van de indieningprocedure nam het aantal aanvragen eind 2006 opnieuw toe tot in totaal 278 aanvragen. In 2007 is de grote piek duidelijk voorbij, ook t.o.v. een minder gunstige marktsituatie in de varkenssector. Er werden nog 140 aanvragen voor steun voor een ammoniakemissiearme stal ingediend. Hiermee is een investering van bijna 41,4 miljoen euro gemoeid, d.w.z. dat een gemiddelde aanvraag slaat op een investering van ongeveer 295.714 euro. In 136 gevallen betrof het varkensstallen (zeugenstallen, kraamstallen, biggenstallen en vleesvarkensstallen) voor een bedrag van 40,43 miljoen euro. Daarnaast werd steun gevraagd voor 4 pluimveestallen voor een geraamde investering van ongeveer 0,97 miljoen euro.

Biologische landbouw

De investeringen die zeer specifiek verbonden zijn met de toepassing van de biologische productiemethode blijven zeer beperkt ondanks de hoge steunintensiteit (40%). In 2007 werd slechts 1 aanvraag ingediend voor investeringen ten belope van slechts 2.313 euro.

Fotovoltaïsche zonnecellen en zonneboilers

Wat verbreding naar niet-landbouwactiviteiten betreft, kan worden opgemerkt dat de fotovoltaïsche cellen en zonneboilers duidelijk in de lift zitten, ook al benadert het VLIF deze investering in functie van de eigen energiebehoefte van het bedrijf. Het steunregime voor dergelijke investeringen bedraagt 30%, wat zeer aantrekkelijk werkt. In 2006 goed voor 45 aanvragen, werd er in 2007 een toename tot 149 aanvragen

vastgesteld met een totaal investeringsvolume van 16,3 miljoen euro. Dit is gemiddeld ongeveer 109.400 euro per dossier.

Het maakt dan ook veruit het belangrijkste investeringsvolume uit binnen de groep verbreding.

Wateropslag, waterzuivering, hergebruik van water

Opvang, gebruik en hergebruik van water vormt een belangrijk aandachtspunt op vele bedrijven. De investeringen die te maken hebben met water zijn talrijk en genieten veel aandacht in het investeringsbeleid. In 2007 werden 170 aanvragen geregistreerd waar water een centraal element was voor een investering ten belope van 3,0 miljoen euro. Ingedeeld volgens de aard van de investeringen geeft dit:

- opvang van regenwater (in bassins, citernes, e.a.): 113 aanvragen voor een investeringsvolume van 1.893.675 euro;
- opvang en hergebruik van beregeningswater: 14 aanvragen voor een investeringsvolume van 381.212 euro;
- waterzuivering: 32 aanvragen voor een investeringsvolume van 564.364 euro;
- waterbehandeling: 11 aanvragen voor een investeringsvolume van 188.173 euro.

Energiebesparing

Energiebesparing wordt sterk aangemoedigd met verhoogde steun tot 40%. In 2007 werden m.b.t. dit type van investeringen 100 aanvragen geregistreerd voor een investeringsvolume van 8,74 miljoen euro. Het betreft nagenoeg integraal investeringen in (eerste) energieschermen, warmtebuffers en kasomhulling.

WKK-installaties in de glastuinbouw

Vanwege de stijgende energieprijzen, de verminderde interesse van externe kapitaalverstrekkers (energie-installatiebedrijven) m.b.t. de financiering van WKK-installaties op tuinbouwbedrijven en de ruime mogelijkheden op investeringssteun en andere vormen van steun (WKK-certificaten), heeft een aantal tuinders geopteerd voor een investering in een WKK-installatie in eigen beheer. De opmars van de WKK-installaties laat zich duidelijk voelen in 2007. In 2007 werden 36 aanvragen voor steun geregistreerd voor een totale

investering van 34,5 miljoen euro. Dit is een stijgende trend t.o.v. 2006 (21 aanvragen voor een totale investering van 10,8 miljoen euro).

De gemiddelde investeringskost per dossier voor een WKK-installatie bedraagt 960.000 euro.

5.1.2.3 MEEST VOORKOMENDE VERRICHTINGEN PER PROVINCIE

In tabel 5.9 worden per provincie de tien meest voorkomende types investeringen voor 2007 in de landbouwsector weergegeven. 'Machines en materieel' staat afgetekend op de eerste plaats met 1.188 aanvragen. Dit komt ongeveer overeen met een derde van alle verrichtingen in de landbouwsector (3.352 verrichtingen).

De ammoniakemissiearme stallen ontbreken in de lijst omdat ze geïnventariseerd worden per diersoort (zeugen, vleesvarkens, biggen; legkippen...) en zodoende minder doorwegen op de aantallen. Globaal bekeken horen ze met 140 dossiers zeker thuis in de top 10.

Opvallende nieuwkomers in 2007 zijn:

- fotovoltaïsche zonnecellen en zonneboilers;
- overname tweede fase (anticiperend op de afbouw van deze steun vanaf 1 januari 2008).

Wat betreft het aantal vestigingen, benaderen de provincie Oost-Vlaanderen (26) en Antwer-

pen (25) de provincie West-Vlaanderen (29). In de melkveehouderij is Oost-Vlaanderen koploper in de stallenbouw (bouwen/inrichten melkveestal en jongveestal), de provincies West-Vlaanderen en Antwerpen investeren meer in melkinstallaties.

In tabel 5.10 worden de tien meest voorkomende types investeringen in 2007 in de tuinbouwsector opgesomd. Ook in de tuinbouw zijn machines en materieel het meest voorkomende type van investeringen met 518 aanvragen. Dit komt ongeveer overeen met een derde van alle verrichtingen in de tuinbouwsector (1.725 verrichtingen).

In de tuinbouwsector zijn er weinig wijzigingen t.o.v. 2006, de top 5 is bijna identiek.

Wat betreft de provinciale verdeling is de provincie Antwerpen duidelijk dominant wat betreft de bouw en inrichting van serres, loodsen en energieschermen. De provincie Limburg blijft duidelijk de fruitteeltprovincie bij uitstek met 32 verrichtingen in gangbare pitfruitvariëteiten en 14 voor de bouw van frigo's. Wat het laatste betreft worden ze wel vooraf gegaan door Oost-Vlaanderen met 16 verrichtingen inzake frigo-bouw.

Tabel 5.9 Top 10 van de verrichtingen in de landbouwsector naar aantal aanvragen

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Machines en materieel	499	293	176	115	105	1188
Bewaar- en machineloods	117	62	29	21	27	256
Erf- en andere verharding	94	64	15	12	17	202
Bouwen/Inrichten melkveestal	62	68	43	8	3	184
Melkinstallatie	50	26	40	12	5	133
Sleufsilos	47	41	13	13	6	120
Fotovoltaïsche zonnecellen en zonneboilers	32	28	25	9	14	108
Overname bij vestiging	29	26	25	14	5	99
Overname 2e fase	47	20	12	7	8	94
Bouwen/Inrichten jongveestal (melkvee)	23	31	13	17	2	86

Tabel 5.10 Top 10 van de verrichtingen in de tuinbouwsector naar aantal aanvragen

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Machines en materieel	151	128	97	90	52	518
Bouwen/Inrichten serre	47	45	76	7	10	185
Bewaar- en machineloods	30	27	43	16	16	132
Terreinuitrusting	24	38	13	5	2	82
Erf- en andere verharding	17	23	17	7	5	69
Energiebesparing: eerste energiescherm	4	13	39	1	1	58
Bouwen frigo	10	16	7	14	10	57
Vaste uitrusting gebouwen	8	16	18	3	7	52
Waterreservoir	8	18	16	4	6	52
Gangbare pitfruitvariëteiten	1	3	1	32	13	50

5.2 Dossiers land- en tuinbouwcoöperaties

Naast steun aan de land- en tuinbouwproducenten verleent het VLIF ook steun aan land- en tuinbouwcoöperaties. Deze moeten voldoen aan de specifieke bepalingen voor de coöperaties voorzien in de VLIF-regelgeving, afgestemd op die van de Nationale Raad voor de Coöperatie (o.a. inzake democratische besluitvorming).

In 2007 werden door de coöperaties 37 aanvragen ingediend met in totaal 33,4 miljoen euro voorziene investeringskosten. Door coöperaties voor afzet en verwerking werden 14 dossiers ingediend (6 zuivelcoöperaties en 8 fruitcoöperaties); 23 aanvragen kwamen van dienstverlenende coöperaties, type machinerings.

Zowel het aantal ingediende dossiers als de totale voorziene investeringskosten stegen gevoelig t.o.v. het vorige jaar, met name 11 aanvragen meer en 10,8 miljoen euro extra investeringskosten. Vooral de afzetcoöperaties in de sector groenten en fruit (tuinbouwveilingen) en de machinerings dienden meer dossiers in.

De sector groenten en fruit heeft het grootste aandeel in de totaal voorziene investeringen (27,2 miljoen euro of 82%), die betrekking hebben op investeringen in Oost-Vlaanderen en Limburg (zie tabel 5.11). De sector maakt hiermee een inhaalbeweging t.o.v. het vorige jaar waarin hij opvallend weinig aanwezig was met beperkte voorziene investeringskosten ter waarde van 0,7 miljoen euro.

Tabel 5.11 Overzicht van de voorziene uitgaven (euro) voor ingediende dossiers van land- en tuinbouwcoöperaties per provincie

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
groenten en fruit	–	8.000.000	–	19.151.940	–	27.151.940
machinerings	135.267	126.626	373.813	606.475	299.736	1.541.917
zuivel	–	1.280.000	3.444.000	–	–	4.724.000
Totaal	135.267	9.406.626	3.817.813	19.758.415	299.736	33.417.857

5.3 Dossiers agrovoedingssector

In tegenstelling tot de steunverlening aan de producenten en hun coöperaties kunnen aanvragen voor steun in het kader van de steunmaatregel agrovoeding enkel worden ingediend binnen welomlijnde indieningsperiodes, als gevolg van een oproep (investeringsronde).

2007 was een overgangsjaar met als centrale activiteit het afwerken en finaliseren van de organieke regelgeving m.b.t. de steunverlening aan investeringen in de agrovoedingssector. Er werden in 2007 geen investeringsrondes georganiseerd en dus geen nieuwe dossiers ingediend.

5.4 Dossiers omkaderingssector

Na de uitwerking van de nieuwe organieke regelgeving, werd einde 2007 een eerste ronde uitgeschreven voor investeringen in de omkaderingssector.

In totaal werden 12 dossiers ingediend, waarvan 10 dossiers van praktijkcentra uit de plantaardige sector en 2 dossiers van praktijkcentra uit de dierlijke sector. De behandeling van de dossiers en de toekenning van de steun gebeurt in 2008.

6

Toegekende steun

In 2007 verleende het VLIF 98,725 miljoen euro steun waarvan 72,138 miljoen euro Vlaamse middelen (cfr. hoofdstuk 4). De overige middelen kwamen van de Europese Unie. Hiermee werd de beschikbare vastleggingsmachtiging, net als in 2006, volledig opgebruikt.

De steun had in 2007 betrekking op zowel de productiebedrijven (land- en tuinbouw), hun coöperaties als op de agrovoedingssector. Het betrof in belangrijke mate nog dossiers ingeleid in 2005 (38% van het totaal aantal beslissingen), maar vooral uit 2006 (61%).

Betrokken op de Vlaamse middelen (72,138 miljoen euro) bedroeg het aandeel van de productiebedrijven van land- en tuinbouwers 95%, hun coöperaties 4,9% en 0,1% voor de agrovoedingssector (zie figuur 6.1).

De verdeling volgens steunvorm (rentesubsidie, kapitaalpremie, waarborg) werd reeds vermeld in hoofdstuk 4.

6.1 Steun aan land- en tuinbouwers

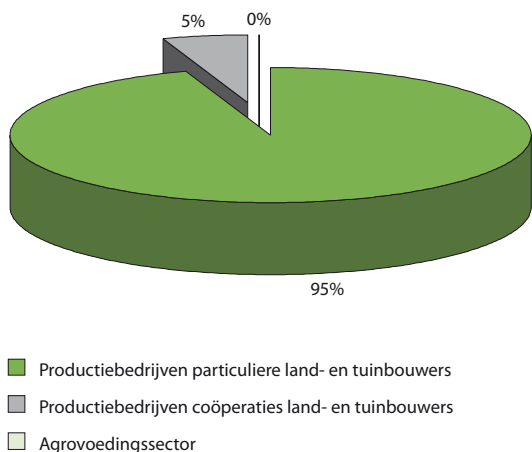
In 2007 werd over 4.050 nieuwe dossiers van land- en tuinbouwproducenten gunstig beslist. Het steunvolume dat hiermee overeenstemt, bedraagt in totaal (Vlaams + EU) 89,825 miljoen euro (zie tabel 6.1). Daarnaast werd over 293 dossiers volledig ongunstig beslist, waarvan een aantal vatbaar is voor herziening na het vervullen van de gestelde voorwaarden. In deze cijfers zijn de herzieningen niet inbegrepen.

Er werden 617 dossiers herzien, wat een bijkomende vastlegging van 2,063 miljoen euro met zich meebracht.

Het grootste deel (71%) van de dossiers met steun zijn landbouwdossiers; zij vertegenwoordigen 73% van het totale steunvolume. De overige 29% dossiers met steun zijn tuinbouwdossiers die 27% van het totaal toegekende steunvolume vertegenwoordigen. Ten opzichte van 2006 betekent dit dat de verhouding toegekende steun aan land- en tuinbouwsector gelijk blijft. Uit de cijfers blijkt dat het gemiddelde steunbedrag per dossier hoger is in de landbouw dan in de tuinbouw (dossiers ingediend 2005-2006)! De hoge investeringsbedragen en de hoge steunintensiteit voor ammoniakemisiarme stallen zijn hieraan niet vreemd.

Tabel 6.2 en figuur 6.2 maken duidelijk dat West-Vlaanderen de provincie is met het hoogste aantal dossiers en het hoogste toegekende steunvolume. Antwerpen volgt op de tweede plaats wat betreft aantal nieuwe dossiers, gevolgd door Oost-Vlaanderen. Inzake toegekend steunvolume is die volgorde net omgekeerd. In Limburg en Vlaams-Brabant wordt merkelijk minder steun toegekend dan in de overige provincies. Dit beeld

Figuur 6.1 Procentuele verdeling van de totaal vastgelegde VLIF-steun

Tabel 6.1 Aantal gunstig besliste dossiers (nieuwe en herzieningen) voor land- en tuinbouwproducenten en hun steunvolume (euro)

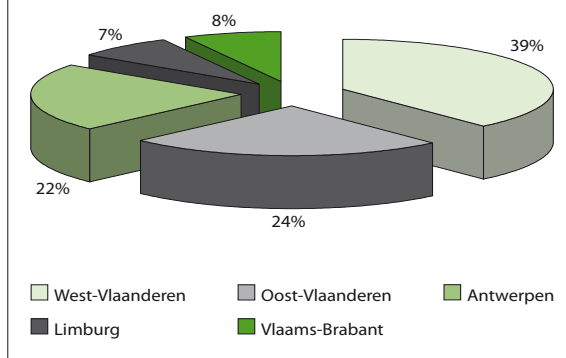
	Landbouw	Tuinbouw	Totaal
Aantal nieuwe dossiers	2.862	1.188	4.050
Steunvolume nieuwe dossiers (euro)	65.896.185	23.928.823	89.825.008
Aantal herzieningen	434	183	617
Steunvolume herzieningen (euro)	1.876.340	187.121	2.063.461

Tabel 6.2 Aantal gunstig besliste dossiers voor land- en tuinbouwproducenten en hun steunvolume (euro) per provincie

Provincie	Nieuwe dossiers		Herziewingen	
	Aantal	Steunvolume (euro)	Aantal	Steunvolume (euro)
West-Vlaanderen	1531	34.023.486	206	1.109.669
Oost-Vlaanderen	847	22.086.946	204	389.867
Antwerpen	888	20.457.157	45	124.159
Limburg	413	6.550.475	67	230.366
Vlaams-Brabant	371	6.706.944	95	209.400
Vlaanderen	4050	89.825.008	617	2.063.461

Figuur 6.2 Procentuele verdeling van de totale toegekende steun aan land- en tuinbouwproducenten per provincie

correspondeert met de belangrijkheid van de Vlaamse land- en tuinbouw in deze provincies.

In 2007 werd voor 1.386 nieuwe dossiers (= investeringsprojecten bestaande uit een of meer

investerings of verrichtingen) enkel steun verleend in de vorm van een kapitaalpremie omdat de investeringen volledig gefinancierd werden met eigen middelen (zie tabel 6.3). Daartegenover staan 2.664 nieuwe dossiers met een gemengde vorm van steun (rentesubsidie en aanvullende kapitaalpremie) omdat de investeringen geheel of gedeeltelijk gefinancierd werden met krediet bij een erkende kredietinstelling. Het totale steunvolume (rentesubsidie + aanvullende kapitaalpremie), ligt voor dossiers waar krediet bij betrokken is, beduidend hoger dan voor die waar uitsluitend eigen middelen aangewend werden. Omdat voor dossiers met gemengde financiering leningen/eigen middelen ook kapitaalpremies toegekend worden, is het aandeel kapitaalpremie in het geheel van de verleende steun belangrijker. De dossiers inzake investeringen die gedeeltelijk met krediet en gedeeltelijk met eigen middelen gefinancierd werden, worden in tabel 6.3 gerangschikt in de kolom 'lening bij kredietinstelling'.

Tabel 6.3 Aantal dossiers en toegekende steun (euro) naar financieringswijze

	Volledig eigen middelen	Lening bij kredietinstelling	Totaal
Aantal nieuwe dossiers	1.386	2.664	4.050
Steunvolume nieuwe dossiers (euro)	8.333.037	81.491.971	89.825.008
Aantal herzieningen	121	496	617
Steunvolume herzieningen (euro)	181.272	1.882.189	2.063.461
Totaal aantal	1.507	3.160	4.667
Steunvolume totaal (euro)	8.514.309	83.374.160	91.888.469

Het totale steunvolume voor dossiers met een krediet bedraagt 81,492 miljoen euro. Dit is 25,490 miljoen euro meer dan in 2006. Ook het steunvolume voor de dossiers met eigen middelen steeg tot 8,333 miljoen euro, wat een toename is met 0,889 miljoen euro.

Indeling volgens kredietinstelling

Tabel 6.4 geeft een overzicht van het totale steunvolume voor nieuwe dossiers per kredietinstelling. KBC Bank heeft hierin het grootste aandeel (54%), gevolgd door Landbouwkrediet (23%) en FORTIS Bank (10%). Nieuwkomers t.o.v. vorig jaar zijn Rabobank en CNH Financial Services. Waar Rabobank zich vooral richt op de financiering van grote glastuinbouwbedrijven in het noorden van de provincie Antwerpen, is CNH Financial Services gespecialiseerd in de financiering van machines aangekocht bij Case New Holland.

Hoewel bijna 34% van de dossiers met eigen middelen gefinancierd worden, hebben ze slechts betrekking op 9% van het steunvolume.

6.1.1 Vestigingssteun

6.1.1.1 ALGEMEEN

In 2007 werd over 322 dossiers met vestigingssteun gunstig beslist (zie tabel 6.5). Het betreft dossiers waarvan de kosten gedeeltelijk (30%) gefinancierd worden met Europese middelen (stelsel 5). Daarvan ontvingen 198 dossiers bijkomende regionale steun zonder medefinanciering van de Europese Unie (stelsel 7). Er werden 13 vestigingsdossiers herzien. Ter vergelijking: in 2006 werd er over 204 dossiers met vestigingssteun beslist; voor 89 dossiers was er bijkomende regionale steun zonder medefinanciering en 9 vestigingsdossiers werden herzien.

De steun voor vestigingen bedroeg in 2007 in totaal 16,188 miljoen euro. De Vlaamse steun bedroeg 12,144 miljoen euro en het overige bedrag werd gefinancierd door de Europese Unie.

Figuur 6.3 geeft inzicht in het aandeel van de verschillende provincies in de toegekende steun

Tabel 6.4 Overzicht van het aantal dossiers en het totale steunvolume (euro) in land- en tuinbouw per kredietinstelling

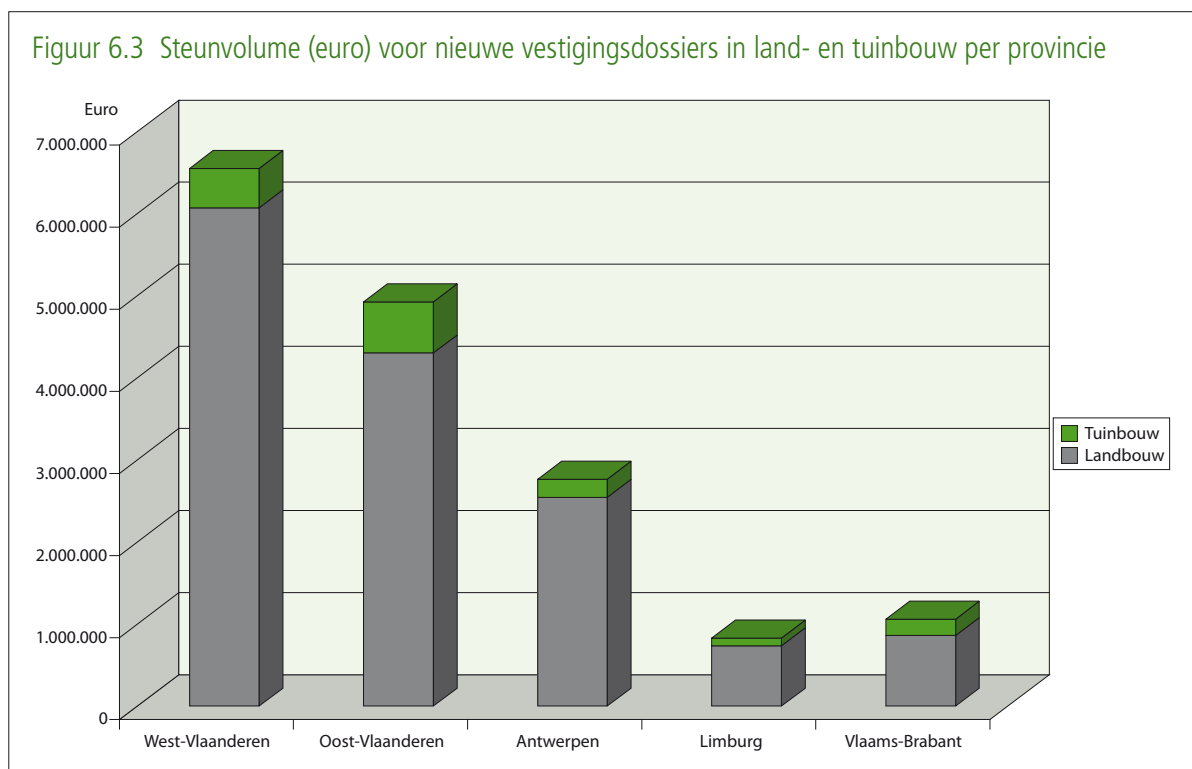
	Landbouw		Tuinbouw		Totaal	
	Aantal	Steunvolume (euro)	Aantal	Steunvolume (euro)	Aantal	Steunvolume (euro)
Eigen middelen	950	5.196.485	436	3.136.552	1386	8.333.037
KBC Bank	1.063	34.012.129	471	14.635.720	1534	48.647.850
Landbouwkrediet	529	17.360.560	141	3.486.120	670	20.846.680
FortisBank	221	7.160.245	94	1.511.369	315	8.671.614
ING België	50	1.215.648	28	514.200	78	1.729.848
Centea	18	342.957	7	75.978	25	418.935
Rabobank Nederland	–	–	1	412.913	1	412.913
Delta Lloyd Bank	8	287.413	–	–	8	287.413
Dexia Bank	6	94.508	4	120.221	10	214.729
AXA Bank	12	183.494	4	27.129	16	210.623
CNH Financial Services	4	26.881	–	–	4	26.881
Record Bank	1	15.865	–	–	1	15.865
Triodos Bank	–	–	1	7.091	1	7.091
Beroepskrediet	–	–	1	1.529	1	1.529

Tabel 6.5 Overzicht van het aantal vestigingsdossiers (nieuwe en herzieningen) en toegekende steun (euro) per provincie

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Aantal nieuwe dossiers	127	96	63	16	20	322
Uitgave nieuwe dossiers landbouw (euro)	6.072.046	4.303.568	2.544.175	734.892	860.318	14.514.999
Uitgave nieuwe dossiers tuinbouw (euro)	479.102	621.164	219.049	94.191	199.714	1.613.220
Uitgave nieuwe dossiers totaal (euro)	6.551.148	4.924.732	2.763.225	829.083	1.060.031	16.128.219
Aantal herzieningen	7	3	1	–	2	13
Uitgave herzieningen landbouw (euro)	1.717	9.201	23.208	–	25.997	60.124
Uitgave herzieningen tuinbouw (euro)	–	–	–	–	–	–
Uitgave herzieningen totaal (euro)	1.717	9.201	23.208	–	25.997	60.124
Uitgave totaal (euro)	6.552.865	4.933.933	2.786.433	829.083	1.086.029	16.188.343

voor nieuwe vestigingen. Meer dan twee derden van de vestigingsdossiers komen uit West- en Oost-Vlaanderen. Antwerpen heeft een aandeel van 20%, Limburg 5% en Vlaams-Brabant een aandeel van 6%. Van de totale steun voor de vestigingen gaat 90% naar nieuwe vestigingen in de landbouwsector. Dit betekent niet noodzakelijk dat er weinig nieuwe vestigingen zijn in de tuinbouwsector, maar wel dat die niet

altijd vestigingssteun krijgen. Vestigingssteun wordt alleen verleend voor welbepaalde verrichtingen die betrekking hebben op voornamelijk de overname van bedrijfsbekleding (dieren, materieel, voorraden...). Bij een vestiging via de creatie van een nieuw bedrijf, wat in de tuinbouwsector relatief meer voorkomt dan in de landbouw, wordt louter investeringssteun verleend.

6.1.1.2 VERRICHTINGEN MET VESTIGINGSSTEUN

De totale toegekende steun (Vlaams + Europees) van 16,188 miljoen euro voor vestigingen wordt gebruikt om de subsidiabele vestigingskosten van in totaal 54,350 miljoen euro te helpen financieren (zie tabel 6.6).

Het grootste aandeel vestigingskosten heeft betrekking op klassieke overnames van bedrijfsbekleding (93%). Overname van aandelen komt in 2007 zowel in de landbouw, maar vooral in de tuinbouwsector voor. Overname van aandelen vertegenwoordigt 5% van de subsidiabele kosten. Andere verrichtingen die gesubsidieerd worden met vestigingssteun zijn de aankoop van materieel, vee en planten als aanvulling bij een overname of als bekleding van een leegstaand bedrijf.

6.1.2 Investeringssteun

6.1.2.1 ALGEMEEN

In 2007 werd over 3.737 dossiers met investeringssteun gunstig beslist. Het betreft dossiers

waarvan de kosten gedeeltelijk gefinancierd worden met Europese middelen (stelsel 1). Er werden 356 investeringsdossiers herzien.

De totale steun voor investeringen bedroeg 71,528 miljoen euro waarvan 30% ELFPO-bijstand. De totale subsidiabele investeringsuitgaven voor nieuwe dossiers bedroegen 296,875 miljoen euro (tabel 6.7).

De landbouwsector neemt 69,3% van het totale subsidiabele investeringsbedrag voor zijn rekening; de tuinbouwsector 30,7% of 91,231 miljoen euro. Voor investeringen in de tuinbouwsector is de provincie Antwerpen de belangrijkste provincie met een investeringsbedrag van 32,705 miljoen euro.

In vergelijking met 2006 werd er in Vlaanderen voor meer dossiers meer steun toegekend (+ 772 dossiers, +17,7 miljoen euro). De gemiddelde toegekende steun voor een investeringsdossier is opnieuw gestegen t.o.v. het voorgaande jaar, namelijk tot 18.735 euro in 2007 ipv 17.963 euro in 2006.

Tabel 6.6 Overzicht van subsidiabele vestigingskosten (euro) voor de specifieke verrichtingen met vestigingssteun in land- en tuinbouw

	Landbouw	Tuinbouw	Totaal
Overname bij vestiging (euro)	46.316.874	4.022.863	50.339.736
Overname aandelen vestiging (euro)	1.740.262	829.643	2.569.905
Aankoop materieel bij 1e vestiging (euro)	848.519	56.200	904.718
Aankoop vee bij 1e vestiging (euro)	513.227	–	513.227
Aankoop planten bij 1e vestiging (euro)	22.590	–	22.590
Totaal (euro)	49.441.471	4.908.705	54.350.176

Tabel 6.7 Totale subsidiabele investeringskosten (euro) in land- en tuinbouw per provincie

	Investeringskosten landbouw (euro)	Investeringskosten tuinbouw (euro)	Totale investeringskosten (euro)
West-Vlaanderen	88.080.620	20.798.868	108.879.488
Oost-Vlaanderen	45.430.780	20.057.808	65.488.588
Antwerpen	38.095.370	32.705.285	70.800.655
Limburg	18.796.693	8.410.673	27.207.366
Vlaams-Brabant	15.240.709	9.258.193	24.498.902
Vlaanderen	205.644.172	91.230.827	296.874.999

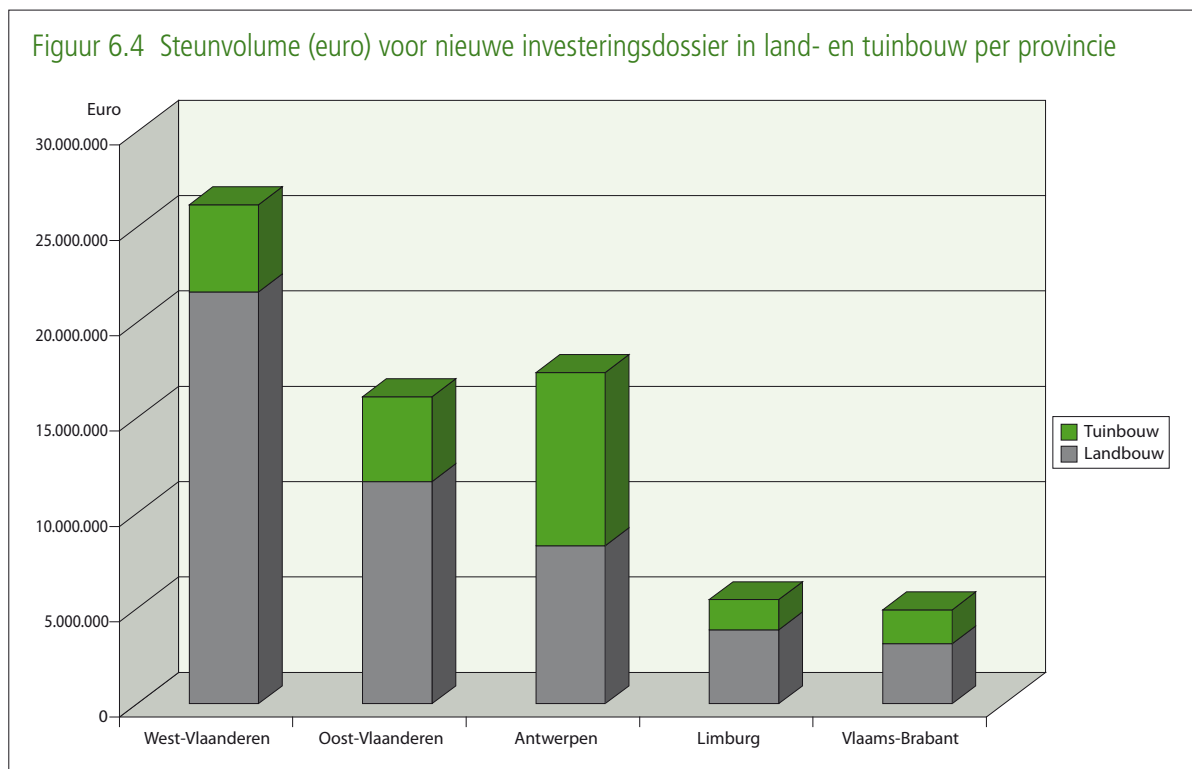
Tabel 6.8 en figuur 6.4 volgen het te verwachten patroon overeenkomstig de subsidiabele kosten dat de provinciale verdeling van de land- en tuinbouw in Vlaanderen typeert. Wanneer gekeken

wordt naar investeringen op landbouwbedrijven blijkt West-Vlaanderen met ruime voorsprong de meeste steun te ontvangen; voor investeringen op tuinbouwbedrijven gaat Antwerpen op kop.

Tabel 6.8 Overzicht van aantal investeringsdossiers (nieuwe en herzieningen) en toegekende steun (euro) per provincie

	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaanderen
Aantal nieuwe investeringsdossiers	1.408	765	823	391	350	3.737
Toegekende steun landbouw (euro)	21.594.840	11.650.171	8.281.209	3.871.666	3.141.311	48.539.197
Toegekende steun tuinbouw (euro)	4.566.084	4.450.440	9.086.650	1.587.507	1.781.929	21.472.611
Totaal toegekende steun (euro)	26.160.924	16.100.611	17.367.860	5.459.173	4.923.240	70.011.807
Aantal herzieningen	105	127	29	33	62	356
Toegekende steun herzieningen landbouw (euro)	851.980	229.149	78.263	42.576	144.114	1.346.082
Toegekende steun herzieningen tuinbouw (euro)	41.590	62.392	16.035	31.236	19.014	170.266
Totaal toegekende steun herzieningen (euro)	893.571	291.541	94.297	73.811	163.129	1.516.348
Totaal (euro)	27.054.495	16.392.152	17.462.157	5.532.984	5.086.368	71.528.156

Figuur 6.4 Steunvolume (euro) voor nieuwe investeringsdossier in land- en tuinbouw per provincie

Tabel 6.9 Procentuele toegekende steun op de totale subsidiabele investeringskosten voor land- en tuinbouw per provincie

Provincie	Landbouw (%)	Tuinbouw (%)
West-Vlaanderen	24,52	21,95
Oost-Vlaanderen	25,64	22,19
Antwerpen	21,74	27,78
Limburg	20,60	18,87
Vlaams-Brabant	20,61	19,25
Vlaanderen	23,60	23,54

In tabel 6.9 werd de verhouding van de totale toegekende steun ten opzichte van het totale investeringsbedrag voorgesteld. Voor investeringen op landbouwbedrijven bedraagt de steunintensiteit gemiddeld 23,60% en voor investeringen op tuinbouwbedrijven is dit 23,54%. Voor landbouw komen alleen West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen boven het gemiddelde uit en voor tuinbouw alleen Antwerpen. De steun hangt samen met de aard van de investeringen en de overeenkomende steunintensiteiten. Ten opzichte van 2006 is er een daling van het gemiddelde steunpercentage met 2,62% in de landbouw en 0,04% in de tuinbouw waaraan de bijsturing van de regelgeving t.o.v. ammoniakemissiearme stallen niet vreemd is.

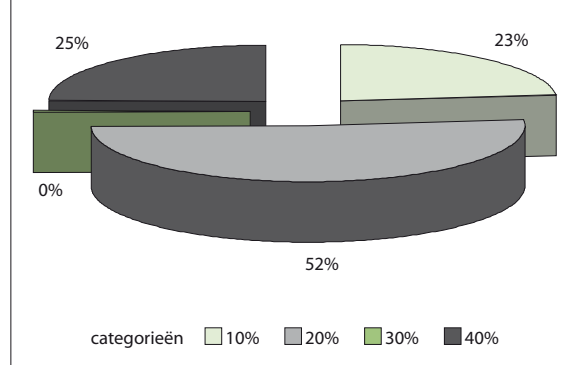
6.1.2.2 STEUNCATEGORIEËN (PERCENTAGES) VOOR INVESTERINGSSTEUN

Vanaf 2000 worden de investeringen gesubsidieerd naar rato van 10, 20, 30 en 40% steun. Tabel 6.10 geeft een overzicht van de investe-

ringskosten volgens de toegepaste steunintensiteit. Op 51% van de totale investeringsbedragen wordt 20% steun toegekend, 23% van de investeringskosten krijgt 10% steun en 25% mag rekenen op 40% steun of een variabel percentage aan steun. De categorie 30% steun komt in 2007, net als in de vorige jaren, zeer zelden voor.

Voor de bouw en verbetering van bedrijfsgebouwen wordt algemeen 20% steun toegekend, maar ook 40% steun komt regelmatig voor (investeringen in diversificatie, WKK-installaties op gas en milieumaatregelen o.m. nog ammoniakemissiearme stallen). Materieel en vee genieten meestal van 10% steun, al is ook 20% (geavanceerde spuitmachine), 30% (oliepers) en zelfs 40% (mechanische onkruidbestrijding en diversificatie) mogelijk. Andere bedrijfsverbeteringen komen gespreid over alle categorieën voor. De aankoop van bedrijfsgebouwen en de tweede fase van een overname (uitdovend) worden enkel naar rato van 20% gesubsidieerd.

Figuur 6.5 Procentuele verdeling van de totale subsidiabele investeringskosten per steuncategorie (10, 20, 30 of 40%)

Tabel 6.10 Overzicht van de totale subsidiabele investeringskosten (euro) per steuncategorie

	Categorie 10%	Categorie 20%	Categorie 30%	Categorie 40%	Totaal
Eerste installatie (euro)	–	5.481.478	–	–	5.481.478
Aankoop hoeve (euro)	–	15.643.148	–	–	15.643.148
Andere bedrijfsverbeteringen (euro)	–	12.645.712	–	6.220.695	18.866.407
Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen (euro)	545.312	116.412.879	–	63.380.787	180.338.978
Materieel, vee en aanplantingen (euro)	68.797.783	2.652.009	994.434	4.100.762	76.544.988
Totaal (euro)	69.343.096	152.835.225	994.434	73.702.244	296.874.999

6.1.2.3 BELANGRIJKSTE VERRICHTINGEN MET INVESTERINGSSTEUN

Hierna volgt een overzicht van de gesubsidieerde investeringen in de landbouwsector volgens het type van investering.

In 2007 werd in totaal aan 205,644 miljoen euro investeringen in de landbouw investeringssteun verleend. Tabel 6.11 geeft een overzicht van de tien types investeringen met de grootste subsidiabele investeringskost in de landbouwsector. In machines en materieel werd het meest geïnvesteerd. Ammoniakemissiearme varkensstallen worden, omwille van het gebruik van normbedragen per diercategorie (zeugen, vleesvarkens, biggen, legkippen...) en de verschillende steunintensiteiten, gerangschikt onder 14 verschillende investeringscodes waarvan er drie voorkomen in de top-tien. Globaal vertegenwoordigen de ammoniakemissiearme stallen 71,748 miljoen euro gesubsidieerde investeringen of ongeveer 35% van het totaal in 2007 voor de landbouwsector.

Figuur 6.6 geeft de provinciale verdeling weer voor de tien investeringstypes uit de tabel 6.11: de nummers in de figuur corresponderen met de plaats in de top 10. De ammoniakemissiearme varkensstallen zijn uiteraard belangrijk in West-Vlaanderen.

Opvallend is de invloed van de wijziging van de regelgeving van 10 maart 2006 op de top 10. Investeringscodes waarvan er drie voorkomen in de top-tien. Globaal vertegenwoordigen de ammoniakemissiearme stallen 71,748 miljoen euro gesubsidieerde investeringen of ongeveer 35% van het totaal in 2007 voor de landbouwsector.

de criteria verstrengden zoals geavanceerde spuitmachines, zijn uit de top 10 verdwenen.

Nieuw in de top 10 zijn de ammoniakemissiearme vleesvarkensstallen, de melkinstallaties en de tweede fase van een overname. Onder "melkinstallatie" werden voor aanvragen vanaf 10 maart 2006 alle investeringen gerangschikt die verband hielden met de melkinstallatie terwijl dergelijke investeringen volgens hun aard (roerend, onroerend) voordien via meerdere codes geregistreerd werden. De sterke toename van het investeringsvolume voor de tweede fase van de overname houdt verband met het wegvallen van de mogelijkheden op steun voor die verrichting vanaf 2008.

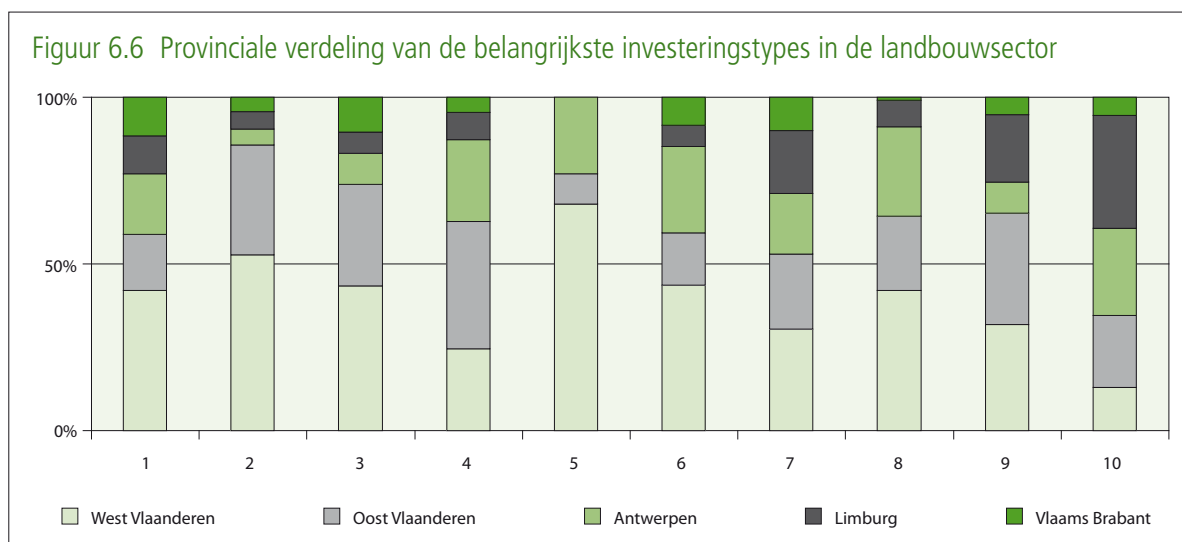
Hieronder wordt een overzicht gegeven van de gesubsidieerde investeringen in de tuinbouwsector volgens het type van investering.

In 2007 werd in totaal aan 91,231 miljoen euro investeringen in de tuinbouw investeringssteun verleend. Tabel 6.12 geeft een overzicht van de tien types investeringen met de grootste subsidiabele investeringskosten in de tuinbouwsector. Bouwen en inrichten van serres is nog altijd de belangrijkste subsidiabele investering in de tuinbouwsector. Ook machines en materieel scoren hoog. Samen vertegenwoordigen die twee types investeringen 45% van de totale investeringskosten in de tuinbouw. Onder de rubriek 'Bouwen en inrichten serre' wordt ook de creatie van glastuinbouwbedrijven gerangschikt (cfr. supra). Net als in de landbouw zijn ook bewaar- of machineloodsen belangrijk.

Tabel 6.11 Top 10 van de gesubsidieerde investeringen (euro) in de landbouwsector

Rangschikking	Type investering landbouw	Investeringsbedrag (euro)
1	Machines en materieel	45.098.750
2	Ammoniakemissiearme varkensstal grondgebonden (40%)	25.252.883
3	Bewaar- en machineloods	15.388.829
4	Bouwen/inrichten melkveestal	13.922.250
5	Bouwen/verbouwen ammoniakreductiestallen vleesvarkens (var %)	12.119.917
6	AEA-vleesvarkensstal	10.324.751
7	Aankoop gebouwen (in gebruik)	8.799.479
8	Melkinstallatie	5.245.019
9	Overname 2e fase	4.971.244
10	Bouwen/inrichten melkstal/melkinstallatie/voederautomaat	4.736.197

(*) Alle machines en materieel die geen aparte investeringscode hebben (zie bijlage)

Tabel 6.12 Top 10 van de gesubsidieerde investeringen (euro) in de tuinbouwsector

Rangschikking	Type investering tuinbouw	Investeringsbedrag (euro)
1	Bouwen/inrichten serre	22.697.236
2	Machines en materieel	18.362.183
3	Bewaar- en machineloods	10.044.726
4	Bouwen frigo	5.092.103
5	WKK-installatie op gas of biobrandstof	4.006.024
6	Energiebesparing: schermen, buffer, ...	3.340.037
7	Aankoop gebouwen (niet in gebruik)	2.731.688
8	Aankoop gebouwen (in gebruik)	2.455.438
9	Verwarming op biobrandstoffen	2.232.495
10	Energiebesparing: eerste energiescherm	2.138.788

(*) Alle machines en materieel die geen aparte investeringscode hebben (zie bijlage)

Antwerpen is de belangrijkste tuinbouwprovincie en dat is merkbaar in figuur 6.7. Vooral in de rubrieken 'bouwen serre', 'WKK-installatie', en 'energiebesparing' werd in Antwerpen volop geïnvesteerd. Die trend zal zich nog voortzetten meer bepaald ook wat WKK-installaties betreft.

6.1.3 Doorlichting van de toegekende VLIF steun per onderscheiden categorie en specifiek doel

6.1.3.1 ALGEMEEN

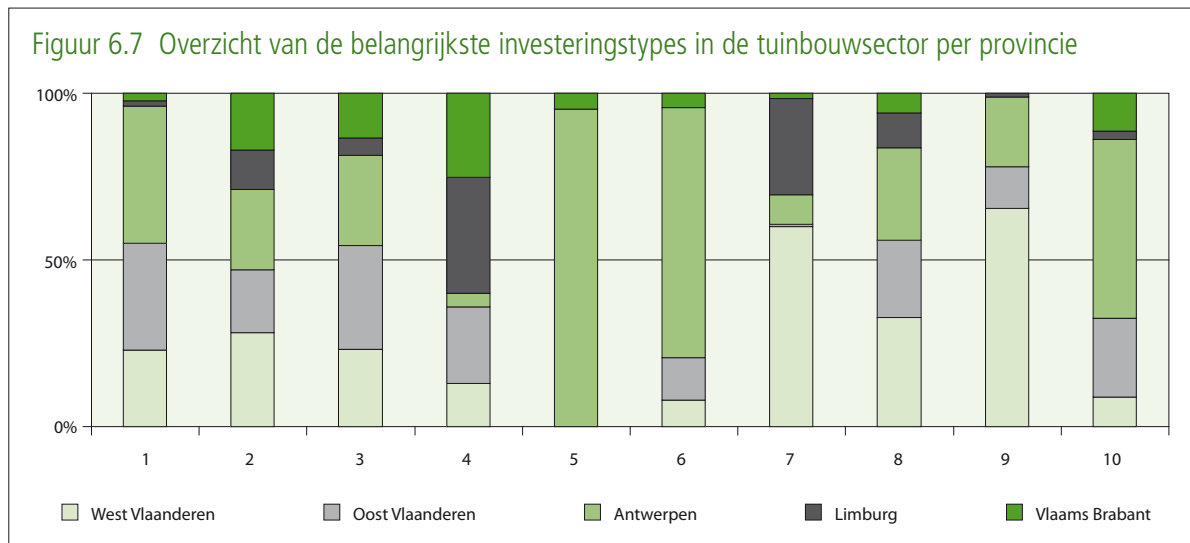
Tabel 6.13 geeft een overzicht van de subsidieerbare kosten die gepaard gaan met verrichtingen voor een bepaalde categorie en/of doelgroep.

In tabel 6.14 wordt het aantal verrichtingen waarvoor in 2007 steun werd toegekend opgevoerd. Zoals eerder aangegeven kan één dossier meerdere verrichtingen omvatten.

6.1.3.2 SPECIFIEKE VERRICHTINGEN IN DE KIJKER

Ammoniakemissiearme stallen

De steun voor ammoniakemissiearme stallen werd ingevoerd vanaf 1 januari 2003. Mede door andere gunstige ontwikkelingen (transfermogelijkheden inzake vergunningen en nutriëntenhaltes, verbeterde marktsituatie in 2004-2005, aanwezigheid van reserves na jarenlange stand-still) werd sterk ingespeeld op de steunmaatregel

Tabel 6.13 Subsidiabele kosten (euro) per categorie en per doelgroep in land- en tuinbouw

	Subs. kosten landbouw (euro)	Subs. kosten tuinbouw (euro)	Eindtotaal subs. kosten (euro)
Eerste vestiging	54.561.217	5.270.437	59.831.654
Aankoop hoeve	10.015.596	5.627.553	15.643.148
Verbreeding	7.163.408	2.203.044	9.366.452
Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen			
Milieu	71.987.126	6.584.504	78.571.630
Dierenwelzijn	6.804.203	76.131	6.880.333
Biologische landbouw	380.667	–	380.667
Overige	49.417.241	45.089.107	94.506.348
Totaal	128.589.236	51.749.742	180.338.978
Andere bedrijfsverbeteringen			
Milieu	3.685.360	7.469.805	11.155.165
Overige	3.842.888	3.868.353	7.711.241
Totaal	7.528.249	11.338.158	18.866.407
Materieel, vee en aanplantingen			
Milieu	5.398.518	515.450	5.913.968
Diversificatie	193.450	–	193.450
Biologische landbouw	5.960	2.434	8.394
Overige	48.793.417	21.635.759	70.429.176
Totaal	54.391.345	22.153.643	76.544.988
Eindtotaal	262.249.051	98.342.576	360.591.628

(*) Onder de categorie 'Eerste vestiging' zijn naast de vestigingssteun, ook de overnames tweede fase inbegrepen (zie bijlage 2)

Tabel 6.14 Aantal verrichtingen per categorie en per doelgroep in land- en tuinbouw

	Aantal verrichtingen landbouw	Aantal verrichtingen tuinbouw	Totaal aantal verrichtingen
Eerste vestiging	376	54	430
Aankoop hoeve	314	96	410
Verbreiding	196	61	257
Bouw en verbetering bedrijfsgebouwen			
Milieu	363	106	469
Dierenwelzijn	148	3	151
Biologische landbouw	5	–	5
Overige	1210	707	1917
Totaal	1726	816	2542
Andere bedrijfsverbeteringen			
Milieu	342	245	587
Overige	349	220	569
Totaal	691	465	1156
Materieel, vee en aanplantingen			
Milieu	209	57	266
Diversificatie	11	–	11
Biologische landbouw	2	1	3
Overige	1631	972	2603
Totaal	1853	1030	2883
Eindtotaal	5156	2522	7678

(*) Onder de categorie 'Eerste vestiging' zijn naast de vestigingssteun, ook de overnames tweede fase inbegrepen (zie bijlage 2)

met een belangrijke impact op de VLIF-begroting als gevolg. Op basis van die ontwikkelingen drong een ingreep zich op. Voor aanvragen vanaf 10 maart 2006 werd de steunintensiteit uniform teruggebracht tot 20% (cfr. supra). De dossiers die werden goedgekeurd in 2007 (en die betrekking hebben op aanvragen uit 2005 en 2006) werden zodoende gedeeltelijk goedgekeurd volgens het oorspronkelijke regime met een variabel percentage steun of 40% steun voor grondgebonden bedrijven en gedeeltelijk met 20% steun.

In 2007 werd over 347 dossiers gunstig beslist voor een totaal investeringsbedrag van 71,848 miljoen euro. Het gesubsidieerde bedrag per stal bedraagt 207.000 euro. Het overgrote deel van de ammoniakemissiearme stallen werd opgericht

in West-Vlaanderen maar ook in Oost-Vlaanderen was de maatregel een succes. Gezien het belang van de steun voor ammoniakemissiearme stallen in het geheel van de steunverlening wordt in tabel 6.15 gedetailleerd cijfermateriaal weergegeven. Hieruit blijkt ook dat vooral in de varkenshouderij geïnvesteerd werd in nieuwe stallen. In de pluimveehouderij was het aantal dossiers minimaal.

Mestinjectoren en emissiearme mestspreading

De emissiearme toediening van mest werd vanaf 2000 gestimuleerd via het verlenen van 40% steun voor investeringen in mestinjectie en voor emissiearme mestspreading. Bij een heroriëntatie van de steunmaatregelen na een 6-tal jaren,

Tabel 6.15 Overzicht van het aantal dossiers en de subsidiabele investeringskosten (euro) voor de in 2007 gunstig besliste dossiers voor ammoniakemissiearme stallen naargelang de diercategorie en de steunintensiteit

Diercategorie en steunintensiteit	Aantal dossiers	Gesubsidieerd investeringsbedrag (euro)
Fokvarkensstal met variabel steunpercentage	15	4.548.284
Stal voor drachtige zeugen met variabel steunpercentage	25	2.341.447
Kraamstal met variabel steunpercentage	16	1.583.659
Biggenstal met variabel steunpercentage	32	3.880.789
Vleesvarkensstal met variabel steunpercentage	61	12.219.839
Varkensstal op grondgebonden bedrijven met 40% steun	83	25.252.883
Fokvarkensstal met 20% steun	4	2.049.769
Stal voor drachtige zeugen met 20% steun	24	3.175.367
Kraamstal met 20% steun	7	1.201.394
Biggenstal met 20% steun	26	3.227.758
Vleesvarkensstal met 20% steun	49	10.324.751
Legkippenstal met variabel steunpercentage	1	312.478
Moederdierenstal	3	1.290.386
Poeljenstal	1	439.600
Totaal	347	71.848.404

ondermeer vanwege het opduiken van vervangingsinvesteringen, werd de steunintensiteit verminderd naar 10% voor aanvragen vanaf 10 maart 2006. Door de vermindering van de steunintensiteit viel het aantal aanvragen zeer sterk terug. In tabel 6.16 zijn de cijfers weergegeven voor 2007.

Tabel 6.17 toont de evolutie voor die investeringen vanaf 2001. Het jaar 2003 was het topjaar voor dossiers mestinjectie met 321 gunstige beslissingen en subsidiabele investeringskosten van 8 miljoen euro. Het jaar 2006 was opnieuw een

topjaar; het aantal ingediende dossiers (2005) was sterk toegenomen anticiperend op de verwachte wijziging van de regelgeving. De terugval van het aantal aanvragen vanaf 10 maart 2006 komt, met vertraging ook tot uiting in de beslissingen van 2007.

Diversificatie van activiteiten op het bedrijf

Diversificatie van activiteiten op het bedrijf wordt door het beleid sinds 2000 onafgebroken aangemoedigd met verhoogde steun. Naast de bekende vormen als productie en commercialisatie

Tabel 6.16 Overzicht van het aantal dossiers en de subsidiabele investeringskosten (euro) voor de in 2007 gunstig besliste dossiers voor mestinjectie en emissiearme mestspreiding

Investering en steunintensiteit	Aantal dossiers	Gesubsidieerd investeringsbedrag (euro)
Mestinjectie (40%)	120	3.394.382
Emissiearme mestspreiding (40%)	8	178.847
Mestinjectie en emissiearme mestspreiding (10%)	6	40.838
Totaal	134	3.614.067

Tabel 6.17 Evolutie van het aantal gunstig besliste dossiers en de subsidiabele investeringskosten (euro) voor mestinjectie en emissiearme mestspreading

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Mestinjectie: aantal dossiers	82	171	321	264	182	252	126
Mestinjectie: subs. investeringskosten (euro)	1.499.502	3.855.040	8.069.422	5.955.441	4.523.738	6.643.101	3.435.220
Emissiearme mestspreading: aantal dossiers	3	16	19	27	36	33	8
Emissiearme mestspreading: subs. investeringskosten (euro)	35.017	265.223	421.288	661.811	655.692	521.320	178.847

van hoeveproducten, hoevetoerisme en openstellen van het bedrijf voor dagrecreatie is recent ook de productie van hernieuwbare energie naar voor gekomen als een nieuwe vorm van diversificatie. Vooral investeringen in zonnecellen zijn belangrijk. Andere vormen van diversificatie, meer bepaald het opvangen van zorgvragers en het landschapsbeheer, vergen weinig specifieke investeringen waardoor ze ofwel niet voorkomen in de lijst (investeringen gericht op ontvangst van zorgvragers) of zeer beperkt zijn in volume (landschapsbeheer). De productie van koolzaadolie op het landbouwbedrijf is geen

succesverhaal vermits slechts één koolzaadpers gesubsidieerd werd. Tabel 6.18 toont een overzicht van het aantal verrichtingen in 2007 die zich rangschikken als diversificatie en het gesubsidieerd investeringsbedrag.

De evolutie van de investeringen in hoevetoerisme wordt weergegeven in tabel 6.19. Hier komt 2007 naar voren als een belangrijk jaar. Dat er in 2007 over veel dossiers beslist werd heeft te maken met de vele aanvragen einde 2006 (algemeen verschijnsel) en de grootte van het VLIF-budget.

Tabel 6.18 Overzicht van het aantal verrichtingen inzake diversificatie waarvoor in 2007 steun verleend werd en van het gesubsidieerd bedrag (euro)

Aard van de investering	Aantal dossiers	Gesubsidieerd investeringsbedrag (euro)
Hoevetoerisme en dagrecreatie (gebouwen)	32	2.404.779
Hoevetoerisme en dagrecreatie (materieel)	10	41.319
Hoeveproducten zuivel (gebouwen)	33	1.048.889
Hoeveproducten zuivel (materieel)	44	826.739
Hoeveproducten vlees (gebouwen)	9	535.188
Hoeveproducten vlees (materieel)	11	239.377
Andere hoeveproducten (gebouwen)	24	1.034.005
Andere hoeveproducten (materieel)	28	749.942
Detailverkoop (gebouwen)	12	163.041
Detailverkoop (materieel)	11	300.886
Landschapsbeheer	12	91.371
Zonnecellen en zonneboilers	30	1.924.230
Koolzaadpers	1	6.687
Totaal	257	9.366.453

Tabel 6.19 Evolutie van het aantal gunstig besliste dossiers en de subsidiabele investeringskosten (euro) voor hoevertoerisme

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gebouwen: aantal dossiers	16	32	21	25	16	16	32
Gebouwen: subs. investeringskosten (euro)	977.920	1.524.057	1.257.491	1.700.395	825.420	826.213	2.404.779
Materieel: aantal dossiers	7	13	12	9	10	10	10
Materieel: subs. investeringskosten (euro)	111.475	45.878	88.033	202.545	64.589	62.393	41.319

(*) Eén dossier kan zowel investeringen voor gebouwen als materieel bevatten.

Investerings in wateropslag, waterzuivering, gebruik en hergebruik

Met de aanleg van een waterreservoir wordt hemelwater opgevangen en gebruikt op het land- of tuinbouwbedrijf. Ook systemen voor de waterre recuperatie en het hergebruik van beregeningswater zijn een besparing in het gebruik van zowel drink-, grond- als oppervlaktewater.

In 2007 werden 226 dossiers gesubsidieerd voor de aanleg van een waterreservoir en 42 voor de opvang en hergebruik van beregeningswater

Het beleid richt zich op het aanmoedigen van opvang, gebruik en hergebruik van hemel- en oppervlakte water. Daarentegen wordt het gebruik van diep grondwater niet ondersteund. Waar de investeringen i.v.m. duurzaam omgaan met water in het verleden bijna uitsluitend voorkwamen op tuinbouwbedrijven, worden ook de

landbouwbedrijven actiever op dit vlak, vooral inzake aanleg van waterreservoirs voor de opvang van hemelwater of ondiep grondwater. De landbouwbedrijven waren in 2007 goed voor 44% van het totale aantal aanvragen en 24% van het investeringsvolume. Een investering is zodoende gemiddeld wel beperkter dan in de tuinbouw. Investerings in hergebruik van water blijven bijna uitsluitend beperkt tot de tuinbouwbedrijven.

6.1.4 Waarborg

In 2007 werd er voor 36 dossiers in totaal 7,023 miljoen euro waarborg verleend op een kredietvolume van 12,947 miljoen euro (= 54,25%). Dit heeft betrekking op 0,89% van alle VLIF-aanvragen waarover in 2007 gunstig werd beslist. Dat er in steeds minder dossiers overheidswaarborg gevraagd wordt, houdt gedeeltelijk verband met

Tabel 6.20 Overzicht van het aantal dossiers en de subsidiabele investeringskosten (euro) voor de in 2007 gunstig besliste dossiers voor wateropslag, waterzuivering, gebruik en hergebruik naargelang de steunintensiteit

Aard investering	Aantal dossiers	Gesubsidieerd investeringsbedrag (euro)
Waterreservoir (20% steun)	226	2.033.723
Opvang/hergebruik beregeningswater (40% steun)	38	1.765.847
Opvang/hergebruik beregeningswater (20 % steun)	4	101.215
Waterzuiveringsinstallatie (40% steun)	30	609.341
Buitenberegening en -fertilisatie (niet met grondwater) (20% steun)	37	201.308
Waterbehandeling (ontijzering, ontzilting) (20% steun)	4	17.711
Boorput (geen steun)	15	–
Totaal	354	4.729.145

Tabel 6.21 Evolutie van het aantal gunstig besliste dossiers en de subsidiabele investeringskosten (euro) voor aanleg waterreservoir en opvang/hergebruik beregeningswater

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Waterreservoir: aantal dossiers	41	96	79	111	109	141	226
Waterreservoir: subs. investeringskosten (euro)	478.561	1.356.512	932.152	1.238.541	1.282.831	1.470.009	2.033.723
Hergebruik: aantal dossiers	86	120	122	83	77	56	42
Hergebruik: subs. investeringskosten (euro)	2.709.593	4.428.837	4.001.626	2.094.947	2.407.820	1.529.870	1.867.062

de toenemende concurrentie rond de financiering van investeringen in de land- en tuinbouw. Hierbij vormen naast de kredietmodaliteiten ook de kredietkosten een element van concurrentie. Niet alleen zijn er de kosten voor een hypothecaire inschrijving en/of inschrijvingen landbouwvoorrecht, maar daarbij komen eventueel de kosten voor de VLIF-waarborg zelf (orde 0,5% van het gewaarborgde bedrag). Land- en tuinbouwers onderhandelen over zekerheden en willen de kosten beperken. Banken die landbouwprojecten willen financieren, moeten bij de impact van de VLIF-regelgeving (ook achteraf bij de eventuele uitwinning) hun eisen inzake te vestigen zekerheden milderden. Die ontwikkeling houdt wel in dat de projecten waarvoor de VLIF-waarborg finaal toch gevraagd wordt gemiddeld als risicovol beschouwd kunnen worden. Een andere reden zou de enigszins langere behandelingstermijn van VLIF-waarborgdossiers kunnen zijn, wat te maken heeft met de belangrijkheid (grote investeringsdossiers) en de complexiteit van de dossiers (vennootschappen) en het streven van het VLIF naar een billijke verdeling bij deze belangrijke investeringsdossiers (> 200.000 euro waarborg) van de risico's tussen de aanvrager (veelal vennootschappen), de bank en het VLIF.

Voor het verkrijgen van overheidswaarborg (7,023 miljoen euro in totaal) dient aan het VLIF een bijdrage betaald te worden van 37.398,81 euro (= 0,53% van de toegekende waarborg).

Tabel 6.22 geeft een overzicht van het aantal dossiers en de toegekende waarborg uitgesplitst per sector en provincie. Aan de grote tuinbouw-dossiers in Antwerpen wordt de meeste waarborg verleend.

6.1.5 Andere steunmaatregelen

In 2007 werd geen steun toegekend voor bijzondere steunmaatregelen ten gevolge van calamiteiten. Er werd wel een steunmaatregel voorbereid m.b.t. blauwtong.

6.2 Steun aan land- en tuinbouwcoöperaties

Qua steunverlening wordt onderscheid gemaakt tussen de coöperaties voor afzet en verwerking (hoofdzakelijk veilingen en zuivelcoöperaties) en

Tabel 6.22 Aantal dossiers en toegekende waarborg(euro) per sector en per provincie

	Landbouw		Tuinbouw	
	Aantal dossiers	Toegekende waarborg (euro)	Aantal dossiers	Toegekende waarborg (euro)
West-Vlaanderen	7	1.232.248	2	591.987
Oost-Vlaanderen	5	632.311	4	696.420
Antwerpen	5	416.765	8	2.406.456
Limburg	2	611.102	0	0
Vlaams-Brabant	2	411.901	1	24.332
Vlaanderen	21	3.304.326	15	3.719.195

dienstverlenende coöperaties, type machineren. De machineren volgen, wat de toekenning van de investeringssteun betreft, de steuncategorieën (percentages) van de land- en tuinbouwproducenten, terwijl voor de coöperaties voor afzet en verwerking voor dossiers waarover in 2007 een beslissing is genomen, omgerekend 18,47% steun verleend werd voor onroerende- en milieu-investeringen en 14,01% voor roerende investeringen.

De totale steun aan land- en tuinbouwcoöperaties bedroeg 3,6 miljoen euro (zie tabel 6.23), een stijging van ongeveer 25% t.o.v. de totale toegekende steun in 2006 (2,8 miljoen euro).

De belangrijkste investeringen zijn terug te vinden in de zuivelsector (tabel 6.24). Dit is het gevolg van het relatief grote aantal ingediende dossiers uit de zuivelsector in 2006 (9 dossiers, goed voor 90% van het totaal van de voorziene investeringen in 2006). Zij vertegenwoordigen ongeveer 86% van de totale subsidiabele investeringskosten. Een score vergelijkbaar met die van vorig jaar (81% in 2006).

De machineren handhaven hun opmars. In totaal werd aan 1,7 miljoen euro subsidiabele investeringen VLIF-steun toegekend, een stijging van 50% t.o.v. 2006 (1,1 miljoen euro).

Tabel 6.23 Aantal dossiers en toegekend steunvolume (euro) aan land- en tuinbouwcoöperaties

	Coöperaties
Aantal nieuwe dossiers	25
Steunvolume (euro) nieuwe dossiers	3.566.942
Aantal herzieningen	11
Steunvolume (euro) herzieningen	67.557
Totaal steunvolume (euro)	3.634.498

Tabel 6.24 De subsidiabele investeringskosten (euro) voor coöperaties per sector en provincie

	Groenten en fruit (euro)	Zuivel (euro)	Machineren (euro)	Totaal (euro)
West-Vlaanderen	–	4.636.000	536.355	5.172.355
Oost-Vlaanderen	–	9.044.000	61.569	9.105.569
Antwerpen	–	2.203.786	580.626	2.784.412
Limburg	744.532	–	233.950	978.483
Vlaams-Brabant	–	–	326.870	326.870
Vlaanderen	744.532	15.883.786	1.739.371	18.367.689

6.3 Steun aan de agrovoedingssector

In 2007 werd nog geen (nieuwe) investeringsronde uitgeschreven na het goedkeuren van het organiek reglement einde 2007. Wel werd 75.000 euro nieuwe VLIF-steun vastgelegd voor een project dat betrekking heeft op de oproep die einde 2006 werd gelanceerd inzake de verwerking van koolzaad tot pure plantaardige olie. Voor deze oproep, gebaseerd op een ad hoc-beslissing van de Vlaamse Regering, was slechts één aanvraag.

6.4 Steun aan de omkaderingssector

De erkende praktijkcentra en vergelijkbare instellingen verkrijgen subsidies van Vlaanderen voor structuurverbeteringen. De subsidies bedragen maximaal 50% van het aanvaarde investeringsbedrag.

Na de goedkeuring van de organieke regelgeving in 2007 werd een eerste indieningsronde uitgeschreven eind 2007. De ingediende investeringsdossiers werden pas beoordeeld en vastgelegd in 2008.

Tabel 6.25 Vastgelegde VLIF-steun indieningsronde pure plantaardige olie (ppo)

Sector	Aantal projecten	Maximaal aanvaardbare investeringen (euro)	VLIF-steun	Vastgelegde VLIF-steun (euro)
ppo	1	500.000	15%	75.000

7

Evolutie VLIF 1993-2007

De voorgaande hoofdstukken geven een overzicht van de activiteiten in 2007. Hierna wordt de evolutie weergegeven voor de periode 1993-2007. Binnen deze periode tekenden zich een aantal trends af en zorgden bepaalde gebeurtenissen voor afwijkingen of zelfs nieuwe trends.

7.1 Begroting

Door de regionalisering van het Landbouwinvesteringsfonds waren 1993 en 1994 budgettair nog overgangsjaren. Vanaf 1995 heeft de begroting haar huidige vorm gekregen, met zowel inkomsten als uitgaven.

Vastleggingsmachtiging

De vastleggingsmachtiging van het VLIF werd tot 1996 grosso modo constant gehouden op 64,452 miljoen euro (2,6 miljard BEF). In 1995 werd hiervan evenwel 6,445 miljoen euro (260 miljoen BEF) overgedragen voor andere acties. Ook in 1997 en volgende jaren werd de VLIF-machtiging telkens verlaagd om andere activiteiten buiten het VLIF te financieren. Deze verminderingen hinderden het VLIF niet vermits de machtiging voldoende hoog was om met de toen gangbare VLIF-regelgeving alle aanvragen af te handelen.

Eind 1999 werd er 11,155 miljoen euro (450 miljoen BEF) overgedragen naar het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector (FIVA).

Ook in de volgende jaren werd de goedgekeurde VLIF-vastleggingsmachtiging nog een aantal keren gebruikt als terugvalbasis om (extra) middelen nodig voor andere nieuwe initiatieven te compenseren.

De laatste jaren wordt een toename van de investeringen in de landbouw vastgesteld zodat de VLIF-machtiging ontoereikend werd en een stock aan in behandeling zijnde dossiers is ontstaan.

Vanaf 2005 is er een fundamentele wijziging ingevoerd inzake de budgettaire vastlegging van steun: enkel nog het Vlaams gedeelte van de steun wordt vastgelegd, waardoor er budgetruimte kwam om naast de land- en tuinbouw ook de agrovoedings- en omkaderingssector te bedienen (zie voorgaande hoofdstukken). Voor deze nieuwe doelgroepen werden de voorziene middelen in 2006 en 2007 echter niet volledig aangewend, of zelfs niet aangesproken of niet voorzien, zodat zij ten goede kwamen aan de producenten waarvoor er een tekort was aan vastleggingsmachtiging om de steun voor alle afgehandelde aanvragen budgettair te kunnen vastleggen. Ondanks de verhoging van de machtiging in 2006 bleven er eind 2006 nog een aanzienlijk aantal afgehandelde dossiers liggen voor budgettaire vastlegging begin 2007.

Samen met een gemiddeld hogere financiële impact van de dossiers, was duidelijk dat een vastleggingsmachtiging van rond de 55 miljoen euro zeker niet voldoende zou zijn. Uit de herverdeling van provisionele kredieten in de begroting 2007 kon de VLIF-machtiging 2007 opgetrokken worden met 18,5 miljoen euro (tot 72,138 miljoen euro).

Betalingskredieten

Aangezien het VLIF in 1993 zonder lasten van het verleden startte, werden de behoeften elk jaar groter door het cumulerende aantal dossiers ten laste van het VLIF (cfr. uitbetaling rentesubsidies gedurende vele jaren). De uitgaven worden voor het overgrote deel gedekt door een dotatie van de Vlaamse Gemeenschap.

Tot 2002 volstond de toegekende dotatie om elk jaar alle nodige betalingen tijdig te kunnen uitvoeren. Vanaf 2003 rees het probleem dat de dotatie lager was dan wat volgens de behoefteberekening werd gevraagd, zodat er eind 2003 een tekort van ongeveer 4 miljoen euro ontstond. Hetzelfde scenario in 2004 zorgde ervoor dat het gecumuleerd tekort eind 2004 al opgelopen was tot 8 miljoen euro. Met een bijkomende dotatie van 3 miljoen euro eind 2004 werd dit tekort in 2005 teruggeschoefd tot

Tabel 7.1 Evolutie van de vastleggingsmachtiging, inkomsten en uitgaven (x 1.000 euro) van 1995 tot 2007

	Vastleggingsmachtiging (euro)	Dotatie Vlaamse overheid (euro)	Totale begroting: inkomsten (**) = uitgaven (euro)
1995	54.784	17.805	25.022
1996	64.663	22.167	34.081
1997	63.565	25.818	35.732
1998	61.842	30.878	42.397
1999	49.199 (*)	28.383	42.718
2000	56.725	32.225	53.844
2001	55.508	19.551	38.760
2002	55.370	28.766	40.798
2003	52.000	32.000	36.357
2004	50.650	41.000	41.356
2005	51.076	46.820	50.148
2006	55.039	53.425	53.811
2007	72.138	55.986	58.000

(*) oorspronkelijk 2434,7 miljoen BEF, maar door een overdracht van 450 miljoen BEF herleid tot 1984,7 miljoen BEF (=49,199 miljoen euro)

(**) Dotatie Vlaamse Gemeenschap + eigen inkomsten

2 miljoen euro. Het kon in 2006 volledig weg-gewerkt worden. Voor 2007 werd de dotatie nog iets groter en ze volstond dan ook om alle betalingsverplichtingen tijdig uit te voeren.

Vanaf 2001 betaalt het VLIF enkel het Vlaams gedeelte van de steun (aan het Vlaams Betaalorgaan), zodat enerzijds de prefinanciering van het Europees deel door het VLIF stopte (minder uitgaven vanaf 2001), maar zodat er ook geen inkomsten meer waren uit de EU-bijstand (daling vanaf 2002).

Voor kapitaalpremies zijn de uitgaven vanaf 2002 veel hoger dan daarvoor door een meer veralgemeende invoering ervan met de fundamenteel gewijzigde VLIF-regelgeving vanaf 2000. Voordien waren er ook beperkte kapitaalpremies, maar veel specifiek.

De betalingen stijgen de laatste jaren gezien het toenemend bedrag aan kapitaalpremies (snellere betaling dan rentesubsidies die meer gespreid zijn in de tijd), maar vooral door het hoger niveau van de steuntoekenningen (budgettaire vastleggingen) in 2006 en zeker in 2007. Tevens zijn er vanaf 2005 ook betalingen voor

de nieuwe VLIF-doelgroepen (enkel kapitaalpremies) wat door de inwerkingtreding van de betreffende nieuwe regelgevingen nog zal toenemen afhankelijk van de uitgeschreven indieningsrondes en dito dossierbehandeling en hieruit voortvloeiende uitbetalingen.

7.2 Indieningen

7.2.1 Aantal indieningen van land- en tuinbouwproducenten

Figuur 7.1 toont de evolutie in het aantal indieningen van 1993 tot 2007. Ondanks een terugval in het aantal land- en tuinbouwbedrijven vertoont de evolutie een stijgend beeld.

Midden jaren '90 was er wel een terugval van de aanvragen uit de tuinbouwsector (van 1995 tot 1997), onder meer vanwege een crisis in de tuinbouwsector. Eind jaren '90 start dan weer een opwaartse trend in het aantal indieningen.

De cijfers voor 1999, met een uitgesproken stijging van het aantal aanvragen en een stijgend gemiddeld kredietbedrag, moeten enigszins gerelativeerd

Tabel 7.2 Evolutie van de inkomsten en uitgaven (x 1.000 euro)

INKOMSTEN							
Jaar	Dotatie Vlaams Gewest (x 1.000 euro)	EOGFL-bijstand (x 1.000 euro)	Waarborg- bijdragen (x 1.000 euro)	Overige terug betalingen (x 1.000 euro)	Saldo vorig jaar (x 1.000 euro)	Diverse inkomsten (x 1.000 euro)	TOTAAL (x 1.000 euro)
1995	17.805	6.696	521	–	–	–	25.022
1996	22.167	11.257	657	–	–	–	34.081
1997	25.818	7.734	371	–	1.438	371	35.732
1998	30.878	10.694	310	–	69	446	42.397
1999	28.383	9.209	149	12	4.594	371	42.718
2000	32.225	2.442	248	5	18.676	248	53.844
2001	19.551	3.034	322	5	15.674	174	38.760
2002	28.766	943	200	10	10.705	174	40.798
2003	32.000	944	230	200	2.785	199	36.358
2004	41.000	–	100	225	31	–	41.356
2005	46.820	–	100	150	3.078	–	50.148
2006	53.425	–	100	250	36	–	53.811
2007	55.986	–	60	250	1.704	–	58.000

UITGAVEN							
Jaar	Rentesubsidies (x 1.000 euro)	Kapitaalpremies (x 1.000 euro)	Waarborgen (x 1.000 euro)	Startsteun groeperingen (x 1.000 euro)		Diverse uitgaven (x 1.000 euro)	TOTAAL (x 1.000 euro)
1995	21.807	2.970	245	–		–	25.022
1996	29.495	2.727	1.859	–		–	34.081
1997	29.891	2.990	2.479	–		372	35.732
1998	38.944	2.107	900	–		446	42.397
1999	38.883	1.733	1.239	–		863	42.718
2000	49.566	1.968	2.062	–		248	53.844
2001	34.000	2.806	1.735	45		174	38.760
2002	26.267	12.412	1.900	45		174	40.798
2003	18.800	12.622	2.500	50		2.386	36.358
2004	23.500	16.456	1.400	–		–	41.356
2005	26.434	17.614	1.700	–		4.400(*)	50.148
2006	26.145	20.884	1.265	–		5.517(*)	53.811
2007	30.000	22.896	1.500	–		3.604(*)	58.000

(*) voor agrovoeding, omkadering en over te dragen saldo (2005 = 0, 2006 = 13, 2007 = 1.704)

worden aangezien er eind 1999 zeer veel aanvragen zijn binnengekomen om te anticiperen op de wijziging van de VLIF-regelgeving in 2000.

Zoals verwacht waren er in 2000 veel minder aanvragen voor VLIF-steun. Deze terugval werd in 2001 ruimschoots goedge maakt, enerzijds door een inhaalbeweging van de uitgestelde investeringsdossiers in afwachting van de nieuwe VLIF-regelgeving, en anderzijds door de nieuwe mogelijkheid om dossiers in te dienen voor subsidiëring van investeringen die uitsluitend met eigen middelen worden gefinancierd. Vanaf 2001 wordt het investeringsvolume het criterium in de cijfermatige analyse van de werking van het VLIF.

In 2002 is er, zoals verwacht na het piekjaar 2001, een terugval van zowel het aantal ingediende VLIF-aanvragen als van het kredietvolume. Die terugval is relatief beperkt zodat gedurende de periode 2002-2004 kan worden gesproken van een stabilisering van het aantal aanvragen voor steun op ongeveer 4.000 dossiers per jaar. In 2005 is er een nieuwe opstoot van het aantal aanvragen tot 4.448 dossiers. De forse toename kan gedeeltelijk verklaard worden door het extra aantal aanvragen op het einde van het jaar om te anticiperen op een aangekondigde wijziging van de regelgeving (vermindering steunintensiteit voor een aantal investeringen), die uiteindelijk pas in maart 2006 werd doorgevoerd.

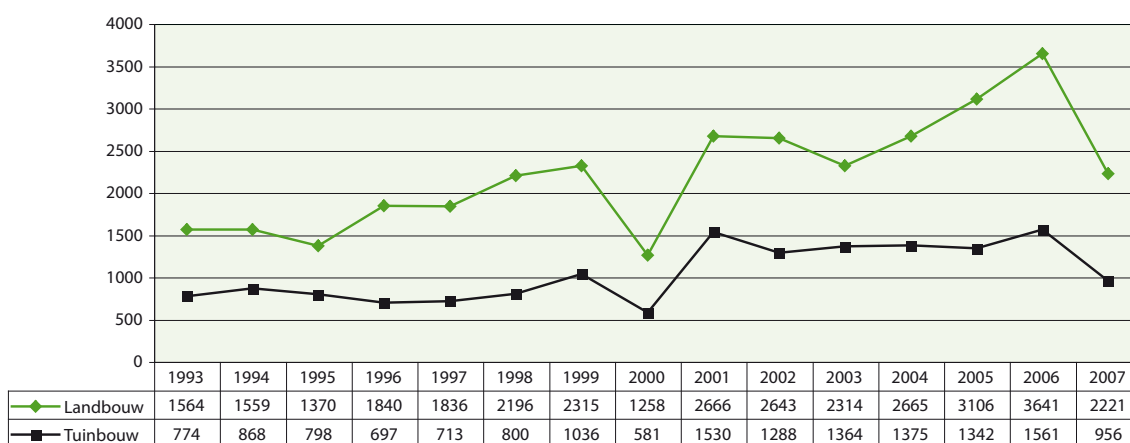
Hetzelfde fenomeen herhaalt zich in 2006. Enerzijds door de gewijzigde aanvraagprocedure vanaf 2007 en anderzijds door de onzekerheid over het behoud van de steunmaatregelen bij een gewijzigd EU-beleid (PDPO II), wordt een historisch hoog aantal aanvragen ingeleid. De stijging is vooral uitgesproken in de landbouw. In de tuinbouw is er nauwelijks evolutie in het aantal aanvragen.

In 2007 zijn er aanzienlijk minder aanvragen door de anticipatie eind 2006. Door het invoeren van 2 luiken voor de aanvraag (eerste luik vóór aanvang van de investering, gevolgd door een tweede luik binnen de 6 maanden na het eerste luik), slaan de cijfers 2007 op de indieningen van het tweede luik (compleet dossier analoog met de vroegere enige aanvraag voor tussenkomst) en was er begin 2007 een periode met een beperkt aantal aanvragen. Vanaf midden 2007, en zeker vanaf 2008, zal men terug tot een stabiel verloop komen, te meer omdat er vanaf september 2007 een beperking geldt op het aantal aanvragen per kalenderjaar.

7.2.1.1 EVOLUTIE VAN DE INDIENINGEN VOOR VESTIGINGSSTEUN

In de figuren 7.2 en 7.3 worden respectievelijk de evolutie van het aantal ingediende dossiers en de voorziene vestigingskosten weergegeven. Zowel het aantal dossiers als de voorziene vestigingskosten zijn na 1999 afgenomen en konden het

Figuur 7.1 Evolutie van het aantal ingediende dossiers voor land- en tuinbouwproducenten van 1993 tot 2007

niveau van midden jaren '90 niet meer bereiken, ook al geniet een eerste schijf vestigingskosten uitsluitend van een kapitaalpremie zodat familiale overnames zonder krediet hierop ook kunnen inspelen. De halvering van het aantal aanvragen voor vestigingssteun is ook niet gecompenseerd geweest door een verhoging van de globale vestigingskosten. De gemiddelde vestigingskosten per bedrijf zijn wel met ongeveer 20% gestegen in een periode van 10 jaar. In het geheel van de VLIF-steunverlening aan producenten is het belang van de vestigingssteun afgenomen van 37,5% (1994) tot 11,8% in 2006 en 16,8% in 2007. De plafonnering van de steun speelt hierin een rol.

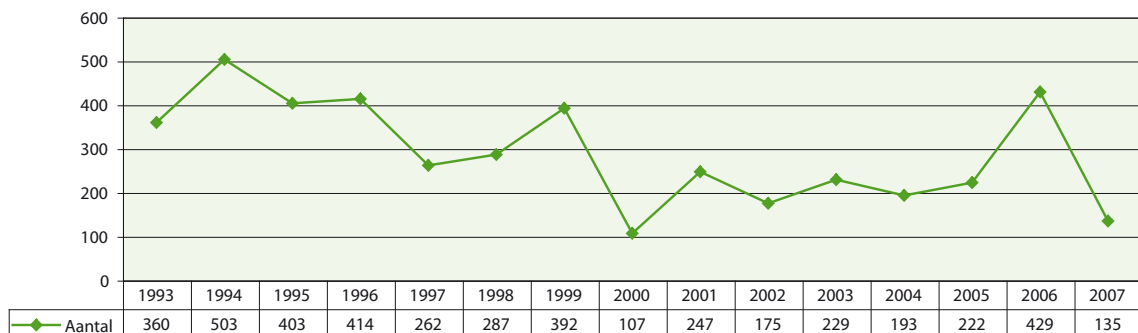
In de periode 2002-2005 was er een stabilisatie van het aantal vestigingen (overname van bedrijven) in de land- en tuinbouw op ongeveer 200 à 220 per jaar. Dit aantal lag in de lijn van de verwachtingen, redenerend op een aantal macro-economische gegevens met betrekking

tot land- en tuinbouw. Des te opmerkelijker was dan ook de verdubbeling van het aantal aanvragen in 2006 ten gevolge van een gewijzigde procedure voor het aanvragen van de steun en een anticiperen op een verwachte vermindering van de mogelijkheden op steun.

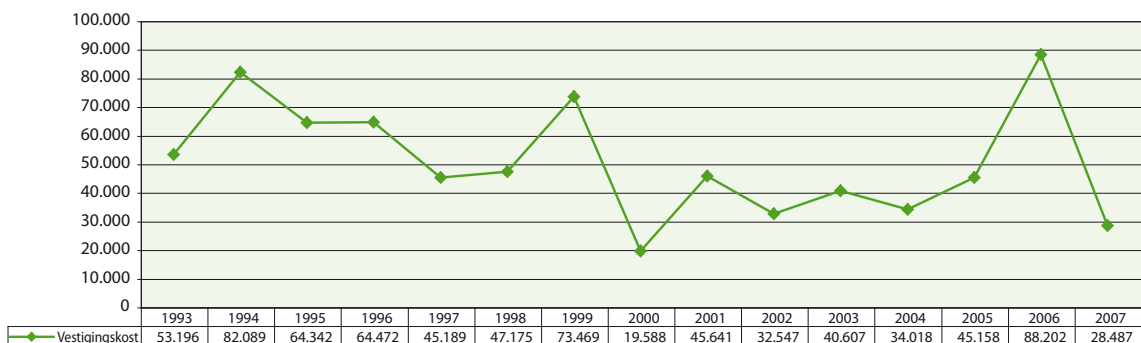
Om dezelfde redenen gaat het aantal indieningen in 2007 dan ook spectaculair naar beneden. Het gemiddelde van 2006 en 2007 samen, ligt dan weer toch nog iets hoger dan de voorgaande jaren (282 i.p.v. rond de 220). De verklaring hiervoor kan gezocht worden in het toenemend succes van de vestiging in de land- en tuinbouwsector als mandataris van een vennootschap door overname van aandelen en de mogelijkheid van vestigingssteun voor twee partners (man/vrouw) als bedrijfsleider binnen vennootschappen.

Uiteraard is het bedrag aan ingediende vestigingskosten voor subsidiëring navenant.

Figuur 7.2 Evolutie van het aantal indieningen voor vestigingssteun van 1993 tot 2007

Figuur 7.3 Evolutie van de voorziende vestigingskosten voor vestigingssteun van 1993 tot 2007 (x 1.000 euro)

7.2.1.2 EVOLUTIE VAN DE INDIENINGEN VOOR INVESTERINGSSTEUN

In de figuren 7.4 en 7.5 worden respectievelijk de evolutie van het aantal ingediende dossiers en de voorziene investeringskosten voor investeringssteun weergegeven. Beide figuren vertonen hetzelfde stijgende patroon, behalve voor 2007 (zie hierna).

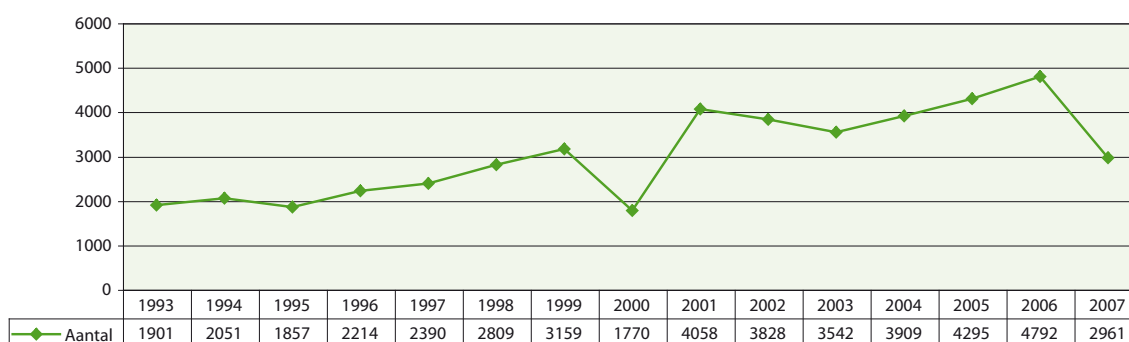
In tegenstelling tot de vestigingssteun nam de investeringssteun na 2000 wel beduidend toe. Gezien het gewicht van de steun, is het vooral dit type steun dat een weerslag heeft op het totaalbeeld van figuur 7.1.

In 2005 gaat de stijging in het aantal dossiers gepaard met een nog grotere toename van de voorziene investeringskosten: de gemiddelde investeringskosten per dossier lopen sterk op. Vooral de toename van dossiers met grote

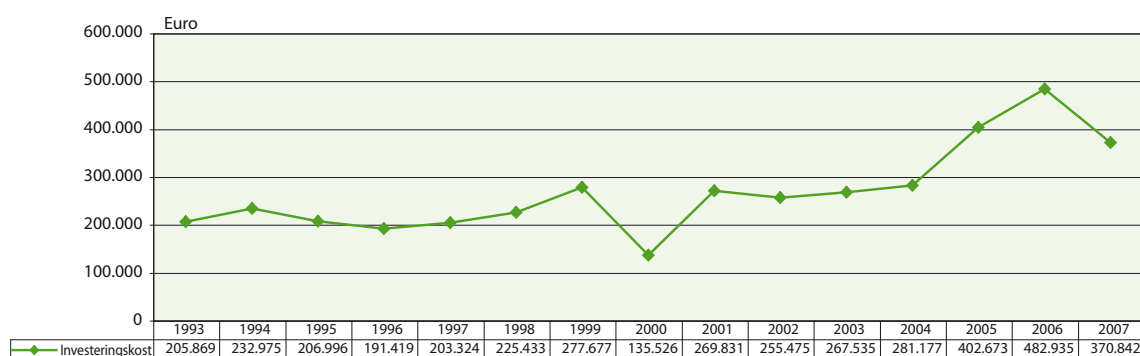
investeringen zoals ammoniakemissiearme stallen spelen hier een belangrijke rol. Die evolutie zet zich onverminderd door in 2006, vooral ook in de tuinbouwsector. Met een volume voorziene investeringen van bijna 500 miljoen euro wordt een niveau bereikt dat bijna het dubbele bedraagt voor de periode 2001-2004.

In 2007 zijn er minder aanvragen vanwege de hiervoor reeds uiteengezette redenen (wijziging indieningsprocedure). De trend inzake investeringskosten is echter veel minder duidelijk, en de stijging van de gemiddelde financiële impact per dossier zet zich door (aantal daalt met 38% terwijl het investeringsvolume maar daalt met 23% t.o.v. 2006). In 2007 zijn immers nogal wat grote tuinbouwprojecten ingediend door aanvragers die het periodeplafond 2000-2006 (PDPO I) hadden bereikt met eerdere dossiers.

Figuur 7.4 Evolutie van het aantal indieningen voor investeringssteun van 1993 tot 2007

Figuur 7.5 Evolutie van de voorziene investeringskosten voor investeringssteun van 1993 tot 2007 (x 1.000 euro)

Figuur 7.6 toont de evolutie van de voorziene investeringskosten voor aanvragen per steuncategorie (10, 20, 30 en 40%) sinds de invoering ervan in 2000. Er dient abstractie gemaakt te worden van het jaar 2000 (overgangperiode verschillende regelgevingen) waarin nog dossiers werden ingediend die nog onder de regelgeving van vóór 2000 in gedachten.

De aanvragen voor de investeringstypes in de steuncategorie 20% (gangbare investeringen in bedrijfsgebouwen, vaste uitrusting en allerlei werken in onroerende staat) omvatten de meeste investeringen. In de periode 2001-2005 bedraagt het investeringsvolume ongeveer 150 miljoen euro stijgt in 2006 tot bijna 300 miljoen euro, en komt toch nog uit op meer dan 230 miljoen euro in 2007 door de wijziging van de regelgeving inzake stallenbouw.

De steuncategorie 40% neemt sinds 2001 geleidelijk toe van 26,7 miljoen euro investeringen in 2001 tot 36,5 miljoen euro in 2004. Het massaal indienen van omvangrijke dossiers voor de betoelaging van ammoniakemissiearme stallen in 2005 vertaalt zich in een sterke stijging van het investeringsvolume (verviervoudiging), om vervolgens in 2006 en 2007 na de aanpassing van de regelgeving toch nog op een beduidend hoog niveau van ongeveer 50 miljoen euro te blijven ten gevolge van investeringen in glastuinbouw.

Die wijzigingen staan duidelijk in verband met de wijziging in de regelgeving op aanvragen vanaf 10 maart 2006. Het verminderen van de steunintensiteit voor een aantal investeringen van 40% naar 20% (ammoniakemissiearme stallen, potstallen, hergebruik van water en schermdoek) of naar 10% (mestinjectie) vertaalt zich in een scherpe daling van het volume investeringen subsidiabel naar rato van 40% en een stijging van de volumes subsidiabel naar rato van 20% of 10%.

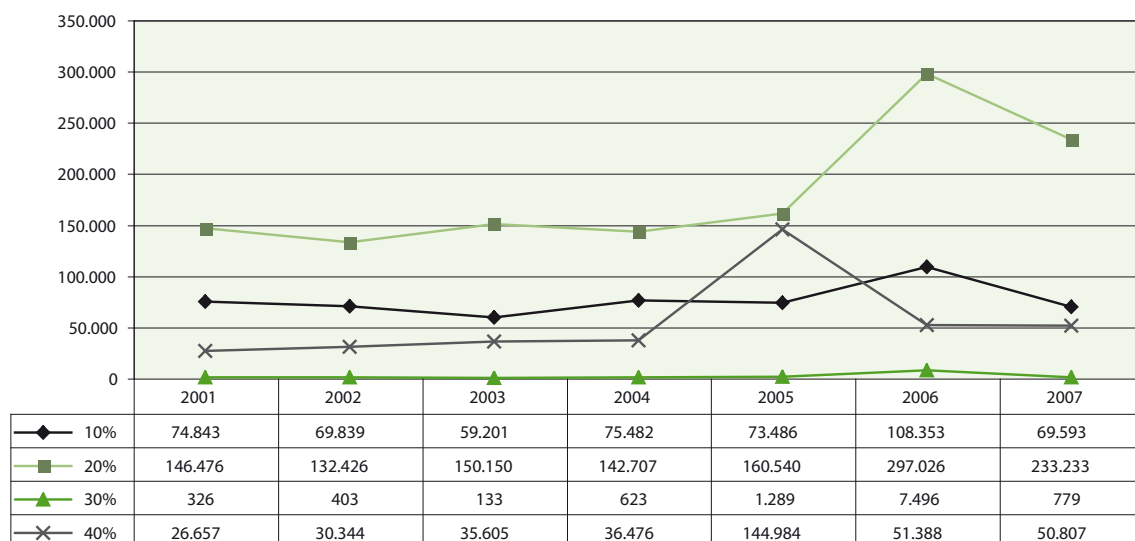
De globale daling in 2007 situeert zich enkel in de 10-20% categorieën want de 40%-categorie blijft in absolute cijfers constant, wat eigenlijk wel een relatieve stijging betekent.

7.2.1.3 EVOLUTIE VAN DE INDIENINGEN VOOR SPECIFIEKE THEMA'S

De figuren 7.7 en 7.8 tonen de evolutie van de indieningen naar specifieke investeringsthema's die sinds de nieuwe regelgeving van 2000 extra aandacht kregen: milieu (fig. 7.7), diversificatie (fig. 7.8), dierenwelzijn (fig. 7.8) en biologische landbouw (fig. 7.8).

Na 2000 is er een sterke toename van het aantal aanvragen voor milieu-investeringen samen met de verhoogde aandacht in het beleid voor de milieuproblematiek en de preciezere registratie van de aanvragen. In 2005 is er opnieuw een spectaculaire stijging, vooral wegens het succes

Figuur 7.6 Evolutie van de voorziene investeringskosten per steuncategorie (10, 20, 30, 40%) voor indieningen van 2001 tot 2007 (x 1.000 euro)

van de investeringen voor ammoniakemissiearme stallen. De terugval van het aantal milieu-investeringen in 2006, bij een sterke stijging van het totale aantal aanvragen, houdt verband met de wijzigingen in de regelgeving voor aanvragen vanaf 10 maart 2006 en, in secundaire orde, ook met een verzwakte marktsituatie voor de varkenssector. Ook de vermindering van de steun voor mestinjectie deed het aantal aanvragen terugvallen tot bijna nul.

Voor dierenwelzijn kwam de grote sprong er al in 1998 met een piek in 2003 van 159 aanvragen. Inzake dierenwelzijn wordt het dalend aantal aanvragen voor steun voor groepshuisvesting in de vleeskalversector meer dan gecompenseerd door een toenemend aantal aanvragen in de varkens- en pluimveesector (verbeteren stalklimaat en omschakeling naar diervriendelijke huisvestingssystemen). In 2007 zien we verhoudingsgewijs een verdere daling (nog eens 45% minder aanvragen t.o.v. een globale daling van 38%)

Diversificatie was vóór 2000, mede door een weinig specifieke registratie bij het VLIF, zo goed als onbestaande. Maar vanaf 2001 was er een bijna constant aantal indieningen van meer dan 200 aanvragen. In 2005 werden er 224 aanvragen voor steun tot diversificatie van een land- of tuinbouwbedrijf ingediend. De nieuwe toename van het aantal aanvragen in 2006 komt volledig op rekening van de investeringen in de productie van hernieuwbare energie die, als nieuwe vorm van diversificatie naar niet-landbouwactiviteiten, extra gestimuleerd worden. In 2007 was er een terugval door een gewijzigde indieningsprocedure,

maar ook ten gevolge van een andere indeling binnen PDPO II met het onderscheid tussen diversificatie en verbreding.

Van steun aan investeringen die typisch zijn voor de biologische landbouw was formeel slechts sprake vanaf 2000. In 2001 waren er 12 indieningen, maar een groot succes is dit niet geworden. In 2005 waren er slechts 6 indieningen en 10 in 2006. In 2007 werd er slechts 1 indiening geregistreerd. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat het gaat over specifieke "bio-investeringen". Gewone investeringen op een biologisch uitgebaat bedrijf zijn opgenomen in de gangbare investeringscategorieën.

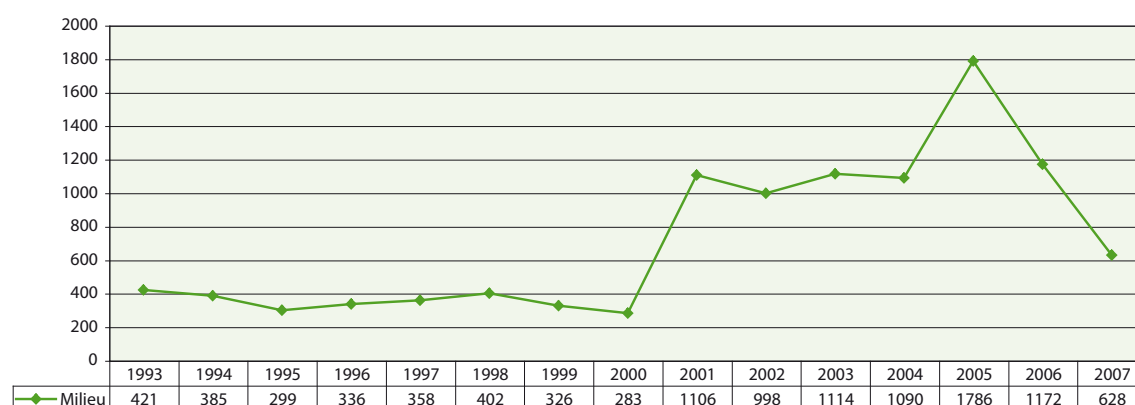
7.2.2 Aantal indieningen van land- en tuinbouwcoöperaties

Gezien het geringe aantal dossiers, kunnen sterke schommelingen van jaar tot jaar voorkomen.

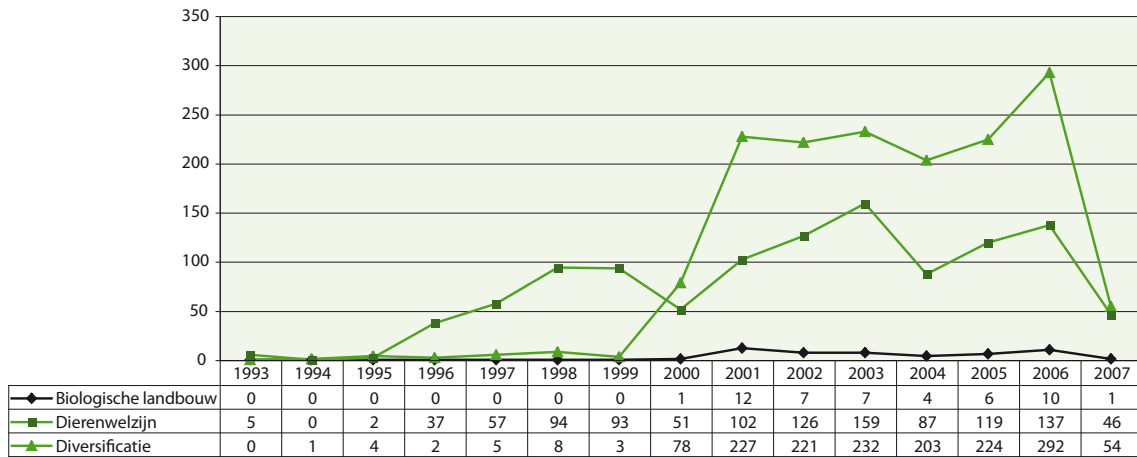
Door de sterke concentratie in de coöperatieve sector, vooral aanwezig in de zuivelsector en de sector voor groenten en fruit, en het feit dat sedert 1997 de coöperatieve groente- en fruitveilingen voor hun investeringen eerder een beroep doen op de lucratievere financieringsbron in hoofde van de GMO groenten en fruit, blijft het aantal dossiers van deze sector beperkt.

Opvallend is het grotere aantal dossiers vanaf 2004, voortgezet in 2005, 2006 en 2007 (37 aanvragen). De stijging is vooral te wijten aan de toename van het aantal aanvragen door de zo-

Figuur 7.7 Evolutie van het aantal indieningen voor milieu-investeringen van 1993 tot 2007

Figuur 7.8 Evolutie van het aantal indieningen voor milieu-investeringen in specifieke thema's (diversificatie, dierenwelzijn en biologische landbouw) van 1993 tot 2007

genaamde machinerings (gemeenschappelijk gebruik van machines).

Tabel 7.3 geeft een overzicht van zowel het aantal ingediende dossiers per jaar vanaf 1993 als het totaal aan voorziene investeringskosten die deze aanvragen vertegenwoordigen.

Tabel 7.3 Evolutie van het aantal indieningen en de voorziene investeringskosten (euro) voor coöperatieven van 1993 tot 2007

Jaar	Aantal dossiers	Voorziene investeringskosten (euro)
1993	9	17.148.530
1994	16	23.838.278
1995	15	14.752.852
1996	11	35.301.122
1997	12	15.273.504
1998	6	2.437.751
1999	16	17.182.332
2000	8	748.564
2001	17	41.569.012
2002	9	1.466.124
2003	7	3.666.728
2004	21	29.180.635
2005	31	15.818.836
2006	26	22.593.899
2007	37	33.417.857

7.2.3 Aantal indieningen uit de agrovoedingssector

Aangezien de steunmaatregelen agrovoeding en omkadering als 2e en 3e VLIF-pijler georganiseerd worden door middel van oproepen, is er hier, in tegenstelling tot de producenten en hun coöperaties, geen continue toestroom van aanvragen. Het aantal ingediende dossiers kan en zal sterk variëren per oproep en is vooral in functie van de ter beschikking gestelde budgettaire middelen. Deze bepalen immers het aantal oproepen, het aantal sectoren en de investeringen die in aanmerking kunnen komen voor steun.

In 2005 werd een eerste ronde gelanceerd met uitsluitend VLIF-cofinanciering binnen PDPO I (in de vorige ronde binnen het plattelandsprogramma in 2001 was de Vlaamse steun nog hoofdzakelijk afkomstig van de budgetten van de administratie Economie). In totaal werden 145 dossiers ingediend, waarvan er aan 115 steun werd toegekend. Einde 2006 werd buiten PDPO I nog een oproep gelanceerd in het kader van de verwerking van koolzaad tot pure plantaardige olie met uitsluitend Vlaamse middelen. Voor deze oproep was er slechts één inschrijving.

De oproepen in 2005 en 2006 waren nog gebaseerd op een ad hoc-beslissing van de Vlaamse Regering. De organieke regelgeving VLIF-agrovoeding werd afgerond in 2007. Een eerste oproep binnen de nieuwe regelgeving werd pas georganiseerd begin 2008 zodat in 2007 geen nieuwe dossiers werden ingediend.

Tabel 7.4 geeft een overzicht van zowel het aantal ingediende dossiers per jaar vanaf 2005 als het totaal aan subsidiabele investeringskosten die deze aanvragen vertegenwoordigen.

7.2.4 Aantal indieningen van de omkaderingssector

In 2005 (1 dossier) werden de beschikbare VLIF-middelen integraal aangewend voor het nieuwbouwproject van het Proefstation voor de Groenteteelt in Sint-Katelijne-Waver.

In 2006 werden 9 projecten ingediend, waarvan 8 moderniseringsprojecten van diverse praktijkcentra en 1 (herlokalisatie)project van het Proefcentrum Fruitteelt in Sint-Truiden.

Net als bij de agrovoeding waren de oproepen in 2005 en 2006 het gevolg van een ad hoc-beslissing van de Vlaamse Regering. Na het afronden van de organieke regelgeving VLIF-omkadering in 2007 kon op het einde van het jaar nog een oproep worden gelanceerd voor investeringsprojecten in de omkaderingssector. In totaal werden 12 projecten ingediend. Het hogere aantal is onder meer te wijten aan het feit dat sinds 2007, naast de praktijkcentra in de plantaardige sector, eveneens de praktijkcentra in de dierlijke sector in aanmerking kunnen komen voor steun. Niettemin vertegenwoordigen deze 12 projecten een lager subsidiabel investeringsbedrag dan het beperktere aantal dossiers in 2005 en 2006. Zowel in 2006, maar vooral in 2005, werd immers telkens een dossier betoelaagd met een investeringsbedrag dat ruim hoger lag dan het gemiddelde.

Tabel 7.5 geeft een overzicht van zowel het aantal ingediende dossiers per jaar vanaf 2005 als het totaal aan subsidiabele investeringskosten die deze aanvragen vertegenwoordigen.

De subsidiabele investeringskosten voor de jaren 2005-2007 volgen vrij getrouw de prognoses uit een opgemaakte planning in 2004 voor de proefcentra.

7.3 Toegekende steun

7.3.1 Totale toegekende steun aan land- en tuinbouwproducenten

Figuur 7.9 toont de evolutie van de totale toegekende steun aan land- en tuinbouwers sinds 1993. De totale toegekende steun is de som van de toegekende rentesubsidies en kapitaalpremies. Vóór 2001 betreft het bijna uitsluitend de evolutie van rentesubsidies. Vanaf 2001 (nieuwe regelgeving) betreft dit zowel rentesubsidies als kapitaalpremies.

In 1995 en 1996 steeg de verleende steun vanwege proceduremaatregelen en de invoering van een regio-eigen VLIF-regelgeving, met onder meer de afschaffing van de contingentering zodat de subsidiëringmogelijkheden uitgebreid werden.

In 1997 en 1998 daalde het toegekende steunvolume evenwel, enerzijds omdat er gemiddeld kleinere kredietbedragen voor subsidiëring werden ingediend (crisis glastuinbouw), maar ook

Tabel 7.4 Evolutie van het aantal indieningen en de subsidiabele investeringskosten (in euro) voor agrovoeding van 2005 tot 2008

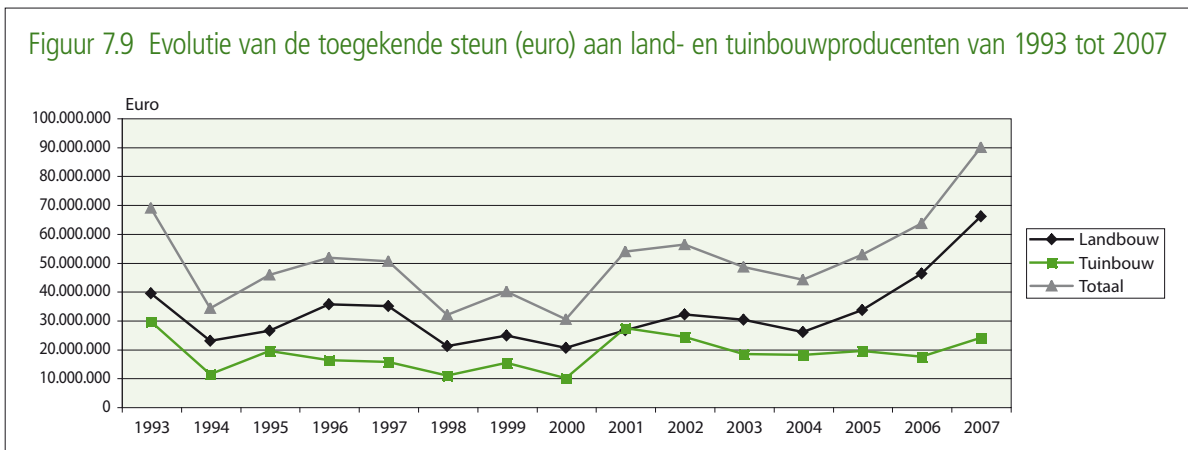
	2005	2006	2007	2008
Aantal dossiers	145	1	–	62
Subsidiabele investeringskosten (euro)	173.720.766	500.000	–	(*)

(*) in onderzoek

Tabel 7.5 Evolutie van het aantal indieningen en de subsidiabele investeringskosten (in euro) voor omkadering

	2005	2006	2007
Aantal dossiers	1	9	12
Subsidiabele investeringskosten (euro)	10.372.002	5.569.037	3.723.042

omdat de omschakeling naar een vernieuwd informaticasysteem bij het VLIF en de decentralisatie van de dossierafhandeling naar de buitendiensten moeizamer verliep dan verwacht. Bovendien lagen de kredietrentevoeten zeer laag zodat niet de maximale VLIF-rentesubsidie kon worden verleend aangezien de kredietnemer zelf minimaal 3% rente ten laste moest nemen.

In 1999 werd beduidend meer steun verleend dan in 1998, vooral omdat de praktische omschakelingsproblemen naar het vernieuwd informaticasysteem achter de rug waren.

In 2000 werden slechts aanvragen van vóór 1 januari 2000 afgehandeld omdat de nieuwe VLIF-regelgeving, van toepassing op aanvragen ingediend vanaf 1 januari 2000, pas eind 2000 werd goedgekeurd en begin 2001 gepubliceerd werd.

In 2001 en 2002 is er een inhaaloperatie geweest zodat zelfs het niveau van 1997 overtroffen wordt. Doordat de steunverlening onafhankelijk werd van de wijze waarop de investeringen gefinancierd werden en door het afschaffen van een minimumrentelast voor de kredietnemer, kon steeds de maximale rentesubsidie toegekend worden. Vooral de tuinbouwsector groeide in 2001 sterk, zelfs in die mate dat de totale toegekende steun die van de landbouwsector overschreed.

Zowel in 2003 als 2004 was er een lichte daling van het totaal toegekende steunvolume, maar de vastleggingsmachtiging werd telkens volledig opgebruikt. Er bleven telkens een niet te verwaarlozen aantal afgewerkte dossiers liggen die dan op rekening kwamen van het volgende

jaar (te lage vastleggingsmachtiging). Dit was niet anders in 2005 met een toename van de toegekende steun, vooral in de landbouw (ammoniakemissiearme stallen).

In 2005 en 2006 kon er als gevolg van budgettaire ingrepen (verhoging vastleggingsmachtiging) en beperkte noden in de omkaderings- en agrovoedingssector meer steun verleend worden aan de producenten. Opmerkelijk voor de periode 2001-2006 is de alsmaar toenemende divergentie tussen het volume steun voor landbouwbedrijven ten opzichte van het volume steun voor tuinbouwbedrijven. Terwijl in 2001, zeer uitzonderlijk, meer steun verleend werd aan tuinbouwbedrijven dan aan landbouwbedrijven, was de verhouding in 2006 geëvolueerd naar 73% van de totale verleende steun voor landbouwbedrijven en 27% voor tuinbouwbedrijven. Een paar mogelijke verklaringen zijn:

- een toenemend aantal tuinbouwbedrijven wordt, naarmate de periode 2000-2006 vordert, geconfronteerd met het maximaal subsidiabel investeringsbedrag en wordt op basis hiervan uitgesloten van steun. Naar schatting een 100-tal grote (glas-)tuinbouwbedrijven komt om die reden naar het einde van de periode niet meer in aanmerking voor steun;
- de geleidelijke selectieve versoepeling van de sectorale beperkingen in de veehouderij waardoor de mogelijkheden op steun gekoppeld aan hoge steunintensiteiten fors toenemen.

Door de verhoogde vastleggingsmachtiging in 2007 werd er meer steun toegekend (= budgettair vastgelegd). Deze stijging is groter voor de landbouwsector dan voor de tuinbouwsector,

Tabel 7.6 Overzicht van aantal gunstige en ongunstige besliste dossiers van producenten van 1993 tot 2007

Toekenning in	Landbouw		Tuinbouw		Totaal	
	Gunstig	Ongunstig	Gunstig	Ongunstig	Gunstig	Ongunstig
1993	1.613	500	1.049	186	2.662	686
1994	1.182	213	598	104	1.780	317
1995	1.152	194	784	69	1.936	263
1996	1.699	191	827	56	2.526	247
1997	1.975	193	752	22	2.727	215
1998	1.451	77	601	14	2.052	91
1999	1.985	86	771	20	2.756	106
2000	1.287	72	559	13	1.846	85
2001	1.984	289	1.243	63	3.227	352
2002	2.609	217	1.361	73	3.970	290
2003	2.319	157	1.196	51	3.515	208
2004	2.024	157	1.183	47	3.207	204
2005	2.011	153	960	67	2.971	220
2006	2.141	167	975	57	3.116	224
2007	2.862	215	1.188	78	4.050	293

Tabel 7.7 Evolutie van de toegekende steun (euro) aan land- en tuinbouwcoöperaties sinds 1993

	Aantal dossiers	Toegekende steun (euro)
1993	10	2.283.246
1994	15	2.733.792
1995	13	1.556.630
1996	14	6.381.298
1997	10	1.183.693
1998	5	967.465
1999	11	3.664.309
2000	6	128.318
2001	5	2.098.993
2002	14	4.490.271
2003	8	97.745
2004	21	4.179.721
2005	13	2.701.103
2006	24	2.603.067
2007	25	3.566.942

ook al stijgt de steun in deze sector nu ook. Voor deze laatste werden de zware investeringsdossiers pas in 2007 ingediend (cfr. periodeplafond 2000-2006) en deze zijn in 2007 nog bijna niet behandeld.

Parallel aan deze evoluties in het toegekende steunvolume, zien we dezelfde bewegingen in het aantal dossiers waarvoor steun wordt toegekend in de betreffende jaren.

7.3.2 Totale toegekende steun aan land- en tuinbouwcoöperaties

De totale toegekende steun voor land- en tuinbouwcoöperaties schommelt sterk in de periode 1993-2007 met uitgesproken pieken in 1996, 2002 en 2004. Maar toch is er ook sprake van een gemiddelde toegekende steun van 3,2 miljoen euro over de laatste vier jaar.

Door de sterke concentratie in de coöperatieve afzetsector kan een beperkt aantal financieel zware dossiers sterk doorwegen en belangrijke begrotingsmiddelen opsloppen.

7.3.3 Waarborg (enkel voor producenten en hun coöperaties)

Vanaf 1995 daalt het toegekende percentage waarborg ten opzichte van het totaal kredietvolume (zowel gevraagd als gesubsidieerd) maar stijgt de toegekende waarborg per dossier wel. Het eerste fenomeen is te verklaren doordat er vanaf 1994 een bijdrage moet betaald worden aan het VLIF om VLIF-waarborg te verkrijgen. Het tweede fenomeen wordt veroorzaakt door het optrekken van de maximaal toe te kennen waarborg tot 90% van het gesubsidieerd krediet. Daarenboven wordt er, als er waarborg is gevraagd, steeds de maximale waarborg gevraagd en verleend. De kredietinstelling heeft er immers geen belang bij om een lager percentage waarborg te vragen (de kredietnemer wel, gezien de bijdrage) want hoe kleiner dit percentage hoe groter het aandeel van het verlies voor de bank als er een uitwinning moet gebeuren. Voor dossiers ingediend vanaf 1 januari 2002 is de maximale VLIF-waarborg wel verlaagd tot 80%, waardoor de medeverantwoordelijkheid van de kredietinstellingen opnieuw groter wordt (EU-regelgeving).

De trend van steeds minder toegekende waarborg (in bedragen) manifesteert zich steeds meer in de loop der jaren. De laatste jaren is de toegekende VLIF-waarborg spectaculair gedaald naar een historisch dieptepunt in 2007 voor nog slechts 36 dossiers op ongeveer 2700 dossiers met kredietfinanciering.

7.3.4 Totale toegekende steun aan de agrovoedingssector

Van de dossiers, ingediend in 2005, werden 89 dossiers uit diverse sectoren (uitgezonderd vleeswaren) vastgelegd in 2005 voor een bedrag van 3.484.471,01 euro en werden 26 dossiers van de vleeswarenssector vastgelegd in 2006 voor een bedrag van 2.428.105,86 euro (zie tabel 7.9).

Het enige dossier binnen de oproep pure plantaardige olie in 2006 (verwerking koolzaad tot pure plantaardige olie) kreeg 75.000 euro steun toegekend in 2007.

Tabel 7.8 Evolutie van de toegekende waarborg en de verhouding t.o.v. het kredietvolume (x 1.000 euro)

	Aantal dossiers	Toegekende waarborg	Gevraagd kredietvolume van dossiers met waarborg	% waarborg
1993	855	79.138	138.830	57,00%
1994	512	71.264	99.661	71,51%
1995	534	77.013	103.054	74,73%
1996	697	55.821	83.436	66,90%
1997	475	59.879	77.707	77,06%
1998	287	35.414	42.239	83,84%
1999	435	61.021	74.846	81,53%
2000	348	50.726	60.015	84,52%
2001	245	33.764	49.885	67,68%
2002	162	33.667	53.226	63,25%
2003	108	17.123	30.947	55,33%
2004	105	17.888	30.398	58,85%
2005	113	19.344	30.457	63,51%
2006	58	10.681	18.196	58,70%
2007	36	7.023	12.947	54,25%

Tabel 7.9 Evolutie van de toegekende steun (in euro) aan agrovoeding sinds 2005

	2005	2006	2007
Aantal dossiers	89	26	1
Toegekende steun (euro)	3.484.471,01	2.428.105,86	75.000,00

Tabel 7.10 Evolutie van de toegekende steun (in euro) aan omkadering sinds 2005

	2005	2006	2007
Aantal dossiers	7	9	–
Toegekende steun (euro)	4.137.640,25	2.176.698,40	–

7.3.5 Totale toegekende steun aan de omkaderingssector

De toegekende steun van 4.137.640,25 euro in 2005 (zie tabel 7.10) betreft enerzijds het nieuwbouwproject van het Proefstation voor de Groenteteelt in Sint-Katelijne-Waver (3.903.279 euro) en anderzijds de transfer van de vastleggingen van 6 lopende projecten van een begrotingsartikel van de toenmalige Administratie Land- en Tuinbouw (ALT) naar de VLIF-begroting (234.361,25 euro). De steun (2.176.698,40 euro) aan 8 moderniseringsprojecten en aan het herlokalisatieproject van het Proefcentrum Fruitteelt werd vastgelegd in 2006.

Volgend op de nieuwe regelgeving werd in 2007 nog een oproep gelanceerd. De toe te kennen steun aan de ingediende investeringsprojecten (12) zal worden vastgelegd in 2008.

7.4 Uitbetaalde steun

7.4.1 Uitbetaalde steun aan de producenten en hun coöperaties

7.4.1.1 RENTESUBSIDIE

Tabel 7.11 geeft de evolutie weer van de uitbetaalde totale rentesubsidie (investeringssteun, vestigingssteun en louter regionale steun) over de periode 1993-2007.

De uitbetalingen aan rentesubsidies worden, afgezien van verklaarbare schommelingen, door de jaren heen belangrijker naarmate het aantal actieve VLIF-dossiers toeneemt.

In 1999 werd om praktische redenen slechts voor 3 trimesters rentesubsidie uitbetaald. Voor het 4de trimester 1999 werd begin 2000 in totaal 400,5 miljoen BEF vereffend (10 miljoen euro). Dit is begin 2000 uitbetaald zodat er voor 5 trimesters is uitbetaald in 2000.

Vanaf 2001 ziet men de intrede van het Betaalorgaan in de betalingsoperaties: het VLIF betaalt vanaf dan enkel nog het Vlaamse aandeel van de steun (voorheen ook de voorfinanciering van de Europese cofinanciering), wat een daling in de absolute cijfers veroorzaakt. De Europese steun wordt direct bijgepast door het Betaalorgaan.

In 2003 werd er minder uitbetaald omdat er niet voldoende dotatie was toegekend om alle betalingsbehoeften te dekken. Deze dotatie was in

Tabel 7.11 Evolutie van de uitbetaalde rentesubsidies (in miljoen euro)

Jaartal	Uitbetaalde rentesubsidie (miljoen euro)
1993	0,67
1996	30,37
2000	40,75
2001	25,45
2002	25,98
2003	19,84
2004	24,99
2005	25,69
2006	23,54
2007	29,57

2004 wel hoger (zie punt 7.1. Begroting) zodat opnieuw meer betalingen konden worden uitgevoerd, maar nog niet voldoende om alles te vereffenen. Deze betalingsachterstand werd in 2005-2006 weggewerkt.

In 2007 vertonen de uitbetalingen aan rentesubsidies een verhoging omwille van een betere spreiding van de steuntoekenningen over het jaar.

7.4.1.2 KAPITAALPREMIES

In tabel 7.12 wordt een overzicht gegeven van de evolutie van de uitbetaalde kapitaalpremies voor de huidige regelgeving (vanaf 2001).

In 2001 gebeurde de uitbetaling van de kapitaalpremies nog in 5 gelijke delen over 5 jaar, of volledig in 1 keer als de premie kleiner is dan

Tabel 7.12 Evolutie van de uitbetaalde kapitaalpremies voor vestigings- en investeringssteun van 2003 tot en met 2007 (x 1.000 euro)

	Aantal dossiers vestigingspremies	Premiebedrag Vestigingspremies	Aantal dossiers investeringspremies	premiebedrag investeringspremies
2002				
Met krediet	249	2.451	2416	6.438
Eigen middelen	7	60	1338	3.230
Totaal	256	2.511	3754	9.668
2003				
Met krediet	260	1.641	3050	6.451
Eigen middelen	10	53	2141	4.147
Totaal	270	1.694	5191	10.598
2004				
Met krediet	321	1.998	2690	6.041
Eigen middelen	14	73	1977	3.889
Totaal	335	2.070	4667	9.931
2005				
Met krediet	455	3.069	4224	11.246
Eigen middelen	17	104	2908	6.447
Totaal	472	3.173	7132	17.693
2006				
Met krediet	402	2.476	3937	11.144
Eigen middelen	17	92	2626	5.734
Totaal	419	2.568	6563	16.878
2007				
Met krediet	541	4.746	3541	11.336
Eigen middelen	19	147	2191	5.479
Totaal	560	4.893	5732	16.815

1.000 euro. In 2002 werd beslist dat deze premies in 2 keer uitbetaald moesten worden, of volledig indien de premie kleiner is dan 1.000 euro. Alle dossiers ingediend in 2000 en 2001 met een eerste betaling van 1/5 in 2001, kregen zodoende het resterende deel (4/5) van hun premie gestort in 2002.

Vandaar de sterke toename van het premiebedrag in 2002 t.o.v. 2001, en dit zowel voor de uitbetaalde investerings- als voor de vestigingspremiës.

Dit betekent dat in de onderstaande tabel eigenlijk het aantal dossiers dubbel weergegeven wordt (eerste en tweede betaling), behalve die met een kleine premie die in 1 keer uitbetaald wordt of die met een premiesupplement als 3e betaling na herziening.

Vanaf 2003 vertoont het aantal dossiers waarvoor een kapitaalpremie betaald werd een opwaartse trend, zowel wat uitbetaalde investeringspremiës als vestigingspremiës betreft. Dit zowel voor dossiers volledig met eigen middelen gefinancierd als voor dossiers waarvoor de investeringen geheel of gedeeltelijk met krediet werden gefinancierd. Een zelfde fenomeen wordt vastgesteld op financieel vlak.

Het aantal uitbetaalde vestigingspremiës stijgt over de jaren, evenals het premiebedrag, om in 2007 een piek te bereiken van 560 dossiers en 4,893 miljoen euro.

Ook de uitbetaalde investeringspremiës bereiken een niveau van 6000 à 7000 dossiers met een gestegen premiebedrag tot om en bij de 17 miljoen euro, onder meer ten gevolge van een verschuiving naar meer grote premies (stijging steun in de 40%-categorie).

In 2006 wordt er iets minder betaald aan investeringspremiës omdat er vanaf 16 oktober 2006 betalingen moesten worden uitgesteld tot 2007. Het Europees boekjaar 2006 (financieringsperiode 2000-2006) liep immers ten einde op 15 oktober en voor de nieuwe financieringsperiode 2007-2013 konden er maar betalingen gelanceerd worden vanaf 1 januari 2007. In 2007 werd dan weer absolute voorrang gegeven aan de uitbetaling van vestigingspremiës.

Tabel 7.13 Aantal dossiers en uitbetaalde premies (x 1.000 euro) voor verbreding in 2007

	Aantal dossiers	Bedrag (x 1.000 euro)
Met krediet	152	671
Eigen middelen	115	278
Totaal	267	949

Vanaf 2007 worden er ook premies voor verbreding uitbetaald (as 3 in PDPO II). Hiervoor is er nog geen evolutie weer te geven, maar voor een juiste vergelijking over de jaren zijn ze weergegeven in tabel 7.13 (tot 2006 waren deze premies inbegrepen in de investeringspremiës).

7.4.1.3 WAARBORG

Vermits enkel de dossiers ingediend vanaf 1 april 1992 ten laste zijn van het VLIF en er tussen de toekenning van VLIF-waARBORG en de eventuele afrekening van de waARBORG ingevolge kredietopzegging en uitwinning enkele jaren kunnen verlopen, begon de uitbetaling van waARBORG pas in 1996.

De cijfers in tabel 7.14 tonen geen duidelijk stramen in de evolutie van de uitbetaalde waARBORG over de jaren heen.

Meer dan het aantal dossiers waarvoor er waARBORG werd verleend en de grootte van de waARBORG, zijn externe factoren bepalend voor de uitbetalingen van waARBORG na uitwinning. Voorbeelden hiervan zijn uitzonderlijke gebeurtenissen (persoonsgebonden, natuurgebonden, marktomstandigheden, ...) die financiële moeilijkheden kunnen veroorzaken in bepaalde sectoren. Ook de onderlinge verschillen tussen de dossiers qua financiële impact kunnen groot zijn. In 2003 bijvoorbeeld ging er 1,2 miljoen euro naar het faillissement van 1 coöperatieve.

Vanaf 2004 blijft zowel het aantal uitbetalingen als het betaalde totale bedrag vrij constant.

De gemiddelde uitbetaalde waARBORG per dossier is wel stijgend en bereikt 160.950 euro in 2007.

Tabel 7.14 Uitbetaalde VLIF-waarborg (in euro) van 1996 tot 2007

Jaartal	Aantal	Initieel toegekende VLIF-waarborg (euro)	Kapitaal (euro)	Interesten + kosten (euro)	Totaal (euro)
1996	3	276.343	139.689	35.775	175.464
1997	8	577.747	492.667	86.252	578.919
1998	5	402.132	211.653	33.853	245.506
1999	9	735.993	614.264	127.608	741.872
2000	9	1.014.523	774.446	141.371	915.817
2001	3	387.874	242.570	22.271	264.841
2002	7	1.163.505	797.002	110.728	907.730
2003	3	2.089.785	1.484.639	69.493	1.554.132
2004	11	1.627.522	868.147	333.459	1.201.606
2005	12	1.528.266	855.269	209.712	1.064.981
2006	8	2.182.594	1.038.716	219.303	1.258.019
2007	7	1.618.437	935.434	191.214	1.126.648

7.4.2 Uitbetaalde steun aan de agrovoedingssector

De toegekende VLIF-steun wordt uitbetaald in de vorm van een kapitaalpremie in maximaal twee schijven (parallel met de Europese steun).

De uitbetalingen in 2005 en 2006 hebben betrekking op de in 2005 georganiseerde oproep. Alle projecten (uitvoering van de investering) dienden te zijn afgesloten in 2006 als gevolg van het beëindigen van de Europese periode 2000-2006 op 15 oktober 2006. Het grootste gedeelte van de steun werd dan ook uitbetaald in 2006.

Het bedrag dat werd uitbetaald in 2007 heeft nog gedeeltelijk betrekking op nabetalings van de projecten van de oproep 2005 (102.489,04 euro; zie punt 4.5.2) en gedeeltelijk (75.000 euro) op de enige aanvraag van de oproep 2006.

Tabel 7.15 Evolutie van de uitbetaalde VLIF-steun (in euro) aan agrovoeding sinds 2005

Jaartal	Uitbetaalde VLIF steun (euro)
2005	1.374.354,29
2006	3.768.474,39
2007	177.489,04

7.4.3 Uitbetaalde steun aan de omkaderingssector

De toegekende steun wordt uitbetaald in de vorm van een kapitaalpremie in maximaal vier schijven.

De uitbetaalde steun in een bepaald jaar heeft telkens betrekking op een gedeelte van de steun die werd toegekend in dat jaar, maar ook op de steun die werd toegekend in de voorgaande jaren aangezien de betoelagde projecten meerdere jaren kunnen omvatten in hun uitvoering en uitbetaling.

Tabel 7.16 Evolutie van de uitbetaalde VLIF-steun (euro) aan omkadering sinds 2005

Jaartal	Uitbetaalde VLIF steun (euro)
2005	1.079.993,43
2006	1.644.623,55
2007	1.723.853,67

8

Bijlagen

8.1 Wetten, decreten en besluiten inzake het VLIF – producenten en hun coöperaties

**16 JULI 1993. – Bijzondere wet tot vervollediging van de federale staatsstructuur
(B.S.20/07/1993)**

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

HOOFDSTUK 1
Wijziging van de bijzondere wet
van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

(...)

Artikel 2

§ 1. (...)

§ 2. Artikel 6, § 1, V, van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 8 augustus 1988, wordt vervangen door de volgende bepaling:

“V. Wat het landbouwbeleid betreft:

1° De toepassing, in het kader van het Landbouwfonds, van de Europese maatregelen inzake het landbouwstructuurbeleid met betrekking tot:

- de specifieke steun voor de landbouw in probleemgebieden;
- de plattelandsontwikkeling;

2° Het Landbouwinvesteringsfonds;

3° De aanvullende of suppletieve hulp aan landbouwbedrijven;

4° Het promotiebeleid;

5° De toepassing van de Europese maatregelen in het raam van het gemeenschappelijk landbouwbeleid die betrekking hebben op het leefmilieu en op de landinrichting, de bosbouw en het natuurbehoud.

Voor andere dan de in het eerste lid, 1°, bedoelde aangelegenheden worden de Gewesten betrokken bij het beheer van het Landbouwfonds”.

§ 3. (...)

**22 DECEMBER 1993. – Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994
(B.S. 29/12/1993)**

[gecoördineerde versie na de wijzigingen

bij decreet van 19 juli 2002 (B.S. 27/08/2002)

bij art. 55 van het programmadecreet van 24 december 2004 (B.S. 31/12/2004)]

(...)

HOOFDSTUK IV – LANDBOUW

Afdeling 1 – Vlaams Landbouwinvesteringsfonds

Art. 12

§ 1 Er wordt een Vlaams Landbouwinvesteringsfonds opgericht hierna te noemen het Fonds.

Het Fonds heeft tot taak de bevoegdheden uit te oefenen inzake het Landbouwinvesteringsfonds die overgedragen worden krachtens de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

§ 2 Het Fonds heeft rechtspersoonlijkheid. De bepalingen van de wet van 16 maart 1954 in verband met de begroting, de rekeningen, het comptabiliteitsstelsel, het gezag en de controle op de instellingen van categorie A zijn op het Fonds van toepassing voor zover er in dit decreet niet wordt van afgeweken.

§ 3 Het Fonds kan, teneinde verrichtingen te ondersteunen die de structuur van de land- en tuinbouwbedrijven verbeteren, hun rendabiliteit verzekeren en opvoeren, en de kostprijzen verminderen of die de diversificatie van de landbouwactiviteiten en landbouwproducten bevorderen, of die de landbouw met verbrede doelstellingen bevorderen, of die de omschakeling naar duurzame landbouw bevorderen, of die de economische activiteit van de dienstverlenende, de begeleidende, de toeleverende, de afzet en de primaire verwerkende sector van land- en tuinbouw helpen bevorderen, tegemoetkomingen verlenen aan:

- 1° land- en tuinbouwers alsmede aan hun verenigingen en hun vennootschappen;
- 2° zelfstandigen, vennootschappen en verenigingen inzake de dienstverlening, begeleiding en de toelevering aan de land- en tuinbouwsector;
- 3° zelfstandigen, vennootschappen en verenigingen inzake afzet en primaire verwerking van land- en tuinbouwproducten.

De Vlaamse Regering kan nadere regels en voorwaarden bepalen waaraan de zelfstandigen, verenigingen en vennootschappen moeten voldoen.

De Vlaamse Regering kan de steunverlening aan zelfstandigen, vennootschappen en verenigingen uit de agrotoeleveringssector en de agrovoedingssector beperken tot een jaarlijks maximaal percentage van het totale voorziene budget van het Fonds.

Onder verrichting wordt verstaan:

- 1° investeringsverrichtingen: goederen van blijvende aard verwerven, uitbreiden of verbeteren zoals grond, gebouwen, constructies, bedrijfsuitrusting, installaties, machines, werktuigen en materieel;
- 2° omschakeling of diversificatie van bedrijven (ingevolge gewijzigde economische omstandigheden) of omschakeling van de landbouwbedrijfsvoering;
- 3° installatie van jonge land- en tuinbouwers;
- 4° verwerking en commercialisering van land- en tuinbouwproducten;
- 5° dienstverlening of begeleiding.

§ 4 De middelen van het Fonds zijn:

- a) een jaarlijkse dotatie lastens de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap;
- b) de terugbetalingen van sommen, die voortkomen uit de uitvoering van de taken van het Fonds;
- c) het eventuele saldo op het einde van het voorgaande begrotingsjaar op het Fonds;
- d) de tegemoetkoming van de Europese Gemeenschap in de uitgaven van het Fonds voor de ondersteuning van de landbouwsector;
- e) de bijdragen voor de waarborg.

§ 5 Het Fonds wordt gemachtigd een waarborg te verlenen voor investeringen in de land- en tuinbouw.

- § 6 De waarborg van het Vlaamse Gewest wordt toegekend aan het geheel van de door het Fonds gewaarborgde leningen bedoeld in § 5.
- § 7 De Vlaamse Regering stelt jaarlijks een verslag op over de werking en het beheer van het Fonds. Het verslag wordt aan de Vlaamse Raad meegedeeld vóór 30 juni van het daaropvolgende jaar.
- § 8 De Vlaamse Regering regelt de werking en het beheer van het Fonds. Zij stelt de nodige diensten, uitrusting, installaties en personeelsleden van haar diensten ter beschikking van het Fonds en kan, overeenkomstig de ter zake geldende algemene beginselen, sommige van haar bevoegdheden delegeren aan de leidend ambtenaar die zij daartoe aanwijst.
- § 9 Het Fonds neemt de in § 1 bedoelde taken op vanaf de datum van de overdracht. De rechten en plichten van de Staat inzake het federale Landbouwinvesteringsfonds die aan het Vlaamse Gewest worden overgedragen in uitvoering van de bijzondere wet van 16 juli 1993, worden vanaf de datum van die overdracht toegewezen aan het Fonds.

Afdeling 2. – (...)

**16 JULI 1996 – Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.
(B.S. 13/09/1996)**

**[gecoördineerde versie na de wijzigingen
bij besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2001 (B.S. 18/05/2001)
bij besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2005 (B.S. 19/04/2005)]**

De Vlaamse Regering,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988, de bijzondere wet van 1 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten en de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur;

Gelet op de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige organismen van Openbaar Nut;

Gelet op de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991;

Gelet op het decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993, inzonderheid op artikel 77;

Gelet op het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, inzonderheid op artikel 12 waarbij een Vlaams Landbouwinvesteringsfonds wordt opgericht;

Gelet op het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 mei 1993 betreffende de bijdrage om de waarborg te verkrijgen van de publiekrechtelijke rechtspersoon die door de Vlaamse Regering is aangewezen, gewijzigd door het besluit van de Vlaamse Regering van 23 maart 1994;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 1995 betreffende de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 1995 houdende toewijzing van bevoegdheden inzake bestuur en toezicht op de Vlaamse openbare instellingen, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juli 1995;

Gelet op het akkoord van de Inspectie van Financiën, gegeven op 14 maart 1996;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor begroting, gegeven op 16 juli 1996;

Gelet op de wet op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, gewijzigd bij de wetten van 9 augustus 1980, 16 juni 1989 en 4 juli 1989;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat de regelen betreffende het beheer en de werking van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds dringend dienen te worden uitgebreid met de criteria voor erkenning van de instellingen om kredieten toe te kennen die in aanmerking komen voor steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds en het noodzakelijk is om administratieve procedures te vereenvoudigen en aan te passen aan Vlaamse regelgeving ten einde het beleid van het Vlaams Gewest inzake het verlenen van steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw te kunnen verzekeren en verder te zetten na 1 april 1996;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid en de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1.-

De leidend ambtenaar van de administratie Land- en Tuinbouw wordt overdracht van bevoegdheid verleend om namens de Vlaamse Regering nota's, ambtsberichten, briefwisseling en documenten met betrekking tot het dagelijks beheer en de organisatie van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, hierna het Fonds genoemd, te ondertekenen.

Hij voert hierbij de titel van directeur-generaal van het Fonds.

De directeur-generaal staat in voor de afhandeling van de dossiers op grond van de richtlijnen die door de Vlaamse Regering worden vastgesteld voor de toepassing van artikel 12 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994.

Hij verzekert de dagelijkse werking van het Fonds.

Art. 2.-

De directeur-generaal van het Fonds wordt namens de Vlaamse Regering gemachtigd binnen de perken van zijn bevoegdheden:

- overeenkomsten af te sluiten en bestellingen te doen voor een maximaal bedrag van 6.250 euro¹, alsmede de geëigende procedure hiervoor te kiezen;
- alle goedkeuringen te verlenen en stukken te ondertekenen die voor de uitvoering van de gesloten overeenkomsten vereist zijn, conform de van kracht zijnde bepalingen;
- met betrekking tot de subsidies en de waarborg toegestaan conform de van kracht zijnde richtlijnen in toepassing van artikel 12 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, alle goedkeuringen te verlenen en stukken te ondertekenen die voor de afhandeling van de zaken vereist is;

Art. 3.-

Driemaandelijks brengt de in artikel 1 aangeduide ambtenaar verslag uit over de aanwending van de krachtens dit besluit verleende machtigingen.

Maandelijks wordt een staat overgemaakt van de binnen de perken van artikel 2 gedane vastleggingen en betalingen.

Art. 4.-

Het personeel, de uitrusting en de installaties van de administratie Land- en Tuinbouw worden ter beschikking gesteld van het Fonds.

Art. 5.-

De begroting van het Fonds wordt jaarlijks opgemaakt met opgave van alle ontvangsten en alle uitgaven, welke de herkomst en de oorzaak ervan ook moge zijn en dient uiterlijk tegen 1 mei door de directeur-generaal van het Fonds door bemiddeling van de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid te worden overgezonden aan de Vlaamse Regering om te worden toegevoegd aan het ontwerp van begroting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Het begrotingsjaar valt samen met het kalenderjaar.

Art. 6.-

De jaarlijkse uitvoeringsrekening op de begroting van het Fonds dient uiterlijk tegen 30 april door de directeur-generaal van het Fonds door bemiddeling van de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid te worden overgezonden aan de Vlaamse Regering.

Art. 7.-

De bepalingen van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit die betrekking hebben op de controle van de vastleggingen en de uitgaven zijn eveneens van toepassing op het Fonds.

---

¹ tot 31/12/2001 was dit 250.000 BEF

Art. 8.-

De algemene en bijzondere regels betreffende:

- 1° de vorm en inhoud van de begroting;
- 2° de comptabiliteit;
- 3° de overlegging van de rekeningen;
- 4° de periodieke toestandopgaven en verslagen

worden vastgesteld overeenkomstig de regelen van het koninklijk besluit van 7 april 1954 houdende algemeen reglement op de begroting en de comptabiliteit van de bij de wet van 16 maart 1954 bedoelde instellingen van openbaar nut.

Art. 9.-

Het Fonds verleent subsidies onder de vorm van rentetoeelagen en investeringspremies overeenkomstig de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw.

Art. 10.-

De jaarlijkse dotatie aan het Fonds lastens de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, de tegemoetkoming van de Europese Gemeenschap in de uitgaven van het Fonds voor de ondersteuning van de landbouwsector, evenals de terugbetalingen van teveel uitbetaalde rentetoeelagen en investeringspremies, worden gestort op hiertoe door het Fonds geopende rekeningen.

Art. 11.-

- § 1. In overeenstemming met de desbetreffende bepaling van artikel 12 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 verleent het Fonds een waarborg voor leningen in de land- en tuinbouw tot maximaal 80 %² van het bedrag dat overblijft nadat de vastgestelde waarborgen door de kredietinstellingen zijn gerealiseerd.
- § 2. De waarborg van het Fonds:
- a) dekt de hoofdsom en de intresten van het gewaarborgd krediet;
  - b) kan uitgebreid worden tot de kredietopeningsprovisie en de extra kosten voor het tellen van de kredietaanvraag en de uitwinning van de waarborgen. In dergelijk geval wordt de looptijd van de lening voor het bepalen van de bijdrage, zoals bepaald in § 3 van dit artikel, verlengd met één jaar.
  - c) dekt niet de verwijlrenten, de wederbeleggingsvergoedingen, de provisie voor overdisponering en de penaltiteitsverhogingen toegepast bij de opeisbaarheid van het krediet.
- § 3. De waarborg van het Fonds is afhankelijk van het betalen van een bijdrage, zoals bepaald in artikel 8 van het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.
- § 4. In afwijking van artikel 8 van het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest wordt de bijdrage binnen de 60 kalenderdagen na de mededeling aan de kredietinstelling van de toekenning van de waarborg van het Fonds op een hiertoe door het Fonds geopende rekening gestort. Zolang de waarborgbijdrage niet betaald is binnen de vastgestelde termijn wordt de toegekende waarborg als nietig beschouwd. Bij laattijdige betaling wordt de bijdrage zoals bepaald in § 3, verhoogd met 25 euro³. Vanaf 1 jaar na de mededeling van de waarborgtoekenning vervalt in voorkomend geval de medegedeelde waarborg evenwel onherroepelijk.
- § 5. Bij uitwinning worden de opbrengsten proportioneel verdeeld over het gewaarborgde en niet-gewaarborgde deel van het krediet.
- § 6. Indien het Fonds de opgevraagde waarborg betaald heeft, zal de kredietinstelling de opbrengsten van latere terugwinningen in dezelfde mate verdelen en terugbetalen aan het Fonds zoals vermeld in het vorig lid.
- § 7. De door het Fonds uitbetaalde waarborgen in uitvoering van artikel 12 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 zullen worden ingevorderd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 22 februari 1995 tot regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren.

2 voor dossiers ingediend tot 31/12/2000 was dit 90 %

3 tot 31/12/2001 was dit 1.000 BEF

Art. 12.-

De in artikel 11, § 7, van dit besluit bedoelde terug te vorderen bedragen ingevolge de uitbetaling van de waarborg van het Fonds, evenals de eventueel teveel uitbetaalde bedragen aan waarborg, worden gestort op hiertoe door het Fonds geopende rekeningen.

Art. 13.-

- §1. De leningen waarvoor de in artikel 9 bedoelde rentetoelagen en de in artikel 11 bedoelde waarborg worden verleend zijn kredieten die werden toegekend door kredietinstellingen erkend door de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid.
- § 2. De kredietinstellingen die voldoen aan de bepalingen van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen worden erkend.
- § 3. De kredietinstellingen richten hun verzoek tot erkenning bij aangetekende brief aan de minister bevoegd voor het landbouwbeleid.
- § 4. Bij de aanvraag tot erkenning moeten ze volgende gegevens meedelen of documenten bijvoegen:
- de statuten;
  - de samenstelling van de raad van bestuur en van het dagelijks bestuur;
  - de goedgekeurde jaarrekeningen van de drie laatste boekjaren;
  - het financiële plan indien de instelling nog geen drie jaar bestaat;
  - alle andere noodzakelijke gegevens die de werkzaamheden nader omschrijven;
  - alle door de bevoegde Vlaamse minister gevraagde inlichtingen.
- § 5. De erkenning heeft slechts praktische uitwerking wanneer de betreffende instellingen een door de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid vastgestelde overeenkomst ondertekenen en een borgsom van 12.500 euro⁴. storten aan het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds. Deze borgsom is zonder rente terugbetaalbaar bij het eindigen van de erkenning.

Art. 14.-

Het koninklijk besluit van 28 maart 1975 betreffende de invordering van door het Landbouwinvesteringsfonds uitgevoerde waarborgen wordt opgeheven voor wat de toepassing in het Vlaams Gewest betreft.

Art. 15.-

Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 1994 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds wordt vervangen door dit besluit.

Art. 16.-

Het Rekenhof en de betrokken ambtenaar ontvangen voor kennisgeving een eensluidend afschrift van dit besluit.

Art. 17.-

Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 april 1996.

Art. 18.-

De Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 16 juli 1996

De minister-president van de Vlaamse Regering,
(get.)
L. VAN DEN BRANDE
De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid,
(get.)
Mevr. W. DEMEESTER – DE MEYER
De Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media,
(get.)
E. VAN ROMPUY

⁴ Tot 31/12/2001 was dit 500.000 BEF

24 NOVEMBER 2000. – Besluit van de Vlaamse Regering betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw
(B.S. 14/02/2001)

[gecoördineerde versie na de wijzigingen bij
besluit van de Vlaamse Regering van 19 maart 2004 (B.S. 14/04/04)
besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2004 (B.S. 27/09/2004)
besluit van de Vlaamse Regering van 3 december 2004 (B.S. 21/02/2005)
besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2006 (B.S. 25/08/2006)]

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, inzonderheid op artikel 12;

Gelet op de verordening (EG) nr. 1257/99 van de Raad van 17 mei 1999 inzake de steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL) en tot wijziging en instelling van een aantal verordeningen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 1996 betreffende steun aan investeringen en aan de installatie in de landbouw;

Gelet op de communautaire richtsnoeren (97/C 283/02) voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden;

Gelet op de communautaire richtsnoeren (2000/C 28/02) voor staatssteun in de landbouwsector;

Gelet op het overleg in de Interministeriële Conferentie Landbouw op 11 september 2000;

Gelet op het advies van de Vlaamse Land- en Tuinbouwraad, gegeven op 15 september 2000;

Gelet op de beschikking van de Europese Commissie van 6 oktober 2000 tot goedkeuring van het programmeringsdocument voor plattelandsontwikkeling voor het Vlaamse Gewest met betrekking tot de programmeringsperiode 2000-2006;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, gegeven op 14 juli 2000;

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door een verplichte retroactieve toepassing van de maatregelen in het kader van het Vlaamse plan voor plattelandsontwikkeling met een onverantwoord grote achterstand in de behandeling van de aanvragen om steun en de uitbetaling van de steun als gevolg, waardoor land- en tuinbouwers in moeilijkheden dreigen te geraken met de financiering van hun investeringen of vestigingskosten;

Gelet op advies 30.847/3 van de Raad van State, gegeven op 30 oktober 2000, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden;

Na beraadslaging;

BESLUIT:

Hoofdstuk I. – Algemene begrippen

Artikel 1.

In dit besluit wordt voor de productiesector verstaan onder:

- 1° de landbouwer: de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die een land- of tuinbouwbedrijf exploiteert met een arbeidsbehoefte van minimaal 0,5 en, voor aanvragen om steun tot 1 januari 2007, maximaal 10 volle arbeidskrachten (VAK) per bedrijfsleider en die voldoet aan de voorwaarden, vermeld in 2° of 3°;

- 2° de natuurlijke persoon, landbouwer: de natuurlijke persoon die minstens 50 % van zijn totale arbeidsduur besteedt aan de werkzaamheden op het land- of tuinbouwbedrijf en die minstens 35 % van zijn totale inkomen uit die activiteit haalt;
- 3° de rechtspersoon, landbouwer:
- a) de handelsvennootschap, vermeld in artikel 2, §2, van het Wetboek Vennootschappen, met uitzondering van het economisch samenwerkingsverband, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:
    - 1) de statuten hebben de exploitatie van een land- of tuinbouwbedrijf en de verhandeling van de op het bedrijf voortgebrachte producten tot doel;
    - 2) de statuten bepalen dat de vennootschap opgericht is voor onbepaalde duur of voor een duur van ten minste twintig jaar;
    - 3) de statuten bepalen dat de aandelen of de deelbewijzen van de vennootschap op naam zijn;
    - 4) de aandelen of de deelbewijzen van de vennootschap behoren voor minstens 51 % toe aan de zaakvoerders, de bestuurders of de gedelegeerd bestuurders met de kwalificatie landbouwer, wat betekent dat ze minstens 50 % van hun totale arbeidsduur besteden aan land- of tuinbouwactiviteiten in de vennootschap en minstens 35 % van hun totale inkomen uit die activiteiten halen;
    - 5) de zaakvoerders, de bestuurders of de gedelegeerd bestuurders worden onder de vennoten aangewezen;
  - b) de landbouwvennootschap, vermeld in artikel 2, §3, van het Wetboek van Vennootschappen;
  - c) de vereniging zonder winstoogmerk met een maatschappelijke of sociale doelstelling die een land- of tuinbouwactiviteit uitoefent, hierna de sociale instelling te noemen, en die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:
    - 1) ze is erkend als sociale werkplaats met toepassing van artikel 7 van het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen;
    - 2) de statuten hebben de exploitatie van een land- of tuinbouwbedrijf en de verhandeling van de op het bedrijf voortgebrachte producten tot doel;
    - 3) de bestuurders worden onder de leden aangewezen;
 ten minste één van de bestuurders, hierna de bestuurder-landbouwer te noemen, wordt belast met de bedrijfseconomische opvolging van het land- of tuinbouwbedrijf;
    - 4) de statuten bepalen dat de vereniging opgericht is voor onbepaalde duur of voor een duur van ten minste twintig jaar;
  - d) de consumentencoöperatie, namelijk een handelsvennootschap zoals vermeld in artikel 2, §2, van het Wetboek Vennootschappen die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:
    - 1) de statuten hebben de exploitatie van een land- of tuinbouwbedrijf en de verhandeling van de op het bedrijf voortgebrachte producten tot doel;
    - 2) de bestuurders worden onder de vennoten aangewezen;
    - 3) tenminste een van de bestuurders, hierna de bestuurder-landbouwer te noemen, besteedt minstens 50 % van zijn totale arbeidsduur aan land- of tuinbouwactiviteiten in de vennootschap en haalt minstens 35 % van zijn totale inkomen uit die activiteiten;
    - 4) de statuten bepalen dat de vennootschap opgericht is voor onbepaalde duur of voor een duur van ten minste twintig jaar;
- 4° een volle arbeidskracht (VAK): de persoon die een arbeidsduur presteert van 1800 uur per jaar op het land- of tuinbouwbedrijf.

Art. 2.

In dit besluit wordt onder coöperatieve vennootschap voor verwerking, afzet en dienstverlening verstaan de coöperatieve vennootschap, namelijk een handelsvennootschap als vermeld in artikel 2, §2, van het Wetboek van Vennootschappen die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

- 1° het voorwerp van de vennootschap houdt in hoofdzaak verband met de landbouw, de tuinbouw of de veeteelt;
- 2° de meerderheid van de vennoten oefent de activiteit van landbouwer uit in de zin van artikel 1, of minstens 50 % van de stemgerechtigde aandelen is in handen van landbouwers of van een of meer coöperatieve vennootschappen voor verwerking, afzet en dienstverlening die voldoen aan de bepalingen van dit besluit;

- 3° de vennootschap staat het toetreden van nieuwe leden toe zonder hierbij overdreven eisen te stellen;
- 4° de statuten bepalen dat iedere vennoot op de algemene vergadering over minstens één stem beschikt en dat, in geval van meerdere stemmen per vennoot, het aantal stemmen waarover een vennoot beschikt, beperkt wordt tot ten hoogste een tiende van de op de algemene vergadering aan de vertegenwoordigde deelbewijzen verbonden stemmen;
- 5° het jaarlijkse dividend bedraagt niet meer dan 7 % van het gestorte bedrag van de aandelen;
- 6° de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij, kan steeds, om de vertegenwoordiging van de landbouwers en de jongeren in het bijzonder te verzekeren, extra voorwaarden opleggen voor de samenstelling van de raad van bestuur;
- 7° als de meerderheid van de stemgerechtigde aandelen in het bezit is van een of meer andere coöperatieve vennootschappen, opgericht overeenkomstig dit artikel, hoeft de coöperatieve vennootschap voor verwerking, afzet en dienstverlening de voorwaarden, vermeld onder 2° en 3° niet te vervullen."

Art. 3.

In dit besluit wordt onder een samenwerkingsverband van landbouwers verstaan het samenwerkingsverband waarvan ten minste de helft van de leden landbouwers in hoofdberoep zijn en dat opgericht is, hetzij:

- 1° onder de vorm van een coöperatieve vennootschap bedoeld in artikel 2 van dit besluit;
- 2° onder de vorm van een vereniging zonder winstgevend doel;
- 3° onder de vorm van een vereniging waarvan tenminste drie werkende leden landbouwers zijn en de leden hoofdelijk aansprakelijk zijn;

Hoofdstuk II. – Steun aan investeringen op landbouwbedrijven

Art. 4.

De landbouwer die een landbouwbedrijf exploiteert waarvan kan worden aangetoond dat het levensvatbaar is en dat het voldoet aan minimumnormen op het gebied van leefmilieu, hygiëne en dierenwelzijn en waar de productie zo georganiseerd wordt dat een positief resultaat gerealiseerd wordt ten opzichte van die minimumnormen, kan de investeringssteun genieten die in aanmerking komt voor de financiering uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (E.O.G.F.L.), uitgezonderd de consumentencoöperatie of de sociale instelling.

De natuurlijke persoon landbouwer, de beherende vennoot, zaakvoerder, bestuurder of gedelegeerd bestuurder met de kwalificatie landbouwer of de bestuurder landbouwer van de sociale instelling of de consumentencoöperatie moet over voldoende vakbekwaamheid en deskundigheid beschikken.

Een economisch levensvatbaar landbouwbedrijf is een landbouwbedrijf dat na de investeringen een arbeidsinkomen per VAK verschaft hoger dan het in artikel 5 bedoelde referentie-inkomen.

De landbouwer stelt voor zijn bedrijf een bedrijfsplan op dat beantwoordt aan de in artikel 5 vastgestelde voorwaarden.

Bovendien verbindt hij er zich toe een bedrijfseconomische boekhouding bij te houden.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, bepaalt de voorwaarden inzake vakbekwaamheid en deskundigheid, de criteria waaraan de bedrijfseconomische boekhouding moet voldoen en de eventueel bijkomende normen in het kader van de steunverlening op het vlak van leefmilieu, hygiëne, dierenwelzijn en ruimtelijke ordening.

Art. 5.

In het bedrijfsplan bedoeld in artikel 4, moet worden aangetoond dat de investeringen gerechtvaardigd zijn in het licht van de toestand en van de structuur van het bedrijf en dat de uitvoering van dit plan zal leiden tot een duurzame verbetering van deze toestand.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, stelt de berekeningswijze voor het arbeidsinkomen vast. Onder referentie-inkomen wordt een percentage van het vergelijkbaar arbeidsinkomen verstaan, zijnde het gemiddelde brutoloon van de werknemers buiten de landbouw.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, stelt elk jaar het in aanmerking te nemen referentie-inkomen vast.

Art. 6.

- §1. De investeringssteun kan een of meer van de volgende maatregelen omvatten:
- 1° de steun in de vorm van een investeringspremie al dan niet aanvullend aan een rentetoelage;
  - 2° de steun in de vorm van een rentetoelage;
  - 3° de waarborg, vermeld in artikel 12, §5, van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994.
- §2. Het maximale percentage steun voor de investering dat de landbouwer, uitgezonderd de consumenten-coöperatie of de sociale instelling, kan genieten, bedraagt naar gelang van de aard ervan:
- 1° 40 % voor investeringen die gericht zijn op de realisatie van een landbouw met verbrede doelstellingen, duurzame landbouw of biologische landbouw, zoals nader omschreven in de bijlage bij dit besluit;
  - 2° 30 % voor investeringen die gericht zijn op de reconversie van het landbouwbedrijf, zoals nader omschreven in de bijlage bij dit besluit;
  - 3° 20 % voor investeringen in onroerend goed die gericht op de realisatie van een structuurverbetering, zoals nader omschreven in de bijlage bij dit besluit;
  - 4° 10 % voor overige investeringen die gericht zijn op de realisatie van een structuurverbetering, zoals nader omschreven in de bijlage bij dit besluit;

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij, bepaalt de andere soortgelijke investeringen als vermeld in de bijlage die de investeringssteun kunnen genieten.

- §3. De consumentencoöperatie of de sociale instelling kan voor haar investeringen een rentetoelage van maximaal 4 % op een lening die gelijk is aan de subsidiabele investeringen, of een vervangende kapitaalpremie genieten. De consumentencoöperatie of de sociale instelling kan de waarborg, vermeld in artikel 12, § 5, van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, niet genieten.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij, bepaalt de aard van de investeringen waarvoor de consumentencoöperatie of de sociale instelling van steun kan genieten

Art. 7.

- §1. De in artikel 6 bedoelde steunregeling kan betrekking hebben op investeringen die gericht zijn op:
- 1° verlaging van de productiekosten;
  - 2° verbetering en omschakeling van de productie;
  - 3° verhoging van de kwaliteit;
  - 4° verbetering van het leefmilieu, de hygiënische omstandigheden en/of de normen op het gebied van dierenwelzijn;
  - 5° bevordering van de diversificatie van de activiteiten op het landbouwbedrijf voorzover de diversificatie niet voor gevolg heeft dat het arbeidsinkomen uit de landbouwactiviteiten op het bedrijf kleiner wordt dan 50 % van het totale arbeidsinkomen uit het bedrijf.
- §2. Komen niet in aanmerking voor steun als bedoeld in artikel 6:
- 1° investeringen in de melkveesector die leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit tenzij ze samengaan met een evenredige verhoging van het aan het bedrijf toegekende melkquotum;
  - 2° investeringen in de varkenssector met uitzondering van die welke gericht zijn op het zelf verwerken en commercialiseren van de voortgebrachte producten, hoefveterisme, landschapsbeheer, de verbetering van het leefmilieu, de hygiëne en het welzijn van de dieren, de biologische landbouw, het bouwen van een nieuwe ammoniakemissiearme varkensstal die voorkomt op de lijst van ammoniakemissiearme stallen ter uitvoering van het VLAREM, voor zover dit in de zeugenhouderij gebeurt in combinatie met groepshuisvesting, het verbouwen en uitrusten van een bestaande zeugenstal naar een stal met groepshuisvesting. Bovendien mogen die investeringen niet leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit;
  - 3° investeringen in de pluimveesector met uitzondering van deze gericht op het zelf verwerken en commercialiseren van de voortgebrachte producten, hoefveterisme, landschapsbeheer, de verbetering van het leefmilieu, de hygiëne en het welzijn van de dieren, het bouwen van een nieuwe ammoniakemissiearme pluimveestal voorkomend op de lijst van ammoniakemissiearme stallen in uitvoering van het VLAREM, voor zover dit in de legkippenhouderij gebeurt in combinatie met huisvesting in verrijkte

kooien, volièrehuisvesting of huisvesting in verrijkte kooien, volièrehuisvesting of grondhuisvesting, voor het verbouwen en uitrusten van een bestaande legkippenstal naar een stal met volièrehuisvesting en/of biologische landbouw. Bovendien mogen deze investeringen niet leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit;

- 4° investeringen in de rundvleessector die leiden tot een bezetting van vleesrunderen die groter is dan 2 grootvee-eenheden (GVE) per hectare voor de voeding van die runderen bestemde oppervlakte voedergewassen. Elke stier, koe of ander rund van meer dan 2 jaar vertegenwoordigt 1 GVE en elk rund van zes maand tot 2 jaar 0,6 GVE. Deze voorwaarde geldt niet voor investeringen gericht op het zelf verwerken en commercialiseren van de voortgebrachte producten, hoevetoerisme, landschapsbeheer, de verbetering van het leefmilieu, de hygiëne en het welzijn van de dieren en/of biologische landbouw voor zover ze niet leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit;
- 5° investeringen in de vleeskalversector met uitzondering van deze gericht op het zelf verwerken en commercialiseren van de voortgebrachte producten, hoevetoerisme, landschapsbeheer, de verbetering van het leefmilieu, de hygiëne en het welzijn van de dieren. Bovendien mogen deze investeringen niet leiden tot een verhoging van de productiecapaciteit;
- 6° de aankoop van varkens, pluimvee en mestkalveren;
- 7° de aankoop van ander vee dan bedoeld onder 6°, met uitzondering van de eerste aankoop;
- 8° de aankoop van grond.

Bij omschakeling naar de biologische productiemethode zoals gedefinieerd in het koninklijk besluit van 17 april 1992 inzake de biologische productiemethode en aanduidingen dienaangaande op landbouwproducten en levensmiddelen, laatst gewijzigd bij koninklijk besluit van 3 september 2000, geldt de voorwaarde inzake productiecapaciteit, bedoeld in het eerste lid, 1° tot 5°, niet.

Art. 8.

De totale omvang van de subsidiabele investeringen bedraagt voor een voortschrijdende periode van 7 jaren maximaal 1.000.000 euro per natuurlijke persoon, beherend vennoot, zaakvoerder, bestuurder of gedelegeerd bestuurder telkens met de kwalificatie landbouwer of per bestuurder-landbouwer van de sociale instelling of de consumentencoöperatie, behoudens voor de overheidswaarborg waarvoor ongeacht het aantal personen met de kwalificatie landbouwer op het bedrijf 2.000.000 euro subsidiabele investeringen altijd aanvaard kunnen worden.

De rentetoelage bedraagt maximaal 4 % voor de investeringen, vermeld in artikel 6, §2, 1° en 2°, en 3 % voor de investeringen, vermeld in artikel 6, §2, 3° en 4°.

Art. 9.

De landbouwer, die van de investeringssteun, bedoeld in artikel 6, wenst te genieten dient daartoe een aanvraag in bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Voor een overheidswaarborg dient dit te gebeuren door tussenkomst van een kredietinstelling als bedoeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.

De aanvraag moet vergezeld zijn van een informatiefiche van het bedrijf met het oog op het opstellen van het bedrijfsplan op basis van een begroting van het arbeidsinkomen. De bevoegde ambtenaar maakt met de landbouwer de begroting van het bedrijf op.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, stelt de wijze vast waarop het bedrijfsplan en de begroting tot het bepalen van het arbeidsinkomen dienen te worden opgesteld.

Hoofdstuk III. – Steun aan de vestiging van jonge landbouwers

Art. 10.

De persoon die zich voor het eerst vestigt hetzij als natuurlijke persoon, landbouwer hetzij als beherende vennoot, zaakvoerder, bestuurder of afgevaardigde bestuurder van een rechtspersoon, landbouwer en die op het tijdstip van de aanvraag om steun jonger is dan 40 jaar, kan genieten van steunmaatregelen die in aanmerking komen voor financiering uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds van de Landbouw (EOGFL) voor de lasten voortvloeiend uit de vestiging.

De natuurlijke persoon, landbouwer of de beherende vennoot, zaakvoerder, bestuurder of afgevaardigde bestuurder van een rechtspersoon, landbouwer, moet hiertoe over een minimale vakbekwaamheid en deskundigheid voor eerste vestiging beschikken.

De jonge landbouwer stelt voor zijn bedrijf een startplan op dat beantwoordt aan de in artikel 11 vastgestelde voorwaarden.

Bovendien verbindt hij er zich toe een bedrijfseconomische boekhouding bij te houden.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, bepaalt de voorwaarden en de normen inzake minimale vakbekwaamheid en deskundigheid voor eerste vestiging en de criteria waaraan de bedrijfseconomische boekhouding moet voldoen.

Art. 11.

In het startplan bedoeld in artikel 10 moet worden aangetoond dat de landbouwer zich vestigt op een landbouwbedrijf waarvan wordt aangetoond dat het economisch levensvatbaar is en dat voldoet aan de minimumnormen op gebied van leefmilieu, hygiëne en dierenwelzijn.

Een economisch levensvatbaar bedrijf bij vestiging is een landbouwbedrijf dat voldoende bedrijfszekerheid biedt en een arbeidsinkomen per VAK verschaft dat hoger is dan het in artikel 5 bedoelde referentie-inkomen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, stelt de berekeningswijze vast voor het arbeidsinkomen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, bepaalt de voorwaarden en de modaliteiten tot het aantonen van de voldoende bedrijfszekerheid en de eventueel bijkomende normen in het kader van de steunverlening op het vlak van leefmilieu, hygiëne, dierenwelzijn en ruimtelijke ordening.

Art. 12.

De vestigingssteun die in aanmerking komt voor financiering uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds van de Landbouw (EOGFL) kan een of meerdere van de volgende maatregelen omvatten:

- 1° de steun onder de vorm van een investeringspremie;
- 2° de steun onder de vorm van een rentetoeelage;
- 3° de waarborg, bedoeld in artikel 12, § 5 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994.

De gekapitaliseerde waarde van de steun bedraagt ten hoogste 25.000 euro onder vorm van een investeringspremie en 25.000 euro onder vorm van een rentetoeelage.

Art. 13.

Voor het verkrijgen van de in artikel 12 bedoelde vestigingssteun moet de landbouwer vestigingskosten aantonen. Deze bedragen 50.000 euro per vestiging voor de investeringspremie en 100.000 euro per vestiging voor de rentetoeelage. Bij kleinere bedragen kan de steun proportioneel verkregen worden. De rentetoeelage bedraagt maximaal 4 %.

Art. 14.

De landbouwer die geniet van de vestigingssteun, bedoeld in artikel 12, kan van volgende aanvullende regionale steunmaatregelen genieten:

- 1° de steun onder de vorm van een rentetoeelage;
- 2° de waarborg, bedoeld in artikel 12, § 5 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994.

De gekapitaliseerde waarde van de regionale steun bedraagt ten hoogste 25.000 euro per vestiging.

Art. 15.

Voor het verkrijgen van de in artikel 14 bedoelde regionale vestigingssteun moet de landbouwer 100.000 euro vestigingskosten aantonen, andere dan deze bedoeld in artikel 13.

De rentetoeelage met betrekking tot de aanvullende regionale steun bedraagt maximaal 4 %.

Art. 16.

De landbouwer die van de vestigingssteun wenst te genieten dient daartoe een aanvraag in bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Voor een overheidswaarborg dient dit te gebeuren door tussenkomst van een kredietinstelling als bedoeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.

De aanvraag moet vergezeld zijn van een informatiefiche van het bedrijf met het oog op het opstellen van het startplan op basis van een begroting van het arbeidsinkomen. De bevoegde ambtenaar maakt met de landbouwer de begroting op van het bedrijf.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, stelt de wijze vast waarop het startplan en de begroting tot het bepalen van het arbeidsinkomen dient te worden opgesteld.

Hoofdstuk IV. – Regionale steun als compensatie van geleden schade

Art. 17.

Bij belangrijke geleden schade aan de landbouwproductie of de landbouwproductiemiddelen, met inbegrip van gebouwen en aanplantingen, ten gevolge van onvoorziene gebeurtenissen zoals natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden of het uitbreken van dier- of plantenziekten, kan de landbouwer van een of meerdere van de volgende regionale steunmaatregelen genieten:

- 1° de steun onder de vorm van een rentetoelage op een overbruggingskrediet. De rentetoelage bedraagt maximaal 3 %;
- 2° de steun onder de vorm van een investeringspremie al dan niet aanvullend aan een rentetoelage;
- 3° de waarborg, bedoeld in artikel 12, § 5 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, bepaalt de voorwaarden en de modaliteiten voor het verkrijgen van de steun, de aard en de omvang van de schadegevallen, de aard van de veeziekten, de wijze waarop het bedrag van de schade dient vastgesteld te worden en de totale omvang van de steun. Deze bepalingen worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Inspectie van Financiën en de Vlaamse minister, bevoegd voor Financiën en Begroting.

Art. 18.

De landbouwer die van de in artikel 17 bedoelde steun wenst te genieten, dient daartoe een aanvraag in bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Voor de maatregelen, bedoeld in artikel 17, 1° en 3°, dient dit te gebeuren door tussenkomst van een kredietinstelling als bedoeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.

Indien er waarborg gevraagd wordt, maakt de bevoegde ambtenaar met de landbouwer de begroting van het bedrijf op.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, stelt de wijze vast waarop de in dit artikel bedoelde begroting dient te worden opgesteld.

Hoofdstuk V. – Regionale maatregelen ten gunste van de bedrijven in financiële moeilijkheden

Art. 19.

De landbouwer die het bewijs aanbrengt dat hij financiële moeilijkheden heeft die een gevolg zijn van buitengewone gebeurtenissen andere dan deze bedoeld in artikel 17 kan van een of meerdere van de volgende regionale steunverlening genieten:

- 1° de steun onder de vorm van een rentetoelage op een overbruggingskrediet. De rentetoelage bedraagt maximaal 3 %;
- 2° de waarborg, bedoeld in artikel 12, § 5 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, bepaalt de voorwaarden en modaliteiten voor het verkrijgen van de steun en de criteria voor het vaststellen van de financiële moeilijkheden. Deze bepalingen worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Inspectie van Financiën en de Vlaamse minister, bevoegd voor Financiën en Begroting.

Art. 20.

De landbouwer die van de in artikel 19 bedoelde steun wenst te genieten, dient daartoe een aanvraag in bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) door tussenkomst van een kredietinstelling als bedoeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.

Indien er waarborg wordt gevraagd, maakt de bevoegde ambtenaar met de landbouwer de begroting van het bedrijf op.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, stelt de wijze vast waarop de in dit artikel bedoelde begroting dient te worden opgesteld.

Hoofdstuk VI. – Regionale steun voor coöperatieve vennootschappen voor verwerking, afzet en dienstverlening

Art. 21.

De coöperatieve vennootschap voor verwerking, afzet en dienstverlening kan voor haar investeringen van een of meerdere vormen van volgende regionale steun genieten:

- 1° de steun onder de vorm van een investeringspremie al dan niet aanvullend aan een rentetoelage;
- 2° de steun onder de vorm van rentetoelage. De rentetoelage bedraagt maximaal 4 %;
- 3° de waarborg, bedoeld in artikel 12, § 5 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994.

De totale steun wordt bepaald door de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, volgens de aard van de investering. Dienstverlenende coöperaties, type machinerings, genieten dezelfde steun als de particuliere landbouwers.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, bepaalt de aard van de investeringen en het percentage steun dat van toepassing is.

Art. 22.

De coöperatieve vennootschap voor verwerking, afzet en dienstverlening, die van de in artikel 21 bedoelde steun wenst te genieten dient daartoe een aanvraag in bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Voor een overheidswaarborg dient dit te gebeuren door tussenkomst van een kredietinstelling als bedoeld in artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds;

Indien er waarborg gevraagd wordt, maakt de coöperatieve vennootschap voor verwerking, afzet en dienstverlening op basis van haar boekhoudkundige bescheiden een previsionele winst- en verliesrekening op waaruit moet blijken dat na de beoogde verrichtingen het bedrijf rendabel zal zijn.

Hoofdstuk VII. – Startpremie aan samenwerkingsverbanden

Art. 23.

§ 1. Een regionale startpremie wordt verleend aan een samenwerkingsverband van land- of tuinbouwers per uitsluiting van deze in aanmerking komend voor aanloopsteun in het kader van een gemeenschappelijke marktordening, voorzover deze één of meerdere van de volgende doeleinden nastreven:

- 1° de bedrijfsverzorging;
- 2° de toepassing van nieuwe technologieën en van methoden voor de bescherming en de verbetering van het leefmilieu en voor de instandhouding van het landschap;
- 3° de invoering van alternatieve landbouwproductiemethoden;
- 4° een rationeler gemeenschappelijk gebruik van landbouwproductiemiddelen;
- 5° de gemeenschappelijke afzet van land- en tuinbouwproducten.

De gemeenschappelijke afzet van land- en tuinbouwproducten dient steeds als doelstelling aanwezig te zijn in de zin dat de leden de verplichting hebben opgenomen hun productie, geheel of gedeeltelijk, op de markt te brengen volgens de door het samenwerkingsverband vastgestelde voorschriften inzake aanvoer en afzet. Deze voorschriften dienen eveneens gezamenlijke regels te bevatten inzake de productie, met normen over kwaliteit en kwantiteit van de producten. Met betrekking tot de organisatie van het samenwerkingsverband dient voorzien te zijn dat de leden minstens drie jaar lid blijven en gehouden zijn aan een vooropzeg van minstens twaalf maanden.

De startpremie is bestemd om bij te dragen in de kosten van beheer van de samenwerkingsverbanden opgericht na 1 januari 2000, en is afhankelijk van het aantal leden en van de gezamenlijke verrichte activiteit.

§ 2. De groeperingen van samenwerkingsverbanden en de federaties van groeperingen kunnen onder dezelfde voorwaarden als deze voorzien voor de samenwerkingsverbanden genieten van de startpremie. Nochtans mag het verlenen van een startpremie aan een groepering of federatie niet tot gevolg hebben dat een samenwerkingsverband meer dan éénmaal van de in § 1 bedoelde steun geniet.

Art. 24.

Om te kunnen genieten van de startpremie moet de groepering of de federatie opgericht zijn, hetzij:

- 1° onder de vorm van een coöperatieve vennootschap voor verwerking, afzet en dienstverlening;
- 2° onder de vorm van een vereniging zonder winstgevend doel.

Art. 25.

Het samenwerkingsverband, de groepering of federatie van samenwerkingsverbanden dient het bewijs te leveren dat de samenwerking sociaal of economisch verantwoord is.

Art. 26.

Op het ogenblik van de aanvraag legt het samenwerkingsverband, de groepering of de federatie van samenwerkingsverbanden haar statuten voor samen met een overzicht van de verwachte inkomsten en uitgaven vergezeld van hun verantwoording.

Art. 27.

De startpremie bedraagt maximaal 22.500 euro.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, bepaalt de aanvullende voorwaarden en toepassingsmodaliteiten van de steun.

Hoofdstuk VIII. – Algemene bepalingen en slotbepalingen

Art. 28.

Met betrekking tot de steunverlening, bedoeld in artikel 6, 12, 14, 17, 19 en 21 stelt de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, de voorwaarden en de modaliteiten van de rentetoelage en/of investeringspremie vast, de duur van de waarborg en eventueel de in aanmerking te nemen minimum- en maximuminvesteringen en vestigingskosten en de gevallen en de mate waarin het equivalent van de steun geheel of gedeeltelijk onder de vorm van uitgestelde aflossingen mag toegekend worden.

De waarborg kan verleend worden wanneer uit de begroting van het bedrijf blijkt dat het arbeidsinkomen per VAK groter is dan het referentie-inkomen

Indien er waarborg verleend wordt, verplicht de landbouwer zich ertoe een bedrijfseconomische boekhouding bij te houden.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, bepaalt de criteria waaraan de bedrijfseconomische boekhouding moet voldoen.

Art. 29.

De in dit besluit bedoelde steunmaatregelen kunnen worden geweigerd aan de aanvragers die een verklaring hebben gedaan welke na onderzoek geheel of gedeeltelijk vals is bevonden.

Art. 30.

De landbouwer die wenst te genieten van de in dit besluit bedoelde steunmaatregelen, verbindt er zich toe geen andere steun aan te vragen of aangevraagd te hebben onder de vorm van rentetoelage, toelage of premie van welke aard ook voor de investeringen of de vestiging bedoeld in hoofdstukken II en III van dit besluit, die voor gevolg zou hebben dat het niveau van de steun, bedoeld in respectievelijk artikel 7 en 8 van de Verordening (EG) nr. 1257/99 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Oriëntatie en Garantiefonds (EOGFL) en tot wijziging en instelling van een aantal verordeningen, overschreden wordt.

Art. 31.

De in dit besluit bedoelde steun kan alleen verkregen worden voor investeringen waarvan de uitvoering ten hoogste zes maanden voor het tijdstip van indiening van de aanvraag om steun een aanvang nam.

Art. 32.

Vanaf de publicatie van dit besluit kunnen gedurende een periode van drie maanden en bij wijze van overgangsmaatregel nog aanvragen om steun ingediend worden voor investeringen waarvan de uitvoering na 1 januari 2000 een aanvang nam en waarvoor nog geen aanvraag om steun ingediend werd.

Art. 33.

De in de eerste kolom van onderstaande tabel vermelde artikelen of onderdelen ervan, hebben betrekking op dit besluit. Met betrekking tot de bedragen die in euro worden vermeld in de tweede kolom van deze tabel, gelden vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit tot en met 31 december 2001 de bedragen die in Belgische frank worden vermeld in de derde kolom.

Artikel	EUR	BEF
artikel 8, lid 1	500.000 1.000.000	20.000.000 40.000.000
artikel 12, lid 2	25.000 25.000	1.000.000 1.000.000
artikel 13, lid 1	50.000 100.000	2.000.000 4.000.000
artikel 14, lid 2	25.000	1.000.000
artikel 15, lid 1	100.000	4.000.000
artikel 27, lid 1	22.500	900.000

Art. 34.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 1996 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw wordt opgeheven.

Art. 35.

Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2000.

Art. 36.

De bedragen die in euro worden vermeld in de artikelen 8, lid 1; 12, lid 2; 13, lid 1; 14, lid 2; 15, lid 1 en 27, lid 1 treden in werking op 1 januari 2002.

Art. 37.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 24 november 2000

De minister-president van de Vlaamse Regering

Patrick DEWAELE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw

Vera DUA

Bijlage 1:

Overzicht van de investeringen volgens hun aard en het overeenstemmend percentage steun t.o.v. subsidiabele investeringen.

Aard van de investeringen	Beschrijving van de investering met vermelding van de bijzondere voorwaarden	Steun
Groep 1: Investerings gericht op de realisatie van een landbouw met verbrede doelstellingen, duurzame landbouw en/ of biologische landbouw	<ul style="list-style-type: none"> • installatie voor waterzuivering op bedrijfsniveau, met inbegrip van de installaties voor waterzuivering in het kader van hergebruik van overtollig regen- en beregeningswater; • uitrusting voor het reinigen van de rookgassen van stookinstallaties met cyclonen, doekenfilters of rookgaswassing; • installatie van een eerste energiescherm in een bestaande serre en in een nieuwbouwserra; • stalverluchtingssysteem met een filter ter bestrijding van de geur- en stofhinder (biofilter, biobed, stoffilters, luchtwassers); • installatie van een warmtebuffer en een rookgascondensor; • installatie van een warmtepomp in combinatie met koude-warmteopslag als onderdeel van de inrichting van een gesloten kas; • installatie van een energiebesparende kasomhulling (dubbel glas, gecoat glas, kunststof kanaalplaten); 	40 %
	<ul style="list-style-type: none"> • nieuwe verwarmingsinstallaties of omschakeling van bestaande verwarmingsinstallaties naar gas of hernieuwbare brandstoffen; • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die gebruikt worden voor de aanmaak van zuivelproducten (met melk van het eigen bedrijf) en het bewaren van die producten, evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is voor die activiteit; • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die gebruikt worden voor het versnijden, bereiden en verkoopklaar maken van vlees (geproduceerd op het eigen bedrijf) en het bewaren van die producten, evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is voor die activiteit; • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die gebruikt worden voor het artisanal verwerken en verkoopklaar maken van land- en tuinbouwproducten (andere dan melk en vlees en geproduceerd op het eigen bedrijf) en het bewaren van die producten, evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is voor die activiteit; 	40 %
	<ul style="list-style-type: none"> • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die bestemd zijn voor de rechtstreekse verkoop van de eigen productie (al dan niet in verwerkte vorm) aan de consument of aan de detailhandel, met inbegrip van een opslag- of koelruimte die bestemd is voor de verkoopklare voorraad van die producten, evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is om die activiteit uit te oefenen; 	40 %
	<ul style="list-style-type: none"> • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen en de omheining van uitlopen die voldoen aan de normen voor biologische veehouderij zoals beschreven in de lastenboeken voor de dierlijke biologische productie en op voorwaarde dat de aanvrager de biologische productiemethode toepast (bewijs voorleggen); • investeringen in vaste en verplaatsbare installaties zoals vogelnetten, imitatie-roofvogels, care-eyeballonnen en afschrikwindmolentjes, gericht op het beperken van schade door vogels of ander wild met uitzondering van knalapparatuur; • mechanische of thermische onkruidbestrijding of loofdoding (schoffel-machine, zwenkmaaier, rijenfrees, vingeregge, loofklapper, onkruid- of loofbrander, grondstoommachine); 	40 %

	<ul style="list-style-type: none"> • machines en uitrusting die specifiek noodzakelijk zijn voor het beheer van kleine landschapselementen, perceelsranden en landschap (eventueel contracten voorleggen); • installaties voor compostering (omzetten van de composthoop); • aanleg hoogstamboomgaarden in de bioteelt; • investeringen, gericht op het educatief toegankelijk maken van de landbouwbedrijvigheid inzake de productie van producten voor een breder publiek; • inrichting van verblijfsruimten voor zorgvragers in het kader van de zorgboerderijen; • Andere gelijkaardige investeringen gericht op de realisatie van een landbouw met verbrede doelstellingen, duurzame landbouw en/of biologische landbouw 	40 %
Groep 2: Investeringsgericht op de reconversie van het landbouwbedrijf	<ul style="list-style-type: none"> • installaties en materieel die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de bereiding van samengestelde voeders (andere dan ruwvoerders), hoofdzakelijk op basis van zelfgeteelde basisproducten en ter vervanging van krachtvoerders, of voor de bereiding van samengestelde voeders voor varkens op basis van CCM (Corn Cob Mix), hoofdzakelijk op basis van zelfgeteelde producten. De samengestelde voeders moeten een droge stofgehalte hebben van minstens 60%. Hierbij zijn ook graandrooginstallaties voor eigen granen inbegrepen op voorwaarde dat die werken volgens een proces waarbij de verbrandingsgassen niet door de granen gestuurd worden en waarbij er zodoende geen residu's voorkomen in het eindproduct • geautomatiseerde champignonplukmachines in geval van reconversie van de productiemethode om het hoofd te bieden aan de delocalisatie van de champignonproductie; • aanplanten of heraanplanten van fruitplantages met nieuwe commercieel beloftevolle fruitvariëteiten op voorwaarde dat de geïntegreerde productiemethode toegepast wordt. Uitbreiding van het areaal wordt toegelaten; • installaties en materieel die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de productie van medicinale en aromatische planten; • investeringen, gericht op de productie en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen als vorm van diversificatie (land- en tuinbouwproductie blijft hoofdzaak), namelijk: <ul style="list-style-type: none"> • oliepers, bestemd voor de productie van PPO (pure plantaardige olie) en installaties voor het zuiveren van op het bedrijf geproduceerde PPO. De aankoop van een mobiele oliepers door een coöperatie van landbouwers is subsidiabel mits het een coöperatie betreft voor dienstverlening; • aanpassing van een tractor of een andere landbouwmachine voor het gebruik van PPO; • zonneboilers en fotovoltaïsche zonnecellen; 	30 %
	<ul style="list-style-type: none"> • installaties en materieel die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de productie van medicinale en aromatische planten; • investeringen, gericht op de productie en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen als vorm van diversificatie (land- en tuinbouwproductie blijft hoofdzaak), namelijk: <ul style="list-style-type: none"> • zonneboilers en fotovoltaïsche zonnecellen; • installaties en materieel voor de productie van biogas en bijbehorende installaties voor de opwekking van elektriciteit op basis van een substantieel gedeelte grondstoffen van het bedrijf; • installaties en materieel voor de energieproductie op basis van energieteelten en bijbehorende installaties voor de opwekking van elektriciteit op basis van een substantieel gedeelte grondstoffen van het bedrijf; • installaties en materieel die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de productie van andere hernieuwbare brandstoffen (bijvoorbeeld houtachtige energieteelten) en bijbehorende installaties voor de opwekking van elektriciteit. • Andere gelijkaardige investeringen gericht op de reconversie van het landbouwbedrijf. 	30 %

Groep 3: Investerings in onroerende goed, gericht op de realisatie van een structuurverbetering	<ul style="list-style-type: none"> • bouwen, verbouwen en uitrusten van melkveestallen, inclusief melkinstallatie, en van jongveestallen voor jongvee van dat melkvee. Bij uitbreidingsinvesteringen is een evenredige uitbreiding van het melkquotum vereist; 	20 %
	<ul style="list-style-type: none"> • bouwen, verbouwen en uitrusten van vleesveestallen en van jongveestallen voor jongvee van dat vleesvee. De bedrijven zijn na de investeringen voldoende grondgebonden. Dat wil zeggen dat ze minstens 1 ha ruwvoerders per twee grootvee-eenheden hebben; • bouwen van een nieuwe ammoniakemissiearme stal, die voorkomt op de lijst van ammoniakemissiearme stallen van het VLAREM, op voorwaarde dat in zeugenstallen groepshuisvesting wordt toegepast en op voorwaarde dat in legkippenstallen volièrehuisvesting of grondhuisvesting wordt toegepast; • uitrusten van nieuwe ammoniakemissiearme legkippenstallen met volièrehuisvesting of grondhuisvesting; • aanbrenge van isolatie in bestaande en verwarmde pluimvee-, varkens- en vleeskalverstallen zodat een energiebesparing gerealiseerd wordt; • herstellen van daken van hoeven met een cultuurhistorisch karakter, type vierkantshoeven of gelijkgesteld, ongeacht de bestemming van de bedrijfsruimten en ongeacht de sectorale beperkingen in de veehouderij; 	20 %
	<ul style="list-style-type: none"> • bouwen, verbouwen en uitrusten van stallen voor herten, schapen, geiten, konijnen en eventueel het bijbehorende jongvee; • bouwen, verbouwen en uitrusten van stallen voor paarden met inbegrip van gebouwen voor het trainen van paarden (geen manèges). Paardenpension wordt aanvaard als vorm van diversificatie; • bouwen, verbouwen en uitrusten van gebouwen voor een zeer specifieke dierlijke productie zoals de kweek van slakken, insecten en larven (geen honden- en nertsenkwekerijen); • sleufsilos met recuperatiesysteem voor silosappen; • bouwen, verbouwen en uitrusten (bijvoorbeeld verwarming, energieschermen, beregening, substraatinstallaties, tabletten) van serres in glas of plastic op vaste voet, andere dan de uitrusting die vermeld wordt in groep 1 en 2; • systemen voor het hergebruik van beregeningswater, opvang en hergebruik van hemelwater als beregeningswater; 	20 %
	<ul style="list-style-type: none"> • afbraak van serres in combinatie met een project voor het oprichten van nieuwe serres (op dezelfde locatie of elders), met uitsluiting van kosten voor bodemsanering; • bouwen, verbouwen en uitrusten van kwekerijen van paddestoelen; • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen voor de productie van witloof, met inbegrip van de hydrocultuurinstallatie; • bouwen, verbouwen en uitrusten van gebouwen voor een zeer specifieke plantaardige productie (in-vitroculturen); • installaties voor de robotisering van de productie; • frigo's; • beregeningsinstallaties en installaties voor fertigatie (andere dan serre-uitrusting), maar niet op basis van grondwater; • aanleg van terreinen voor container- en stellingenteelt, evenals de specifieke terreinuitrusting in de boom- en sierteelt (algemeen); • loodsen voor de opslag en de bewaring van de productie, het marktklaar maken van de productie of voor het stallen van machines en materieel (geen huisvesting van dieren); • erfverharding en andere infrastructuurwerken in onroerende staat (opvangbassins voor hemelwater, kavelwegen, reinigingsplaats met bezinkput voor voertuigen, andere bezinkputten, opslagplaats voor vaste mest op kopakker, verhardingen voor de beperking van grondtarra); • nieuwe aanplantingen van kersen, krieke, pruimen, noten en druiven; • installaties en materieel, gericht op de oogstprotectie in bestaande fruitplantages (hagelkanon, hagelnetten, beregening tegen lentsnachtvorst); • aankoop van bestaande bedrijfsgebouwen, al dan niet in gebruik bij de aanvrager. De vorige exploitant is niet benadeeld, er is werkelijke exploitatie; 	20 %

	<ul style="list-style-type: none"> • sanitaire opslagruimte voor kadavers met een koelinstallatie; • omschakeling naar groepshuisvesting voor vleeskalveren. De bouw van nieuwe stallen voor vleeskalveren is niet subsidiabel; • verbouwen en uitrusten van een bestaande legkippenstal naar een stal met volièrehuisvesting of grondhuisvesting; • verbouwen en uitrusten van een bestaande zeugenstal naar een stal met groepshuisvesting; • installeren of verbeteren van de isolatie, de ventilatie en de verwarming in bestaande pluimvee-, varkens- en vleeskalverstallen waardoor ervoor gezorgd wordt dat de luchtcirculatie, het stofgehalte van de lucht, de temperatuur, de relatieve luchtvochtigheid en de gasconcentraties binnen grenzen gehouden worden die niet schadelijk zijn voor de dieren; • installatie van brijvoeding (zonder uitbreiding van de productiecapaciteit); • systemen voor beperking, recyclage of rationeel beheer van afvalwater (ontsmettings- en ontziltingsinstallaties, opslagplaats voor verontreinigd water); • systemen voor de beperking van het gebruik en/of verliezen van pesticiden. Het betreft voornamelijk geavanceerde spuitmachines waarbij er een duidelijk aantoonbare vermindering is van de drift t.o.v. de gangbare spuittoestellen; • investeringen, gericht op de beperking van de verspreiding van ziektekiemen (installaties voor het steriliseren van substraten of afvalgrond, reinigingsplaats met bezinkput voor voertuigen voor het vervoer van dieren, sanitaire laad- of losplaatsen voor dieren, inclusief eventuele afsluiting, sanitair sas in stallen); • machines voor directe inzaai ter voorkoming van erosie; • de eerste aanplant van biologisch geteelde duurzame planten en de eerste aankoop van biologisch gekweekte ouderdieren op voorwaarde dat de biologische productiemethode toegepast wordt (bewijs voorleggen); • de overname, buiten het kader van de vestiging, van een gedeelte van de bedrijfsbekleding, beperkt tot vee, uitrusting, materieel, voorraden, vruchten te velde en navetten op basis van een geregistreerd overnamecontract met een reële inventaris. Uitrusting die onroerend is van nature is niet subsidiabel in het kader van een overname. Het subsidiabele bedrag van een totale overname (inclusief eerste gedeelte) is beperkt tot 250.000 euro en de sectorale beperkingen zijn niet van toepassing; • de overname van aandelen van een bedrijf buiten het kader van de vestiging met inachtneming van dezelfde beperkingen als bij de overname van aandelen bij de vestiging. • Andere gelijkaardige investeringen in onroerende goed, gericht op de realisatie van een structuurverbetering. 	<p>20 %</p> <p>20 %</p>
<p>Groep 4: Overige investeringen gericht op de realisatie van een structuurverbetering</p>	<ul style="list-style-type: none"> • machines en materieel (goederen die roerend zijn van nature) niet opgenomen in de andere lijsten en met uitzondering van tweedehandsmaterieel; • dieren, hierbij bepalend dat vervangingsvee nooit subsidiabel is en dat de steun enkel betrekking kan hebben op de eerste aankoop die past in een bedrijfsplan dat voorziet in een uitbreiding van de veestapel. De aankoop van varkens, pluimvee en vleeskalveren is nooit subsidiabel; • bouwen en uitrusten van nieuwe ammoniakemissiearme legkippenstallen met verrijkte kooien; • verbouwen en uitrusten van een bestaande legkippenstal naar een stal met huisvesting in verrijkte kooien; • heraanplanten van fruitplantages met gangbare fruitvariëteiten, beperkt tot de gerooide oppervlakte van appel, peer en perzik; • de eerste aanplant (geen vervangingen) van duurzame planten zoals rozen en moederplanten, hop- en aspergeplanten, houtachtig kleinfruit; • overname van de bedrijfsbekleding van een tweede bedrijf, beperkt tot het vee, de machines en het materieel. De sectorgebonden beperkingen zijn van toepassing (quotum, grondgebondenheid); • plastiekserres en -tunnels, andere dan die welk vermeld worden in groep 3. • Andere gelijkaardige investeringen gericht op de realisatie van een structuurverbetering 	<p>10 %</p>

24 NOVEMBER 2000. – Ministerieel besluit betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw (B.S. 15/05/2001)

[gecoördineerde versie na de wijzigingen bij

- **ministerieel besluit van 2 mei 2001 (B.S. 29/06/2001)**
- **ministerieel besluit van 12 september 2001 (B.S. 13/12/2001)**
- **ministerieel besluit van 6 september 2002 (B.S. 6/11/2002)**
- **ministerieel besluit van 4 september 2003 (B.S. 25/09/2003)**
- **ministerieel besluit van 19 maart 2004 (B.S. 14/04/2004)**
- **ministerieel besluit van 14 juli 2004 (B.S. 23/09/2004)**
- **ministerieel besluit van 13 december 2004 (B.S. 28/12/2004)**
- **ministerieel besluit van 16 juni 2006 (B.S. 25/08/2006)]**
- **ministerieel besluit van 6 november 2007 (B.S. 23/11/2007)**

DE VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, laatst gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur;

Gelet op het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, inzonderheid op het artikel 12 waarbij een Vlaams Landbouwinvesteringsfonds wordt opgericht;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1999 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 15 oktober 1999 en 14 april 2000;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw;

Gelet op de wet van de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 inzonderheid op artikel 3, § 1, gewijzigd bij de wetten van 9 augustus 1980, 16 juni 1989 en 4 juli 1989;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende de noodzaak om onverwijld de bestaande regionale steunmaatregelen inzake de investeringen en de installatie in de landbouw aan te passen aan de bepalingen van het Vlaamse plan voor plattelandsontwikkeling in toepassing van Verordening (EG) 1257/99 van de Raad van 17 mei 1999 inzake de steun voor plattelandsontwikkeling.

BESLUIT:

Artikel 1.

De bij artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw bedoelde vakbekwaamheid en deskundigheid wordt aange- toond wanneer de aanvrager hetzij:

1. een diploma of een getuigschrift voorlegt van een basisopleiding inzake landbouw, tuinbouw of aanver- want op het niveau hoger secundair, hoger niet-universitair of universitair onderwijs;
2. een diploma of een getuigschrift voorlegt van een basisopleiding anders dan landbouw, tuinbouw of aanverwant op het niveau hoger secundair, hoger niet-universitair of universitair onderwijs en hij zich bovendien ten minste 2 jaar toegelegd heeft op land- en tuinbouwproductie;
3. een diploma of een getuigschrift voorlegt van een basisopleiding, in voorkomend geval aangevuld met ervaring, die door de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid tenminste als gelijkwaardig met één van bovenvermelde niveaus wordt erkend;
4. zich ten minste 3 jaar toegelegd heeft op land- en tuinbouwproductie en met vrucht naschoolse land- bouwleergangen van minimum 100 uren gevolgd heeft;
5. zich ten minste 10 jaar toegelegd heeft op land- en tuinbouwproductie.

Art. 2.

De bij artikel 10 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering voorziene minimale vakbekwaamheid en deskundigheid voor eerste vestiging wordt aangetoond wanneer de aanvrager hetzij:

1. een diploma of een getuigschrift voorlegt van een basisopleiding inzake landbouw, tuinbouw of aanverwant op het niveau hoger secundair, hoger niet-universitair of universitair onderwijs;
2. een installatieattest heeft en hij zich bovendien ten minste 2 jaar toegelegd heeft op land- en tuinbouwproductie;
3. een diploma of een getuigschrift voorlegt van een basisopleiding, in voorkomend geval aangevuld met ervaring, die door de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid tenminste als gelijkwaardig met één van bovenvermelde niveaus wordt erkend;

Art. 3.

De in artikelen 4 en 10 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde bedrijfseconomische boekhouding moet ten minste bestaan uit:

- de opstelling van een jaarlijkse begin- en eindinventaris;
- de systematische en regelmatige registratie van de verschillende goederen- en geldstromen betreffende het bedrijf in de loop van het boekjaar.

Ze leidt tot de jaarlijkse opstelling van:

- een beschrijving van de algemene bedrijfskenmerken, met name van de gebruikte productiefactoren;
- een gedetailleerde balans (activa en passiva) en een gedetailleerde exploitatierekening (kosten en opbrengsten);
- de nodige gegevens ter beoordeling van de doeltreffendheid van de bedrijfsvoering in haar geheel, alsmede ter beoordeling van de rentabiliteit van de belangrijkste bedrijfsonderdelen.

Art 4.

De in artikelen 4 en 11 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde minimumnormen inzake leefmilieu, hygiëne en dierenwelzijn betreffen:

- desgevallend beschikken over een geldige stedenbouwkundige vergunning of bouwvergunning en een geldige milieuvergunning voor het bedrijf;
- de communautaire normen inzake hygiëne en dierenwelzijn of de federale of gewestelijke normen wanneer deze strenger zijn.

Art. 5.

Het bij artikel 5 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde referentie-inkomen is vastgesteld op 24.500 euro vanaf het jaar 2007.

Art. 6.

Het bij artikel 5 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde bedrijfsplan omvat overeenkomstig het model in bijlage 1:

- een beschrijving van de toestand en de structuur van het bedrijf voor de investeringen;
- een beschrijving en verantwoording van de investeringen waarbij ten minste moet aangetoond worden dat de investering bijdraagt tot een beter leefmilieu of een verbetering van het dierenwelzijn of een verbetering van de hygiëne op het bedrijf of sociaal verantwoord is;
- een beschrijving van de financieel-economische toestand van het bedrijf bij de voltooiing van het bedrijfsplan op basis van een begroting van het arbeidsinkomen.

Art. 7.

De in artikel 6 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde andere investeringen en het percentage steun dat van toepassing is, zullen bepaald worden bij ministeriële omzendbrief.

Art. 8.

De in artikelen 9 en 16 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde begroting tot het bepalen van het arbeidsinkomen wordt opgesteld overeenkomstig het model in bijlage 3.

Art. 9.

De in artikel 11 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde startplan omvat overeenkomstig het model in bijlage 2:

- een beschrijving van de toestand en de structuur van het bedrijf;
- overzicht van de documenten m.b.t. de bedrijfszekerheid;

- een financieel plan voor de komende 2 jaar met inbegrip van een balans;
- een beschrijving van de financieel-economische toestand van het bedrijf op basis van een begroting van het arbeidsinkomen.

Art. 10.

De in artikel 11 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde voorwaarden tot aantonen van de bedrijfszekerheid betreft het voorleggen van volgende documenten:

- een geregistreerd overnamecontract en een gedetailleerde inventaris van de overgenomen goederen;
- desgevallend een contract voor samenuitbating;
- de overdracht van de pacht en een pachtcontract voor de gronden van de overlater;
- de overdracht van het melkquotum, het zoogkoeienpremie- en ooiënpremiequotum en het suikerbietenquotum;
- het sanitair attest voor bedrijven met varkenshouderij of overeenkomende documenten voor bedrijven met ander vee;
- de overdracht van de milieuv vergunning;
- de overdracht van beheerscontracten;
- de nutriëntenhalte.

Art. 11.

De in artikel 17 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde minimale omvang van de schade aan de landbouwproductie bedraagt 30 % van een normale productie. Deze laatste is in beginsel gelijk aan het gemiddelde van de drie jaren vóór het jaar waarin de gebeurtenis zich heeft voorgedaan. Het percentage schade aan de landbouwproductie wordt vastgesteld door de aangestelde ambtenaar desgevallend op basis van de bevindingen van de Commissie voor vaststelling van schade aan teelten of op basis van een expertenverslag.

De veeziekten die weerhouden worden zijn: runderbrucellose, -tuberculose en -leucose, gekkekoeienziekte, varkenspest, vogelpest en pseudovogelpest. In deze gevallen kan er slechts steun zijn voor de herbevolking hetzij:

- na volledig opruiming van de veestapel of na bewezen noodzakelijke leegstand ingevolge runderbrucellose, gekkekoeienziekte varkenspest, vogelpest en pseudovogelpest;
- na de uitzuivering tengevolge van een aantasting van rundertuberculose en runderleucose van ten minste 30 % van de veestapel.

Het maximumbedrag van het overbruggingskrediet is gelijk aan het bedrag van de werkelijk geleden schade aan de landbouwproductie en de landbouwproductiemiddelen verminderd met ontvangen schadevergoedingen. In geval de schade het gevolg is van een uitbraak van een dierziekte wordt het maximumbedrag van het overbruggingskrediet vastgesteld als een verschil van opbrengsten en kosten. Als opbrengsten worden de afslachtvergoeding en de ontvangsten uit de verkoop van het aangetast vee in rekening genomen; als kosten de aankoop van vee, de opfokkosten, het verlies aan inkomsten en het verlies aan voorraden.

De totale maximale steun evenals de gevallen waarin de steun toegekend wordt onder vorm van een premie en aansluitend de voorwaarden met betrekking tot deze premie worden vastgelegd bij ministeriële omzendbrief.

Art. 12.

De bij artikel 19 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering voorziene steun ten gunste van bedrijven in financiële moeilijkheden wordt verleend:

- als niet specifieke maatregel voor alle levensvatbare bedrijven onder vorm van een overbruggingskrediet, wanneer uit een individueel onderzoek de noodzaak blijkt van deze maatregel en de begunstigde bedrijven op jaarbasis globaal geen productiewaarde vertonen die groter is dan 1,5 % van de totale waarde van de landbouwproductie in het Vlaams Gewest;
- als specifieke maatregel voor bepaalde productierichtingen in het betrokken gebied onder vorm van een overbruggingskrediet, voor levensvatbare bedrijven wanneer uit een individueel onderzoek de noodzaak blijkt voor deze maatregel. De productiewaarde van de bedoelde productierichting moet voor deze bedrijven groter zijn dan 50 % van de totale bedrijfsomzet op basis van de gemiddelden van de drie laatste jaren. In het jaar voorafgaand aan de maatregel mag het aandeel van de begunstigde bedrijven in de totale productiewaarde van de bedoelde productierichting niet groter zijn dan 3 % van de totale jaarproductie van dit product in het betrokken gebied.

Aanvullende voorwaarden inzake rentetoeelage en waarborg voor het overbruggingskrediet, afbakening van het gebied en andere toekenningsmodaliteiten, o.m. de periode tijdens dewelke de maatregel van toepassing is, zullen het voorwerp uitmaken van een ministeriële omzendbrief aan de erkende kredietinstellingen.

Ingeval de betrokken bedrijven voor de beoogde productierichting een productie halen hoger dan 3 % van de totale jaarproductie van dit product in het betrokken gebied zal deze specifieke maatregel slechts van toepassing zijn als een beheersovereenkomst afgesloten wordt met de betrokken bedrijven waarbij de productiecapaciteit voor het beoogde product in het betrokken gebied verlaagd wordt met 10 % uiterlijk twee jaar na de afsluiting van de toepassing van de maatregel en ten minste gedurende 5 jaar.

Art. 13.

De in artikel 23 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering voorziene startpremie bedraagt maximaal het totaal van de werkelijk verantwoorde kosten van beheer voor het eerste werkingsjaar.

Als kosten van beheer worden volgende uitgaven aanvaard: huur van passende panden, aanschaf van kantooruitrusting, kosten van administratief personeel, algemene kosten en vergoedingen voor juridische en ambtelijke handelingen.

De premie wordt voor de helft uitbetaald op het einde van het eerste werkingsjaar en de rest in twee maal op het einde van elk der volgende jaren.

Bij de omvorming van een feitelijke vereniging naar een rechtspersoon mag de vereniging nog geen startsteun verkregen hebben en kunnen enkel specifieke kosten die verband houden met de omvorming, in aanmerking komen voor steun.

De groepering mag niet ontbonden worden vóór het zesde jaar van haar activiteit.

Art. 14.

De in artikel 28 verwijzend naar de artikelen 6 en 21 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering voorziene steun die betrekking heeft op subsidiabele investeringen die gefinancierd worden met eigen middelen wordt verleend onder de vorm van een investeringspremie. De steun die betrekking heeft op subsidiabele investeringen die gefinancierd worden met een lening aangegaan bij een door het VLIF erkende kredietinstelling wordt verleend onder de vorm van een rentetoelage aangevuld met een investeringspremie. In de mate dat voor de investeringen geleend wordt, zal bij de toekenning van de steun de rentetoelage voorrang hebben op de investeringspremies. De omvang van de aanvullende investeringspremie is afhankelijk van de totale waarde van de rentetoelage en is, uitgedrukt in percent van het gesubsidieerd bedrag, gelijk aan het verschil tussen het steunpercentage dat van toepassing is (40, 30, 20 of 10 %) en de actuele waarde van de rentetoelage, eveneens uitgedrukt in percent van het gesubsidieerd bedrag. De actuele waarde van de rentetoelage wordt berekend aan de hand van het percentage en de duur van de rentetoelage, de duur van de vrijstelling, het aantal kapitaalaflossingen per jaar en de actualisatierentevoet. Deze laatste wordt jaarlijks vastgesteld door de Europese Unie.

De investeringspremies worden in twee gelijke delen uitbetaald, gespreid over de twee jaren volgend op de investering, na het beëindigen van de investering en na controle van de investeringsbewijzen. Indien de investeringspremie kleiner is dan 1.000 euro wordt deze in éénmaal uitbetaald.

Art. 15.

De in artikel 28 verwijzend naar artikel 12 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering voorziene vestigingspremie wordt in twee gelijke delen uitbetaald, gespreid over de twee jaren volgend op de vestiging en voor zover vestigingskosten voorgelegd worden ter verantwoording van de premie.

Art. 16.

De in artikel 28 verwijzend naar de artikelen 6, 12, 17, 19 en 21 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde modaliteiten van de rentetoelage en/of investeringspremie, de eraan verbonden voorwaarden, de duur van de waarborg evenals de gevallen waarin het equivalent van de steun geheel of gedeeltelijk onder de vorm van uitgestelde aflossingen mag toegekend worden maken het voorwerp uit van bijlage 4.

Art. 17.

De in artikel 28 van hetzelfde besluit van de Vlaamse Regering bedoelde minimum investering of verrichting die geheel of gedeeltelijk met een lening gefinancierd wordt, is vastgesteld op 12.500 euro. In de andere gevallen wordt de minimuminvestering of verrichting vastgesteld op de helft van dit bedrag. De bedoelde maximum investeringen en vestigingskosten maken het voorwerp uit van bijlage 5.

Art. 18.

Vanaf de inwerkingtreding van dit besluit tot en met 31 december 2001 geldt in plaats van het bedrag van 1.000 euro, vermeld in artikel 14, en het bedrag van 12.500 euro, vermeld in artikel 17, respectievelijk het bedrag van 40.000 Belgische frank en 500.000 Belgische frank.

Art. 19.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2000.

Art. 20.

Het bedrag dat in euro wordt vermeld in artikel 17 treedt in werking op 1 januari 2002.

Brussel, 24 november 2000.

De Vlaamse Minister voor Leefmilieu en Landbouw

(get.)
Vera DUA

Bijlage 1**Bedrijfsplan**

Naam en adres aanvrager:

Naam en adres bedrijf:

Beschrijving van het bedrijf:

Landbouwbedrijf

Teelten	Oppervl. (ha)	Veestapel	aantal (jaarl. gemidd.)
<u>Graangewassen</u> tarwe gerst haver		<u>Rundvee</u> melkkoeien zoogkoeien kalveren jongvee mestvee mestkalveren	
<u>Hakvruchten</u> suikerbieten aardappelen		<u>Varkens</u> kweekzeugen biggen jonge zeugen mestvarkens	
<u>Weiden</u> blijvende tijdelijke		<u>Pluimvee</u> legghennen mestkuikens	
<u>Voederteelten</u> maïs voederbieten		<u>Kleinvee</u> schapen geiten lammeren konijnen	
<u>Andere gewassen</u>		<u>andere dieren</u>	

Tuinbouwbedrijf

Teelten	Oppervl. (aren)	Teelten	Oppervl. (aren)
<u>Tuinbouwteelten:</u> in volle grond –		<u>Fruitteelt:</u> appel peer	
<u>Tuinbouwteelten:</u> onder koud glas of plastic tunnel –		<u>Witloofteelt</u> <u>Kampernoelieteelt</u>	
<u>Tuinbouwteelten:</u> onder warm glas –		<u>Andere teelten</u>	

Structurele tekortkomingen in het bedrijf:

.....

.....

.....

Beoogde investeringen (in euro)

Aard en beschrijving van de voorgenomen investeringen	Jaar	Netto voorziene kosten	Eigen prestaties	Bijkomende kosten en taksen
TOTAAL				

Verantwoording investeringen

.....

.....

.....

Financieel-economische toestand van het bedrijf na investeringen op basis van de begroting van het arbeidsinkomen

.....

.....

.....

Handtekening aanvrager**Advies ambtenaar****Handtekening ambtenaar**

Bijlage 2**Startplan**

Naam en adres aanvrager:

Naam en adres bedrijf:

Beschrijving van het bedrijf:

Landbouwbedrijf

Teelten	Oppervl. (ha)	Veestapel	aantal (jaarl. gemidd.)
<u>Graangewassen</u> tarwe gerst haver		<u>Rundvee</u> melkkoeien zoogkoeien kalveren jongvee mestvee mestkalveren	
<u>Hakvruchten</u> suikerbieten aardappelen		<u>Varkens</u> kweekzeugen biggen jonge zeugen mestvarkens	
<u>Weiden</u> blijvende tijdelijke		<u>Pluimvee</u> leghennen mestkuikens	
<u>Voederteelten</u> maïs voederbieten		<u>Kleinvee</u> schapen geiten lammeren konijnen	
<u>Andere gewassen</u>		<u>andere dieren</u>	

Tuinbouwbedrijf

Teelten	Oppervl. (aren)	Teelten	Oppervl. (aren)
<u>Tuinbouwteelten:</u> in volle grond –		<u>Fruitteelt:</u> appel peer	
<u>Tuinbouwteelten:</u> onder koud glas of plastic tunnel –		<u>Witloofteelt</u> <u>Kampernoelieteelt</u>	
<u>Tuinbouwteelten:</u> onder warm glas –		<u>Andere teelten</u>	

Structurele tekortkomingen in het bedrijf:

.....
.....
.....

Bedrijfszekerheid (overzicht documenten)

.....
.....

Doel en verantwoording investeringen

.....
.....
.....

Financieel-economische toestand van het bedrijf na investeringen op basis van de begroting van het arbeidsinkomen

.....
.....
.....

Handtekening aanvrager

Advies ambtenaar

Handtekening ambtenaar

Bijlage 3

Nr. VLIF:

Datum:

 **Globale begroting van het land- en/of
tuinbouwbedrijf**

Naam:
 Voornaam:
 Straat:
 Postcode + Fusiegemeente:

Bedrijfsoppervlakte:
 Landbouwstreek:
 Provincie:

PLANTAARDIGE PRODUCTIE**Marktbaar Landbouwteelten**

Teelten of bijproducten	Opper- vlakte in ha	Opbrengst in kg/ha	Eenheids- prijzen in euro/kg	Verkochte hoeveelh. in kg	Opbrengst verkoop in euro	Verbruikte hoeveelheden 1)
Graangewassen 2) 1. 2. 3.						
Hakvruchten 1. 2. 3.						
Contractteelten 1. 2. 3.						
Andere teelten 3) 1. 2.						
Verkochte bijproducten 4) 1. 2.						
GLB-PREMIES 5) 1. graangewassen 2. braaklegging 3. andere						
Algemeen Totaal					*A	

Grasland en voedergewassen

Oppervlakte hoofdteelten	ha		Oppervlakte nateelten	ha		
	Oppervlakte in ha	Opbrengst in kg/ha		Eenheidsprijzen in euro/kg 1)	Verkochte hoeveelh. in kg 1)	Opbrengst verkoop in euro 1)
Teelten en bijproducten						
Graasweiden 2)						
Hooiweiden						
Voederbieten						
Voedergewassen om te hooien						
Voedergewassen om in te kuilen						
Verbruikte bijproducten 3)						
Algemeen Totaal					*B	

Tuinbouwteelten

Teelten of bijproducten	Opp. aren	Opbrengst in kg of stuks/are 2)	Verkoop in 't groot 1)		Verkoop in detail 1)		Totale opbrengst verkoop in euro
			Eenheids prijzen euro/kg of euro/stuk	Verkochte hoeveelh. kg of stuks	Eenh. prijzen euro/kg of euro/stuk	Verkochte hoeveelh. kg of stuks	
In volle grond 1. 2. 3.							
Onder koud glas en plastic 1. 2. 3.							
Onder warm glas 1. 2. 3.							
Onder glas en volle grond 4) 1. 2. 3.							
Fruit en klein fruit 1. 2. 3.							
Andere teelten 3) 1. 2. 3.							
Bijproducten 1.							
Algemeen Totaal							*C

DIERLIJKE PRODUCTEN**Rundvee, schapen en ander vee**

Categorie	Jaarlijks gemidd. aantal 1)	Gem. prijs per dier 2)	Jaarlijks gemidd. kapitaal	Aangekochte dieren		
				Aantal	Gemidd. prijs/stuk	Totale waarde in euro
<u>MELKVEE</u>						
Melkkoeien						
Reformkoeien						
Vaarzen > 2 jaar						
Vaarzen 6 m – 2 j.						
Jongvee < 6 m						
Fokstier(en) _____						
<u>MESTVEE</u>						
Zoogkoeien						
Reformkoeien						
Vleesrunderen > 2 j.						
Vaarzen > 2 j.						
Vaarzen 6 m – 2 j.						
Jongvee < 6 m						
Stieren > 6 m _____						
Vleeskalveren _____						
....3)						
Algemeen Totaal						a

Verkoop van zuivelproducten

Zuivelproducten	Verkochte hoeveelheden in liter of kg 1)	Eenh. prijzen euro/liter of euro/kg	Totale opbrengst in euro
Melk			
Room			
Boter			
Andere producten			
.....			
Premies 2)			
.....			
Algemeen Totaal			*D

Verkoop van vee

Categorie	Aantal (1)	Gemidd. gewicht in kg	Verkoopprijs euro/kg (2)	Totale opbrengst in euro
Drachtige vaarzen				
Vaarzen > 2 jaar				
Vaarzen 6 m – 2 j.				
Kalveren				
Reformkoeien – gewoon				
– extra				
Vleesrunderen – gewoon				
– extra				
Stieren – gewoon				
– extra				
Vleeskalveren				
.....3)				
GLB-premies e.a. 4)				
1. zoogkoeien				
2. mannelijke runderen				
3. e.a.				
Bijproducten 5)				
.....				
.....				
Algemeen Totaal				*E

Varkens, pluimvee en ander kleinvee

Categorie	Jaarlijks gemidd. aantal 1)	Gem. prijs per dier 2)	Jaarlijks gemidd. kapitaal	Aangekochte dieren		
				Aantal	Gemidd. prijs/stuk	Totale waarde in euro
Kweekzeugen						
Jonge zeugen						
Reformzeugen						
Beren						
Vleesvarkens						
....3)						
Algemeen Totaal						b

Verkoop van vee

Categorie	Aantal (1)	Gemidd. gewicht in kg	Verkoopprijs euro/kg (2)	Totale opbrengst in euro
Kweekzeugen				
Jonge zeugen				
Reformzeugen				
Beren				
Vleesvarkens				
Biggen				
.... 3)				
Bijproducten 4)				
Algemeen Totaal				*F

Kosten

Betaalde kosten

Categorie	Jaarlijks totaal in euro	Opmerkingen
1) Aankoop vee = a + b		
2) Aangekocht voeder		
3) Andere kosten van rundvee en ander grootvee		
4) Andere kosten van varkens en kleinvee		
5) Aangekocht zaigoed en planten		
6) Aangekochte meststoffen		
7) Fytosanitaire producten		
8) Werktuigkosten		
9) Werk door derden		
10) Overige kosten landbouw en tuinbouw		
11) Verkoopkosten		
12) Seizoens- en gelegheidslonen		
13) Kosten voor grond en gebouwen		
14) Algemene kosten		
Totaal		*1

Aangerekende kosten

Afschrijvingen en onderhoud van gebouwen, aanplantingen 3) en grondverbeteringen niet gedekt door de pacht.

Aard van de goederen	Gebruikswaarde in euro 1)	Pct. afschrijving + onderhoud 2)	Afschrijvingen en onderhoud in euro
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
Totaal			*2

Afschrijving van het materieel

Categorie	Gebruikswaarde 1)	Pct. afschrijving 2)	Afschrijvingen in euro
Totaal machinepark			
Tractie			
Ploegen			
Bodembewerking			
Uitzaai en bemesting			
Onderhoudswerken			
Oogst			
Vervoer			
Melkuitrusting koeltank			
Klein gereedschap 3)			
buitenberegening			
Overige 4)			
Totaal			*3

Intrest van het geïnvesteerde kapitaal

Aard van de goederen	Waarde of aantal ha	Intrest van grondkapitaal of van geïnvesteerd kapitaal in euro
Grond 1)		
Teelten 2)		
Gebouwen, aanplantingen, grondverbeteringen 3)		
Materieel 4)		
Dieren 5)		
Algemeen Totaal		*4

BEDRIJFSRESULTATEN**Totale opbrengst**

	Totaal bedrag 1)	in pct. van totaal der verkopen 1)
Verkoop van marktbaar teelten * A		
Verkoop van voederteelten * B		
Verkoop van tuinbouwteelten * C		
Verkoop van zuivelproducten * D		
Verkoop van rundvee en schapen * E		
Verkoop van varkensproducten * F		
Andere speculaties 2)		
Premies 3)		
Totale opbrengst	I	

Totale kosten

	Totaal bedrag in euro
Betaalde lasten * 1	
Afschrijvingen en onderhoud van gebouwen, aanplantingen en grondverbeteringen * 2	
Afschrijving materieel * 3	
intrest grondkapitaal en geïnvesteerd kapitaal * 4	
Totale kosten	II

Arbeidsinkomen

Arbeidsinkomen I-II	Aantal VAK 1)	Arbeidsinkomen/VAK	Referentie- inkomen 2)	Einddatum
Opmerkingen	X pct. 3)			

de .....

Handtekening van de bevoegde ambtenaar

Instructies voor het invullen van de begroting

De begroting van het bedrijf dient worden opgemaakt ingeval van:

- steunverlening in het kader van een bedrijfsverbeteringsplan;
- steunverlening in het kader van een eerste vestiging;
- verlenen van gewestwaarborg.

De begroting van het bedrijf wordt gemaakt door de bevoegde ambtenaar samen met de land- of tuinbouwers. De cijfers betreffende de productie dienen reële cijfers te zijn van het bedrijf en geen streekgemiddelden.

De begroting geeft ofwel:

1. de situatie weer van het bedrijf op het tijdstip van de steunaanvraag (installatie);
  2. de situatie op het einde van het verbeteringsplan (na uitvoering van de investeringen). Het verbeteringsplan kan gespreid zijn over een periode van 6 jaar.
- In het technisch verslag dienen de verschillende etappen worden aangeduid.

Alle bedragen dienen exclusief BTW te zijn.

Opmerkingen bij het opstellen van de begroting:

I. Plantaardige productie.

A. Marktbaar landbouwteelten. (p. 1)

- 1) De kolom "Verbruikte hoeveelheden" omvat de hoeveelheden van de productie van marktbaar teelten verbruikt door het vee op het bedrijf.
- 2) Graanmaïs wordt vermeld in de rubriek "Graangewassen".
- 3) De teelten voor industriële verwerking, andere dan op contract geteeld, horen thuis in de rubriek "Andere teelten".
- 4) De rubriek "Verkochte bijproducten" omvat enkel de bijproducten die verkocht zijn aan derden, de bijproducten verbruikt door het vee worden vermeld in het overzicht "Grasland en voedergewassen".
- 5) De GLB-premies (graangewassen – braaklegging e.a.): het aantal ha waarvoor de premie bekomen wordt, wordt vermeld in de kolom opp. ha en de ontvangen som in de kolom opbrengst van de verkoop in euro

B. Grasland en voedergewassen. (p.2)

- 1) Indien de productie van grasland en voedergewassen wordt verbruikt door de dieren van het bedrijf, dan moeten de kolommen "Eenhedsprijzen" – "Verkochte hoeveelheden" en "Opbrengst van verkoop" niet ingevuld worden.
- 2) De vergoeding voor vreemde dieren in verzorging wordt mede aangeduid in de kolom: "Opbrengst van de verkoop in euro".
- 3) De rubriek "Verbruikte bijproducten" herneemt de bijproducten van de marktbaar teelten van het bedrijf verbruikt door het vee. Bvb. bladeren en suikerbietkoppen, gedroogde bijproducten, enz.

C. Tuinbouwteelten. (p. 3)

- 1) Omwille van de verschillen, werd er een onderscheid gemaakt tussen prijzen in 't groot en in detail. Enkel verkopen van producten van het bedrijf van de aanvrager dienen aangeduid.
- 2) Onder opbrengst in kg of stuks/are verstaat men de opbrengst aan verkoopsklaar eindproduct.
- 3) De champignonproductie en andere speculaties dienen weergegeven in de rubriek "Andere tuinbouwteelten".
- 4) De teelten die tijdelijk in serres en in volle grond gekweekt worden.

II. Dierlijke producten.

A. Rundvee schapen en ander vee.

1. Jaarlijks gemiddeld aantal aanwezig of vetgemeste dieren. (p. 4)

- 1) Men noteert het aantal dieren dat gemiddeld aanwezig is voor een bepaalde categorie gedurende het volledige jaar. Bv. de mestveestal biedt plaats voor 200 vleesrunderen, en is gemiddeld voor 90 % bezet, dan zal het gemiddeld aantal aanwezige vleesrunderen gelijk zijn aan 180.
- 2) In de kolom gemiddelde prijs wordt per diersoort de gemiddelde waarde aangegeven per stuk vee. Voor de dieren die gans het jaar gemiddeld dezelfde waarde behouden (bv. melkvee) wordt deze waarde genoteerd. Voor de dieren die evolueren in waarde (aangroeien) is de waarde gelijk aan: de waarde als ze in de categorie komen + de waarde als ze de categorie verlaten gedeeld door 2.
bv. vaarzen 6 maand – 2 j.

$$\text{waarde} = \frac{\text{waarde op 6 maand} + \text{waarde op 2 jaar}}{2}$$

Opmerking: Voor dieren die minder dan 1 jaar op bedrijf blijven, waar dus op een zelfde stalplaats opeenvolgend andere dieren staan (bv. in de categorie mestrunderen > 2 j.) wordt identiek gewerkt als hierboven. Uiteraard zal in de tabel van de verkopen (p.6) een hoger aantal mestrunderen ingeschreven worden = aantal gemiddeld aanwezig x aantal ronden per jaar.

- 3) Schapen en ander vee dienen aangeduid in de vrijgebleven vakken van dit overzicht.

2. Verkoop van zuivelproducten. (p. 5)

- 1) Onder verkochte hoeveelheden dienen eveneens het verbruik in het huishouden of persoonlijk verbruik evenals de voordelen in natura verstaan. Het verbruik door het vee wordt niet weerhouden.
- 2) De ontvangen premies moeten toegevoegd worden aan de verkopen.

3. Verkoop van vee. (p. 6)

- 1) Het aantal verkochte dieren is het aantal werkelijk verkochte dieren; dit cijfer kan hoger zijn dan het aantal gemiddeld aanwezige dieren indien de dieren slechts een gedeelte van het jaar op het bedrijf blijven (bv. mestrunderen) zodat het aantal verkochte dieren gelijk is aan het aantal aanwezige x aantal ronden/jaar

$$\text{ronde} = \text{aantal dieren dat opeenvolgend op eenzelfde stalplaats wordt gehuisvest}$$
 (bv. indien mestperiode van een rund = 4 maand, is het aantal ronden = 3).
- 2) De gemiddelde prijs per categorie dient hier aangegeven voor zover het verkochte vee van homogene kwaliteit is, anders differentiëren.
- 3) De verkoop van schapen en ander vee moet aangeduid worden in de vrijgebleven vakken van dit overzicht.
- 4) Ontvangen GLB-premies e.a. dienen vermeld te worden:
in de kolom "aantal" dient het aantal dieren waarvoor de premie bekomen wordt vermeld en in de kolom "totale opbrengst in euro" het ontvangen bedrag.
- 5) Onder bijproducten verstaat men de ontvangsten voortkomende van verkoop van dekkingen, embryo's, enz...

B. Varkens pluimvee en ander kleinvee

1. Jaarlijks gemiddeld aantal aanwezig of vet gemeste dieren

- 1) Men noteert het aantal dieren dat gemiddeld aanwezig is in een bepaalde categorie gedurende het volledige jaar. Bv. de mestvarkensstal biedt plaats voor 1.000 mestvarkens, en is gemiddeld voor 90 % bezet, dan zal het gemiddeld aantal aanwezige varkens gelijk zijn aan 900.
- 2) In de kolom gemiddelde prijs wordt per diersoort de gemiddelde waarde aangegeven per stuk vee. Voor de dieren die gans het jaar nagenoeg dezelfde gemiddelde waarde behouden (bv. zeugen) wordt deze waarde genoteerd. De waarde van de biggen (- 22 kg) wordt bij de zeugen gerekend. Voor dieren die evolueren in waarde (aangroeien) is de waarde gelijk aan: de waarde die ze hebben als ze in de categorie komen + de waarde als ze de categorie verlaten, gedeeld door 2.
bv. waarde mestvarken = $\frac{\text{waarde big van 22 kg} + \text{waarde slachtrijp varken}}{2}$
- 3) Pluimvee en ander kleinvee dienen aangeduid in de vrijgebleven vakken van dit overzicht.

2. Verkoop van vee. (p. 8)

- 1) Het aantal verkochte dieren is het aantal werkelijk verkochte dieren: dit cijfer kan hoger zijn dan het aantal gemiddeld aanwezige dieren indien de dieren slechts een gedeelte van het jaar op het bedrijf blijven (bv. mestvarkens) zodat het aantal verkochte dieren gelijk is aan het aantal aanwezige x aantal ronden/jaar ronde = aantal dieren dat opeenvolgend op eenzelfde stalplaats wordt gehuisvest (bv. indien mestperiode van een mestvarken = 4 maand, is het aantal ronden = 3).
- 2) De gemiddelde prijs per categorie dient hier aangegeven.
- 3) De verkoop van pluimvee en ander kleinvee moet aangeduid worden in de vrijgebleven vakken van dit overzicht.
- 4) Onder bijproducten verstaat men de ontvangsten voortkomend uit dekkingen, enz.

III. Kosten.**1. Betaalde kosten** (p. 9)

Volgende categorieën van kosten (betaalde en/of toegerekende) worden in de land- en tuinbouwbegroting opgenomen (steeds exclusief BTW).

- 1) Aankoop vee:
  - rundvee, varkens en andere diersoorten zonder vervoerkosten (is desgevallend loonwerk) en andere kosten (bvb. Sanitel)
- 2) Aangekocht voeder:
  - kracht- en ruwvoerders
  - kosten voor strooisel, e.d.
- 3) Andere kosten rundvee en ander grootvee:
  - veeartskosten
  - brandstoffen voor verwarming
  - veeverzekering tegen ziekten en sterfte
  - dekgelden, keuringskosten, K.I.
  - melkcontrole
  - specifieke lidgelden (veekweksyndicaat, vilbeluik)
  - bijdragen voor het fonds voor de productie en gezondheid van de dieren
  - sanitelkosten (provinciale bijdrage, oormerknummers)
- 4) Andere kosten varkens en ander kleinvee:
  - veeartskosten
  - brandstoffen voor verwarming
  - dekgelden, K.I.
  - specifieke lidgelden
  - bijdragen voor het fonds voor de productie en gezondheid van de dieren
  - sanitelkosten (provinciale bijdrage, oormerknummers)
- 5) Aangekocht zaaigoed en planten:
  - zaad- en pootgoed
  - plantsoen
  - occasioneel aangekochte planten
  - opmerking: geen meerjarige opplant die afgeschreven wordt
  - aankoop witloofwortelen
- 6) Aangekochte meststoffen:
  - minerale meststoffen
  - organische meststoffen (stalmest)
  - grondverbeteraars (schuimaarde, kalk)
  - bladvoeding

- 7) Fytosanitaire producten:
  - bestrijdingsmiddelen
  - biologische bestrijding
  - grondontsmettingsmiddelen
- 8) Werktuigkosten:
  - gereedschap (< 125 euro)
  - brandstoffen en smeermiddelen voor tractoren, machines
  - onderhoudskosten tractoren en werktuigen
  - grondstoffen voor onderhoud of werking van machines (bv. detergents voor melkmachine)
  - verzekeringen, belastingen (verkeerstaks)
  - gebruik privéwagens voor het bedrijf (forfaitair 0,20 euro/km)
  - keuringskosten werktuigen (bv. spuitmachine)
  - Opmerking: kosten voor herstelling, die de levensduur van de tractor of werktuigen aanzienlijk verlengen worden niet in rekening gebracht maar opgenomen bij de waardeberekening van het materieel
  - huur werktuigen
  - huur palloxen
- 9) Werk door derden:
  - loonwerkers
  - kosten stalontsmetting
  - kosten van vervoer
  - malen van voeders, enz..
  - transport en andere kosten voor de afzet van dierlijk mest
- 10) Overige kosten voor landbouw – tuinbouw:
  - gewasverzekeringen (bv. hagel enz.)
  - heffingen (bv. mestdecreet)
  - vergoeding aan derden voor mestafname
  - brandstoffen voor verwarming van teelten en conditionering gewasproducten
  - potgrond
  - substraten (veenbalen e.a.)
  - eenmalig bind- en steunmateriaal
  - éénmalig gebruikte bloempotten door het bedrijf
  - Opmerking: geen meermalig gebruikte bloempotten
  - eenmalig gebruikte plastic
  - hommels
  - keuringskosten voor teelten
- 11) Verkoopkosten:
  - inpak en verkoopsmaterialen
  - kosten voor opslaan en commercialisatie
  - vergunningen
  - veilingkosten
  - marktgelden
  - publiciteitskosten
  - bijdragen promotiefondsen – producentenfonds
  - huur aanvoerkisten
- 12) Seizoen- en gelegenhedenlonen:
  - betaalde kosten voor gelegenheden- en seizoenpersoneel
  - voordelen in natura (uitgedrukt in geld)
- 13) Kosten voor grond en gebouwen:
  - betaalde pachten voor grond en gebouwen
  - polderlasten, waterschapslasten
  - huur opslagplaatsen, serres, frigo's e.a.
  - onroerende voorheffing gronden en gebouwen
  - belasting op installaties en bedrijfsgebouwen
  - brandverzekering gebouwen + inrichting
  - kosten voor productierechten (bv. melkquotum, suikerbietenquotum)

- 14) Algemene kosten:
- elektriciteit
  - telefoon, fax, modem
  - water (+ milieuheffing)
  - lidgelden, abonnementen
  - provinciale taksen
  - grondontleding, mestontleding, voederontleding
  - algemene verzekeringen (B.A.) (niet gebouwen, noch voertuigen)
  - brandverzekering inhoud (dieren, machines, roerend)
  - algemene belastingen (geen onroerende voorheffing).

2. Aangerekende kosten

Afschrijvingen en onderhoud van gebouwen, aanplantingen en grondverbeteringen (p. 10):

- 1) De waarde die toegekend wordt aan de gebouwen dient de gebruikswaarde of de waarde die het goed heeft als productiemiddel voor het land- of tuinbouwbedrijf te zijn. Deze **gebruikswaarde** is een berekende waarde waarbij rekening gehouden wordt met navolgende parameters:
  - de huidige kostprijs van een gelijkaardig goed (zie lijst van maximumprijzen voor investeringen in land- en tuinbouwconstructies);
  - een waardevermindering in rekening te brengen van 4% per jaar;
  - de ouderdom van het gebouw;
  - de duur van de waardevermindering wordt beperkt tot 15 jaar;
  - het procent land- of tuinbouwnuttige aanwending;
  - gebouwen van ouder dan 15 jaar een gebruikswaarde hebben van 40% van de indirecte vervangingswaarde voor zover ze 100% als landbouw nuttig aangewend worden.
- 2) De rentevoet die de afschrijving en het onderhoud van gebouwen, landbouw- en tuinbouwinstallatie en aanplantingen omvatten bedraagt in principe 7 %:

voor de volgende goederen: – asperges;

– laagstamappelaanplantingen;

– perzikkbomen, pruimenbomen, kerselaars;

– bessenstruiken

is de rentevoet vastgesteld op 12 pct
- 3) De schatting van de aanplantingen dient te geschieden op basis van de recentste cijfers meegedeeld door het C.L.E.

Afschrijving van het materieel. (p. 11)

- 1) De waarde die toegekend wordt aan het materieel dient de gebruikswaarde of de waarde die het goed heeft als productiemiddel voor het land- of tuinbouwbedrijf te zijn. Deze **gebruikswaarde** is een berekende waarde waarbij rekening gehouden wordt met indirecte vervangingswaarde en de ouderdom van het materieel.
- 2) De afschrijving van het materieel wordt forfaitair berekend:

voor een land- en tuinbouwbedrijf rekent men 9 % van de gebruikswaarde.
- 3) De inventaris van de werktuigen omvat een globale raming van het klein gereedschap, waarvan de afzonderlijke gebruikswaarde kleiner is dan 125 euro.
- 4) Het materieel voor de bereiding van veevoeder mag vermeld worden in de categorie "overige".

Intrest van het geïnvesteerd kapitaal. (p. 12)

- 1) Krachtens een interpretatie van de E.G. dient voor de grond de gemiddelde pachtprijs van de streek aangerekend. Men vermeldt dan in de kolom "Intrest van grondkapitaal en van geïnvesteerd kapitaal" het resultaat van het product: aantal ha in eigendom x gemiddelde pachtprijs/ha.
- 2) Voor de teelten dient men als basis de recentst door het C.L.E. meegedeelde cijfers te gebruiken.
- 3) Voor de gebouwen, aanplantingen en grondverbeteringen dient men in de kolom "Waarde", het totaal van de kolom "vervangingswaarde of constructiewaarde" van overzicht "Afschrijvingen en onderhoud van gebouwen, aanplantingen en grondverbeteringen niet gedekt door de pacht" te vermelden en hierop een reductiecoëfficiënt van 55 % toe te passen. De op deze gereduceerde waarde toe te passen rentevoet bedraagt 6 %.

- 4) Voor het materieel dient men in de kolom "Waarde" het totaal van de kolom "vervangingswaarde" van het overzicht "Afschrijving van materieel" blz. 11 te vermelden en hierop een reductiecoëfficiënt van 55 % toe te passen. De op deze gereduceerde waarde toe te passen rentevoet bedraagt 6 %.
- 5) Voor de dieren dient men in de kolom "Waarde" het algemeen totaal van de kolom "Jaarlijks gemiddeld kapitaal" van het overzicht "Jaarlijks gemiddeld aantal aanwezige of vetgemeste dieren" te vermelden. De op de totale waarden toe te passen rentevoet bedraagt 6 %.

IV. Bedrijfsresultaten.

1. Totale Opbrengst. (p. 13)

- 1) Men dient de bedragen van de verkopen per speculatie aan te duiden in euro evenals in % van de totale verkopen.
- 2) Inkomsten uit toeristische en ambachtelijke activiteiten op het bedrijf worden in de rubriek "andere speculaties" vermeld.
- 3) In deze rubriek worden de toevallige premies die niet rechtstreeks aan de productie verbonden zijn ingevuld, bv. premies veeprijskampen.

2. Arbeidsinkomen. (p. 14)

- 1) Om het aantal VAK te bekomen, dient men de nodige arbeidsuren voor het bedrijf per jaar te ramen en dit aantal uren te delen door 1.800.
- 2) Op het referentie-inkomen per VAK dient een jaarlijks groeiindex toegepast te worden rekening houdend met de einddatum.
- 3) Teneinde de berekening van de begroting vergelijkbaar te maken met het referentie-inkomen, dient het berekend bedrijfsinkomen met X % te worden aangepast.

Bijlage 4:

Voorwaarden en modaliteiten van de rentesubsidie en/ of kapitaalpremie, de duur van de waarborg en de gevallen waarin de steun geheel of gedeeltelijk onder de vorm van uitgestelde aflossingen wordt toegekend.

Aard van de investeringen	Beschrijving van de investering met vermelding van de bijzondere voorwaarden	Steun	Financiering met een lening	
			% RS	Duur RS Duur WB
<p>Groep 1: Investerings gericht op de realisatie van een landbouw met verbrede doelstellingen, duurzame landbouw en biologische landbouw</p>	<p>Beschrijving van de investering met vermelding van de bijzondere voorwaarden</p> <ul style="list-style-type: none"> • installatie voor waterzuivering op bedrijfsniveau, met inbegrip van de installaties voor waterzuivering in het kader van hergebruik van overtollig regen- en beregeningswater; • uitrusting voor het reinigen van de rookgassen van stookinstallaties met cyclonen, doekenfilters of rookgaswassing; • installatie van een eerste energiescherm in een bestaande serre en in een nieuwbouwserre; • stalverlichtingssysteem met een filter ter bestrijding van de geur- en stofhinder (biofilter, biobed, stoffilters, luchtwassers); • installatie van een warmtebuffer en een rookgascondensator; • installatie van een warmtepomp in combinatie met koude-warmteopslag als onderdeel van de inrichting van een gesloten kas; • installatie van een energiebesparende kasomhulling (dubbel glas, gecoat glas, kunststof kanaalplaten); • nieuwe verwarmingsinstallaties of omschakeling van bestaande verwarmingsinstallaties naar gas of hernieuwbare brandstoffen; • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die gebruikt worden voor de aanmaak van zuivelproducten (met melk van het eigen bedrijf) en het bewaren van die producten, evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is voor die activiteit; • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die gebruikt worden voor het versnijden, bereiden en verkoopklaar maken van vlees (geproduceerd op het eigen bedrijf) en het bewaren van die producten, evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is voor die activiteit; • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die gebruikt worden voor het artisanale verwerken en verkoopklaar maken van land- en tuinbouwproducten (andere dan melk en vlees en geproduceerd op het eigen bedrijf) en het bewaren van die producten, evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is voor die activiteit; 	40 %	4 %	10 j
			De max. duur van de RS hangt af van de econ. Levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur > 10 jaar.	

	<ul style="list-style-type: none"> • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen die bestemd zijn voor de rechtstreekse verkoop van de eigen productie (al dan niet in verwerkte vorm) aan de consument of aan de detailhandel, met inbegrip van een opslag- of koelruimte die bestemd is voor de verkoopklare voorraad van die producten, evenals de aankoop van materieel dat specifiek noodzakelijk is om die activiteit uit te oefenen; • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen en de omheining van uitlopen die voldoen aan de normen voor biologische veehouderij zoals beschreven in de lastenboeken voor de dierlijke biologische productie en op voorwaarde dat de aanvrager de biologische productiemethode toepast (bewijs voorleggen); • investeringen in vaste en verplaatsbare installaties zoals vogelnetten, imitatierooftogels, care-eyeballonnen en afschrikwindmolentjes, gericht op het beperken van schade door vogels of ander wild met uitzondering van knalapparatuur; • mechanische of thermische onkruidbestrijding of loofdoding (schoffel-machine, zwenkmaaiër, rijenfrees, vingeregge, loofklapper, onkruid- of loofbrander, grondstoommachine); • machines en uitrusting die specifiek noodzakelijk zijn voor het beheer van kleine landschapselementen, perceelstranden en landschap (eventueel contracten voorleggen); • installaties voor compostering (omzetten van de composthoop); • aanleg hoogstamboomgaarden in de bioteelt; • investeringen, gericht op het educatief toegankelijk maken van de landbouwbedrijvigheid inzake de productie van producten voor een breder publiek; • inrichting van verblijfsruimten voor zorgvragers in het kader van de zorgboerderijen; 	40 %	4 %	De max. duur van de RS hangt af van de econ. levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur >10 jaar.	10 j
<p>Groep 2: Investerings gericht op de reconversie van het landbouwbedrijf</p>	<ul style="list-style-type: none"> • installaties en materieel die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de bereiding van samengestelde voeders (andere dan ruwvoerders), hoofdzakelijk op basis van zelfgeteelde basisproducten en ter vervanging van krachtvoerders, of voor de bereiding van samengestelde voeders voor varkens op basis van CCM (Corn Cob Mix), hoofdzakelijk op basis van zelfgeteelde producten. De samengestelde voeders moeten een droge stofgehalte hebben van minstens 60%. Hierbij zijn ook graandrooginstallaties voor eigen granen inbegrepen op voorwaarde dat die werken volgens een proces waarbij de verbrandingsgassen niet door de granen gestuurd worden en waarbij er zodoende geen residu's voorkomen in het eindproduct 	30 %	4 %	De max. duur van de RS hangt af van de econ. levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur >10 jaar.	10 j

	<ul style="list-style-type: none"> geautomatiseerde champignonplukmachines in geval van reconversie van de productiemethode om het hoofd te bieden aan de delocalisatie van de champignonproductie; aanplanten of heraanplanten van fruitplantages met nieuwe commercieel beloftevolle fruitvariëteiten op voorwaarde dat de geïntegreerde productiemethode toegepast wordt. Uitbreiding van het areaal wordt toegelaten; installaties en materieel die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de productie van medicinale en aromatische planten; investeringen, gericht op de productie en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen als vorm van diversificatie (land- en tuinbouwproductie blijft hoofdzaak), namelijk: <ul style="list-style-type: none"> oliefers, bestemd voor de productie van PPO (pure plantaardige olie) en installaties voor het zuiveren van op het bedrijf geproduceerde PPO. De aankoop van een mobiele oliepers door een coöperatie van landbouwers is subsidiabel mits het een coöperatie betreft voor dienstverlening; aanpassing van een tractor of een andere landbouwmachine voor het gebruik van PPO; zonneboilers en fotovoltaïsche zonnecellen; installaties en materieel voor de productie van biogas en bijbehorende installaties voor de opwekking van elektriciteit op basis van een substantieel gedeelte grondstoffen van het bedrijf; installaties en materieel voor de energieproductie op basis van energie-teelten en bijbehorende installaties voor de opwekking van elektriciteit op basis van een substantieel gedeelte grondstoffen van het bedrijf; installaties en materieel die op bedrijfsniveau specifiek noodzakelijk zijn voor de productie van andere hernieuwbare brandstoffen (bijvoorbeeld houtachtige energieteelten) en bijbehorende installaties voor de opwekking van elektriciteit. 	30 %	4 %	De max. duur van de RS hangt af van de econ. levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur >10 jaar.	10 j
<p>Groep 3a: Investeringen in onroerende goed, gericht op de realisatie van een structuurverbetering</p>	<ul style="list-style-type: none"> bouwen, verbouwen en uitrusten van melkveestallen, inclusief melkinstallatie, en van jongveestallen voor jongvee van dat melkvee. Bij uitbreidingsinvesteringen is een evenredige uitbreiding van het melkquotum vereist; bouwen, verbouwen en uitrusten van vleesveestallen en van jongveestallen voor jongvee van dat vleesvee. De bedrijven zijn na de investeringen voldoende grondgebonden. Dat wil zeggen dat ze minstens 1 ha ruwvoerders per twee grootvee-eenheden hebben; bouwen van een nieuwe ammoniakemissiearme stal, die voorkomt op de lijst van ammoniakemissiearme stallen van het VLAREM, op voorwaarde dat in zeugenstallen groepshuisvesting wordt toegepast en op voorwaarde dat in legkippenstallen volierehuisvesting of grondhuisvesting wordt toegepast; 	20 %	3 %	De max. duur van de RS hangt af van de econ. Levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur >10 jaar.	10 j

	<ul style="list-style-type: none"> • uitrusten van nieuwe ammoniakemissiearme legkippenstallen met volière-huisvesting of grondhuisvesting; • aanbrengen van isolatie in bestaande en verwarmde pluimvee-, varkens- en vleeskalverstallen zodat een energiebesparing gerealiseerd wordt; • herstellen van daken van hoeven met een cultuurhistorisch karakter, type vierkantshoeven of gelijkgesteld, ongeacht de bestemming van de bedrijfsruimten en ongeacht de sectorale beperkingen in de veehouderij; • bouwen, verbouwen en uitrusten van stallen voor herten, schapen, geiten, konijnen en eventueel het bijbehorende jongvee; • bouwen, verbouwen en uitrusten van stallen voor paarden met inbegrip van gebouwen voor het trainen van paarden (geen manèges). Paardenpension wordt aanvaard als vorm van diversificatie; • bouwen, verbouwen en uitrusten van gebouwen voor een zeer specifieke dierlijke productie zoals de kweek van slakken, insecten en larven (geen honden- en nertsenkwekerijen); • sleufsilo met recuperatiesysteem voor silosappen; • bouwen, verbouwen en uitrusten (bijvoorbeeld verwarming, energie-schermen, beregening, substraatinstallaties, tabletten) van serres in glas of plastic op vaste voet, andere dan de uitrusting die vermeld wordt in groep 1 en 2; • systemen voor het hergebruik van beregeningswater, opvang en hergebruik van hemelwater als beregeningswater; • afbraak van serres in combinatie met een project voor het oprichten van nieuwe serres (op dezelfde locatie of elders), met uitsluiting van kosten voor bodemsanering; • bouwen, verbouwen en uitrusten van kwekerijen van paddestoelen; • bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen voor de productie van witloof, met inbegrip van de hydrocultuurinstallatie; • bouwen, verbouwen en uitrusten van gebouwen voor een zeer specifieke plantaardige productie (in-vitroculturen); • installaties voor de robotisering van de productie; • frigo's; • beregeningsinstallaties en installaties voor fertigatie (andere dan serre-uitrusting), maar niet op basis van grondwater; • aanleg van terreinen voor container- en stellingenteelt, evenals de specifieke terreinuitrusting in de boom- en sierteelt (algemeen); • loodsen voor de opslag en de bewaring van de productie, het marktklaar maken van de productie of voor het stallen van machines en materieel (geen huisvesting van dieren); 	20 %	3 %	<p>De max. duur van de RS hangt af van de econ. Levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur $\leq$ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur $>$10 jaar.</p>	10 j
--	--	------	-----	---	------

	<ul style="list-style-type: none"> • erfverharding en andere infrastructuurwerken in onroerende staat (opvang-bassins voor hemelwater, kavelwegen, reinigingsplaats met bezinkput voor voertuigen, andere bezinkputten, opslagplaats voor vaste mest op kopakker, verhardingen voor de beperking van grondtarra); • nieuwe aanplantingen van kersen, krieke, pruimen, noten en druiven; • installaties en materieel, gericht op de oogstprotectie in bestaande fruit-plantages (hagelkanon, hagelnetten, beregening tegen lentenachtvorst); • aankoop van bestaande bedrijfsgebouwen, al dan niet in gebruik bij de aanvrager. De vorige exploitant is niet benadeeld, er is werkelijke exploitatie; • sanitaire opslagruimte voor kadavers met een koelinstallatie; • omschakeling naar groepshuisvesting voor vleeskalveren. De bouw van nieuwe stallen voor vleeskalveren is niet subsidiabel; • verbouwen en uitrusten van een bestaande legkippenstal naar een stal met volièrehuisvesting of grondhuisvesting; • verbouwen en uitrusten van een bestaande zeugenstal naar een stal met groepshuisvesting; • installeren of verbeteren van de isolatie, de ventilatie en de verwarming in bestaande pluimvee-, varkens- en vleeskalverstallen waardoor ervoor gezorgd wordt dat de luchtcirculatie, het stofgehalte van de lucht, de temperatuur, de relatieve luchtvochtigheid en de gasconcentraties binnen grenzen gehouden worden die niet schadelijk zijn voor de dieren; • installatie van brijvoeding (zonder uitbreiding van de productiecapaciteit); • systemen voor beperking, recycleage of rationeel beheer van afvalwater (ontsmettings- en ontziltingsinstallaties, opslagplaats voor verontreinigd water); • systemen voor de beperking van het gebruik en/of verliezen van pesticiden. Het betreft voornamelijk geavanceerde spuitmachines waarbij er een duidelijk aantoonbare vermindering is van de drift t.o.v. de gangbare spuit-toestellen; • investeringen, gericht op de beperking van de verspreiding van ziektekiemen (installaties voor het steriliseren van substraten of afvalgrond, reinigingsplaats met bezinkput voor voertuigen voor het vervoer van dieren, sanitaire laad- of losplaatsen voor dieren, inclusief eventuele afsluiting, sanitair sas in stallen); • machines voor directe inzaai ter voorkoming van erosie; • de eerste aanplant van biologisch geteelde duurzame planten en de eerste aankoop van biologisch gekweekte ouderdieren op voorwaarde dat de biologische productiemethode toegepast wordt (bewijs voorleggen); 	20 %	3 %	<p>De max. duur van de RS hangt af van de econ. Levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur $\leq$ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur $>$10 jaar.</p>	10 j
--	--	------	-----	---	------

	<ul style="list-style-type: none"> de overname, buiten het kader van de vestiging, van een gedeelte van de bedrijfsbekleding, beperkt tot vee, uitrusting, materieel, voorraden, vruchten te velde en navetten op basis van een geregistreerd overnamecontract met een reële inventaris. Uitrusting die onroerend is van nature is niet subsidiabel in het kader van een overname. Het subsidiabele bedrag van een totale overname (inclusief eerste gedeelte) is beperkt tot 250.000 euro en de sectorale beperkingen zijn niet van toepassing; de overname van aandelen van een bedrijf buiten het kader van de vestiging met inachtneming van dezelfde beperkingen als bij de overname van aandelen bij de vestiging. 	20 %	3 %	De max. duur van de RS hangt af van de econ. Levensduur van de investering. Hij bedraagt 7 jaar indien de normale afschrijvingsduur ≤ 10 jaar en 15 jaar indien de normale afschrijvingsduur >10 jaar.	10 j
<p>Groep 4: Investerings gericht op de realisatie van een structuurverbetering</p>	<ul style="list-style-type: none"> machines en materieel (goederen die roerend zijn van nature) niet opgenomen in de andere lijsten en met uitzondering van tweedehandsmaterieel; dieren, hierbij bepalend dat vervangingsvee nooit subsidiabel is en dat de steun enkel betrekking kan hebben op de eerste aankoop die past in een bedrijfsplan dat voorziet in een uitbreiding van de veestapel. De aankoop van varkens, pluimvee en vleeskalveren is nooit subsidiabel; bouwen en uitrusten van nieuwe ammoniakemissiearme legkippenstallen met verrijkte kooien; verbouwen en uitrusten van een bestaande legkippenstal naar een stal met huisvesting in verrijkte kooien; heraanplanten van fruitplantages met gangbare fruitvariëteiten, beperkt tot de gerooide oppervlakte van appel, peer en perzik; de eerste aanplant (geen vervangingen) van duurzame planten zoals rozen- en moederplanten, hop- en aspergeplanten, houtachtig kleinfruit; overname van de bedrijfsbekleding van een tweede bedrijf, beperkt tot het vee, de machines en het materieel. De sectorgebonden beperkingen zijn van toepassing (quotum, grondgebondenheid); plastiekserres en -tunnels, andere dan die welke vermeld worden in groep 3. 	10 %	3 %	De max. duur van de RS bedraagt 5 jaar.	10 j
<p>Verrichtingen die passen in het kader van de eerste installatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> de overname van de bedrijfsbekleding, beperkt tot vee, uitrusting, materieel, voorraden, vruchten te velde en navetten op basis van een geregistreerd overnamecontract met een reële inventaris. Uitrusting die onroerend is van nature is niet subsidiabel in het kader van een overname; de aankoop van vee, uitrusting, materieel en voorraden gericht, op het vervollgedigen van de bekleding van bedrijven die niet of gedeeltelijk in productie zijn, of de vervanging van vee, uitrusting en materieel dat niet overgenomen wordt, voor zover de verrichtingen verantwoord zijn en er geen nieuwe oriëntatie gegeven wordt aan de activiteiten op het bedrijf; 	75.000 Euro	4 %	10 jaar	15 j

	<ul style="list-style-type: none"> de overname van aandelen als bedrijfsleider (beherend vennoot, zaakvoerder, bestuurder, afgevaardigd bestuurder) in een vennootschap die een positief eigen vermogen aantoonde middels een door de bedrijfsrevisor of erkende accountant opgesteld verslag van de bedrijfsboekhouding en jaarrekening over het laatste jaar dat voorafgaat aan de overname van aandelen als basis voor de waardebeoordeling van de aandelen. De operatie is slechts mogelijk voor vennootschappen die de landbouw als hoofdactiviteit hebben. De waarde van het aandeel wordt alleen gesubsidieerd naar rato van het gedeelte dat betrekking heeft op de bij een bedrijfsovername door een natuurlijke persoon in aanmerking genomen inventarisposten + de landbouwbedrijfsgebouwen met inachtneming van de sectorale beperkingen inzake steunverlening bij het verwerven van bedrijfsgebouwen. De overname van aandelen is in principe slechts tweemaal mogelijk overeenkomstig een vestiging van natuurlijke personen als landbouwer in twee fasen. De uitgaven hebben geen betrekking op het verwerven van productierechten, rechten op vergoeding, allerlei andere rechten en bedrijfsgebouwen. De begunstigde moet het fiscale en sociale statuut aannemen van landbouwer in hoofdberoep. 	75.000 Euro	4 %	10 jaar	15 j
Compensatie van geleden schade	<ul style="list-style-type: none"> schade aan landbouwproductie en productiemiddelen door natuurrampen en buitengewone weersomstandigheden; schade door veeziekten na brucellose, BSE, varkenspest, vogelpest en pseudovogelpest op voorwaarde van een volledige opruiming, gevolgd door herbevolking; schade door veeziekten na tuberculose en leucose op voorwaarde van ten minste 30% opruiming, gevolgd door herbevolking; schade door andere buitengewone gebeurtenissen. 	nvt	3 %	3 jaar	3 j
Coöperaties en coöperaties van consumenten en sociale instellingen	<ul style="list-style-type: none"> bouwen, verbouwen en uitrusten van bedrijfsgebouwen; investeringen, gericht op de bescherming en verbetering van het milieu; aankoop van machines en materieel. Machinerijen in de vorm van een coöperatie voor dienstverlening krijgen voor machines en materieel dezelfde steun als de particuliere landbouwer. 	nvt	4 %	De max. duur bedraagt 10 j. voor gebouwen en milieu en 7 j. voor machines	10 j

- Voor investeringen en verrichtingen die normaal gewaarborgd worden gedurende tien jaar wordt de duur van de waarborg op vijftien jaar gebracht als de investering of verrichting past in de vestiging van de aanvrager.
- Er kan tot drie jaar vrijstelling van aflossing toegestaan worden zonder kosten voor het VLIF, waarvan één jaar bij de vestiging van de aanvrager, de overige twee jaar voor zover de financieel economische toestand van het bedrijf dat verantwoordt.

Bijlage 5: Maximumprijzen voor investeringen

Aard van de constructie	Bedrag in euro (exclusief BTW)
melkveestallen (zonder melkinstallatie, ruimte voor jongvee en stro-opslag): <ul style="list-style-type: none"> • standaardligboxenstal: • gedeeltelijk ingestrooide stal: 	3250 euro/koe 4000 euro/koe
melkinstallaties: <ul style="list-style-type: none"> • melkleiding: • melkstal (1): 	500 euro/koe 800 euro/koe
zoogkoeienstallen (zonder stro-opslag):	2500 euro/koe
vleesveestallen:	2150 euro/dier
jongveestallen:	1350 euro/dier
vleeskalverstallen (2):	750 euro/dier
fokvarkensstallen (incl. mestopslagplaats en meerkosten ammoniakemissiereductie):	2750 euro/zeug
vleesvarkensstallen (incl. mestopslagplaats en meerkosten ammoniakemissiereductie):	400 euro/plaats
schapenstallen (exclusief melkinstallatie):	325 euro/plaats
geitenstallen (inclusief melkinstallatie):	600 euro/plaats
pluimveestallen: <ul style="list-style-type: none"> • stallen voor leghennen (kooien en ammoniakemissiereductie): • stallen voor leghennen (volièresysteem en ammoniakemissiereductie): • stallen voor vleeskuikens (met ammoniakemissiereductie): 	25 euro/kip 28 euro/kip 13 euro/kuiken
paardenstallen: <ul style="list-style-type: none"> • stallen met boxen en inrichting: • rijhal: 	285 euro/m ² 180 euro/m ²
konijnenstallen: <ul style="list-style-type: none"> • stallen voor voedsters: • stallen voor vleeskonijnen: 	7,5 euro/voedster 4 euro /vleeskonijn
loodsen: <ul style="list-style-type: none"> • gesloten loods (gepolierde vloer, geïsoleerd, poorten): • aardappelloods (met binneninrichting): • witloofloods (zonder hydrocultuurinstallatie): • fruitloods (zonder frigo): 	200 euro/m ² 250 euro/m ² 200 euro/m ² 200 euro/m ²
serres voor groenteteelt: <ul style="list-style-type: none"> • serres, licht verwarmd: • serres, zwaar verwarmd met energiebesparende voorzieningen: 	55 euro/m ² 100 euro/m ²
serres voor sierteelt: <ul style="list-style-type: none"> • serres, licht verwarmd: • serres, zwaar verwarmd met energiebesparende voorzieningen en tabletten: 	75 euro/m ² 150 euro/m ²
inrichting witloofloods voor hydrocultuur:	30.000 euro/ha forcerie
inrichting champignonbedrijf (3):	375 euro/m ²
erfverharding:	25 euro/m ²
educatief toegankelijk maken van het landbouwbedrijf voor een breder publiek (onder meer hoevertoerisme):	6.250 euro / slaappleats of maximaal 37.500 euro / verblijfsentiteit bij maximaal vier verblijfseenheden

(1) bedrag niet van toepassing voor een melkrobot. Investering is verantwoord vanaf een zeker quotum met daaraan gekoppeld een minimum aantal koeien (orde 70).

(2) Voor de omschakeling naar groepshuisvesting geldt een maximumbedrag van 300 euro/dier.

(3) bedrag niet geldig bij mechanische pluk

Maximumprijzen voor overname van bedrijfsbekleding

Aard overgenomen bedrijfsbekleding	Bedrag in euro
navetten	200 euro/ha
werkelijk betaalde voorschotten aan teelten	750 euro/ha
voorraden	20.000 euro/bedrijf

30 SEPTEMBER 2005 – Ministerieel besluit tot erkenning van kredietinstellingen voor het toekennen van kredieten die in aanmerking komen voor steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds

(B.S. 20/10/2005)

[gecoördineerde versie na de wijziging bij ministerieel besluit van 16 oktober 2006

(B.S. 03/11/2006)]

DE VLAAMSE MINISTER VAN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, LANDBOUW, ZEEVISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID,

Gelet op het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, inzonderheid op artikel 12, gewijzigd bij het decreet van 24 december 2004;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, inzonderheid op artikel 13, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 maart 2001 en 18 maart 2005;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 15 april 2002 tot erkenning van kredietinstellingen voor het toekennen van kredieten die in aanmerking komen voor steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds;

Overwegende dat er in de bankwereld een aantal verschuivingen, zoals fusies en naamswijzigingen, zijn doorgevoerd, moet de erkenning van de kredietinstellingen krachtens artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996 hieraan worden aangepast, vooral aangezien die verschuivingen pas worden meegedeeld als ze al in de praktijk zijn doorgevoerd,

BESLUIT:

Artikel 1.

De volgende kredietinstellingen worden overeenkomstig artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 1996 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds erkend om kredieten toe te kennen die in aanmerking komen voor steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds:

- 1° Landbouwkrediet N.V.;
- 2° KBC Bank N.V.;
- 3° Bank J. Van Breda & C° N.V.;
- 4° Beroepskrediet N.V. (en de door haar erkende kredietverenigingen);
- 5° ING België N.V.;
- 6° CBC Banque S.A.;
- 7° FORTIS Bank N.V. (en de door haar erkende Landbouwkantoren);
- 8° DEXIA Bank N.V.;
- 9° DELTA LLOYD Bank N.V.;
- 10° AXA Bank N.V.;
- 11° RECORD Bank N.V.;
- 12° CENTEA N.V.;
- 13° TRIODOS Bank N.V.;
- 14° Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland) en de door haar erkende autonome lokale Rabobanken;
- 15° CNH Financial Services SAS.

Art. 2.

Bank J. van Breda & C° N.V., vermeld in artikel 1, 3°, wordt alleen erkend voor de door haar voor 1 april 1996 ingediende dossiers, zolang de genomen beslissing over de steunverlening voor die dossiers praktische uitwerking heeft op basis van de vóór 1 april 1996 geldende richtlijnen.

Art. 3.

De overeenkomst, vermeld in artikel 13, §5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2002 houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, is gevoegd als bijlage bij dit besluit.

Art. 4.

Het ministerieel besluit van 15 april 2002 tot erkenning van kredietinstellingen voor het toekennen van kredieten die in aanmerking komen voor steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds wordt opgeheven.

Art. 5.

Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2005.

Brussel, 30 september 2005

De Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw,
Zeevisserij en Plattelandsbeleid,

Yves LETERME

BIJLAGE

Vlaams Landbouwinvesteringsfonds

OVEREENKOMST

TUSSEN

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid

EN

.....

wordt overeengekomen wat volgt:

Inleidend artikel

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- 1° de minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid;
- 2° het Fonds: het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds;
- 3° de kredietinstelling;
- 4° krediet: elke lening of kredietopening waarvoor het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds zijn waarborg of een rentesubsidie heeft verleend;
- 5° het decreet: artikel 12 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, waarbij een Vlaams Landbouwinvesteringsfonds werd opgericht.

Artikel 1.

De voorwaarden van de tegemoetkoming van het Fonds worden bepaald door de wet, de uitvoeringsbesluiten, de ministeriële omzendbrieven en deze overeenkomst.

Art. 2.

- § 1. De kredietinstelling dient bij het Fonds een aanvraag tot tegemoetkoming in en voegt daarbij een door de kredietaanvrager ondertekende verklaring waarbij die:
- 1° zijn akkoord verleent om al de voor het onderzoek van zijn aanvraag noodzakelijke gegevens aan het Fonds te bezorgen;
  - 2° bevestigt dat hij aan de kredietinstelling kennis heeft gegeven van alle elementen van zijn patrimonium, zowel de activa als de passiva;
  - 3° verklaart dat hij geen andere aanvraag tot tegemoetkoming van het Fonds heeft ingediend of zal indienen hetzelfde doel.
- § 2. De aanvraag tot tegemoetkoming, vermeld in § 1, geeft de voorwaarden aan waaronder de kredietinstelling aanvaardt het gevraagde krediet toe te kennen.
- § 3. De wederopnemingen zullen behandeld worden als nieuwe aanvragen.

Art. 3.

De beslissingen worden aan de kredietinstelling meegedeeld. Bij een gunstige beslissing moet de kredietinstelling de volgende gegevens meedelen aan het Fonds zodra het krediet, zelfs gedeeltelijk, werd opgenomen:

- 1° contractdatum;
- 2° eerste vervaldag waarbij kapitaal moet worden terugbetaald (datum);
- 3° einde van de steun (datum);
- 4° duur van een aflossingsperiode (jaarlijks, semestrieel, trimestrieel, maandelijks);
- 5° kredietopnemingen: datum + bedrag van alle opnemingen voor de betreffende kredieten. Ook eventuele vervroegde terugbetalingen moeten worden doorgegeven aan het VLIF.

De kredietinstelling brengt de minister op de hoogte van het niet-uitbetalen of van de gedeeltelijke uitbetaling van kredieten waarvoor een tegemoetkoming van het Fonds werd verleend zodra ze er kennis van heeft.

Art. 4.

- § 1. De waarborg van het Fonds is aanvullend. Hij heeft tot doel de zekerheden die de kredietaanvrager kan aanbrengen aan te vullen.
De aan het krediet gehechte zekerheden mogen niet worden gewijzigd gedurende de volledige duurtijd van de waarborg van het Fonds zonder voorafgaand akkoord van de minister.
- § 2. Met behoud van de toepassing van artikel 15 wordt de waarborg van het Fonds pas uitgevoerd na uitwinning van de ontleners met al zijn goederen en nadat de andere aan het krediet gehechte zekerheden werden verwezenlijkt.
De mede-ontlener die zich slechts voor een gedeelte van zijn goederen verbonden heeft, moet echter slechts met die goederen uitgewonnen worden, als het Fonds ervan in kennis gesteld werd bij de aanvraag tot tegemoetkoming.

Art. 5.

- § 1. De tegemoetkoming van het Fonds in de waarborg neemt een aanvang zodra het krediet, zelfs gedeeltelijk, wordt opgenomen. Ze neemt een einde na verloop van de door de minister vastgestelde termijn.
- § 2. Als een meer aangepaste vaststelling van de vervaldag het rechtvaardigt en de kredietinstelling het Fonds ervan op de hoogte brengt, is het echter toegestaan dat de waarborg van het Fonds eindigt op een andere datum binnen de twaalf maanden voor of na de einddatum, vermeld in § 1.
- § 3. De minister kan, bij toekenning van een uitstel van kapitaalaflossing overeenkomstig artikel 8, beslissen de duurtijd van de tegemoetkoming van het Fonds in de waarborg te verlengen.
- § 4. De kredietinstelling en de ontleners kunnen een krediet overeenkomen waarvan de looptijd de duurtijd van de waarborg van het Fonds overschrijdt.
- § 5. Met behoud van de toepassing van § 6 en § 7 wordt de waarborg van het Fonds bij elke vervaldag in kapitaal afgebouwd met de verhouding van de kapitaalaflossing die overeenkomt met het percentage toegekende waarborg gedurende de door de minister vastgestelde duur van die waarborg.
Met behoud van de toepassing van artikel 8 moet de kredietakte minstens in één vervaldag in kapitaal per jaar voorzien.
De afbouw van de waarborg neemt een aanvang op de eerste vervaldag voor kapitaal, of bij het niet-goedkeuren door de minister van door de kredietinstelling toegestane uitstellen van kapitaalaflossing vanaf de datum die vastgesteld zou worden voor de eerste vervaldag voor kapitaal bij weigering van de genoemde uitstellen door de kredietinstelling.

- § 6. De minister kan van de afname van de waarborg afzien als hij, overeenkomstig artikel 8, in de loop van het krediet een uitstel van kapitaalaflossing toestaat.
- § 7. Elke onbetaalde vervaldag blijft gedekt door de waarborg van het Fonds als hij voorwerp uitmaakt van een staat van bevinding als vermeld in artikel 10. Als een gedeeltelijk betaalde vervaldag het voorwerp uitmaakte van een staat van bevinding als vermeld in artikel 10, wordt de waarborg van het Fonds afgebouwd volgens artikel 5 naar rato van wat de uitgevoerde betaling vertegenwoordigt ten opzichte van het verschuldigde bedrag. De kredietopzegging brengt stopzetting van de afbouw van de waarborg van het Fonds met zich mee.

Art. 6.

- § 1. Elke akte voor een krediet dat het voorwerp uitmaakt van een tegemoetkoming van het Fonds moet vermelden dat de ontleners zich verbindt op het eerste verzoek aan het Fonds en aan de kredietinstelling alle inlichtingen van professionele of financiële aard te verstrekken en alle bezoeken en onderzoeken van hun afgevaardigden toe te staan.
- § 2. Bovendien moet elke akte voor een krediet dat het voorwerp uitmaakt van een tegemoetkoming van het Fonds vermelden dat:
- 1° de ontleners zich ertoe verbindt elke verwerving van onroerende goederen aan de kredietinstelling te melden en haar op het eerste verzoek hypotheek hierop te verlenen;
  - 2° de kredietinstelling zich het recht voorbehoudt te allen tijde en zonder voorafgaande kennisgeving het krediet op te zeggen:
    - a) in geval van onjuiste verklaringen door de ontleners;
    - b) als de ontleners de voorwaarden, gesteld bij het toekennen van het krediet of van de waarborg van het Fonds, niet eerbiedigt;
  - 3° de ontleners zich ertoe verbindt geen afstand te doen van zijn productiequota gedurende de volledige duur van de waarborg zonder voorafgaande en schriftelijke toestemming van het Fonds;
  - 4° de ontleners zich ertoe verbindt de kredietinstelling onmiddellijk te informeren over steunaanvragen bij openbare overheden uit hoofde van een vrijwillige productievermindering op zijn bedrijf;
  - 5° de ontleners aan de kredietinstelling, die aanvaardt, het afstaanbare gedeelte van alle lonen, wedden en vergoedingen die hem, uit welke hoofde ook, kunnen toekomen afstaat alsook elk bedrag dat hij zou moeten ontvangen na een quotumafstand of een vrijwillige productievermindering op zijn bedrijf. Die afstand zal alleen uitwerking hebben als de ontleners in gebreke blijft om de opeisbaar geworden bedragen te betalen ter uitvoering van de aan het krediet verbonden verbintenissen;
  - 6° elk door de ontleners ontvangen of te ontvangen bedrag na een quotumafstand of vrijwillige productievermindering van rechtswege en prioritair aangewend wordt voor kredieten, gewaarborgd door het Fonds, als die quotumafstand of vrijwillige productievermindering een aantasting van de rendabiliteit van het bedrijf met zich meebrengt.

Art. 7.

- § 1. De kredietinstelling stelt de fondsen pas beschikbaar nadat de ontleners de bewijsstukken betreffende uitvoering en kostprijs van de investering waarvoor het krediet werd verleend, heeft voorgelegd.
- § 2. De geleende bedragen moeten, behoudens toestemming van de minister, opgenomen worden binnen de twee jaar vanaf de datum van ondertekening van de leningsakte of de datum van terugzending door de ontleners van de kredietopeningsbrief, voorzien van zijn handtekening.

Art. 8.

De minister kan eveneens uitstel van kapitaalaflossing toestaan, hetzij bij de toekenning van de waarborg, hetzij in de loop van het krediet.

Art. 9.

- § 1. De minister bepaalt de duurtijd van tegemoetkoming in de rente door het Fonds. De tegemoetkoming in de rente neemt een aanvang op de datum die aan de eerste vervaldag in kapitaal voorafgaat met een periode, gelijk aan het interval tussen de vervaldagen in kapitaal, in voorkomend geval vermeerderd met de duur van de volgens artikel 8 toegestane uitstellen van kapitaalaflossing. Als de datum die aldus vastgesteld wordt aan de datum waarop de intresten beginnen te lopen voorafgaat, neemt de rentetussenkomenst pas een aanvang op die laatste datum. De kredietinstelling stelt het Fonds in kennis van de overeengekomen datum van de eerste vervaldag in kapitaal.

- § 2. De tegemoetkoming in de rente wordt berekend op het gesubsidieerde bedrag dat bij elke vervaldag in kapitaal afneemt met een schijf, gelijk aan dat bedrag gedeeld door het aantal vervaldagen in kapitaal tijdens de duur van de tegemoetkoming. Het gesubsidieerd bedrag bij de vervaldagen in kapitaal gebeurt evenwel slechts na de eventuele door de minister toegestane uitstellen in kapitaalaflossing, in voorkomend geval ten belope van een schijf gelijk aan het gesubsidieerd bedrag gedeeld door het aantal vervaldagen in kapitaal dat na deze uitstellen overblijft binnen de duur van rentetegemoetkoming. Het bedrag waarop de rentesubsidies berekend worden, kan nooit het contractueel bepaalde kapitaalsaldo overtreffen.
- § 3. De uitbetaling van de aan een krediet verbonden rentesubsidies kan door de kredietinstelling slechts jaarlijks opgevraagd worden in het trimester van de jaarvervaldag.
- § 4. Bij elke overeengekomen vervaldag in intresten brengt de kredietinstelling de rentesubsidie op het debet van de hiervoor in haar boeken geopende rekeningen.
- § 5. De afrekeningen van de opeisbare rentesubsidies worden trimestrieel afgesloten en ter betaling bezorgd aan de minister volgens de bij ministeriële onderrichting vastgelegde voorwaarden.

Art. 10.

- § 1. Als de ontlener die waarborg van het Fonds geniet, zijn verplichting om de aflossing of de intresten voor het toegekende krediet te betalen niet nakomt binnen de zes maanden na de vastgestelde vervaldag, moet de kredietinstelling aan het Fonds vóór het einde van de zevende maand een staat van bevinding voorleggen met vermelding van de financiële toestand van de ontlener, de beschikbaarheid van de zekerheden van de lening en in voorkomend geval de reeds genomen maatregel ter vrijwaring ervan. Een kopie van de laatste balans en winst- en verliesrekening wordt aan de staat van bevinding toegevoegd als de ontlener een rechtspersoon is.
- § 2. De kredietinstelling moet in voorkomend geval aan het Fonds eveneens melding maken van de onroerende verwervingen van de ontlener waarvan ze kennis heeft. In voorkomend geval kan de minister de kredietinstelling opleggen van de ontlener te eisen dat hij de verworven onroerende goederen hypothekeert.
- § 3. Elke vervaldag die geen voorwerp uitmaakt van een staat van bevinding als vermeld in § 1 wordt bij de bepaling van de waarborg van het Fonds als volledig betaald beschouwd.
- § 4. De kredietinstelling informeert het Fonds onverwijld over de aanzuivering van vervaldagen waarvoor een staat van bevinding als vermeld in § 1, werd doorgestuurd.

Art. 11.

De kredietinstelling moet het Fonds onmiddellijk informeren over elke kredietopzegging alsook over de motieven die ertoe leiden. Ze bezorgt een kopie van de opzeggingsbrief waarin ze een einde stelt aan het krediet en er de volledige terugbetaling van eist.

Het Fonds heeft het recht van de kredietinstelling te eisen dat ze onmiddellijk het krediet opzegt in geval van onjuiste verklaringen door de ontlener of het niet respecteren door die laatste van de voorwaarden, gesteld bij de toekenning van zijn waarborg.

Art. 12.

De rentesubsidies worden uiterlijk zes maanden na de opzegging stopgezet.

Elk beslagleggingsexploot of bevel dat voorafgaat aan een beslag dat gericht is op de goederen van de ontlener of op de aan het krediet gehechte zekerheden brengt onmiddellijke stopzetting van de rentesubsidies met zich mee. Elke minnelijke verkoop van die goederen, verplicht door eender wie, alsook het verlies door de ontlener van de hoedanigheid van landbouwer in hoofdberoep heeft dezelfde uitwerking. De kredietinstelling stelt in voorkomend geval de minister onverwijld in kennis van de datum van bovenvermelde handelingen en gebeurtenissen.

De minister kan evenwel, op gemotiveerd verzoek van de kredietinstelling, besluiten tot het behoud van de rentesubsidies.

Art. 13.

De kredietinstelling moet gedurende de volledige duurtijd van de tegemoetkoming van het Fonds iedere tekortkoming van de ontlener aan zijn wettelijke, reglementaire of overeengekomen verplichtingen in verband met de toekenning van het krediet of de tegemoetkoming van het Fonds aan de minister mee te delen vanaf het ogenblik dat ze ervan kennis kreeg.

Ze zendt jaarlijks, onmiddellijk na ontvangst, aan de minister een afschrift van de balans en de winst- en verliesrekening van de coöperatieven en verenigingen van landbouwers, als vermeld in artikel 1 van de wet, die de tegemoetkoming van het Fonds hebben verkregen. Bij ontstentenis van een normale boekhoudkundige toestand, of in geval van verliezen, deelt de kredietinstelling haar bevindingen mee of bezorgt ze een kopie van het expertiseverslag dat ze na onderzoek ter plaatse heeft opgesteld.

Art. 14.

De minister kan te allen tijde de waarborg van het Fonds die gehecht is aan een krediet bij gemotiveerde beslissing geheel of gedeeltelijk intrekken als de kredietinstelling de bepalingen van artikel 4 § 1, artikel 6, 7, 10, 11 en 13 van de huidige overeenkomst niet heeft nageleefd.

Art. 15.

De minister kan, als het beroep op de waarborg van het Fonds geheel of gedeeltelijk vaststaat, beslissen die onmiddellijk uit te voeren ten belope van een voorlopig bedrag dat hij vaststelt.

Als die provisie het definitieve bedrag van tegemoetkoming door het Fonds overtreft, moet de kredietinstelling de teveel ontvangen bedragen, vermeerderd met de wettelijke intresten, te rekenen vanaf de uitbetalingsdatum, terug storten.

Art. 16.

De kredietinstelling houdt zich aan de ministeriële onderrichtingen betreffende de eventuele verwezenlijking van de goederen van de ontlener of van de aangebrachte zekerheden als het krediet gewaarborgd is door het Fonds.

Art. 17.

In geval van meerdere kredieten worden de uit de verwezenlijking van de zekerheden voortkomende bedragen, behoudens door de minister toegestane rangafstand, in de volgorde van inschrijving aangewend voor de terugbetaling van de kredieten waaraan die zekerheden gehecht zijn.

Art. 18.

Met behoud van de toepassing van artikel 14 kan de minister bij fouten of nalatigheden van de kredietinstelling bij het beheer van een door het Fonds gewaarborgd krediet, evenals in voorkomend geval bij de realisatie van de goederen van de ontlener of andere ingebrachte zekerheden, beslissen de uit te voeren waarborg te verminderen ten belope van het nadeel dat eruit voortvloeit voor het Fonds.

Art. 19.

De minister of zijn afgevaardigde kan bij de kredietinstelling inzage nemen of een afschrift verkrijgen van de dossiers, rekeningen en documenten betreffende de kredieten die het voorwerp uitmaken van een tegemoetkoming van het Fonds.

De kredietinstelling moet op het eerste verzoek van het Fonds haar beheer van de kredieten en in voorkomend geval van de realisatie van de goederen van de ontlener en de aangebrachte zekerheden rechtvaardigen en elk document dat hiervoor nuttig is, bezorgen.

Art. 20.

De kredieten, vermeld in deze overeenkomst, maken, overeenkomstig de ministeriële onderrichtingen, in de boeken van de kredietinstelling het voorwerp uit van een boekhouding die afgezonderd is van de andere verrichtingen.

De kredietinstelling bezorgt aan de minister op het eerste verzoek, en volgens de voorgeschreven voorwaarden, alle boekhoudkundige en financiële bescheiden die noodzakelijk zijn voor de bepaling van de totaalbedragen waarvoor het Fonds zich verbonden heeft.

Deze overeenkomst is van toepassing op de tegemoetkomingen van het Fonds waarvan de aanvraag ingediend werd vanaf 1 april 1996.

Artikel 7 tot en met 19 zijn daarenboven onmiddellijk van toepassing op de tegemoetkomingen waarvan de aanvraag ingediend werd voor die datum. Die tegemoetkomingen blijven voor het overige geregeld door de bepalingen van de bij de indiening van de aanvraag tot tegemoetkoming van het Fonds geldende overeenkomst die niet strijdig zijn met de voornoemde artikelen.

Opgemaakt in Brussel, in twee exemplaren, op

De kredietinstelling,

De Vlaamse minister bevoegd voor het
landbouwbeleid,

8.2 Besluiten inzake het VLIF – agrovoeding

19 juli 2007. – Besluit van de Vlaamse Regering betreffende steun aan investeringen in de agrovoedingssector

(B.S. 14/09/2007)

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO);

Gelet op het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, inzonderheid op artikel 12, §3, gewijzigd bij het decreet van 24 december 2004;

Gelet op aanbeveling nr. 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen;

Overwegende dat de noodzaak bestaat om over te gaan tot de uitvaardiging van een organieke regelgeving voor de subsidiëring van investeringen in de agrovoedingssector als gevolg van de reorganisatie van de steunverlening binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij overeenkomstig de principes van beter bestuurlijk beleid;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 12 mei 2006;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 19 juli 2006;

Gelet op het advies van de Vlaamse Land- en Tuinbouwraad, gegeven op 8 september 2006;

Gelet op het akkoord van de Europese Commissie, gegeven op 27 april 2007;

Gelet op advies 43.284/3 van de Raad van State, gegeven op 2 juli 2007, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Hoofdstuk I. Definities

Artikel 1.

In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° bedrijven uit de agrovoedingssector: de ondernemingen, hetzij als natuurlijk persoon, hetzij als rechtspersoon, die de verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten, opgenomen in bijlage I van de geconsolideerde versie van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, tot voorwerp hebben, beperkt tot bedrijvigheden, aangewezen door de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij;
- 2° de kandidaat-begunstigde: een bedrijf als vermeld in punt 1°;
- 3° de rechtspersoon: een handelsvennootschap als vermeld in artikel 2, §2, van het wetboek van vennootschappen;

- 4° kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (kmo's):
- a) ondernemingen waar minder dan 250 personen werken en waarvan de jaaromzet niet meer bedraagt dan 50 miljoen euro of waarvan het balanstotaal niet meer bedraagt dan 43 miljoen euro;
  - b) een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werken en waarvan de jaaromzet of het jaarlijkse balanstotaal niet meer bedraagt dan 10 miljoen euro;
  - c) een "micro-onderneming" is een onderneming waar minder dan 10 personen werken en waarvan de jaaromzet of het jaarlijkse balanstotaal niet meer bedraagt dan 2 miljoen euro.
- 5° grote ondernemingen: ondernemingen die niet onder de kmo-bepalingen, vermeld in 4° vallen;
- 6° oproep: de oproep bij ministeriële omzendbrief aan kandidaat-begunstigden tot indiening van een steunaanvraag;
- 7° de minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij;
- 8° de steun: een financiële tegemoetkoming in de vorm van een kapitaalpremie voor investeringen.

Hoofdstuk II. Steun aan investeringen in de agrovoedingssector

Art. 2.

Een kandidaat-begunstigde kan de steun, vermeld in artikel 1, 8°, genieten als hij voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° de maatschappelijke zetel of de exploitatiezetel ligt in het Vlaamse Gewest;
- 2° de investeringen die voor steun in aanmerking komen, liggen in het Vlaamse Gewest;
- 3° de continuïteit van de bedrijvigheid kan voldoende aangetoond worden door middel van een businessplan. De voorwaarden van dat businessplan worden bepaald door de minister;
- 4° hij beschikt over de nodige vergunningen die door de minister worden opgegeven bij iedere oproep.

De minister kan aanvullende voorwaarden bepalen.

Art. 3.

De steun bedraagt maximaal 20% van de investeringskosten.

De minister bepaalt binnen de limieten, vermeld in het eerste lid, per oproep de grootte van de kapitaalpremie.

Hoofdstuk III. Voorwaarden

Art. 4.

De minister bepaalt per oproep, afhankelijk van de budgettaire mogelijkheden, de sectoren, deelsectoren en grootte van ondernemingen die in aanmerking komen om subsidieaanvragen in te dienen.

Art. 5.

De minister bepaalt per oproep de investeringen die in aanmerking komen voor steun, rekening houdend met de grootste noodzakelijkheden binnen de agrovoedingssector. Hij bepaalt tevens de minimale en maximale investeringsuitgaven en de investeringsperiode die in aanmerking wordt genomen.

Art. 6.

De steun kan alleen verkregen worden voor investeringen die begonnen zijn na indiening van een steunaanvraag tengevolge van een oproep.

Art. 7.

De kandidaat-begunstigde verbindt er zich toe geen andere Vlaamse steun aan te vragen van welke aard ook voor de investeringen, vermeld in hoofdstuk II.

Art. 8.

De kapitaalpremie wordt uitbetaald in een of meer schijven. De minister bepaalt per oproep de uitbetalingsvoorwaarden.

Hoofdstuk IV. Aanvraag

Art. 9.

De minister organiseert de toekenning van de steun via een oproep.

De minister bepaalt per oproep de termijn voor indiening van de subsidieaanvragen.

Art. 10.

De kandidaat-begunstigde die de steun wil ontvangen, dient een aanvraag in bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, sectie Agrovoeding. De minister bepaalt het model van het aanvraagformulier.

Hoofdstuk V. Slotbepalingen

Art. 11.

§1. De steun is pas definitief verworven als aan de voorwaarden, vermeld in artikel 2, is voldaan:

- 1° gedurende tien jaar voor onroerende goederen;
- 2° gedurende vijf jaar voor roerende goederen.

§2. Bij stopzetting van de steun mag de premie behouden blijven naar rato van de verhouding van de actieve periode ten opzichte van de geplande periode. De termijn tussen de begindatum van de steun en het tijdstip van stopzetting is de actieve periode. De minimale actieve periode bedraagt één jaar.

Art. 12.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 19 juli 2007

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

26 november 2007. – Ministerieel besluit tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende steun aan investeringen in de agrovoedingssector

(B.S. 11/01/2008)

DE VLAAMSE MINISTER VAN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, HAVENS, LANDBOUW, ZEEVISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID,

Gelet op het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004, inzonderheid op artikel 12, §3, vervangen bij het decreet van 24 december 2004;

Gelet op Verordening (EEG) nr. 3037/90 van de Raad betreffende de statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap, gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 761/93 en Verordening (EG) nr. 29/2002 van de Commissie;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende steun aan investeringen in de agrovoedingssector;

Overwegende dat onverwijld moet worden overgegaan tot het verlenen van steun aan investeringen in de agrovoedingssector in het kader van het Programma voor Plattelandsontwikkeling Vlaanderen 2007-2013, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 27 oktober 2006;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 31 augustus 2007;

Gelet op advies nummer 43.656/3 van de Raad van State, gegeven op 16 oktober 2007, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State,

BESLUIT:

Artikel 1.

In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° het besluit: het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende steun aan investeringen in de agrovoedingssector;
- 2° de minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij.

Art. 2.

De bedrijvigheden, vermeld in artikel 1, 1°, van het besluit, zijn die met de NACE-BEL-codes, opgenomen in bijlage I, die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 3.

Naast de noodzakelijke bouw- en milieuvergunningen is aan de vergunningen, vermeld in artikel 2, 4°, van het besluit, voldaan als:

- 1° voor alle sectoren behoudens door de minister te bepalen uitzonderingen een door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie uitgereikt milieucertificaat aantoonde dat de investeringsprojecten geen veelbetekenende negatieve effecten teweegbrengen op het leefmilieu;
- 2° voor agrovoedingsbedrijven waarvan de bedrijvigheden betrekking hebben op de volgende NACE-BEL-codes een door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) goedgekeurd grondplan van het bedrijf voorgelegd kan worden waaruit blijkt dat de investeringsprojecten uitgevoerd zullen worden met inachtnaam van de sanitaire normen van de EU:
  - a) 15.11: productie en conservering van vlees;
  - b) 15.12: productie en conservering van vlees van gevogelte;
  - c) 15.13: vervaardiging van vleeswaren en -conserven;
  - d) 51.32: groothandel in vlees en vleeswaren, beperkt tot de groothandelsactiviteiten in verband met het toeleveren aan de verwerkende industrie.

Art. 4.

De minimuminvesteringsuitgave, vermeld in artikel 5 van het besluit, is vastgesteld op 25.000 euro. De maximuminvesteringsuitgave wordt bepaald door de minister op het ogenblik van elke oproep.

Art. 5.

De investeringen, vermeld in artikel 5 van het besluit, hebben behoudens investeringen op het niveau van de detailhandel en investeringen bestemd om te worden verhuurd, met uitzondering van investeringen in een structureel verband met een samenhangende centrale hoofdactiviteit inzake de verwerking van landbouwproducten, betrekking op:

- 1° de oprichting, verwerving en uitrusting van bedrijfsgebouwen, bestemd voor de uitvoering van de bedrijvigheden, vermeld in artikel 2;
- 2° de aankoop van machines en bedrijfsuitrusting, bestemd voor de uitvoering van de bedrijvigheden, vermeld in artikel 2;
- 3° studies en erelonen voor de uitvoering van de investeringen, vermeld in punt 1° en 2°, evenwel beperkt tot maximaal 10% van het totale subsidiabele investeringsbedrag.

Investeringen in grond, tweedehandsmateriaal, herstellingen en onderhoudswerkzaamheden komen niet in aanmerking voor steun.

De minister kan op het ogenblik van elke oproep per sector de investeringen specificeren of beperken die in aanmerking komen voor steun, afhankelijk van de budgettaire situatie en de grootste noodzakelijkheden binnen de sector.

Art. 6.

De investeringen, vermeld in artikel 5, moeten betrekking hebben op land- en tuinbouwproducten die voor minstens 50% afkomstig zijn van landen binnen de EU. De minister kan bij de oproep aanvullende bepalingen vaststellen.

Art. 7.

De investeringsperiode, vermeld in artikel 5 van het besluit, bedraagt maximaal twee jaar behoudens afwijkingen, door de minister toe te staan.

Art. 8.

Het aanvraagformulier, vermeld in artikel 10 van het besluit, wordt kenbaar gemaakt via een ministeriële omzendbrief.

Brussel, 26 november 2007

De Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Havens,
Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

Bijlage I. Lijst met bedrijvigheden als vermeld in artikel 2 van het ministerieel besluit van 26 november 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende steun aan investeringen in de agrovoedingssector

NACE-BEL-code	Omschrijving van de economische activiteit
15111	productie van vers vlees
15112	productie van diepgevroren vlees
15121	productie van vers vlees van gevogelte

15122	productie van diepgevroren vlees van gevogelte
15131	vervaardiging van verse vleeswaren en van vleesconserven
15132	vervaardiging van diepgevroren vleeswaren
15311	verwerking en conservering van aardappelen
15312	productie van diepgevroren aardappelbereidingen
15320	vervaardiging van groente- en fruitsappen
15331	verwerking en conservering van groenten
15332	productie van diepgevroren groenten
15333	verwerking en conservering van fruit
15411	vervaardiging van ruwe plantaardige oliën
15412	vervaardiging van ruwe dierlijke oliën en vetten
15420	raffinage van plantaardige oliën en vetten
15430	vervaardiging van margarine en andere spijsvetten
15510	zuivelfabrieken en kaasmakerijen
15610	vervaardiging van maalderijproducten
15620	vervaardiging van zetmeel en zetmeelproducten
15710	vervaardiging van voeders voor hoevedieren
15720	vervaardiging van voeders voor huisdieren
15830	vervaardiging van suiker
15860	verwerking van koffie en thee (inbegrepen cichorei)
15870	vervaardiging van specerijen, sausen en kruiden
15890	vervaardiging van overige voedingsmiddelen, met uitzondering van activiteiten die betrekking hebben op de afzet van producten naar de detailhandel of consument
15920	productie van ethylalcohol door gisting
15930	vervaardiging van wijnen
15940	vervaardiging van cider en van andere vruchtenwijnen
15950	vervaardiging van andere niet-gedestilleerde gegiste dranken
15970	vervaardiging van mout
17140	bewerken en spinnen van vlas- of vlasachtige vezels, beperkt tot de eerste verwerking
51210	groothandel in granen, zaden en voeders voor hoevedieren, met uitzondering van activiteiten die betrekking hebben op de afzet van producten naar de detailhandel of consument
51220	groothandel in bloemen en planten, met uitzondering van activiteiten die betrekking hebben op de afzet van producten naar de detailhandel of consument
51230	groothandel in levende dieren, met uitzondering van activiteiten die betrekking hebben op de afzet van producten naar de detailhandel of consument
51310	groothandel in groenten en fruit, met uitzondering van activiteiten die betrekking hebben op de afzet van producten naar de detailhandel of consument

51321	groothandel in vlees en vleeswaren, exclusief vlees van gevogelte en van wild, met uitzondering van activiteiten die betrekking hebben op de afzet van producten naar de detailhandel of consument
51322	groothandel in vlees van wild en van gevogelte, met uitzondering van activiteiten die betrekking hebben op de afzet van producten naar de detailhandel of consument
51331	groothandel in zuivelproducten en eieren, met uitzondering van activiteiten die betrekking hebben op de afzet van producten naar de detailhandel of consument
51382	groothandel in aardappelproducten, met uitzondering van activiteiten die betrekking hebben op de afzet van producten naar de detailhandel of consument
74871	de organisatie van diverse particuliere markten, beperkt tot de organisatie van markten en veilingen inzake land- en tuinbouwproducten

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 26 november 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende steun aan investeringen in de agrovoedingssector.

Brussel, 13 december 2007

De Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Havens,
Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

8.3 Besluiten en omzendbrief inzake het VLIF – omkadering

27 APRIL 2007. – Besluit van de Vlaamse Regering betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw

(B.S. 19/06/2007)

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994, inzonderheid op artikel 12, gewijzigd bij de decreten van 24 december 2004 en 23 juni 2006;

Overwegende dat bij de reorganisatie van de steunverlening overeenkomstig de principes van Beter Bestuurlijk Beleid de investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw op passende wijze dienen ondersteund te worden;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 30 januari 2006;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 12 mei 2006;

Gelet op het advies van de Vlaamse Land- en Tuinbouwraad, gegeven op 8 september 2006;

Gelet op het akkoord van de Europese Commissie, gegeven op 13 december 2006;

Gelet op advies 42.138/3 van de Raad van State, gegeven op 6 februari 2007, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Hoofdstuk I. Definities

Artikel 1.

In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° omkaderingssector van land- en tuinbouw: het geheel van bedrijven, verenigingen en instellingen die hetzij als natuurlijke persoon, hetzij als rechtspersoon, een dienstverlenende bijdrage leveren tot de ontwikkeling van de land- en tuinbouwsector of tot de begeleiding van activiteiten op land- en tuinbouwbedrijven;
- 2° kandidaat-begunstigde: een bedrijf, vereniging of instelling als vermeld in punt 1°;
- 3° rechtspersoon: een handelsvennootschap als vermeld in artikel 2, §2, van Boek I, Titel I, van de wet van 7 mei 1999 houdende het wetboek van vennootschappen of een vereniging zonder winstoogmerk als vermeld in artikel 1 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen;
- 4° oproep: de oproep bij ministeriële omzendbrief aan de kandidaat-begunstigden tot indiening van een steunaanvraag;
- 5° de minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij;
- 6° steun: een financiële tegemoetkoming onder de vorm van een kapitaalpremie voor investeringen.

Hoofdstuk II. Steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw

Art. 2.

De minister bepaalt, binnen de omschrijving van artikel 1, 1° en beperkt tot praktijkcentra en vergelijkbare instellingen, de te weerhouden doelgroepen voor steun.

Art. 3.

Een kandidaat-begunstigde kan de steun, vermeld in artikel 1, 6°, ontvangen als hij aan volgende voorwaarden voldoet:

- 1° de maatschappelijke zetel of de exploitatiezetel is gelegen in het Vlaamse Gewest;
- 2° de investeringen die voor steun in aanmerking komen zijn gelegen in het Vlaamse Gewest;
- 3° de continuïteit van de bedrijvigheid kan voldoende aangetoond worden door middel van een bedrijfsinformatieplan. De minister bepaalt de modaliteiten van dat bedrijfsinformatieplan;

De minister kan aanvullende voorwaarden bepalen.

Art. 4.

De steun bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele investeringskosten.

De minister bepaalt binnen de limieten, vermeld in lid 1, de grootte van de kapitaalpremie.

Hoofdstuk III. Voorwaarden

Art. 5.

De minister bepaalt per oproep, afhankelijk van de budgettaire mogelijkheden en binnen de overeenkomstig artikel 2 bepaalde doelgroepen, de subdoelgroepen die in aanmerking komen voor indiening van een subsidieaanvraag.

Art. 6.

De minister bepaalt per oproep de investeringen die in aanmerking komen voor steun, rekening houdend met de grootste noodzakelijkheden binnen de omkaderingssector van land- en tuinbouw. Hij bepaalt tevens de minimale- en maximale investeringsuitgaven en de investeringsperiode die in aanmerking wordt genomen.

Art. 7.

De steun kan alleen verkregen worden voor investeringen waarvan de uitvoering ten hoogste zes maanden voor het tijdstip van publicatie van de oproep een aanvang nam, behoudens afwijkingen die de minister bepaalt.

Art. 8.

De kandidaat-begunstigde verbindt er zich toe geen andere steun aan te vragen waardoor het totale steunbedrag meer bedraagt dan de reële investeringskosten. De minister kan extra voorwaarden vaststellen.

Art. 9.

De kapitaalpremie wordt uitbetaald in een of meerdere schijven. De minister bepaalt per oproep de uitbetalingsvoorwaarden.

Hoofdstuk IV. Aanvraag**Art. 10.**

De minister organiseert de toekenning van de steun via een oproep.

De minister bepaalt per oproep de termijn voor indiening van de subsidieaanvragen.

Art. 11.

De kandidaat-begunstigde die de steun wil ontvangen, dient een aanvraag in bij het Vlaams Landbouw-investeringsfonds, sectie Omkadering. De minister bepaalt het model van aanvraagformulier.

Hoofdstuk V. Slotbepalingen**Art. 12.**

§1. De steun is pas definitief verworven als aan de voorwaarden, vermeld in artikel 3, is voldaan:

- 1° gedurende tien jaar voor onroerende goederen;
- 2° gedurende vijf jaar voor roerende goederen.

§2. Bij stopzetting van de steun mag de premie behouden blijven naar rato van de verhouding van de actieve periode ten opzichte van de geplande periode. De termijn tussen de begindatum van de steun en het tijdstip van stopzetting is de actieve periode. De minimale actieve periode is één jaar.

Art. 13.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 27 april 2007

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,

Yves LETERME

15 oktober 2007. – Ministerieel besluit tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw (B.S. 08/11/2007)

DE VLAAMSE MINISTER VAN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, HAVENS, LANDBOUW, ZEEVISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID,

Gelet op het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen van de begroting 1994, inzonderheid op artikel 12, gewijzigd bij de decreten van 24 december 2004 en 23 juni 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 15 juni 2007;

Overwegende dat het verlenen van steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw noodzakelijk is voor het bevorderen van de economisch-concurrentiële productiestructuren in de land- en tuinbouw;

Gelet op het advies 43.374/1/V van de Raad van State, gegeven op 24 juli 2007 met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

BESLUIT

Artikel 1.

In dit ministerieel besluit wordt verstaan onder:

- 1° het besluit: het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw;
- 2° de minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij;

Art. 2.

De doelgroepen, vermeld in artikel 2 van het besluit hebben het statuut van vereniging zonder winstoogmerk of van een bij decreet of provinciebesluit opgerichte rechtspersoon met als doelstelling de organisatie van praktijkgericht onderzoek in land- en tuinbouw. Het gaat meer bepaald om:

- 1° voor de praktijkcentra in de plantaardige sector:
  - a) Proefcentrum voor Sierteelt vzw in Destelbergen;
  - b) Proefcentrum Fruitteelt vzw in Sint-Truiden;
  - c) Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt Oost-Vlaanderen vzw in Kruishoutem;
  - d) Proefstation voor de Groenteteelt vzw in Sint-Katelijne-Waver;
  - e) Koninklijk Belgisch Instituut tot Verbetering van de Biet vzw in Tienen;
  - f) Proefcentrum Hoogstraten vzw in Hoogstraten-Meerle;
  - g) Interprovinciaal Proefcentrum voor de Aardappelteelt vzw in Kruishoutem;
  - h) Interprovinciaal Proefcentrum voor de Biologische Teelt vzw in Rumbeke;
  - i) Landbouwcentrum voor Granen, Eiwitrijke Gewassen, Oliehoudende Zaden en Kleine Industrie-gewassen vzw in Rumbeke;
  - j) Landbouwcentrum voor Voedergewassen vzw in Geel;
  - k) West-Vlaamse Proeftuin voor Industriële Groenten vzw in Rumbeke;
  - l) Nationale Proeftuin voor Witloof vzw in Herent;
  - m) Proefcentrum voor de Champignoneteelt vzw in Rumbeke;
  - n) Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten vzw in Leuven;
  - o) Bodemkundige Dienst van België vzw in Heverlee.

2° voor de praktijkcentra in de dierlijke sector:

- a) Proefcentrum voor Innovatie, Verbreding en Advies voor Landbouw en Veehouderij vzw in Rumbeke;
- b) Centrum voor Agrarisch Praktijk Onderzoek vzw in Glabbeek;
- c) Proef- en Vormingscentrum voor de Landbouw vzw in Bocholt;
- d) Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw in Drongen;
- e) Kempisch Instituut voor Land- en Tuinbouwonderzoek vzw in Geel;
- f) Eigen Vermogen van het ILVO in Merelbeke.

Art. 3.

Het aanvraagformulier, vermeld in artikel 11 van het besluit, wordt kenbaar gemaakt via een ministeriële omzendbrief.

Art. 4.

De investeringen, vermeld in artikel 6 van het besluit, hebben behoudens herstellingen, onderhoudswerkzaamheden, tweedehandsinvesteringen en de aankoop van grond en gebouwen, betrekking op:

- a) de oprichting van bedrijfsgebouwen en de aankoop van machines en uitrustingsgoederen, bestemd voor de uitvoering van de onderzoeksactiviteiten;
- b) studies en erelonen voor de uitvoering van de investeringen, vermeld in punt a), evenwel beperkt tot maximaal 10 % van het totale subsidiabele investeringsbedrag.

De minister kan op het ogenblik van elke oproep de investeringen die voor steun in aanmerking komen, specificeren.

Art. 5.

De kapitaalpremie wordt binnen de limieten, vermeld in artikel 4, eerste lid, van het besluit op het ogenblik van elke oproep bepaald.

Art. 6.

De minimale investeringsuitgaven om in aanmerking te komen voor de steun, vermeld in artikel 6 van het besluit, worden vastgesteld op 25.000,00 euro.

Art. 7.

De uitbetaling, vermeld in artikel 9 van het besluit, gebeurt in maximaal vier schijven.

Art. 8.

De investeringsperiode, vermeld in artikel 6 van het besluit, bedraagt maximaal tweeënhalf jaar behoudens afwijkingen die de minister bepaalt.

Brussel, 15 oktober 2007

De Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Havens,
Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

4 december 2007. – Omzendbrief 44 over Over het verkrijgen van VLIF-steun voor investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw: oproep 2007

Praktijkcentra en vergelijkbare instellingen kunnen VLIF-steun verkrijgen voor hun investeringen binnen het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw en het ministeriële besluit van 15 oktober 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007.

De steunverlening wordt georganiseerd via oproep.

Voorliggende omzendbrief regelt de voorwaarden en modaliteiten van de oproep 2007.

1. Organiek reglement

De bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw en de bepalingen van het ministeriële besluit van 15 oktober 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw, verder in de omzendbrief 'het ministeriële besluit' genoemd, zijn van toepassing.

2. Doelgroep

De praktijkcentra in de plantaardige en dierlijke sector, vermeld in artikel 2 van het ministeriële besluit komen in aanmerking voor VLIF-steun.

3. Investerings

Volgende investeringen komen in aanmerking voor steun:

- a) de oprichting van bedrijfsgebouwen en de aankoop van machines en uitrustingsgoederen, bestemd voor de uitvoering van de onderzoeksactiviteiten;
- b) studies en erelonen voor de uitvoering van de investeringen, vermeld in punt a), evenwel beperkt tot maximaal 10 % van het totale subsidiabele investeringsbedrag.

Komen niet in aanmerking:

- investeringen m.b.t. herstellingen en onderhoudswerkzaamheden,
- de aankoop van grond en gebouwen,
- tweedehandsinvesteringen.

4. Subsidievorm en steunpercentage

De aanvaarde investeringen kunnen genieten van 50% VLIF-steun. De steun wordt uitbetaald onder de vorm van een kapitaalpremie.

5. Voorziene subsidiemiddelen

De indicatief voorziene subsidiemiddelen voor de praktijkcentra van zowel de plantaardige als de dierlijke sector bedragen voor deze oproep 2 miljoen euro.

6. Investeringsperiode

De investeringsperiode bedraagt maximaal twee jaar te rekenen vanaf de start van het project.

De startdatum is ten vroegste 1 juli 2007.

De investeringsperiode kan selectief na voorafgaandelijk overleg gekort worden teneinde de investeringen binnen de perken van de voorziene begrotingsmiddelen te houden.

7. Aanvraagformulier en indieningsperiode

Een aanvraag tot VLIF-steun is geldig indien het aanvraagformulier dat als bijlage 1 bij deze omzendbrief is toegevoegd, volledig en correct ingevuld tijdig toekomt op de bevoegde administratie:

Agentschap voor Landbouw en Visserij

Structuur en Investerings

Sectie Omkadering

Ellips, 4^e verdieping

Koning Albert II laan 35 bus 41

1030 Brussel

Het aanvraagformulier dient aangetekend te worden opgestuurd of kan persoonlijk worden afgegeven.

De einddatum van de indieningsperiode is 31 december 2007. Aanvragen die na deze datum toekomen, zijn niet ontvankelijk.

Een elektronische versie van het aanvraagformulier en/of bijkomende informatie kan worden bekomen bij:

- De heer Rudy Geerts, tel. 02 552 74 95, rudy.geerts@lv.vlaanderen.be
- Mevrouw Barbara Govaert, tel. 02 552 74 81, barbara.govaert@lv.vlaanderen.be
- Weblink: www2.vlaanderen.be/ned/sites/landbouw/investeringen/omkadering.html

8. Uitbetaling van de steun

De steun wordt uitbetaald in maximaal 4 schijven:

- een eerste schijf van 25% wordt uitbetaald na het indienen van een vordering,
- een tweede schijf van maximaal 25% wordt uitbetaald na het indienen van een 'aanvraag tot uitbetaling' en het voorleggen van de bewijsstukken van de gedane uitgaven ter rechtvaardiging van de eerste schijf,
- een derde schijf van maximaal 25% wordt uitbetaald na het indienen van een 'aanvraag tot uitbetaling' en het voorleggen van de bewijsstukken van de gedane uitgaven ter rechtvaardiging van de tweede schijf,
- een vierde schijf van maximaal 25% wordt uitbetaald na het indienen van een 'aanvraag tot uitbetaling', het voorleggen van de bewijsstukken van de gedane uitgaven ter rechtvaardiging van de derde schijf en nadat een eindcontrole ter plaatse heeft plaatsgevonden. Eventueel teveel uitbetaalde steun wordt teruggevorderd.

De modaliteiten van de 'aanvraag tot uitbetaling' worden samen met de beslissing tot steunverlening aan de begunstigde meegedeeld.

Met bewijsstukken van de gedane uitgaven worden facturen op naam van de begunstigde en betalingsbewijzen / rekeninguittreksels met vermelding van de betaalde factuurbedragen bedoeld.

De begunstigde verklaart eveneens zowel interne Vlaamse, als externe controle m.b.t. de ontvangen steun te aanvaarden en de volle medewerking te verlenen.

Kris PEETERS

Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens,
Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

Bijlage 1 bij omzendbrief 44**Aanvraag van subsidies voor investeringsprojecten in de
omkaderingssector van land- en tuinbouw**

SI-01-070601

Agentschap voor Landbouw en Visserij
Structuur en Investerings
 Sectie Omkadering
 Koning Albert II-laan 35 bus 41
 1030 Brussel
 Tel. 02 552 74 70 – Fax 02 552 74 71

In te vullen door de
 behandelende afdeling
 ontvangstdatum

dossiernummer

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier kunnen praktijkcentra en vergelijkbare instellingen subsidies aanvragen voor investeringsprojecten.

Wie vult dit formulier in?

Dit formulier moet ingevuld worden door de verantwoordelijke van de vereniging of instelling.

Bij wie kunt u terecht als u vragen hebt?

Als u vragen hebt over de aanvraagprocedure of over dit formulier, kunt u contact opnemen met Rudy Geerts, tel. 02 552 74 95, rudy.geerts@lv.vlaanderen.be en/of met Barbara Govaert, tel. 02 552 74 81, barbara.govaert@lv.vlaanderen.be

Gegevens van de contactpersoon**1 Vul hieronder uw persoonlijke gegevens in.**

voornaam en achternaam .....

functie .....

telefoonnummer .....

faxnummer .....

e-mailadres .....

Identificatie van de aanvrager**2 Vul hieronder de identificatiegegevens van de vereniging of instelling in.**

Bij het adres vermeldt u de adresgegevens van de maatschappelijke zetel. De plaats van de uitvoering van het project hoeft u alleen te vermelden als die verschilt van het adres van de maatschappelijke zetel.

naam of maatschappelijke
 benaming .....

juridische vorm .....

website .....

oprichtingsdatum dag   maand   jaar

straat en nummer .....
 postnummer en gemeente .....
 plaats uitvoering project .....
 activiteiten volgens de statuten .....
 handelsregisternummer .....
 (ondernemersnummer) .....
 BTW-nummer .....
 kredietinstelling .....
 rekeningnummer   -   -

Het investeringsproject

3 Beschrijf het investeringsproject.

Geef een samenvattende omschrijving van het investeringsproject met aanduiding van de aanleiding en de noodzaak ervan voor de vereniging of instelling.

.....

.....

.....

.....

4 Beschrijf de onderdelen van het investeringsproject.

Geef een omschrijving van de verschillende onderdelen / objecten van het investeringsproject met aanduiding van het doel van deze investeringen en de periode van uitvoering per semester. De beschrijving moet een duidelijk beeld weergeven van de investering met indien relevant de opgave van aantallen, afmetingen, gebruikte materialen, type(s), werking, ...

investering .....
     doel, periode .....
 investering .....
     doel, periode, ...
 investering .....
     doel, periode .....
 investering .....
     doel, periode .....
 investering .....
     doel, periode .....
 investering .....
     doel, periode .....

5 Verantwoord het investeringsproject in het kader van de globale (samen)werking in Vlaanderen tussen praktijkcentra (vijfjarenplannen, coördinatiecomités, onderlinge samenwerking, ...)

.....

.....

.....

.....

6 Beschrijf het belang van het project voor de sector

.....

.....

.....

.....

7 Beschrijf de kostprijs van het investeringsproject.

U vult hieronder per onderdeel van het investeringsproject de kostprijs in. De kostprijs wordt weergegeven op basis van recente offertes, bestekken en/of gefundeerde ramingen, in het bijzonder voor de belangrijkste investeringsonderdelen van het project. U voegt deze documenten genummerd bij deze aanvraag. De kostprijs is het nettobedrag van de investering. De eventuele niet-recupereerbare BTW wordt apart weergegeven.

gebouwen	kostprijs (in euro)	documentnummer
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
Niet-recupereerbare BTW	.....	.....

Machines en uitrustingsgoederen	kostprijs (in euro)	documentnummer
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
Niet-recupereerbare BTW	.....	.....

studies en erelonen	kostprijs (in euro)	documentnummer
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
Niet-recupereerbare BTW	.....	.....

totalen	totale kostprijs (in euro)
gebouwen	
Machines en uitrustingsgoederen	
studies en erelonen	
algemeen totaal	

8 Wat is de uitvoeringstermijn van het project?

startdatum dag   maand   jaar

einddatum dag   maand   jaar

9 Hoe wordt het project gefinancierd?

financieringswijze	bedrag (in euro)
Eigen middelen	
Lening via financiële instelling	
Vlaams Landbouwinvesteringsfonds	
Provincie	
Andere:	
-	
-	

Bedrijfsinformatieplan

10 Beschrijf de activiteiten van de vereniging of instelling.

Inclusief sterkte en zwakte van de instelling. Praktijkcentra dienen deze beschrijving te kaderen binnen de globale werking in Vlaanderen.

.....

.....

.....

.....

11 Beschrijf de (infra)structuur van de vereniging of instelling.

Geef een omschrijving van de (onderzoeks)infrastructuur en de toestand hiervan, het personeel en de expertise.

.....

.....

.....

.....

12 Beschrijf de belangrijkste verwachte ontwikkelingen in uw onderzoeksgebied en de weerslag hiervan op uw vereniging of instelling.

Belangrijke wijzigingen, tendensen, evoluties en verwachte gebeurtenissen die een belangrijke invloed (kunnen) hebben op de bedrijfsvoering en/of op de sector en waarvoor de nodige acties moeten worden ondernomen, dienen te worden weergegeven.

.....

.....

.....

.....

13 Voeg de balansen en de jaarrekeningen toe van de laatste drie boekjaren en licht ze toe. Becommentarieer de ontwikkeling en de belangrijkste wijzigingen in de resultatenrekening.

.....

.....

.....

.....

14 Beschrijf de verwachte financiële evolutie van de werking van de vereniging of instelling voor de komende twee jaar.

.....

.....

.....

.....

Bij te voegen bewijsstukken

15 Voeg bij dit formulier volgende bewijsstukken toe:

- Statuten
- Balansen en jaarrekeningen van de laatste drie boekjaren
- Offertes, bestekken en/of gefundeerde ramingen ter staving van de kostprijs van de voor subsidie ingediende investeringen

16 Geef aan welke extra documenten worden toegevoegd ter verduidelijking van uw aanvraag.

.....

.....

.....

.....

Ondertekening**17 Vul de onderstaande verklaring in.**

De ondergetekende verklaart:

Kennis te hebben genomen van de voorwaarden voor het verkrijgen van steun voor investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw.

De gesubsidieerde roerende goederen ten minste 5 jaar en de gesubsidieerde onroerende goederen ten minste 10 jaar op het bedrijf aanwezig te houden, zoniet wordt de subsidie teruggevorderd in verhouding tot de minder aanwezige duur dan hiervoor aangegeven.

Het VLIF, Sectie Omkadering te informeren over wijzigingen die zich voordoen met betrekking tot het investeringsproject of de vereniging/instelling, in het bijzonder bij:

- (gedeeltelijke) stopzetting van de (onderzoeks)activiteiten,
- vervreemding of afbraak van het gesubsidieerde goed,
- wijziging van de bestemming van een gesubsidieerd goed,
- verandering in de bedrijfsvoering, de juridische vorm van de vereniging of aanpassing van de statuten,
- niet naleven van een voorwaarde.

Zowel intern Vlaamse als externe controle met betrekking tot de ontvangen steun te aanvaarden.

Alle gegevens in dit formulier naar waarheid te hebben ingevuld.

datum   dag   maand   jaar

handtekening

.....

voor- en achternaam

.....

functie

.....

Aan wie bezorgt u dit formulier?

Bezorg dit formulier aan de afdeling Structuur en Investeringen van het Agentschap voor landbouw en Visserij op het in het formulierhoofd vermelde adres.

Privacywaarborg

De gegevens die u meedeelt, worden opgeslagen in een bestand. U hebt het recht om uw gegevens te raadplegen en te laten verbeteren.

Uw gegevens worden gebruikt voor de behandeling van uw dossier en kunnen later ook anoniem verwerkt worden voor statistische of wetenschappelijke doeleinden.

8.4 Lijst van de gesubsidieerde verrichtingen ingedeeld naar aard (categorie) en ev. specifiek doel

Aankoop hoeve	
Aankoop gebouwen (in gebruik)	
Aankoop gebouwen (installatie)	
Aankoop gebouwen (niet in gebr.)	
Aankoop grond (in gebruik)	
Aankoop grond (niet in gebruik)	
Bouwen of aankoop woning	
Verbetering woning	
Eerste vestiging	
Aankoop materieel bij 1e vestiging	
Aankoop planten bij 1e vestiging	
Aankoop vee bij 1e vestiging	
Overname 2e fase	
Overname aandelen 2e fase	
Overname aandelen vestiging	
Overname bij vestiging	
Bouw en verbetering van bedrijfsgebouwen	
Bewaar- en machineloods	
Bijzondere dierlijke productie	
Bijzondere plantaardige productie	
Bouw/Inrichten kleinveestallen	
Bouw/Inrichten paardenstallen	
Bouw/Inrichting pluimveestal	
Bouwen frigo	
Bouwen/Inrichten jongveestal (melkvee)	
Bouwen/Inrichten jongveestal (vleesvee)	
Bouwen/Inrichten kampernoeliekwekerij	
Bouwen/Inrichten kweekvarkensstal	
Bouwen/Inrichten melkveestal	
Bouwen/Inrichten serre	
Bouwen/Inrichten vleeskalverstal	

Bouwen/Inrichten vleesvarkensstal	
Bouwen/Inrichten vleesveestal	
Bouwen/Inrichten witloofloods	
Bouwen-Inrichten melkstal/melkinstallatie/voederautomaat	
Div. tuinbouwinrichtingen	
Melkinstallatie	
Plastiek tunnels	
Stro-opslag bij potstal	
Teelt aromatische/medische planten	
Vaste uitrusting gebouwen	
Vernieuwing daken van hoeven met cultuurhistorisch karakter	
Verplaatsing bedrijfsgebouwen	
Voorzieningen voor personeel (gebouwen)	
WKK-installatie op gas of biobrandstof	
Biologische melkveehouderij	Biologische landbouw
Biologische pluimveehouderij	Biologische landbouw
Biologische schapen/geitenhouderij	Biologische landbouw
Biologische varkenshouderij	Biologische landbouw
Bouwen/Verb. en uitrusten potstal melkvee en jongvee (40%)	Dierenwelzijn
Groepshuisvesting kalveren	Dierenwelzijn
Herinrichten legkippenstal met verrijkte kooien	Dierenwelzijn
Herinrichten legkippenstal met volièr- of grondhuisvesting	Dierenwelzijn
Herinrichten zeugenstallen met groepshuisvesting	Dierenwelzijn
Herinrichting voor scharrelkippen	Dierenwelzijn
Losse huisvesting varkens	Dierenwelzijn
Verbeteren stalklimaat	Dierenwelzijn
Detailverkoop (gebouwen)	Diversificatie
Educatief toegankelijk maken van het bedrijf (gebouwen)	Diversificatie
Hoeveproducten (andere sectoren) (gebouwen)	Diversificatie
Hoeveproducten vlees (gebouwen)	Diversificatie
Hoeveproducten zuivel (gebouwen)	Diversificatie
AEA-biggenstal	Milieu
AEA-fokvarkensstal (alle categorieën)	Milieu
AEA-kraamstal	Milieu
AEA-legkippenstal met verrijkte kooien	Milieu
AEA-legkippenstal met volièr- of grondhuisvesting	Milieu

AEA-moederdierenstal	Milieu
AEA-poeljenstal	Milieu
AEA-vleesvarkensstal	Milieu
AEA-zeugenstal	Milieu
Ammoniakemissiearme varkensstal grondgebonden (40%)	Milieu
Bouwen AEA-legkippenstal met volièr- of grondhuisvesting (var %)	Milieu
Bouwen AEA-moederdierenstal (var %)	Milieu
Bouwen AEA-poeljenstal (var %)	Milieu
Bouwen/verb. am.reductiestallen biggen (var %)	Milieu
Bouwen/Verb. am.reductiestallen drachtige zeugen (var %)	Milieu
Bouwen/Verb. am.reductiestallen fokvarkens (var %)	Milieu
Bouwen/Verb. am.reductiestallen kraamhokken (var %)	Milieu
Bouwen/Verb. am.reductiestallen melkvee en jongvee	Milieu
Bouwen/Verb. am.reductiestallen mestkuikens	Milieu
Bouwen/Verb. am.reductiestallen vleesvarkens (var %)	Milieu
Bouwen/Verb. am.reductiestallen vleesvee	Milieu
Brijvoeding	Milieu
Energiebesparing: stalisolatie (40 %)	Milieu
Energiebesparing: eerste energiescherm	Milieu
Energiebesparing: stalisolatie	Milieu
Energiebesparing: warmtebuffer of rookgascondensor	Milieu
Energiebesparing: warmtepomp bij gesloten kas	Milieu
Gasverwarmingsinstallatie	Milieu
Geur- en stofbestrijding	Milieu
Rookgasreiniging	Milieu
Verwarming op biobrandstoffen	Milieu
Andere bedrijfsverbeteringen	
Boorput	
Erf- en andere verharding	
Grondverbetering	
Robotisering	
Terreinuitrusting	
Verbetering bedrijfshygiëne	
Welzijn van de dieren	Dierenwelzijn
Biomassaproductie	Diversificatie

Energieproductie: andere grondstoffen	Diversificatie
Energieproductie: verbranding	Diversificatie
Energieproductie: vergisting	Diversificatie
Fotovoltaïsche zonnecellen en zonneboilers	Diversificatie
Inrichting van bedrijfsruimten voor zorgvragers	Diversificatie
Afbreken serres in combinatie met nieuwbouw	Milieu
Energiebesparing: kasomhulling	Milieu
Energiebesparing: schermen, buffer, ...	Milieu
Installaties voor compostering	Milieu
Kadaveropslag	Milieu
Mestbew./verw.systemen	Milieu
Mestopslagplaats	Milieu
Opvang/hergebruik beregeningswater	Milieu
Opvang/hergebruik beregeningswater (40%)	Milieu
Rationeel afvalbeheer	Milieu
Sleufsilos	Milieu
Waterreservoir	Milieu
Waterzuiveringsinstallatie	Milieu
Materieel, vee en aanplantingen	
Aankoop duurzame planten	
Aankoop productierechten	
Aankoop varkens, pluimvee, mestkalveren	
Aankoop vee	
Buitenberegening en -fertilisatie	
Gangbare pitfruitvariëteiten	
Gangbare pitfruitvariëteiten (20%)	
Geautomatiseerde champignonplukmachine	
Kersen, pruimen, druiven, ...	
Machines en materieel	
Melkkoelers	
Nieuwe fruitvariëteiten	
Ombouwen landbouwmachines	
Oogstprotectie fruit	
Overname tweede bedrijf	
Tweedehands materieel	

Vogelschrikapparatuur	
Voorzieningen voor personeel (materieel)	
Bio-hoogstamboomgaarden	Biologische landbouw
Biologische planten en fokdieren	Biologische landbouw
Detailverkoop (materieel)	Diversificatie
Educatief toegankelijk maken van het bedrijf (materieel)	Diversificatie
Energieproductie: materieel	Diversificatie
Hoeveproducten (andere sectoren) (materieel)	Diversificatie
Hoeveproducten vlees (materieel)	Diversificatie
Hoeveproducten zuivel (materieel)	Diversificatie
Koolzaadpers	Diversificatie
Maal- en menginstallatie	Diversificatie
Machines landschapsbeheer	Diversificatie
Emissiearme mestspreading	Milieu
Emissiearme mestspreading (40%)	Milieu
Geavanceerde spuitmachines	Milieu
Machines voor directinzaai	Milieu
Mechanische onkruidbestrijding	Milieu
Mestinjectie	Milieu
Mestinjectie (40%)	Milieu
Waterbehandeling	Milieu

Colofon

Samenstelling:

Beleidsdomein Landbouw en Visserij
Agentschap voor Landbouw en Visserij
Afdeling Structuur en Investerings

Verantwoordelijke uitgever:

ir. Gilbert Van den Bremt
afdelingshoofd

Depotnummer: D/2008/3241/169

Druk: Drukkerij Peeters N.V.

Voor bijkomende exemplaren (zolang de voorraad strekt):

Agentschap voor Landbouw en Visserij
Afdeling Structuur en Investerings
Koning Albert II-laan 35, bus 41
1030 BRUSSEL
Tel: 02 552 74 70 – Fax: 02 552 74 71

Digitale versie (PDF):

<http://www.vlaanderen.be/landbouw>

